

အသျှင် ဇနကာဘိဝံသ ဆရာတော်၏

အဗျေဉာဏ်းကသယာဗျေဉာ

၄

၁၃၁၉-ခုနှစ်၊

ကုသလဝတီပုံနှိပ်တိုက်၊

၆၀ - ရေကျော်လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

၃/၇၄

၂၁၈၅၄

အသျှင် ဇနကာဘိဝံသ ဆရာတော်၏

ကမ္မဋ္ဌာန်စိစစ်ခြင်း အသံသရာဋီကာ

၁၃၁၉-ခုနှစ်၊

ကုသလဝတီ ပုံနှိပ်တိုက်၊

၆၀-ရေကျော်လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

အရှင် ဇနကာဘိဝံသ ဆရာတော်၏ သာသနာပြု ကျမ်းစာများ။

- ၁။ ဘုရား ဥပဒေတော်ကြီး။
- ၂။ သင်္ဂြိုဟ်ဘာသာ ဋီကာ။
- ၃။ ဝိထိနှင့် သုံးချက်စု ဘာသာဋီကာ။
- ၄။ ကိုယ်ကျင့် အဘိဓမ္မာ။
- ၅။ ရတနာ့ဂုဏ်ရည်။
- ၆။ အနာဂတ် သာသနာ။
- ၇။ သာမည ဖလသုတ် မြန်မာပြန်။
- ၈။ ဗြဟ္မဇာလသုတ် မြန်မာပြန်။
- ၉။ ရုပ်ပုံ ရှင်ကျင့်ဝတ်။
- ၁၀။ ဗုဒ္ဓဝင် အမေးအဖြေ။
- ၁၁။ သင်္ဂြိုဟ် အခြေပြု။
- ၁၂။ ကစ္စည်း ဘာသာဋီကာ။
- ၁၃။ ပါတိမောက် ဘာသာဋီကာ။
- ၁၄။ သဒ္ဓါ အခြေပြု။
- ၁၅။ ရူပသိဒ္ဓိ ဘာသာဋီကာ။
- ၁၆။ အခြေပြု မင်္ဂလသုတ်။

ထိန်ဝင်း စာပေဖြန့်ချိရေးဌာန။

၁၃၀ - ဗိုလ်ချုပ်ဈေး၊ (အနောက်ဘက်တန်း)

ရန်ကုန်မြို့။ (တယ်လီဖုန်း- မြို့မ ၉၅)

ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာသာဋီကာ

သီးသန့်ထုတ်ဝေရခြင်း၏ အကြောင်း။

မြန်မာပြည်တွင် ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားကို လိုလား အားထုတ် နေကြသူများနှင့် အားထုတ်ရန် ထက်သန်နေကြသူများ ရှိနေ ကြပါသည်။ ထို အားထုတ်ကြသူများ အနက် အချို့ ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ ဆရာသမားညွှန်ပြသမှုနှင့် ကြော်နပ် နှစ်သိမ့်၍ သော်၎င်း၊ စာပေကိုဘတ်ကြားလိုကြ သော်လည်း ကျယ်ဝန်း စွာ နားမလည်ကြသဖြင့် စနစ်တကျ သိရန် ခက်ခဲမှုကြောင့် မသိကြရသေးသော ပုဂ္ဂိုလ်များအတွက်၎င်း၊ ပရိယတ္တိ အနေ ဖြင့် ကမ္မဋ္ဌာန်း နည်းကို အလွယ်တကူ စနစ်တကျ သိသာ လွယ်နိုင်ရန် ဤကမ္မဋ္ဌာန်း ဘာသာဋီကာကို သီးသန့်ထုတ်ဝေ ပါသည်။

ဤကမ္မဋ္ဌာန်းဘာသာဋီကာမှာ စာအုပ်အသစ်အဆန်း မဟုတ် ပါ မြန်မာပြည်တွင် ပရိယတ္တိ-ပဋိပတ္တိ တို့၌ ကျော်ကြားတော် မူသော လူတိုင်း ကျင့်ဝတ်တရားများနှင့် ရဟန်းများအတွက် ပိနည်း၊ အဘိဓမ္မာ၊ သဒ္ဒါ၊ သုတ္တန် ကျမ်းဂန်ကြီးများကို ရေး သားပြု စုတော်မူခဲ့သော အမရပူရ မဟာဂန္ဓာရုံ စာသင်တိုက် ကြီး၏ ဦးစီး နာယက ဖြစ်တော်မူသော အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဆရာတော်အရှင် ဇနကာ ဘိဝံသ ၏ သဂြိုဟ် ဘာသာ ဋီကာ ကျမ်းမှထုတ်နှုတ်၍ တရားအားထုတ်လို၍ ကျမ်းဂန်သဘောကို သိရှိလိုသူများအတွက် ရည်စူး၍ ရိုက်နှိပ်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(သ)

သဂြိုဟ် ဘာသာဋီကာ ကျမ်းကြီးကို ၁၆ ပွဲဖြင့် စာလုံး အကြီးများနှင့် အကြည့်ရ လွယ်ကူအောင် ပြင်ဆင် ရိုက်နှိပ် နေစဉ်အတွင်း၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းပိုင်းကို မကြာခဏ ဘတ်ရှုရခြင်း ဖြင့် တိုင်းပြည်ရှိ သဂြိုဟ်ဘာသာဋီကာ ကျမ်းကို ကြည့်ရှုရန် မလွယ်ကူကြသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်များ အတွက် သဒ္ဓါတရား ဖြစ်လာသဖြင့် ယခုကဲ့သို့ စာအုပ်ငယ် ပေါ်ပေါက်လာရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားကို ကျမ်းဂန်သဘောအမှန်အတိုင်းအချိန် ကုန်သက်သာစွာနှင့် စနစ်တကျ သိရှိလိုကြသူများအတွက် ခိုင် လုံသောအထောက်အထားနှင့် အသိဉာဏ် ရရှိနိုင်ကြလိမ့်မည် ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။

ဤကမ္မဋ္ဌာန်း ဘာသာဋီကာကို ထုတ်ဝေရသော ကုသိုလ် ကြောင့် ကျမ်းပြုဆရာတော်နှင့်တကွ ကျမ်းပြုဆရာတော်အလို ရှိသော သာသနာတော် မြတ်သည် စနစ်တကျ အရှည်တည် တန်ခွာထွန်းလင်းတောက်ပြောင်ပါစေသတည်း။

သူတော်တရားသည်ကမ္ဘာပေါ်၌ အမြဲထွန်းလင်းတောက် ပ၍ တရားကိုဆောင်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်သာ တရားသဖြင့် လောက၌ အောင်မြင် ထမြောက်ကြပါစေ။

ထိန်ဝင်း
ရန်ကုန်မြို့။

ပလ္လင်ခံ

သယံဗုဒ္ဓေါ သမ္မောဓေသိ၊
 ဓမ္မေပိ ဓမ္မသတ္တိယော၊
 အဟော နော တဿ သုတတ္ထံ၊
 အဟော နော ဓမ္မစိန္တနံ။

ယောဇိနော- မကဋ်ရောင်လျှံ၊ သျှောင်ပျံဝယ်၊ အောင်လံ
 စွင့်စွင့်၊ လွင့်တလူလူ၊ အကြင် အောင်တော်မူ မြတ်ဘုရား
 သည်၊ ဓမ္မေပိ-ရှေ့နောက်စဉ်လျက်၊ ဖြစ်တိုင်းပျက်၍၊ ဆက်
 ဆက်မနှော၊ တရား သဘော တို့ကို၎င်း၊ ဓမ္မသတ္တိယောပိ-
 တရားတိုင်း၏၊ ဓာတ်ခံပြည့်လျက်၊ သတ္တိအင်အား၊ စွမ်းပကား
 တို့ကို၎င်း၊ သယံဗုဒ္ဓေါ- ဗောဓိမဏ္ဍိုင်၊ ခမ်းဝါမြိုင်ဝယ်၊ ကိုယ်
 တိုင်စထွင်၊ သိမြင်တော်မူပြီးသည် ဖြစ်၍၊ သမ္မောဓေသိ - သိ
 တန်သမျှ၊ ဝေဏောယျကို၊ မြွက်ဟလှစ်ဘော်၊ သိစေတော်မူခဲ့
 ပေပြီ၊ တဿဇိနဿ- အောင်မြေ့နက်သန်၊ ဗောဓိမဏ္ဍဝယ်၊
 အောင်လံစွင့်စွင့်၊ လွင့်တလူလူ၊ ထို အောင်တော်မူမြတ်ဘုရား
 ၏၊ သုတတ္ထံ-တရားဓမ္မ၊ သြဝါဒကို၊ ကြားရရှင်ပျော်၊ သား
 သွီးတော် ဖြစ်ရခြင်းသည်၊ အဟောနော-ကိုယ် တွက် ကိုယ်
 တာ၊ ကိုယ်ကျိုးပါသဖြင့်၊ ကိုယ် မှာခုနယ်၊ ဪ...ဝမ်း
 မြောက်ဘွယ်ကြီးပါတကား၊ ဓမ္မစိန္တနံ- ဓမ္မသက်သက်၊ ရှေ့
 နောက်ဆက်၍၊ ဖြစ်ပျက်နေဟန်၊ ကြောင်းကျိုးမှန်ကို၊ ဖန်ဖန်
 ခွဲဝေ၊ ကြံစည်၍နေရခြင်းသည်၊ အဟောနော-ကိုယ် သန္တာန်
 တွင်း၊ ဉာဏ်ရောင်လင်း၍၊ ရှင်းကာ ရှင်းကာ၊ ဪ...အားရ
 ဘွယ်ကြီးပါတကား။

(၈)

ယခုလက်ရှိ ကမ္ဘာလောကကြီး၌ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဟိန္ဒူ၊ ဘာသာ ခရာစ်ယာန်ဘာသာ မဟာမေဒင်ဘာသာ ဟု ဘာသာကြီး ၄ ရပ် ထင်ရှားလျက် ရှိ၏။ ထို ဘာသာကြီး ၄ ရပ်ကို ကိုးကွယ်ကြသူ လူကြီး လူကောင်း သူတော်ကောင်း အခေါ်ခံသူတို့မှာ မိမိတို့ ဘာသာ၏သခင် (ဘာသာကို စထွင်ခဲ့သော) ဗုဒ္ဓရှင်တော်ကို ညွှန်ပြကြဘို့ရန် တာဝန်ရှိကြသည့်အလျောက် မြားမြောက်လှစွာသော အခြား ဘာသာဝင် လူကြီး လူကောင်း တို့သည် မိမိတို့ ဘာသာ၏ သခင်ကို ထာဝရဘုရားရှင် ဟု ညွှန်းပြခဲ့ကြလေသည်။ ထို ဘုရားရှင်တို့ ပညတ်အပ်ဟောပြုအပ်သော တရားတို့၌ ဗုဒ္ဓဘာသာ၏ သခင် သဗ္ဗညုဘုရားရှင်၏ တရားတော်များကဲ့သို့ “ စက္ခုဝိညာဉ် ဖြစ်ပြီးနောက် သဗ္ဗညုဝိညာဉ်စိတ်ပေါ်လာသည်၊ သဗ္ဗညုဝိညာဉ်စိတ်နောက် သန္တိရဏ ပေါ်လာသည် ” စသည်ဖြင့် သိမ်မွေ့သော စိတ်အစဉ်၏ အဖြစ် အပျက် အဆက်ဆက် နိယာမ ဓမ္မတာကို လည်း ဖော်ပြခြင်း မရှိ။ “ မည်သည့် အကျိုးတခု ဖြစ်ဘို့ရန် မည်မျှလောက်သော အကြောင်း အပေါင်းတို့က မည်ကဲ့သို့သော သတ္တိဖြင့် ပြုစီမံရသည် ” ဟု ဟောတု အာရမဏ စသော ပစ္စည်း တရားတို့ကိုလည်း ခွဲခြားချက် မရှိချေ။

အတိအလင်း ဘွင်းဘွင်းကြီး ရေးသားရမည် ဆိုသော်-- ထို အခြား ဘာသာတရားတို့၌ ဖဿ ဝေဒနာ သညာ စသော သဘောရိုးကလေးများ၏ နာမည်လောက်မျှ မတွေ့ရပေ။ ယခုခေတ်၌ လောကဓာတ် ပညာ လွန်စွာ ထွန်းကားလာစေကာမူ ထိုလောကဓာတ်ပညာဖြင့် (တိုက်ရိုက် မဟုတ်) မှန်းဆ၍သိရသော ဓာတ်မှုန်ကလေးမှာ “ Atom ” ခေါ် အနုမြူကလေး

သာတည်း၊ ထို အနုမြူမှုန်ကလေး၌ မည်သည့် ဓာတ်သဘော
 တွေ စုနေသည်- ဟု သိဘို့အရေးမှာ လောကဓာတ် ပညာ၏
 အရာ မဟုတ်တော့ပြီ။ သဗ္ဗညု ဘုရားရှင်ကား ထိုအနုမြူထက်
 သေးသော ပရမာနုမြူမှုန်ကလေး၌ အသေးဆုံး ရုပ်ကလာပ်
 တွေ ပေါင်းစပ်လျက်ရှိ၏၊ ကလာပ်တခုတခု၌ ပထဝီ အာပေါ
 တေဇော ဝါယော ဝဏ္ဏ ဝန္ဓ ရသ ဩဇာ ဟူသော ရုပ်
 ပေါင်း ရှစ်ခု စုမိကာ သဟဇာတသတ္တိ အညမည သတ္တိ
 နိဿယ သတ္တိ အတ္တိသတ္တိ အဝိဂတသတ္တိတို့ဖြင့် အပြန်အလှန်
 ကျေးဇူးပြုလျက် ရှိကြသည်- ဟု တာဝတိံသာ နတ်ပြည်ငယ်
 နတ်ဗြဟ္မာတို့ အလယ်မှာ လောကဓာတ် ပညာရပ် တို့ကို
 ကောင်းစွာ ပြသတော်မူခဲ့ပေသည်။

အချုပ်အားဖြင့်ကား--ထိုကဲ့သို့ ဘာသာ အမျိုးမျိုး ရော
 ယှက် ရှုပ်ထွေးနေသော ကမ္ဘာကြီးတွင် ဗုဒ္ဓဘာသာကို သက်
 ဝင်ယုံကြည်သူ ဖြစ်လာရခြင်းသည် မိမိတို့အတွက် ကံကောင်း
 လေစွ၊ ထိုဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ် ရှေ့နှုတ်တော်ထွက် တရားအချို့
 ကို (ပဋ္ဌာန်း သတိပဋ္ဌာန် ဓမ္မစကြာ အနတ္တ လက္ခဏ သုတ်
 မင်္ဂလသုတ် ပရိတ်တော်) မိမိတို့ နှုတ်တွင်းသို့ သွင်းကာ သွင်း
 ကာ ရွတ်ဆိုနေရခြင်းသည် မိမိအတွက်မှာ မင်္ဂလာကြက်
 သရေ ရှိလေစွ၊ မြို့ရွာအူသံ မဆူညံဘဲ လူသံ တိတ်ချိန်ဝယ်
 ဆိတ်ငြိမ်သော ခကျောင်းကလေး၌ လေဇလေညှင်းတို့ တသင်း
 သင်း လာတုန်းမှာ တကမ္ဘာလုံး၏ ရုပ်နာမ် အစဉ်ကို ဝိပဿ
 နာတင်၍ ဆင်ခြင် ကြည့်ရှုရသည့်အခါ မြဲသောအရာ ချမ်း
 သာအစစ် အနှစ်သာရ ဘာတခုမျှ ရှာမရဘဲ “ဤအကြောင်း
 တရားကြောင့် ဤ အကျိုးတရား ဖြစ်ပေသည်၊ ဤ အကြောင်း

(၉)

တရား မရှိလျှင် ဤ အကျိုးတရားလည်း မရှိနိုင်တော့ပြီ” ဟု မိမိ၏ ရုပ်နာမ်နှင့်တကွ ဟုတ်မှန်သော အချက်ကို နက်နက် နဲနဲ မြင်နိုင်သောကြောင့် ပုဒ္ဓရင်တော်မြတ် တရားတော်များ ကို စဉ်းစား ကြံစီ၍ နေရခြင်းသည် တကယ်တမ်း နိဗ္ဗာန်လိုသူ မှာ ချက်ခြင်း ရနိုင်ဘွယ်ရာအကြောင်း-ဆုတမျိုးမျိုး မြှော်ကိုး သူတို့မှာ ပါရမီ ဓာတ်ခံ ရင့်သန်ဘွယ်ရာ အကြောင်း ဖြစ်၍ ဪ...အလွန်အလွန် ကောင်းမြတ်လေစွ တကား။

ဤသို့လျှင် မိမိတို့မှာ ပုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်ရခြင်းက ပဌမကံ ကောင်း၍ ဒုတိယ တဆင့် တက်ကာ အခြား ဘာသာတို့မှာ မရှိနိုင်သော ရုပ်တရား နာမ်တရားကို ခွဲခြားခြင်း၊ ထိုရုပ် တရား နာမ်တရားတို့သည် အနိစ္စ-ဒုက္ခ-အနတ္တတရားချည်းပါ တကား၊ ဟု သိနိုင်သော ဝိပဿနာဉာဏ်ကို ရနိုင်ခြင်းက ဒုတိယ ကောင်းခြင်းဖြစ်၍ ထိုရုပ်တရား နာမ်တရားတို့ကို အနိစ္စ- ဒုက္ခ-အနတ္တ ဉာဏ်ဖြင့် ရှုနေရသော အခါ ယခု တလောက လုံးကို အရုပ်ဆိုးအောင် လုပ်နေသော လောဘ ဒေါသ မော ဟနှင့် မာန်မာန ဣဿာ မစ္ဆရိယ တို့ အလိုလို သန့်ရှင်း၍ ကြည်လင်သော စိတ်ဓါတ်ဖြင့် မြေ ချမ်းသာစွာ ကမ္ဘာကို လစ်လျူရှု၍ နေနိုင်ခြင်းက တတိယအဆင့် အမှန် ကြည်နူး ဘွယ် ကောင်းခြင်းဖြစ်၍ မခဲယဉ်းလှသော ထိုအဆင့်သို့ ရေခံ ဘို့ရန် ယခု ညွှန်ပြမည့် တရား လမ်းစဉ်ကို ကြည်လင်စွာ စိတ် ထားဖြင့် လျှောက်သွားနိုင်ကြပါစေတည်း။

ကမ္မဋ္ဌာန်း ဘာသာဋီကာ

သမထဝိပဿနာနံ, ဘာဝနာနာမိတောပရံ၊
ကမ္မဋ္ဌာနံ ပဝက္ခာမိ, ဒုဝိဓံပိ ယထာက္ကမံ။

အနုသန္ဓေ။ ။ ရှစ်ပါးသော အပိုင်း အခန်း တို့ဖြင့် စိတ်စေတသိက် ရုပ် နိဗ္ဗာန် ဟူသော ပရမတ္ထ တရားကို၎င်း စိတ်စေတသိက် ရုပ်တို့၏ အကျိုးအကြောင်း ဆက်သွယ် နေပုံကို၎င်း ပိုင်းခြား သိစေပြီး၍ ယခုအခါ ထို ရုပ်နာမ်ကို ဟုတ်မှန်စွာ သိပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကမ္မဋ္ဌာန်း အစီ အရင်ကို ညွှန်ပြတော် မူလိုသော အရှင်အနုရုဒ္ဓါ မဟာထေရ်မြတ်သည် “ သမထဝိပဿနာနံ ” အစချီသော ပဋိညာဉ်ကို မိန့်တော် မူသည်။

သမထ။ ။ ကိလေသေ-ကာမစ္ဆန္ဒနိဝရဏ စသော ကိလေသာတို့ကို၊ သမေတိ - ငြိမ်းစေတတ်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ သမထော - သမထမည်၏၊ မဟာကုသိုလ်နှင့် ရူပကုသိုလ် ပဌမဈာန်၌ ရှိသော သမာဓိတရားတည်း၊ ထိုစကားမှန်၏-ပုထုဇဉ်တို့ ကမ္မဋ္ဌာန်း စတည် အားထုတ်သည့်အခါ မဟာ ကုသိုလ်စိတ် ဖြစ်၏၊ ထို ကမ္မဋ္ဌာန်းပေါက်၍ ဈာန် အထမြောက်သည့်အခါ ရူပ ပဌမဈာန်စိတ် ဖြစ်၏၊ ထို စိတ်များသည် ထကြွသောင်းကြမ်းလေ့ ရှိသော နိဝရဏကိလေသာ အပူခတ်တို့

၂ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာသာဒီကာ

ကို ငြိမ်သက် မြေစေတတ်၏။ ထို စိတ် စေတသိက် များတွင် သမာဓိ ခေါ်သော ကောဂ္ဂတာသည် အချုပ် အခြာ တည်း။ ရဟန္တာဖြစ်ပြီးမှ လောကီဈာန်ကို အားထုတ်ရာ၌ကား ထိုကဲ့သို့ ကိလေသာ အပူဓာတ်ကို ငြိမ်ဝပ်စေဘွယ် မလိုရကား “စိတ္တံ သမေတီတိ သမထော” ဟု ဝိဂြိုဟ်ပြု။ စိတ္တံ- အာရုံ များစွာကို ယူနေသည့်အတွက် မငြိမ်သက်သောစိတ်ကို၊ သမေတီ-ငြိမ်သက်စေတတ်၏။ “သမာဓိမရခင် အာရုံ အမျိုးမျိုးကို ယူနေရသဖြင့် (အလုပ်များသူကဲ့သို့) စိတ် မငြိမ်မသက်ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် “ဈာန်၏အာရုံတခု၌ စိတ်ကို ငြိမ်သက်စေတတ်သည်” ဟုလို၊ ဒုတိယဈာန်စသည်၌ ရှိသော သမာဓိကား ကိလေသာကိုလည်း ငြိမ်သက်စေဘွယ်မလို စိတ်ကိုလည်း ငြိမ်သက်စေဘွယ်မလို၊ ဝိတက် စသော ရုန့်ရင်းသော ဈာန်အင်္ဂါကို ငြိမ်းစေတတ်သောကြောင့် “ဝိတက္ကာဒိဩဠာရိကဓမ္မေ-ဝိတက် အစရှိသော ရုန့်ရင်းသော ဈာန်အင်္ဂါ တရားတို့ကို၊ သမေတီ - ငြိမ်းစေတတ်၏” ဟူသော ဝစနတ်အရ သမထ မည်ရပြန်လေသည်။

ဝိပဿနာ။ ။ “ဝိသေသေန ပဿတီတိ ဝိပဿနာ” ဝိသေသေန-ထူးခြားသောအားဖြင့်၊ ပဿတီ-ရှုတတ်သိမြင်တတ်၏။ မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ စိတ်၌ ယှဉ်သော ဉာဏ်ပညာ အထူးတည်း။ ချဲ့ဥးအံ့—ရုပ်နှင့် နာမ် ပေါင်းစပ် နေသည့် သဝိညာဏက အကောင် အထည်ဒြပ်ကို လူကောင် နတ်ကောင် ပြုဟူာကောင် သတ္တာကောင် ယောက်ျား မိန်းမ ကျွဲ နွား ဆင် မြင်း စသည်ဖြင့်၎င်း၊ ရုပ်ကလာပ်တွေ ပေါင်းစပ် တွေခဲနေသော အရာဝတ္ထုကို အိမ် ကျောင်း သစ်ပင် ဥယျာဉ်

ဘာဝနာ ကမ္မဋ္ဌာန်း အဖွင့်

တော တောင် စသည်ဖြင့်၎င်း၊ နိစ္စ သုခ အတ္တ သုဘအားဖြင့် ၎င်း၊ ထင်မှတ်လျက် ရှိကြ၏။ ဝိပဿနာ ခေါ်သော ဉာဏ်ကား ထိုကဲ့သို့ ရိုးရာ ထင်မြင်ပုံမှ ထူးခြား၍ ရုပ်ဘဲနာမ်ဘဲ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ အသုဘဘဲ ဟု စွဲမြဲ ထွင်းဖောက် အတွင်းရောက် သိမြင်နိုင်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် “ဝိသေသေန ပဿတိ” အရ ဝိပဿနာဉာဏ် အမည်ရလေသည်။ တနည်း— ဝိဝိဓေန- အထူးထူး အပြားပြားသော၊ အနိစ္စာဒိ အာကာရေန - အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ အသုဘ ဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ပဿတိ - ရှုမြင်တတ်၏။ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ ဝိပဿနာ-မည်၏။

ဘာဝနာ။ ။ ထို သမထ ဝိပဿနာ ၂ ပါးလုံးပင် ပြခဲ့သည့် အတိုင်း လွန်စွာ အကျိုး များပေရကား မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်ပေါ်လာအောင်၊ တကြိမ်ဖြစ်ပြီးနောက် အထပ်ထပ် တိုးပွားအောင် အားထုတ်ထိုက်သောကြောင့် “ဘာဝနာ” ဟု ခေါ်၏။ “ဘာဝေတဗ္ဗာတိဘာဝနာ” ဘာဝေတဗ္ဗာ - မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေအပ် တိုးပွား စေအပ် ကုန်၏။ ဣတိ - ထို့ကြောင့်၊ ဘာဝနာ-ဘာဝနာတို့မည်၏။ ထိုသမထဝိပဿနာ တပါးပါးကို မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်ပေါ်လာအောင် အားထုတ်မှု၊ တကြိမ်ဖြစ်ပြီးနောက် အထပ်ထပ် တိုးပွားအောင် အားထုတ်မှုကိုလည်း ဘာဝနာ ဟုခေါ်သေး၏။ ဘာဝိယတေ-ပွားများစေခြင်း၊ ဘာဝနာ-ပွားများစေခြင်း။

ကမ္မဋ္ဌာနံ။ ။ ကမ္မဋ္ဌာန်းသည် အာရုံ ကမ္မဋ္ဌာန်း အာရမဏီက ဘာဝနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းဟု ၂ မျိုးရှိ၏။ ထိုတွင် ပထဝီကသိုဏ်း အစရှိသော အာရုံ တေဘူမက သင်္ခါရ ဟူသော အာရုံများသည် အာရုံကမ္မဋ္ဌာန်းတည်း။ “ကမ္မဿ- ဘာဝနာ

၄ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာသာဋီကာ

အားထုတ်မှု၏၊ ဌာနံ-တည်ရာအာရုံတည်း၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ - ဘာဝနာအားထုတ်မှု၏ တည်ရာအာရုံ ” ဤ အဓိပ္ပာယ်ကို ရည်ရွယ်၍ “ဒုဝိစဘာဝနာကမ္မဿ ပဝတ္တိဋ္ဌာနတာယ ကမ္မဋ္ဌာနဘူတံ အာရမဏံ ” ဟု ဋီကာကျော်ဖွင့်ပြီ။ [ဒုဝိစဘာဝနာကမ္မဿ-၂ ပါး အပြားရှိသော ဘာဝနာကို အားထုတ်မှု၏၊ ပဝတ္တိဋ္ဌာနတာယ-ဖြစ်ခြင်း၏ တည်ရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ကမ္မ+ဋ္ဌာနဘူတံ-“ ကမ္မ+ဋ္ဌာန်း”ဖြစ်၍ ဖြစ်သော၊ အာရမဏံ-အာရုံကို။]

ပွားများ အားထုတ် မှုသည် အာရမဏိက ဘာဝနာကမ္မဋ္ဌာန်းမည်၏၊ ကမ္မဿ - နောက်နောက် အားထုတ်မှု၏၊ ဌာနံ-တည်ရာဖြစ်သောရှေးရှေးအားထုတ်မှုတည်း၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ-နောက်နောက် အားထုတ်မှု၏ တည်ရာ ဖြစ်သော ရှေးရှေးအားထုတ်မှု။—“ ရှေးရှေးအားထုတ်မှု၌အခြေတည်၍ နေခံ နောက်(အထက်အထက်) အားထုတ်မှုများဖြစ်ရကား ရှေးရှေး အားထုတ်မှုသည် နောက်နောက် အားထုတ်မှုဟူသော ကမ္မ၏ တည်ရာဌာန ဖြစ်ကြသည် ” ဟုလို၊ ဤ အဓိပ္ပာယ်ကို ရည်ရွယ်၍ “ ဥတ္တရုတ္တရယောဂကမ္မဿ ပဒဋ္ဌာနတာယ ကမ္မဋ္ဌာနဘူတံ ဘာဝနာဝီထိ ” ဟု ဖွင့်ပြီ။ [ဥတ္တရုတ္တရယောဂကမ္မဿ- နောက်နောက် အားထုတ်မှု၏၊ ပဒဋ္ဌာနတာယ-အခြေခံအကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့် (နီးစွာသောအကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်)၊ ကမ္မ+ဋ္ဌာနဘူတံ-“ ကမ္မ+ဋ္ဌာန်း” ဖြစ်၍ ဖြစ်သော၊ ဘာဝနာဝီထိ-ဘာဝနာအစဉ်ကို။]

သမထကမ္မဋ္ဌာန်းဝယ် သိဘွယ်များ။ ။ဒသကသိဏာနိမ္မုစ၍ တီဏိ နိမိတ္တာနိ စ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ တိုင်အောင်သောစကားတို့

စရိုက် အဖွင့်

ဖြင့် သမထကမ္မဋ္ဌာန်းဝယ် သိမှတ်ဘွယ် အချက်တို့ကိုပြု၏။ ထို အားလုံးအတွက် အကျယ်လာဥးမည် ဖြစ်၍ ဤ နေရာဝယ် စရိတ် အဓိပ္ပာယ်ကိုသာ အကျယ် ပြနှင့်ဥးမည်။ [သဂြိုဟ်၌ စရိတ်ဟု ပါဠိရှိသော်လည်း အဋ္ဌကထာကြီးများ၌ “စရိယာ” ဟုရှိသည်။ စရိုက်သဘောကိုဟောရာ၌ ကိရိယာပုဒ်ကဲ့သို့ စရိယာ ဟု ရှိခြင်းက ကောင်း၏။ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဟောရာ၌ ကား “ရာဂစရိတော”ဟု ရှိပေသည်။]

စရိယာ။ ။ပင်ကိုယ်ရိုးရာ သူတကာ ဖြစ်နေကျထက် လွန် ကဲပိုမို၍ အဖြစ်များခြင်းကို “စရိယာ” ဟု ခေါ်၏။ ရာဂစရိုက် ရှိသူသည် ဒေါသ မောဟဖြစ်လောက်သည့် အာရုံမျိုး၌ မဖြစ် အောင် ချုပ်တည်း နိုင် သော်လည်း ရာဂ ဖြစ်လောက် သည့် အာရုံ၌ကား မချုပ်တည်းနိုင်ဘဲ ရှိ၏။ အခြားစရိုက်များလည်း ဤနည်းပင်တည်း။ ထို့ကြောင့် “စရဏံ ပဝတ္တနံ စရိယာ” ဟု ဝိဂြိုဟ်ပြု။ စရဏံ ပဝတ္တနံ - မပြတ်မလပ် ဖြစ်ခြင်းသည်။ စရိယာ-စရိယာ မည်၏။ ဝါ-စရိုက်မည်၏။ ဤစရိုက်တို့သည် သတ္တာတယောက်လျှင် တမျိုးကျစီသာ ရှိရမည်မဟုတ်။ အချို့၌ မည်သည့်စရိုက်ဟုအထင်အရှား မရှိ။ အချို့မှာ ၂ မျိုး ၃ မျိုး စသည်ဖြင့် အရောရော အနှောနှောပင်ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ဤ ဆိုအပ်လတံ အတိုင်း ပုဂ္ဂိုလ်အမျိုးမျိုး အလိုက် စရိုက်အပြား ကို သိရာ၏။

ရာဂါဒိကေ တိကေ သတ္တံ၊ သတ္တံ သဒ္ဓါဒိကေ တိကေ၊
 ကေ ဒွိ တိက မူလမ္ပိ၊ မိဿတော သတ္တသတ္တကံ။

၆ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာသာဋီကာ

ရာဂါဒိကေ- ရာဂ အစရှိသော၊ တိကေ- တိက်၌၊ သတ္တ-
၇ မျိုးတို့သည်၎င်း၊ သဒ္ဓါဒိကေ - သဒ္ဓါ အစရှိသော၊ တိကေ၊
တိက်၌၊ သတ္တ - ၎င်း၊ ကေဒ္ဓိတိကမူလမ္ဘိ - ကေမူ ဒ္ဓိမူ တိမူ၌၊
မိဿတော-ရောနှောသော အားဖြင့်၊ သတ္တသတ္တကံ - သတ္တက
၇ လီသည်၎င်း၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။

ရာဂါဒိကေတိကေသတ္တ။ ။ ရာဂ ဒေါသ မောဟ ၃ ခု၌
တခုစီ အားဖြင့်၎င်းထိုက်သလို ရောနှော၍၎င်း စရိုက် ၇ မျိုး
ရ၏။ ၁-ရာဂစရိုက်, ၂-ဒေါသ စရိုက်, ၃-မောဟစရိုက်,
၄-ရာဂ ဒေါသစရိုက်, ၅ - ရာဂ မောဟစရိုက်, ၆-ဒေါသ
မောဟစရိုက်, ၇-ရာဂ ဒေါသ မောဟစရိုက်တည်း။ [ဤသို့
စရိုက် တမျိုး ရှိသူ ၂ မျိုးရှိသူ ၃ မျိုးရှိသူအားဖြင့် ရာဂ ဒေါသ
မောဟနှင့်စပ်၍ ပုဂ္ဂိုလ် ၇ မျိုး ပြားသည် ဟူလို။]

သဒ္ဓါဒိကေ တိကေ သတ္တ။ ။ ၁ - သဒ္ဓါစရိုက်, ၂-ဗုဒ္ဓိ, ၃-
ဝိတက္က, ၄-သဒ္ဓါဗုဒ္ဓိ, ၅-သဒ္ဓါဝိတက္က, ၆ - ဗုဒ္ဓိဝိတက္က, ၇-
သဒ္ဓါဗုဒ္ဓိဝိတက္ကစရိုက်။

ကေမူ။ ။ [ရာဂကို မူတည်, သဒ္ဓါစသည် မူလီသွတ်၊]
၁-ရာဂ သဒ္ဓါစရိုက်, ၂-ရာဂ ဗုဒ္ဓိ, ၃-ရာဂ ဝိတက္က, ၄-ရာဂ
သဒ္ဓါ ဗုဒ္ဓိ, ၅-ရာဂ သဒ္ဓါ ဝိတက္က, ၆-ရာဂ ဗုဒ္ဓိ ဝိတက္က, ၇ -
ရာဂ သဒ္ဓါ ဗုဒ္ဓိ ဝိတက္ကစရိုက်။—ဒေါသကိုမူတည်, သဒ္ဓါ စ
သည်ကို မူလီသွတ်၍လည်း ၇ မျိုးတည်း၊ မောဟကိုမူတည်,
သဒ္ဓါစသည်ကို မူလီသွတ်၍လည်း ၇ မျိုးပင်တည်း၊ ဤသို့လျှင်
ကေမူ၌ ၇×၃လီ(၂၁)ရ၏။

စရိုက် အဖွင့်

ဒို့မူ။ "ရာဂဒေါသကို မူတည် သဒ္ဓါစသည်ကို မူလီသွတ်၍
 “ ရာဂ ဒေါသစရိုက် ” စသည်ဖြင့် ၇ မျိုး၊ ရာဂမောဟကို
 မူတည် သဒ္ဓါ စသည်ကို မူလီသွတ်၍ “ ရာဂ မောဟ သဒ္ဓါ
 စရိုက် ” စသည်ဖြင့် ၇ မျိုး၊ ဒေါသမောဟကို မူတည်, သဒ္ဓါ
 စသည်ကို မူလီသွတ်၍ “ဒေါသမောဟသဒ္ဓါစရိုက် ” စသည်
 ဖြင့် ၇ မျိုး၊ ဤသို့လျှင် ဒို့မူလည်း ၇×၃လီ(၂၁)ပင်ရ၏။

တိမူ။ "ရာဂဒေါသမောဟ ၃ ပါးကို မူတည်၍ သဒ္ဓါ
 စသည်ကိုမူလီသွတ်ရာ၌ကား စရိုက် ၇ မျိုးသာရ၏။ ဤသို့လျှင်
 “ ရာဂါဒိကေ တိကေ သတ္တ, သတ္တ သဒ္ဓါဒိကေ တိကေ ”
 အရ သုဒ္ဓစရိုက် ၁၄, ကေမူ ဒို့မူ တိမူ အရ မိဿက စရိုက်
 ၄၉ အားဖြင့် စရိုက်ပေါင်း ၆၃ မျိုးပြား၏။ ထိုထိုစရိုက်
 ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်းလည်း ၆၃မျိုးပင်တည်း။

စရိုက် အကဲခတ်။ "ပရစိတ္တဝိဇာနနဉာဏ်ကို မရလျှင် သူ
 တပါး၏ စရိုက်ကို သိဘို့ ခဲယဉ်းလှ၏။ သို့သော် အသွား အ
 လာ အနေအထိုင် ဣရိယာပုထ်ကို၎င်း, ထိုထို ကိစ္စ၌ ကျန
 မကျနကို၎င်း, နှစ်သက်တတ်သော အစာ အာဟာရကို၎င်း,
 ရူပသဒ္ဓ စသော အာရုံ၌ ကြည့်ရှုပုံ နားထောင်ပုံ စသည်ကို
 ၎င်း, ကုသိုလ် အကုသိုလ်အရာဝယ် များစွာ ဖြစ်လေ့ ရှိသော
 ကိုယ်ကျင့်တရားကို၎င်း, စဉ်းစား ကြည့်ရှု သတိပြု၍ အကဲ
 ခတ်လျှင် “ မည်သည့် စရိုက် ရှိသူ ” ဟု ခန့်မှန်းနိုင်ဘွယ် ရှိပေ
 သည်။

ဣရိယာပထတော ကိစ္စာ, ဘောဇနာ ဒဿနာဒိတော၊
 ဓမ္မပ္ပဝတ္တိတော စေဝ, စရိယာယောံ ဝိဘာဝယေ။

၈ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာသာဋီကာ

ရာဂစရိုက်။ ။ရာဂစရိုက် ရှိသူသည် ဣရိယာပုထိ အားဖြင့် အသွားအလာ အနေအထိုင် ယဉ်ကျေးပျပ်ဝပ် လျော့ပတ် ဇမ္ဗူယံ တင့်တယ်၏။ ကိစ္စအားဖြင့် တံမြက်လှည်းမှု အဝတ်ဖွပ်လျော်ဆိုးမှု ဝတ်စားတန်ဆာ ဆင်ယင်မှုတို့၌ ကျနသေသပ်၏။ ဘောဇဉ် အားဖြင့် အချို အဆိမ့် အမွှေး အကြိုင် ပြန့်လှိုင် နုညံ့သော ဘောဇဉ်ကို နှစ်သက်တတ်၏။ ဒဿနစသည်အားဖြင့် အတော်အတန် လှပသာယာသော ရူပါရုံ သဒ္ဓါရုံနှင့် ဝေဠုကြီးလျှင် မခွါချင်အောင် ဖြစ်တတ်၏။ ဓမ္မပ္ပဝတ္တိအားဖြင့် ပရိယာယ် မာယာများ၏၊ ကောက်ကျစ် စဉ်းလဲမှု သာဠေယျပေါ၏၊ မာနကြီး၏၊ လောဘရမက် ကြီး၏။

သဒ္ဓါစရိုက်။ ။ရာဂစရိုက်ရှိသူ၌ ပြခဲ့သော ဣရိယာပုထိ စသော ရှေ့ ၄ ပါးသည် သဒ္ဓါစရိုက် ရှိသူ၌လည်း ဖြစ်လေ့ရှိ၏။ သို့သော် သဒ္ဓါစရိုက် ရှိသူ၌ကား ဓမ္မပ္ပဝတ္တိအားဖြင့် မာယာစသော အကုသိုလ်များ ဖြစ်လေ့ မရှိဘဲ ကြည်လင် ရှင်လန်းစွာ စွန့်ကြဲပေးကမ်း လှူဒါန်းလေ့ရှိ၏၊ ရဟန်းသံဃာ ကောင်းဝတ်ကျောင်းဘုရားကို ဆည်းကပ် ကိုးကွယ်ကာတရား ဒေသနာကို နာယူ မှတ်သားလေ့ ရှိပေသည်။

[ဆောင်] ရာဂစရိုက်, ရှိသူ၌ကား, ယာပိုထိလေးထွေ, ယဉ်ကျေးလေ၏။ ထွေထွေကိစ္စ, ပြုသမျှလည်း, ကျနစေလတ်, လွန်သေသပ်ရှင်, လေးမြတ်ဘွယ်ရေး, ဘောဇဉ်ရွေးက, ချိုမွှေးဆိမ့်အိမ့်, လွန်နှစ်သိမ့်သတဲ, မစိမ့်လောက်တုံ, ကာမဂုဏ်ကြောင့်, အာရုံစွဲကာ, ခွဲမခွါတည်း, မာယာဗလဝ, သာဠေယျနှင့်, မာနဘိစီး, အလိုကြီး၏။ ထိုနည်းသဒ္ဓါ, စရိုက်မှာမူ, မာယာစသော, ပြစ်မနှောဘဲ,

စရိုက် အဖွင့်

သာမောရှင်လန်း၊ ဂျူပေးကမ်းလျက်၊ ရဟန်းတော်
ပေါင်း၊ ထေရ်ရှင် ကောင်းနှင့်၊ ဝတ်ကျောင်း ဘုရား၊
မြတ်တရားကို၊ မှတ်သားနာယု၊ လွန်ကြည်ဖြူသည်၊ ဤ
သူမွန်မြတ်ပေတကား။

ဒေါသစရိုက်။ ။ဒေါသစရိုက်ရှိသည့် ဣရိယာပုထ်အားဖြင့်
နွားရူးစူးထိုး နဖါးကြိုး တင်းသည့်ပုံဟန် လျင်မြန်ရှူးရှား ခြေ
ဖျားဖြင့် နင်းလျက် ရုံ့ရင်း ကြမ်းတန်းသော အသွား အလာ
အနေအထိုင်ရှိ၏။ ကိစ္စလုပ်ငန်းကို ပြုလုပ်ရာဝယ် တင့်တယ်
သပ်ရပ်ခြင်းမရှိ၊ ကြည့်ရှုတိုင်း အဆင်တန်လျက်၊ ချဉ် ငန် စပ်
ခါး စူးရှသော အရသာ များကိုသာ နှစ်သက် တတ်၏။
မကောင်း မြတ်သော ရူပ သဒ္ဓ စသည့် အာရုံနှင့် တွေ့ကြုံ
ပြန်လျှင် ယမ်းပုံတွင် မီးကျသကဲ့သို့ သည်းခံ အောင့်အည်း
ချုပ်တည်းခြင်း မရှိဘဲ ဆို ဆဲ ငေါက်ငန်း ကြမ်းတန်း စိတ်တို
တတ်၏။ ဓမ္မပ္ပဝတ္ထိအားဖြင့်ကား ရန်ငြိုးဖွဲ့မှုဟူသော အာ
ယာတ၊ ဣဿာမစ္ဆရိယနှင့်၊ သူများဂုဏ်ကို ချေဖျက်လိုခြင်း
ဟူသော မက္ခ၊ ဂုဏ်တုဂုဏ်ပြိုင် ပြုလုပ်ခြင်းဟူသော ပဠာသ၊
အဆုံးအမ ခက်ခြင်းဟူသော ဒုဗ္ဗစတို့မုချအဖြစ်များလေသည်။

ပညာစရိုက်။ ။ပညာစရိုက် ရှိသည့်လည်းဣရိယာပုထ်စသော
ရွှေသဘောများမှာ ဒေါသစရိုက်ရှိသူနှင့်တူ၏။ သို့သော် စိတ်
တိုခြင်း (ကောဓ)စသော အပြစ်များနှင့် မရောနှောဘဲ ဆိုဆုံး
မလွယ်ခြင်း၊ စားသောက်ဘွယ်အားလုံး၌ မိမိနှင့် သင့်မသင့်ကို
နှိုင်းချင့်၍ စားသောက်လေ့ရှိခြင်း ဘဝဘန်ခါ သံသရာရေးကို
သတိသမ္ပဇဉ်ဖြင့် ဆင်ခြင် မြော်ကြည့်၍ ဂတိ ကောင်းဘို့ရန်
ကုသိုလ်ကောင်းမှု အစုစုကို လုံ့လဝီရိယသန်သန်ဖြင့် မှန်မှန်
ကြီး ပြုလုပ်လေ့ရှိပေသည်။

[ဆောင်] ဒေါသစရိုက်၊ ရှိသူ၌ကား၊ ယာပိုထိလေးထွေ၊ ကြမ်း
 တန်းလေ၏။ ထွေထွေကိစ္စ၊ ပြုသမျှလည်း၊ ကျနမဖွယ်၊
 မတင့်တယ်တည်း၊ စားသွယ် ငန်ချဉ်၊ စပ်ခါး မင်၏၊
 ငါးအင်အာရုံ၊ မဖွယ်ကြိုလျှင်၊ ယမ်းပုံမီးကျ၊ စိတ်တို
 လှ၍၊ ကောဓထန်သီး၊ ရန်ငြိုးကြီးလျက်၊ ဖိစီးဣဿာ၊
 မဆွေရာနှင့်၊ မကွာပဋ္ဌာသ၊ ဒုဗ္ဗစတို၊ မုချဆစ်ပွါး၊
 အပြစ်များ၏။ တရားပညာ၊ စရိုက်မှာမူ၊ ရှေ့လာ
 အားလုံး၊ နည်းတူသုံးလည်း၊ လုံးလုံးကောဓ၊ စသည်
 ဆိတ်ကွယ်၊ ဆုံးမလွယ်၏။ စားဘွယ်ကသိုဏ်း၊ တွေ
 ကြိုတိုင်းလည်း၊ နှိုင်းနှိုင်းချိန်ချိန်၊ သုခမိန်တည်း၊
 ကြိမ်ကြိမ်နောင်လာ၊ သံသရာကို၊ ပညာသတိ၊ မြှော်
 ခေါ်ညှိ၍၊ ဂတိနောင်လျှင်၊ ကောင်းအောင်ပြင်သည်၊
 လူတွင် သူမြတ်ပေတကား။

မောဟစရိုက်။ ။မောဟ စရိုက် ရှိသူကား ဖွတ် ပဒတ်
 အသွင် မယဉ် မကျေးမှိုင်ငေး ပေါ့ပျက် ရှုပ်ရှက်ခတ် အနေ
 အထိုင် အသွားအလာ ဣရိယာပုထ် ရှိ၏။ လုပ်ငန်းကိစ္စအ
 ထွေထွေလည်း ပွေ့ပွေ့လိမ်လိမ် ပင်တည်း။ စားသောက်ရာ
 ဋ္ဌာနဝယ် ဘယ်ဟာကို နှစ်သက်သည် - ဟု အမှတ်တရမရှိ။
 မိမိအစွမ်းဖြင့် စုံစမ်းနှိုင်းချိန်၍ အကောင်း အဆိုး အကြောင်း
 အကျိုးကို မဆုံးဖြတ်တတ် သဖြင့် အရပ်ရပ်မှာ သူတကာ၏
 နောက်လိုက်သာ ဖြစ်သောကြောင့် သူများချီးမွမ်းသူကို မိမိ
 ကလည်းရော၍ ချီးမွမ်းတတ်၏။ သူများ ကဲ့ရဲ့ သူကိုလည်း မိမိ
 က ကဲ့ရဲ့တတ်၏။ သတိပညာကင်းလျက် ထိုင်းမှိုင်း ဖျင်းအခြင်း
 ဟူသော ထိနမိဒ္ဓ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းဟူသော ဥဒ္ဓစ္စတို့နှင့် ကာလ
 ကုန်ရသည်သာ များ၏။

စရိုက် အဖွင့်

ဝိတက်စရိုက်။ ။ဝိတက် စရိုက် ရှိသူများလည်း မောဟ သမားနှင့် ထူးမခြားပင်တည်း။ အကြံတွေများ စကားတွေ ပေါ့လျက် ကိစ္စမချောဘဲ မျောနေသည်သာများ၏။ ကောင်း သောလုပ်ငန်း ကုသိုလ်လမ်း၌မူ အစွမ်းအစ မရှိ ပျင်းရိရိသာ တည်း။ မိမိလို လူ့ပေါက်ပန်းတို့နှင့် ရောပြွမ်း မွေ့လျော်ကာ ထွေရာလေးပါး အကြံများလျက် သက်သက် လူအား လူပို တွေသာတည်း။

[ဆောင်] မောဟစရိုက်, ရှိသူ၌ကား, ယာပိုထိလေးထွေ, ရှုပ် ပွေ့ပွေ့နှင့်, ထွေထွေကိစ္စ, ရှုပ်ထွေးစွတည်း။ ဘော ဇနအရာ, စားသောက်ပါလည်း, ဘယ်ဟာမိမိ, မြဲမရှိ ခဲ့, ကိုယ်၏အစွမ်း, စုံထောက်လှမ်း၍, အဆန်း အရိုး, ကြောင်း အကျိုးဟု, ကောင်းဆိုးယုတ်မြတ်, မသိတတ် သဖြင့်, အရပ်ရပ်မှာ, နောက်လိုက်သာတည်း။ ပညာ သတိ, ကင်းကွာဘိ၍, ထိန် မိဒ္ဓ, ဥဒ္ဓစ္စနှင့်, ကာလ ကုန်ဆုံး, အချိန်ဖြုန်း၏။ ထုံးနည်းမခြား, ဝိတက် များလည်း, စကားတွေပေါ့, ကိစ္စမျောလျက်, ကောင်း သောလုပ်ငန်း, ကုသိုလ်လမ်းမူ, အစွမ်းမရှိ, ပျင်းရိရိ တည်း။ မိမိတို့တမ်း, လူ့ပေါက်ပန်းနှင့်, ရောပြွမ်း ပျော်ပါး, အကြံများသည်, လူအား လူပိုတွေတကား။

ဤ ပြုအပ်ပြီးသည့်အတိုင်း အနေအထိုင် စသည်ကို အကဲ ခတ်တတ်လျှင် မည်သည့်စရိုက် ရှိသူဟု သိနိုင်၏။ သို့သော် အ ချို့ ပုဂ္ဂိုလ်မှာ စရိုက် တမျိုးထည်းသာမဟုတ်, ၂ မျိုး ၃ မျိုး စသည် ရောနှောလျက် ရှိတတ်သောကြောင့် ၎င်း, အသိ အ လိမ္မာ ဗဟုသုတ များသောကြောင့် အရာရာဝယ် သတိ သမ္မ ဇဉ်ဖြင့် ဆင်ခြင်၍ ပြင်ဆင်နေထိုင်သူတို့မှာ ပင်ကိုယ်စရိုက်များ

၆၀၂၃

၁၂ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာသာဒီကာ

အမှန်အတိုင်း မထင်ရှားသောကြောင့်၎င်း ပြခဲ့သော ဣရိယာပုထ် စသည်ကို တထစ်ချ မှန်ပြီဟု မမှတ်ယူထိုက်ပေ။ ဆရာအစဉ်အဆက် ပြောဆိုရိုးရှိ၍သာ အဋ္ဌကထာဆရာလည်း ဖွင့်ပြရပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ ပရစိတ္တဝိဇာနနဉာဏ် ရမှသာ စရိုက်အမှန်ကို ကော်သိနိုင်ပေလိမ့်မည်။

စရိုက် ဖြစ်ကြောင်း။ ။ “ လူချင်း တူပါလျက် အဘယ့်ကြောင့် စရိုက် အမျိုးမျိုး ကွဲပြားပါလိမ့် မည်နည်း” ဟု စဉ်းစားတွယ်ရှိ၏။ ရှေးဘဝ ကုသိုလ်ကံ ပြုစဉ်က ထိုထိုဘဝ စည်းစိမ်ကို လိုလား တောင့်တမှု လောဘခြံရံ၍ ပြုခဲ့လျှင် ထိုကံအကျိုးပေးရာဘဝ၌ ရာဂစရိုက် များတတ်၏။ ဒေါသ ခြံရံ၍ ပြုခဲ့လျှင် ဒေါသစရိုက် ရှိတတ်၏။ အသိဉာဏ် နည်းပါးလျက် မောဟ ကြီးစွာဖြင့်ပြုခဲ့လျှင် မောဟစရိုက် ရှိတတ်၏။ ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်၍၎င်း ပညာကြီး၌ရန် ဆုပန်၍၎င်း ပညာရေးဆိုင်ရာ ကုသိုလ်များကို ပြုခဲ့လျှင် ထိုကံ အကျိုးပေးရာဘဝ၌ ဗုဒ္ဓိစရိုက် ရှိတတ်၏။ သဒ္ဓါ ထက်သန်စွာဖြင့် ပြုခဲ့လျှင် သဒ္ဓါစရိုက် ရှိတတ်၏။ ကာမဝိတက်စသည့် မကောင်းသော အကြံ ခြံရံလျက် ကံပြုလျှင် ဝိတက်စရိုက် ရှိတတ်၏။ ဤသို့လျှင် စရိုက်အမျိုးမျိုး ကွဲပြားကြောင်းမှာ ရှေးကံသာလျှင် ပဓာနဖြစ်၍ နောက်နောက်ဘဝ၌ မကောင်းသောစရိုက်များ မပါရအောင် ယခုဘဝ ကံပြုရာကာလ၌ သဒ္ဓါ ပညာ ခြံရံလျက် ထက်သန်သော ကောင်းမှုများကို တည်ထောင် အားထုတ်ကြရာသည်။

ဝါသနာဘာဓိ ဆက်တိုင်းမှီ။ ။ မကောင်းသော အရာ၌ ဝါသနာ ဟူသည် ကိလေသာ၏ သတ္တိတည်း။ ကောင်းသော အရာ၌ ဝါသနာကား သမ္မာဆန္ဒတည်း။ ထိုဝါသနာများသည်

ကသိုဏ်း အဖွင့်

သတ္တုတို့ သန္တာန်၌ အနုသယ ဓာတ်ကဲ့သို့ ဘဝတိုင်းမှာ စွဲကပ်ပါနေတတ်၏။ ထို့ကြောင့် ရှေးကံ အားလျော်စွာ ရာဂစရိုက် အားကြီးနေပါမူ ထို ရာဂအတွက် ယောက်ယက် ခတ်သော ဝါသနာသည် စိတ်အစဉ်မှာ စွဲထုံလျက် ရှိရကား ထိုစရိုက်ဆိုးကို ယခုဘဝ၌ တရားသဖြင့် မနှိမ်ချိုးနိုင်ပါလျှင် ထိုဝါသနာ အထုံစွဲကပ်၍ နောက်ဘဝများသို့ လိုက်ပါလာတတ်၏။ ဒေါသ မောဟ ဝိတက်များလည်း ဤနည်းပင် တည်း။ ပညာစရိုက် ရှိသည့်လည်း စရိုက် အားလျော်စွာ အခွင့်သာ သလောက် ကြီးစားပါလျှင် ထိုပညာ၏ အထုံ ဝါသနာ စွဲကပ်လေရကား နောက်နောင်အခါ သံသရာ တလျှောက်လုံး ပင် ပညာတုံးကြီး ဖြစ်နေ တတ်၏။ ဘုရားဆုပန်လျှင် ပညာဓိက၊ သာဝကဆုပန်လျှင် အရှင် သာရိပုတြာတို့ကဲ့သို့ ပညာဘက်က တေဒဂ် ရကြသည်မှာ ထို ဝါသနာဘာဂီက ဆက်တိုင်း မှီနေသောကြောင့်သာ ဖြစ်သည်။ သဒ္ဓါစရိုက်လည်း ဤ နည်းပင် တည်း။ ထို့ကြောင့် ယခုဘဝ၌ မကောင်းသော စရိုက်များ ပပျောက်၍ စရိုက်ကောင်း တခုခု အထမြောက်အောင် ထူထောင်ဘို့အရေးကား စဉ်းစားတိုင်းကြီးလေးကြပေသတည်း။

ကသိုဏ်း ၁၀ ပါး

ပထဝီကသိုဏ်း။ ။ တထွာနှင့် လက်လေးသစ်မျှ ပမာဏ ရှိသော ခွက်ငယ် စကောငယ်လောက်ဖြစ်စေ၊ ကောက်စပါးနယ်ရာ တလင်းပိုင်းလောက် ကြီးသည်ဖြစ်စေ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းရှုဘို့ရာ ပိုင်းပိုင်းစက်စက် ပြုလုပ်ထားအပ်သော မြေသည် “ပထဝီ”

၁၄ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာသာဒီကာ

မည်၏။ ကသိဏသဒ္ဓါကား “အလုံးစုံ” ဟူသော အနက်ကို ဟော၏။ “ ကမ္မဋ္ဌာန်း ရှုသူက အပိုင်း အကန့်ချန် မထားဘဲ အလုံးစုံ ရှုစားအပ်သော မြေပိုင်း ” ဟုလို၊ “ပထဝီယေဝ ကသိဏံ ပထဝီကသိဏံ ” ပထဝီယေဝ - မြေပိုင်း သည်ပင် လျှင်၊ ကသိဏံ - အလုံးစုံ ရှုအပ်သော အာရုံတည်း၊ ပထဝီ ကသိဏံ-မြေပိုင်း သည်ပင်လျှင် အလုံးစုံ ရှုအပ်သောအာရုံ၊ ထိုမြေပိုင်းနှင့် အလားတူစွာ ထင်လာသော ပဋိဘာဝနိမိတ် ကား ဥပစာရအားဖြင့် “ပထဝီကသိဏံ ” ဟု အမည်ရ၏။ [ဥပစာဟုရာ၌ မဏိမဉ္ဇူက “ သဒိဿပစာရ ” ဟု ဆို၏။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဒီကာက ဌာနဖြစ်သော မြေပိုင်းကိုအစွဲပြု၍ ထင်လာ သော ဌာနီဟု ယူဆ၍ “ဌာနပစာရ ” ဟု ဆိုသည်။] ထို ပဋိ ဘာဝနိမိတ် အာရုံကို အာရုံပြု၍ ရအပ်သော ဈာန်လည်း ဥပစာအားဖြင့်ပင် “ ပထဝီကသိဏဈာန် ” ဟု အမည်ရ၏။ [အာပေါ ကသိုဏ်း စသည်ကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌] ။ဤဥပစာ အရ မှာလည်း ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဒီကာ၌ ဌာန ဖြစ်သော အာရုံ၏ အမည်ကို ဌာနီဈာန်ပေါ် တင်စား ထားသည် - ဟု ယူဆ၍ “ဌာနပစာရ”ဟုပင် ဆို၏။ မဏိမဉ္ဇူ၌ကား မြေပိုင်း၏ပထဝီ ကသိဏအမည်ကို ပဋိဘာဝနိမိတ်ပေါ်၌ တင်စားပြီးနောက်၊ ဈာန်ပေါ်၌ တဆင့်တင်စားရပြန်သောကြောင့် “ပရမ္ပရူပစာ ရ ” ဟုအဆိုရှိလေသည်။

[ကသိုဏ်းသတ္တိ] ပထဝီ ကသိဏံ , စွမ်းဗလကြောင့်, ကေပဟု, ဗဟုကေ , စသည်ဖြစ်ခြင်း, ကောင်းကင် ရေတွင်း, မြေ ဘန်ဆင်း၍, သွားခြင်း ထိုင်လျောင်း, ရကောင်း အဘိ ဘာ, စစွာသဘော, ပြီးကြောင်းဟော၏။ အာပေါ

အသုဘ အဖွင့်

စွမ်းအင်၊ မြေတွင်ပေါ်လျှိုး၊ မိုဗ်းသမုဒိမြစ်၊ ဖြစ်စေ
 ဖေါင်ဖေါင်၊ မြေတောင်ပြသန်၊ လှုပ်လတ်စေမော၊
 ရေလှုံပြော၏။ တေဇော လှုံခိုး၊ မီးကျိုးမိုဗ်းတည်း၊
 သူ့တန်ခိုးကို၊ နှိမ်ချိုးနိုင်လေ၊ လောင်စေချင်ရာ၊ ဒိဗ္ဗာ
 စက္ခု၊ အလင်းပြုလတ်၊ တေဇောဓာတ်လောင်၊ မိုက်
 မှောင် ပယ်လျော့၊ ဝါယောစွမ်းမှာ၊ လျင်စွာလေမျှ၊
 မုန်တိုင်းထစေ၊ ရောက်လေ လိုရာ၊ နီလာ ကသိုဏ်း၊
 ညိုမှိုင်းအဆင်း၊ မိုက်စေခြင်းတည့်၊ အဘိဘာယတန၊
 သုဘဝိမောက္ခာ၊ ရလေရာ၏။ ပီတာရွှေဆင်း၊ ရွှေဘန်
 ဆင်း၏၊ ရလျှင်းအဘိဘာ၊ သုဘာဝိမောက္ခာ၊ သြဒါတ
 မူ၊ ဖြူရောင် ဘန်ဆင်း၊ ကင်းဝေး မည်းငိုက်၊ မှောင်
 မိုက်ဖျောက်ထ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ ရှုဘို့အလင်း၊ ပြုခြင်းစွမ်း
 ထ၊ အာလောကလည်း၊ တောက်ပရောင်ဆင်း၊ ကင်း
 ဝေးမည်းငိုက်၊ မှောင်မိုက် ဖျောက်ထ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊
 ရှုဘို့အလင်း၊ ပြုခြင်းစွမ်းထ၊ အာကာသဝယ်၊ ပိတ်
 ကွယ်ခါဟင်း၊ ရေမြေတွင်း၌၊ ဖန်ဆင်းကောင်းကင်၊
 ပြုပြင်ယာပိုထ်၊ မခိုက်မငြိ၊ တိရောကုဋ်၊ စသည်ကွယ်
 ခြား၊ သွားနိုင်ငြားသည်၊ ဆယ်ပါး ကသိုဏ်း သတ္တိ
 တည်း။— [ပရမတ္ထသရူပဘေဒနီလာလင်္ကာတည်း၊
 အကျယ်ကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မှာ ရှု။]

အသုဘ ဆယ်ပါး။ "အသုဘသဒ္ဓါသည် " မတင့်တယ်"
 ဟူသော အနက်ကို ဟော၏။ ဤနေရာဝယ် ခန္ဓာကိုယ်နှင့် စပ်၍
 သေသည့်အခါ အမျိုးမျိုး ဖြစ်ပေါ်လာတတ်သော ပုံသဏ္ဍာန်
 ခြိမ်ကို အသုဘ ဟု ခေါ်ဆိုအပ်၏။ [သရီရံ ဟူသော ပုဒ်ကို

ဲ့၍ “ဥဒ္ဓါမာတကံ” စသည်ဖြင့် နပုံးလိန်နှင့်ထားသည်။ ဥဒ္ဓါမာတက စသည်တို့၏ အကျဉ်းချုပ် ပုဒ်အနက်ကို အခြေပြု၍ ပြခဲ့ပြီ။ အကျယ်ကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ် စသည်မှာ ရှု။]

ရှင်တုန်းလည်း အသုဘပင်။ "ဤအသုဘ အခြင်းအရာကို သူသေကောင်၌သာ ရနိုင်သည် မဟုတ်၊ အသက် ရှင်တုန်းမှာ လည်း လေဖြန်း၍ ဖေါယောင် နေသည့်အခါ အနာမှ သွေးပြည် ယိုထွက် လိမ်းကျံ ပေတေနေသောအခါ သွားရိုး ပေါ်သောအခါများ၌ ဥဒ္ဓါမာတက ဝိပုဗ္ဗက လောဟိတက အဋ္ဌိက သဘောများ ရနိုင်ပေသည်။ ပကတိရိုးရာအားလုံး ခန္ဓာကိုယ်မှာပင် ဆံပင် မွှေးညှင်း စသော ကောဋ္ဌာသ အစုများကို စဉ်းစား ဆင်ခြင်၍ ၎င်း အတွင်းက အရိုးတွေကို တိုင်ထူလျက် အသားဖြင့် မွမ်းမံပြီးလျှင် အကြောတည်း ဟူသော ကြိန်နွယ်တို့ဖြင့် ဖွဲ့ကြက် တုပ်နှောင်ကာ အပေါ်ယံက အရေပါးကို တင်လွှမ်း ထားသည့်အတွက် ခန္ဓာအိမ်ကြီး ဖြစ်နေပုံကို စဉ်းစား ဆင်ခြင်၍ ၎င်း အသုဘ အခြင်းအရာကို ထင်လာ မြင်လာစေနိုင်ဘွယ်ရှိသည်။

ယထေဝ မတသရီရံ၊ ဇီဝံပိ အသုဘံ တထာ၊
အာဂန္တုကာလင်္ကာရေန၊ ဆန္ဒတ္တာ တံ န ပါကဋံ။

မတသရီရံ - ဥဒ္ဓါမာတက၊ စသည်များမြှောင်၊ သူသေကောင်သည်။ အသုဘံယထေဝ-စက်ဆုပ် ရှုံ့ဘွယ်၊ မတင့်တယ်သကဲ့သို့။ တထာ-ပုံစံထားယူ၊ မခြားအတူသာလျှင်၊ ဇီဝံပိ-ဝတ်စားဆင်ပြင်၊ အသက်ရှင်ဆဲ ကိုယ်သည်လည်း၊ အသုဘံအသုဘံယေဝ - စက်ဆုပ် ရှုံ့ဘွယ်၊ မတင့်တယ်သည်သာတည်း။

အသုဘ အဖွင့်

အာဂန္တုကာလင်္ကာရေန - ညစ်ကြေး သုတ်သင်, အငှါး ဆင်၍, ပြုပြင်ဖန်ထား, တန်ဆာများဖြင့်၊ ဆန္ဒတ္တာ - မဖွယ် ရာကို, ကွယ်ကာဖုံးထား အပ်သည့်အတွက်ကြောင့်၊ တံ - ထို ရုံဘွယ်ညစ်ပေ, အသုဘသဘောတွေသည်၊ နပါကဋ် - အမြင် အားဖြင့် မထင်ရှားဘဲ ရှိရလေသတည်း။

ဣမံ ဟိ သုဘတော ကာယံ, ဂဟေတွာ တတ္ထ မုစ္ဆိတာ၊
ဗာလာ ကရောန္တာ ပါပါနိ, ဒုက္ခာ န ပရိမုစ္စရေ။

ဣမံဟိကာယံ-အသုဘသဘော, ရုံဘွယ်ပေါ်သည့်, ကိုယ် ရောသူပါ, ဤ ကိုယ်ခန္ဓာကိုပင်၊ သုဘတော - စွဲမက်စဘွယ်, တင့်တယ်ပေ၏ဟူ၍၊ ဂဟေတွာ-ရှိရင်းပြောင်းပြန်, မမှန်ကန် အောင်, ကြံဖန်စွဲလမ်းကြကုန်၍၊ တတ္ထ - ထို အယုတ်တမာ, များစွာပြည့်လှောင်, အပုတ်ကောင်၌၊ မုစ္ဆိတာ-စရိုက်ဓလေ့, အမိုက်ငွေ့ဖြင့်, အတွေ့ကြီးတွေ့, မေ့ကြီးမေ့ကြ ကုန်လျက်၊ ပါပါနိ - မိစ္ဆာစာရ, စသည်ညစ်ကျ၊ ယုတ်မာ မှုတို့ကို၊ ကရောန္တာ-အမဲရိုး၌, ခွေးငတ်ကြိုက်သို့, နှစ်ခြိုက်ရှင်မြူး, လွန် ကျူးကြကုန်သော၊ ဗာလာ - ရာဂစရိုက်ပွား, ငမိုက်သားတို့ သည်၊ ဒုက္ခာ - အပါယ်လေးဖြာ, အို နာ သေရေး, ဆင်းရဲ ဘေးမှ၊ နပါမုစ္စရေ - ကရွတ်ကင်းလျောက်, ထပ်ပြန်ရောက် သဖြင့်, လွတ်မြောက်ခွင့် မရကြလေကုန်။

တဿှာ ပဿယျ မေဓာဝီ, ဇိဝတော ဝါ မတဿ ဝါ၊
သဘာဝံ ပုတိကာယဿ, သုဘဘာဝေန ဝဇ္ဇိတံ။

တဿှာ-ထိုသို့အသုဘပင်, သုဘထင်သမျှ, ဒုက္ခဝဋ်တွင်းမှ, မလွတ်ကင်းနိုင်ကြလေသောကြောင့်၊ မေဓာဝီ - သတိတမာန်,

၁၈ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာသာဋီကာ

ပညာဉာဏ်ဖြင့်၊ လမ်းမှန်မြော်မြင်၊ သူတော်စင်သည်။ ဇီဝ
တောဝါ-ဝတ်စားဆင်ပြင်၊ အသက်ရှင်သူ မူလည်းဖြစ်သော၊
မတဿဝါ-ဥဒ္ဓါမာတက၊ စသည်မြားမြောင်၊ အသေကောင်
မူလည်း ဖြစ်သော၊ ပူတိကာယဿ - အပုတ်တွေလှောင်၊ ဤ
ကိုယ်ကောင်၏။ သုဘဘာဝေန-အမှန်စင်စစ်၊ တင့်တယ်သော
အဖြစ်မှာ၊ ဝဇ္ဇိတံ-လုံးဝအစဉ်၊ ရှောင်ကြဉ်အပ်ပြီး ဖြစ်သော၊
သဘာဝံ - မတင့် မတယ်၊ ရှုံ့ဘွယ် စင်စစ်၊ မူလ အဖြစ်ကို၊
ပဿေယျ - အမိုက် ကင်းပျောက်၊ အလင်း ရောက်အောင်၊
ထွင်းဖောက်ရှုစားသင့်ပေတော့သတည်း။

အနုဿတိ။ "အာရုံတခုကို အဘန်ဘန်အထပ်ထပ် မပြတ်
အောက်မေ့ဆင်ခြင်မှုကို "အနုဿတိ" ဟု ခေါ်၏။ "ပုနပ္ပုနံ-
အဘန်ဘန်၊ သတိ - အောက်မေ့ တတ်သော သတိတည်း။
အနုဿသတိ - အဘန်ဘန် အောက်မေ့ တတ်သော သတိ"
["အနု+သတိ" ဖြစ်သင့်လျက် သရဇာတ်မှ ဖြစ်သောသတိက
ဒွေဘော်ရောက်မြဲဖြစ်၍ "အနုဿတိ" ဟု ဖြစ်သည်။

ပုဒ္ဓါ နုဿတိ။ "ဘုရားရှင်၏ ခန္ဓာကိုယ်တော်ခြံကို ပုဒ္ဓ
သဒ္ဓါက ဟောပြုရိုးဖြစ်သော်လည်း ဤနေရာ၌ ခန္ဓာတော်တွင်
တည်ရှိသော အရဟံ စသော ဂုဏ်တော်ကို ဌာနုပစာရ
အားဖြင့် ပုဒ္ဓအရယူပါ။ "ပုဒ္ဓံ အနုဿတိ ပုဒ္ဓာနုဿတိ" ပုဒ္ဓံ-
ဘုရားရှင်၏ အရဟတစသော ဂုဏ်တော်ကို၊ အနုဿတိ -
အဘန်ဘန် အောက်မေ့ ခြင်းသည်။ ပုဒ္ဓါနုဿတိ - ပုဒ္ဓါ
နုဿတိ မည်၏။ ဘုရားဂုဏ်တော်ကို အောက်မေ့ ရာဝယ်
သပ္ပာယ်သော ခန္ဓာတော် ခြံလည်း ဘဂဝါ ဂုဏ်တော်တွင်

အနုဿတိ အဖွင့်

ပါဝင်သော သိရိဘုန်းတော်ပင် ဖြစ်ပေရကား ဘဂဝါဂုဏ် တော်ကိုဆင်ခြင်သည့်အခါ ခန္ဓာတော်ဒြပ်ကိုလည်း ဂုဏ်တော် အနေအားဖြင့် အောက်မေ့ထိုက်သည်သာ။ [အရဟံစသော ဂုဏ်တော်များ၏အကျယ်ကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ရှု။]

ဓမ္မာနုဿတိ။ "ဓမ္မအရပရိယတ်တရား မဂ် ၄ပါးဖိုလ် ၄ ပါးနိဗ္ဗာန်တရားများတည်း၊ ဤဆယ်ပါးသော တရားတော်၏ သွက္ခာတ စသော ဂုဏ်တော် ၆ ပါးကိုအဘန်ဘန်အောက်မေ့ ခြင်းသည် ဓမ္မာနုဿတိမည်၏။

သံဃာနုဿတိ။ "မဂ်၌တည်သော (မဂ်ရသော) အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်ကို "မဂ္ဂဋ္ဌ" ဟု ခေါ်၏။ ဖိုလ်၌တည်သော (ဖိုလ်ရ သော) အရိယာပုဂ္ဂိုလ်ကို "ဖလဋ္ဌ" ဟု ခေါ်၏။ ထိုမဂ္ဂဋ္ဌ ၄မျိုး ဖလဋ္ဌ ၄ မျိုးအားဖြင့် ၈ မျိုးပြားသော အရိယာသံဃာ တော်များ၏ သုပ္ပဋိပန္နတာစသော ဂုဏ်တော် ၉ ပါးကို အ ဘန်ဘန် အောက်မေ့ ခြင်းသည် သံဃာ နုဿတိ မည်၏။ [သွက္ခာတတာ စသော တရားဂုဏ်တော် ၆ ပါး၊ သုပ္ပဋိ ပန္နတာစသော သံဃာ့ဂုဏ်တော် ၉ ပါး၏ အဓိပ္ပာယ်များကို လည်း ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ ရှု။]

သီလာနုဿတိ။ "မိမိသီလ၏ မကျိုး-မပေါက်-မကျား - မပြောက် လုံလုံခြံခြံ ရှိပုံကို၎င်း၊ ထိုသီလကို အကြောင်းပြု၍ လူနတ်ချမ်းသာကို မတောင့်တသဖြင့် တဏှာ၏ကျွန် တာဝန် လွတ်ကင်းပုံကို၎င်း၊ ထိုသီလကို အရင်းခံလျက် မဂ်ဖိုလ်အထိ သမာဓိရနိုင်ပုံကို၎င်း အဘန်ဘန်အောက်မေ့ခြင်းသည်သီလာ နုဿတိမည်၏။

၂၀ ကမ္မဋ္ဌာန်း ဘာသာဒီကာ

အဟော မေ ဝတ သီလံ ဟေ, အခဏ္ဍံ အဆိုဒ္ဓံ ဟဝေ၊
အသဗလံ အကမ္မာသံ, ဘုဇိဿံ အပရာမသံ၊
ပသဋ္ဌံ သဗ္ဗဝိညူဟိ, သမာဓိ သံဝတ္တနကံ။

မေ - အများမဆံ, တရားမှန်ကို, အားသန်ကျင့်လို, ဤ
ငါ့ကိုယ်၏။ သီလံ-ထိန်းသိမ်းစောင့်စည်း, သီလတည်းဟူသော
အကျင့်ကြီးသည်။ ဟေ အဟောဝတ - အားရစတွယ်, ဟယ်
ဟုတ်လှပေစွ တကား၊.....ဟဝေ-စင်စစ်ကေန, အမှန်အား
ဖြင့်၊ အခဏ္ဍံ - အဝတ်အနား, ပြတ်သည့်လားသို့, အနား
မြတ်စပ်, အကျိုး အပြတ်လည်း မရှိပါတကား၊ အဆိုဒ္ဓံ -
အဝတ်အလယ်, ပေါက်သည့်နယ်သို့, အလယ်သိက္ခာ, အ
ရာရာတွင်, အပေါက်လည်း မထင်ပါတကား၊ အသဗလံ -
နွားကြောင် နွားကြား, ပုံအလားသို့, အများဆက်လျက်,
အကြား အကွက်လည်း မရှိပါတကား၊ အကမ္မာသံ - ဝါစိ
ပြောက်နွား, ပုံအလားသို့, ကြီးကြား ပေါက်အင်, အပြောက်
လည်း မထင်ပါတကား၊ ဘုဇိဿံ-လောကီချမ်းသာ, မမှန်းပါ
သဖြင့်, တဏှာ၏ ကျွန်, တာဝန် မဲ့ကင်း, သန့်ရှင်းလေစွ
တကား၊ အပရာမသံ-တစုံတရာ, ပြစ်အနာကို, ဖွေရှာသုံးသပ်,
မစွပ်စွဲအပ်လေစွတကား၊ သဗ္ဗဝိညူဟိ-အဘိဇ္ဈာကင်း, ဣဿာ
ရှင်း၍, ကောင်းခြင်းလိုလား, ပညာရှိအများတို့သည်။ ပသဋ္ဌံ-
နည်းလမ်းအလိုက်, ချီးမွမ်းထိုက်သည်ဖြစ်၍၊ သမာဓိသံဝတ္တ
နကံ-ချာန်မဂ်ဖိုလ်ရှိ, သမာဓိကို, ထိမိစေရန်, အခြေခံဘို့, ကေန
ကောင်းမြတ်ပေစွတကား။

စာဂါနုဿတိ။ ။ မိမိပစ္စည်းကို မလှူဒါန်း မပေးကမ်းရက်
သော မစ္ဆေရစိတ်တွေလွန်စွာပေါများ၍ ဝတ်မှု စားမှု ကြားမှု

အနုဿတိ အဖွင့်

တို့၌ အားစိုက် နေကြသော လူအပေါင်း တို့တွင် ထို ကဲ့သို့ မစ္ဆေရ ရန်သူပုန်ကို လွှမ်းမိုး နှိမ်နင်းလျက် ဝတ်မှု စားမှုကို မြိုးခြံ၍ စွန့်ကြဲပေးကမ်း လှူဒါန်းနိုင်ပေသည်။ လှူဒါန်းပေးကမ်း ရသည်ကိုပင် အလွန်ပျော်ရွှင်သည် ဟု မိမိ၏ စွန့်ကြဲနိုင်သည့် ဂုဏ်ကို အဘန်ဘန်အာရုံပြု၍ ဝီတိဖြင့် မွေ့ခြင်းသည် စာဂါ နုဿတိမည်၏။

မနုဿတ္တံ သုလဒ္ဓံ မေ၊ ယွာဟံ စာဂေ သဒါ ရတော၊
မစ္ဆေရပရိယုဋ္ဌာယ၊ ပဇာယ ဝိဂတော တတော။

ယွာဟံ၊ ယောအဟံ-သံသရာနောင်ရေး၊ မြော်ခေါင်တွေ့၍၊ လေးလေးပင်ပင်၊ ဆင်ခြင်လေ့လာ၊ အကြင်ငါသည်။ မစ္ဆေရ ပရိယုဋ္ဌာယ-မပေးရက်လို၊ သဝန်တိုသဖြင့်၊ ထိုထိုဒါန၊ ဟူ သမျှ၌၊ မစ္ဆေရရန်၊ ပုန်ကန် သောင်းကြမ်း လျက် ရှိသော၊ ပဇာယ-ဝတ်မှု စားမှု၊ အကြွားမှု၌၊ အားပြုခဲ့စောင်း၊ လူ အပေါင်းတွင်၊ တတော-ထိုထိုဒါန၊ မစ္ဆေရဟု၊ ထကြပုန်ကန်၊ သူပုန်ရန်မှ၊ ဝိဂတော - ရှေးဝါသနာ၊ အထုံ ပါသဖြင့်၊ ကောင်းစွာလွတ်ကင်း၊ သန့်ရှင်းသည်ဖြစ်၍၊ စာဂေ - စွန့် ကြဲဝေငှ၊ လှူဒါန်း၍ နေရခြင်း၌၊ သဒါရတော - ကိုယ်တွက် မြိုးခြံ၊ ပင်ပန်းခံ၍၊ အမှန်မွေ့လျော်၊ အပျော်ကြီး ပျော်နိုင် ပေပြီ၊ တဿမေ-ဒါနစာဂီ၊ ပါရမီဖြင့်၊ သာကြည်မွေ့လျော်၊ ထိုကဲ့သို့ ပျော်နိုင်သော ငါသည်။ မနုဿတ္တံ-ပဋိရူပ၊ ဤဒေသ၌၊ ဖြစ်ရစင်စစ်၊ လူ့အဖြစ်ကို၊ သုလဒ္ဓံဝတ- သံသရာ နောင်ရေး၊ မြော်ခေါ်တွေ့က၊ မြေရှင်ပျော်၊ ဪ...အရ တော်လေစွ တကား။

ပာရမီ

၂၂ ကမ္မဋ္ဌာန်း ဘာသာဋီကာ

ဒေဝတာနုဿတိ။ ။ သဒ္ဓါ သီလ သုတ စာဂ ပညာ စသော
 ဂုဏ်တို့ဖြင့် ပြည့်စုံကြသူတို့သည် ဤလူ့ပြေမှု စုတေကြသည့်
 အခါ နတ်ပြည် ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ နတ်ဗြဟ္မာဖြစ်၍ ငြိမ်းချမ်းစွာ
 နေထိုင်ကြရ ပေသည်။ ငါ့ မှာလည်း ထိုကဲ့သို့ သဒ္ဓါ သီလ
 စသော ဂုဏ်တွေ အပြည့်အစုံ ရှိပေပြီ ဟု နတ်ဗြဟ္မာ များ၏
 သဒ္ဓါ စသည်တို့ အကျိုးပေးဟန်ကို သက်သေခံထား၍ မိမိ၏
 သဒ္ဓါ စသော အကျင့်ဂုဏ်ကိုပင် ဆင်ခြင်အောက်မေ့ ဝီတိဖြင့်
 မွေ့ခြင်းသည် ဒေဝတာနုဿတိ မည်၏။

ယေဟိ သဒ္ဓါဒိဂုဏေဟိ၊ ဒေဝတာ ဒေဝတ္တံ ဂတာ၊
 မယှံပိ တေ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ အဟော မေ ဂုဏဝန္တတာ။

ဒေဝတာ-စတုမဟာ၊ ဝတိံသာနှင့်၊ နတ်ရွာ ခြောက်လီ၊
 ဗြဟ္မာ့ပြည်ဝယ်၊ ကိုယ်စီစံစား၊ နတ်ဗြဟ္မာ အများတို့သည်၊
 ယေဟိသဒ္ဓါဒိဂုဏေဟိ - သဒ္ဓါသီလ၊ များသုတနှင့်၊ စာဂ
 ပညာ၊ စဉ်လာလောက်လုံ၊ အကြင် ကျေးဇူး ဂုဏ်တို့ကြောင့်၊
 ဒေဝတ္တံ-ရောဂါမကပ်၊ ဥပဒ်မတွယ်၊ စားသောက်ဘွယ်ရေး၊
 နေထိုင်ရေးနှင့်၊ မင်းဘေးစိုးတာ၊ ကင်းစင်ကွာလတ်၊ ဗြဟ္မာ
 နတ်၏အဖြစ်သို့၊ ဂတာ-ဤလူ့ပြေမှု၊ စုတေကြလျှင်၊ ခဏမနေ၊
 ကပ်ရောက်ကြရလေကုန်ပြီ၊ မယှံပိ - ဘုရား အကြိုက်၊ တရား
 လိုက်၍၊ အားစိုက်နှစ်လို့၊ ဤငါ့ကိုယ်မှာလည်း၊ တေဂုဏာ-
 နတ်ဗြဟ္မာနန်း၊ ကပ်ခါမြန်းဘို့၊ စခန်းလောက်လုံ၊ ထိုကဲ့သို့
 သော ဂုဏ်တို့သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ - အမြဲမပြတ်၊ သတိချပ်သဖြင့်၊
 မလပ်ပုံသေ၊ ရှိကြပေကုန်၏၊ မေ - ငါ၏၊ ဂုဏဝန္တတာ -
 သဒ္ဓါသီလ၊ စသည်လောက်လုံ၊ ဂုဏ်ပေါင်း စုံသူ၏ အဖြစ်

အနုဿတိ အဖွင့်

သည်။ အဟောဝတ-တမလွန်ရေး၊ ကြံတိုင်းဘို့၊ လေးလေးပင်ပင်၊ အစဉ်မျိုးမှန်၊ ဩော်.....အဘိုးတန်ပေစွတကား။

ဥပသမာနုဿတိ။ ။ နိဗ္ဗာန်၏ ချမ်းသာ မြေ သန္တိသုခ ရှိပုံကို အဘန်ဘန် အောက်မေ့ခြင်းသည် ဥပသမာနုဿတိ မည်၏။ နိဗ္ဗာန်တရားကို ရုပ်ဝိသေသ နာမ်ဝိသေသ ဟု၎င်း၊ ခန္ဓာကိုယ်တွင်း၌ အနှစ် အမတေအလား မြဲခိုင်သော နိစ္စ တရား ရှိ၏။ ရုပ်နာမ် တရားများ ချုပ်ပျောက်သည့်အခါ ထို အနှစ် အမတေသာ အဖတ်တင်ရစ်၏၊ ထို အနှစ် အမတေ အဖြစ်ဖြင့် တည်နေ ရခြင်း သည်ပင် နိဗ္ဗာန်တည်း ဟု၎င်း၊ နိဗ္ဗာန်၌ ရုပ်နာမ်မရှိ၍ ခံစားခွင့်မရလျှင် အဘယ်မှာ ချမ်းသာ ဟုဆိုနိုင်ပါအံ့နည်းဟု၎င်း၊ မိမိတို့ထင်ရာ မြင်ရာ ပြောဆို ရေး သားကြ၏။ တစုံတခုသော အာရုံ၏အကြောင်းကို ထိုအာရုံ ရရှိဘူးသူ သာလျှင် ပိုင်ပိုင် နိုင်နိုင် သိမြင် နိုင်ရိုး ရှိသကဲ့သို့၊ နိဗ္ဗာန်၏ အကြောင်းကိုလည်း နိဗ္ဗာန် ရပြီးသော အရိယာ တို့သာ ပိုင်နိုင်စွာ သိမြင်နိုင် ပေသည်၊ ယခု ပုထုဇဉ် တို့၏ အတွေးဖြင့် လေးနက်သော နိဗ္ဗာန်ကို အမှန် မထိမိ နိုင်ရာ၊ သို့သော် ကျမ်းလာ သာဓက ယုတ္တိကို ချိန်ဆ၍ ဉာဏ်မြင် သလောက် ရေးပြဉ္စားအံ့။

နိဗ္ဗာန်ဟူသည် စိတ် စေတသိက် ရုပ် ပရမတ်တို့မှ သီးခြား ဖြစ်သော ပရမတ္ထတရားတည်း။ ထို့ကြောင့် ရုပ်နာမ် သင်္ခါရ နှင့် လုံးဝ ဆက်သွယ်ခြင်း မရှိရကား ရုပ်ဝိသေသ နာမ်ဝိသေ သမ ဟုတ်နိုင်။ အဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓ ၂ မျိုးတွင် ဗဟိဒ္ဓါ ဓမ္မာ ဟူ သော မာတိကာပုဒ် အရတွင် ပါဝင်သည့် ဗဟိဒ္ဓတရား ဖြစ် သောကြောင့် ခန္ဓာကိုယ်တွင်း၌ အနှစ် အမတေ အဖြစ်ဖြင့်

၂၄ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာသာဋီကာ

တည်ရှိသော ဓာတ် တမျိုးလည်း မဟုတ်နိုင်၊ နိဗ္ဗာန်သည် ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါကဲ့သို့ ခံစားတတ်သော တရားလည်း မဟုတ်၊ ရူပ သဒ္ဓ သည် အာရုံ ကာမဂုဏ်ကဲ့သို့ ခံစားအပ်သော တရားလည်း မဟုတ်ရကား နိဗ္ဗာန်၌ ဝေဒယိတသုခ မရှိသည် မှာ အမှန်ပင်တည်း။ သို့သော် ဝေဒယိတ သုခထက် အဆ ပေါင်း များစွာ သာလွန်သည့် သန္တိသုခ မြေ ငြိမ်းချမ်းသော သဘောကားကေန် ရှိပေသည်။

ခွဲဥဒါနံ—ခံစားမှု ဟူသော ဝေဒယိတ သုခသည် ခံစား စံစား၍ ကုန်ကုန်သွားသည့်အတွက် အသစ်အသစ် ရအောင် ထူထောင်ရ၏၊ ထိုအသစ်အသစ် ရအောင် ထူထောင်ရသော ဒုက္ခကား ခံစားရသော သုခနှင့် အဆမတန်ချေ၊ ထိုဒုက္ခဖြင့် ထူထောင်ပြီးနောက် ပေါ်ပေါက် ရရှိသော သုခကလေးဖြင့် တင်းမတိမ်နိုင်ကြသောကြောင့် အပိုအမို အကြွေးယူကာ မတ ရား ခံစားမှု အတွက် အပါယ်သွား၍ သုခ အကြွေးတွေကို အတိုးနှင့်တကွ ဒုက္ခဖြင့် ဆပ်ကြရသည်မှာ တွေးမိတိုင်း ဝမ်း နည်းစရာကြီးပေတည်း။ ထိုကဲ့သို့ ခံစားမှုနှင့် မရောသော သန္တိ သုခ သဘောကား ရုပ်နာမ် သင်္ခါရတို့ ချုပ်ငြိမ်းသဖြင့် မြေ ငြိမ်းချမ်းခြင်း သဘောပေတည်း။ ထင်ရှားစေအံ့—လောကီ အာရုံ ကာမဂုဏ်တွေ ပြည့်စုံလှသော သေဋ္ဌေး တယောက် သည် အားရ ပါးရ အိပ်ပျော်နေစဉ် လောကီ အာရုံများကို ပြင်ဆင်၍ အစေခံတို့က နှိုးလာသည့်အခါ “ အအိပ် ဖျက်ရ မလား” ဟု ကြိမ်းဝါး မောင်းမဲ မည်သာ တည်း။ ထိုသူ အိပ် နေစဉ် ခံစားမှု အထင်အရှား မရှိ၊ သို့ပါလျက် ငြိမ်းချမ်းစွာ အိပ်နေရမှု ကိုပင် ခံစားမှု သုခတွေထက် နှစ်သက် ပေသေး

အနုဿတိ အဖွင့်

သည်။ ထို ခံစားမှုမပါသော အိပ်ပျော်မြင်း သုခကိုပင် “အိပ်
ရကောင်းလိုက်တာ ” ဟု အမွမ်းတင်ကြသေး၏။ ရုပ် နာမ်
အားလုံးကင်း၍ ငြိမ်းချမ်းခြင်း သန္တိသုခကား မည်မျှလောက်
မွန်မြတ်လိမ့်မည်ကို မှန်းဆသင့်တော့သည်။

ဆက်ဥူးအံ့— အနာဂါမ် ရဟန္တာ အရှင်မြတ်တို့သည်
ရုပ်နာမ် ခန္ဓာကြီးကို လေးလံလှစွာသော ဝန်ထုပ်ကြီးကဲ့သို့
မှတ်ထင်တော်မူကြသဖြင့် ရုပ်နာမ် ခန္ဓာမှကင်းနိုင်သမျှ ကင်း
ဘို့ရာ နိရောဓသမာပတ်ကို ဝင်စားတော်မူကြ၏။ ထိုသမာပတ်
အတွင်း၌ ခံစားမှု လုံးဝမရှိ၊ စိတ်စေတသိက် တည်းဟူသော
နာမ်တရားနှင့် အချို့ရုပ်များ အသစ်မဖြစ်ဘဲ ရပ်စဲနေခြင်းသာ
တည်း။ ထိုကဲ့သို့ ရုပ်နာမ် အချို့တို့ ချုပ်ငြိမ်းနေခြင်း ကိုပင်
အင်မတန် သုခကြီးဟု သဘောရ၍ နိရောဓ သမာပတ်ကို ဝင်
စားတော်မူကြပေသည်။ ထို့ပြင်— အသညသတ် အရူပဗြဟ္မာ
တို့၏ အဖြစ် သနစ်ကို စဉ်းစားပြန်လျှင်လည်း သန္တိသုခ၏ မြေ
ငြိမ်းချမ်းပုံများ ထင်ရှားပြန်၏။ အသညသတ် ဗြဟ္မာတို့၌ နာမ်
တရားမရှိ၊ ခံစားမှု မရှိ၊ ကမ္ဘာ ၅၀၀ ခန့်မျှ နာမ်တရားတို့မှ
မြေငြိမ်းချမ်းလျက် နေရ၏။ အရူပဗြဟ္မာတို့၌ ရုပ်တရားတို့မှ
မြေ ငြိမ်းချမ်းလျက် ရှိ၏။ အထက်ဆုံး အရူပဗြဟ္မာ့ သန္တာန်
ဝယ် ဖြစ်ခွင့်ရှိနေသော နာမ်တရားသည်ပင် အလွန် နည်းပါး
လှချေပြီ။ ရဟန္တာဖြစ်လျှင် မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကြိယာ
၈၊ နေဝသညာနာသညာယတနဝိပါန် ၁၊ ကြိယာ ၁၊ အရ
ဟတ္တဖိုလ်စိတ် ၁၊ အားဖြင့် ယှဉ်ဘက် စေတသိက် များနှင့်
တကွ စိတ်ပေါင်း ၁၂ ပါးသာ ဖြစ်ခွင့် ရှိတော့၏။ ထို ၁၂ ပါး
လည်း တခုစီသာ ဖြစ်နေရကား ထို ရဟန္တာ ဗြဟ္မာကြီး၌

ထိုစိတ်ကလေးတခု နောက်ထပ် မဖြစ်လျှင် ရုပ်နာမ် အားလုံး ကင်းပျောက် ချုပ်ငြိမ်း ရုပ်သိမ်းရလေ၍၊ ထိုကဲ့သို့ ရုပ်သိမ်း သည့်အခါ သန္တိသုခ ခေါ်သော နိဗ္ဗာနဓာတ် တရားသည် မုချဆတ်ဆတ် ထင်ရှားတော့လတံ့။

ထိုသန္တိသုခ နိဗ္ဗာနဓာတ်သည် အများဆိုင် ဘုံတရားကဲ့သို့ တပါးထည်း မဟုတ်ပေ၊ ကိုယ့်နိဗ္ဗာန်နှင့်ကိုယ် အသီး အသီး ရှိကြ၏။ ထို့ကြောင့်ပင် အရိယာ အရှင်မြတ်တို့သည် ခန္ဓာ ကိုယ်ခြံ ထင်ရှားရှိစဉ် မိမိတို့နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုလျက် ဖလ သမာပတ် ဝင်စားတော်မူကြပေသည်။ ထိုဖလသမာပတ် ဝင် စားခိုက်ဝယ် နိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံမှန်းလျက် စိတ်တန်း၍ နေရခြင်း သည်ပင် အင်မတန် ချမ်းသာကြသောဟူ၏။ ထေရာ ထေရီ အလီလီတို့ ရှေ့ပြည်နိဗ္ဗာန် ဝင်စံခါနီးဝယ် ဥဒါန်း ကျူးကာ ကျူးကာဖြင့် ရုပ်နာမ်ခန္ဓာကို အားရ ပါးရ စွန့်ပစ်ခဲ့ကြသည် မှာ ရုပ်နာမ်ကို အမြတ်တနိုး ခင်မင် နေကြသော ငါတို့လို ပုထုဇဉ်များအတွက် ရှက်ဘွယ်ကြီးပါ တကား၊ ထို့ကြောင့် “ ငါတို့ သားအဘတခု ပြင်ထိုင်ကြဥးစို့ ” ဆိုသလို၊ သူတော် ကောင်းတွင် စာရင်းဝင်လိုကြသော ငါတို့ပုထုဇဉ် တစုလည်း ရုပ်နာမ် သင်္ခါရ အပေါ်တွင် တမျိုးပြင်၍ ရှုကြဥးစို့။ နိဗ္ဗာန် ၏ ဥပသမ ဂုဏ်တော်ကို အာရုံ မှန်းပြီးလျှင် နိဗ္ဗာန်ရောက် လုပ်ငန်းကို ကြိုးပန်းကုန်စို့။

သဒေဝကဿ လောကဿ၊ ဧတေ ဝေါ သုခသမ္မတာ၊
ယတ္ထ စေ တေ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ တံ တေသံ ဒုက္ခသမ္မတံ။

သဒေဝကဿ-ဗြဟ္မာသကြား၊ နတ်အများနှင့်တကွသော၊
လောကဿ - ပုထုဇဉ်ဟု၊ ဉာဏ်မြင်ပေတုံး၊ တလောက လုံး

အနုဿတိ အဖွင့်

သည်။ ဧတေ-ရူပသဒ္ဒ၊ စသည့်အာရုံ၊ ဤကာမဂုဏ်တို့ကို၊ သုခ
 သမ္ပတာ - ချမ်းသာဘွယ်တောင်း၊ အကောင်းဟု သမုတ်အပ်
 ကုန်ပြီ။ ယတ္ထ - အရိယာအများ၊ လွန်လေးစားသည့်၊ တရား
 မျက်ရှင်၊ အကြင်သို့သောနိဗ္ဗာန်၌။ ဧတေ - ရူပသဒ္ဒ၊ စသည့်
 အာရုံ၊ ဤကာမဂုဏ်တို့သည်။ နိရုဇ္ဈန္တိ - ကွယ်ပျောက်ချုပ်
 ငြိမ်း၊ ရုပ်သိမ်းကြရလေကုန်၏။ တံစ - ကာမဂုဏ်အားလုံး၊
 ပြုတ်ပြုတ်ပြုန်းလျက်၊ ဆုံးရာအမှန်၊ ထိုနိဗ္ဗာန်ကိုကား။ တေသံ-
 ထို ဉာဏ်မြင်ပေတုံး၊ ပုထုဇဉ်အားလုံးတို့သည်။ ဒုက္ခသမ္ပတံ-
 ခံစားဘွယ် အချက်၊ ကင်းသည့် တွက်ကြောင့်၊ သက်သက်
 ရှုတ်ချ၍၊ ဒုက္ခဟုသမုတ်အပ်လေသတည်း။ [ဧတေဝေ၌ ဝေဝါ
 အတွက်အနက်မရှိ။]

သုခံ ဒိဋ္ဌမရိယေဘိ၊ သက္ကာယဿ နိရောဓနံ၊
 ပစ္စနိကမိဒံ ဟောတိ၊ သဗ္ဗလောကေန ပဿတံ။

သက္ကာယဿ-ပရမတ္ထအားဖြင့်၊ ထင်ရှားဘိတောင်း၊ ခန္ဓာ
 ငါးပါးအပေါင်း၏။ နိရောဓနံ-ကင်းပျောက်ချုပ်ငြိမ်း၊ ရုပ်သိမ်း
 ရာဖြစ်သော။ သုခံ-နိဗ္ဗာန်ဓာတ်၊ ချမ်းသာမြတ်ကို။ အရိယေဘိ-
 အရိယာအရှင်၊ သူတော်စင်တို့သည်။ ဒိဋ္ဌံ - ဉာဏ်စက္ခုဖြင့်၊
 စေ့ငုထင်ထင်၊ သိမြင်အပ်ပေပြီ။ ဣဒံ - များပုထုဇဉ်၊ ဉာဏ်
 အမြင်ဖြင့်၊ မမြင်နိုင်တန်၊ ဤ နိဗ္ဗာန်ကို။ ပဿတံ - တပ်အပ်
 ထင်ထင်၊ ကိုယ်တိုင်မြင်သည့်၊ အရှင်အပေါင်း၊ သူတော်
 ကောင်းတို့မှာ။ သဗ္ဗလောကေန-အဝိဇ္ဇာဖုံး၊ တဏှာတုံးဟု၊
 အာလုံးလောက၊ ဟူသမျှနှင့်။ ပစ္စနိကံဟောတိ - ကျောချင်း
 ကပ်ယှဉ်၊ ပြေးကြအင်သို့၊ အစဉ်ဆက်ဆက်၊ ဆန့်ကျင်ဘက်

၂၀ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာသာဋီကာ

အနေ၊ ဖြစ်ရလေတော့ သတည်း၊.....သဠာယတနသံယုတ်၊
ဒေဝဒဟဝဂ်။

မရဏာနုဿတိ။ ။ရဟန္တာတို့၏ ဝဋ်ဒုက္ခပြတ်ကင်း၍ ပရိ
နိဗ္ဗာန်စံဝင်ခြင်းဟူသော သမုစ္ဆေဒမရဏ၊ သင်္ခါရတို့၏ ဘင်
ခဏဟူသော ခဏိကမရဏ၊ သစ်ပင်သေသည့် ပြဒါးသေသည်
သံသေသည်ဟု ခေါ်ဝေါ်ရာ၌ သစ်ပင်စသည်တို့၏ သေခြင်း
ဟူသော သမ္မုတိမရဏ၊ တဘဝ၌ အကျုံးဝင်သော ဇီဝိတိန္ဒြေ
အစဉ်၏ ပြတ်စဲခြင်း ဟူသော ဇီဝိတိန္ဒြေယုပစ္ဆေဒမရဏ၊ ဟု
မရဏ ၄ မျိုးရှိ၏။ ထိုတွင် သမုစ္ဆေဒမရဏသည် အများနှင့်
မဆိုင် ရဟန္တာများနှင့်သာဆိုင်၏။ ခဏိကမရဏသည် ဆင်
ခြင်၍ ထင်မြင်နိုင်ခဲ့၏။ သမ္မုတိမရဏမှာ သံဝေဂ ဖြစ်ဘွယ်ရာ
မဟုတ်။ ထို့ ကြောင့် ထို ၃ ပါးကို ဤအရာ၌ မလိုအပ်။ ဇီဝိ
တိန္ဒြေယုပစ္ဆေဒမရဏသာလျှင် အများနှင့်လည်းဆိုင်၊ ထင်မြင်
နိုင်ဘွယ်လည်းရှိ၊ သံဝေဂဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းလည်း ဟုတ်
သောကြောင့် ဤ ဇီဝိတိန္ဒြေယုပစ္ဆေဒမရဏကို အဘန်ဘန် ဆင်
ခြင် အောက်မေ့မှုသည် မရဏာနုဿတိမည်၏။

အောက်မေ့ပုံ။ ။ သူသေကောင်ကို ကြည့်၍ ဖြစ်စေ ရှေး
ရှေးက တွေ့မြင်အပ်ဘူးသော စည်းစိမ်ရှင်ကြီးတို့၏ သေရပုံကို
ဖြစ်စေ ကြည့်ရှုဆင်ခြင်၍ “ မရဏံ ဘဝိဿတိ၊ မရဏံ ဘဝိဿ
တိ=ဤကဲ့သို့ သေရဥျးလတံ၊ ဤကဲ့သို့ သေရဥျးလတံ။” ဟု
သေခြင်းသဘောတရားကို အဘန်ဘန် ပွားများရာ၏။ ထိုကဲ့သို့
ပွားများရာ၌ အသင့်အတင့် နှလုံးသွင်းမှုလည်း ရှိစေရသည်။
မသင့်မတင့် နှလုံးသွင်းမိ၍ သံဝေဂဉာဏ်မပါလျှင် ချစ်ခင်သူတို့
သေရမည်ကို ဆင်ခြင်ရာ၌ စိုးရိမ်သောကဖြစ်တတ်၍၊ မုန်းသူ၏

အနုဿတိ အဖွင့်

သေမည်ကို ဆင်ခြင်ရာ၌ ဝမ်းမြောက် နေတတ်သည်။ မမုန်း မချစ်အပ်သူတို့၏ သေခြင်းကို ဆင်ခြင်ရာ၌ သေခြင်းသဘော မထင်နိုင်ဘဲ အမှတ်တမဲ့သာဖြစ်တတ်၍၊ မိမိသေရမည်ကို ဆင်ခြင်ရာ၌မူ ကြောင့်ရွံ့ထိတ်လန့်တတ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ သတိသံဝေဂ ရှေ့သွားဖြင့် အသင့်အတင့်နှလုံးထား၍ မည်သူ၏သေခြင်းမဆို သေခြင်းသဘောတရားကိုသာ ပွားများဆင်ခြင်ရာ၏။

ကာယဂတာသတိ။ ။ ကာယသဒ္ဓါသည် “ အပေါင်း ” ဟူသော အနက်ကိုဟော၏။ “ ဆံပင် အမွှေး စသော ၃၂ ပါးသော အစုအဝေးတို့၏ အပေါင်း ” ဟုလို၊ “ ကာယဂတာ ကာယဂတာ၊ ကာယဂတာစ သာ သတိစာတိ ကာယဂတာ သတိ ” ကာယ - ဆံ အစရှိသော အစုအဝေးအပေါင်း၌၊ ဂတာ - (အာရုံပြုသောအားဖြင့်) ဖြစ်သော သတိတည်း။ ကာယဂတာသတိ - ဆံ အစရှိသော အစုအဝေးအပေါင်း၌ ဖြစ်သော သတိ၊ [ကာယဂတာသတိ - ဟုဖြစ်သင့်လျက် တာ၌ အာကိုရဿ မပြုဘဲ ထားသည်။] ဤ ကာယဂတာ သတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ဒွတ္တိံသကာယကမ္မဋ္ဌာန်းဟု ၎င်း၊ ကောဋ္ဌာသ ကမ္မဋ္ဌာန်းဟု ၎င်း ခေါ်၏။ [ဒွတ္တိံသကာယ - ၃၂ ပါးသော အစုအဝေးအပေါင်း၊ ကောဋ္ဌာသ သဒ္ဓါလည်း အဘို့အစု (အစုအဝေး) ဟူသော အနက်ကိုဟော၏။]

ဤကမ္မဋ္ဌာန်းကိုစီးဖြန်းလိုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပါဠိကို နားလည်သူဖြစ်က- “ အတ္ထိ ဣမသ္မိံ ကာယေ ကေသာ လောမာ နခါ ဒန္တာ တစော၊ မံသံ နှာရု အဋ္ဌိ အဋ္ဌိမိဉ္စ ဝက္ကံ၊ ဟဒယံ ယကနံ ကိလောမ ကံ ပိဟကံ ပပ္ပုသံ , အန္တံ အန္တဂုဏံ ”

၃၀ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာသာဋီကာ

ဥဒရိယံ ကရိသံ မတ္ထလုဂံ၊ ပိတ္တံ သေမှံ ပုဗ္ဗော လောဟိတံ
သေဒေါ မေဒေါ၊ အဿု ဝသာ ခေဠော သိဃာဏိကာ
လသိကာ မုတ္တံ”-ဟု ပါဠိအတိုင်း ရှုရှုနှုတ်တက် ဆောင်ရွက်
ကျက်မှတ်၍ ရှေးဥျားစွာ နှုတ်ဖြင့် ရှုတ်ဘာသ် သရဇ္ဈာယ်ရာ၏။

ပါဠိကို နားမလည်သူ ဖြစ်လျှင်—“ ဤ ငါ့ကိုယ်တွင် ဆံပင်
အမွှေး လက်သည်း ခြေသည်း သွားအရေ၊ အသားအကြော
အရိုး ရိုးတွင်းခြင်ဆီ အညှို့၊ နှလုံး အသည်း အမြှေး အပြင်
အဆုတ်၊ အူမ အူသိမ် အစာသစ် အစာဟောင်း ဥျားနှောက်၊
သည်းခြေ သလိပ် ပြည် သွေး ချွေး အဆီခဲ၊ မျက်ရည် ဆီကြည်
တံထွေး နှပ် အစေး ကျင်ငယ် ” - ဟု မြန်မာလို နှုတ်တက်
ကျက်၍ ရှုတ်ဘာသ် သရဇ္ဈာယ်ရာ၏။ ထိုကောဋ္ဌာသတို့ အ
ကျယ်ကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ် စသည်၌ရှု။

အာနာပါနဿတိ။ ။အာနာပါနေ-ဝင်သက်ထွက်သက်၌၊
ပဝတ္တာ-အာရုံပြုသောအားဖြင့် ဖြစ်သော၊ သတိ-သတိသည်။
အာနာပါနဿတိ-အာနာပါနဿတိ မည်၏။ မိမိ၏ ဝင်သက်
ထွက်သက်ကို အာရုံပြုသော သတိသည် အာနာပါနဿတိ
မည်၏။ ဤအာနာပါနဿတိကို ယခုအခါ အမျိုးမျိုးနည်းဖြင့်
အားထုတ်လျက် ရှိကြ၏၊ ထိုတွင် နည်း အချို့မှာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်
စသည်တို့၌ လာသောနည်းနှင့် ဆန့်ကျင်ကွဲလွဲ၏။ ထို့ကြောင့်
သူတော်ကောင်း စင်စစ် ဖြစ်လိုသူတို့မှာ ကျမ်းဂန် လာတိုင်း
ကြိုးစား အားထုတ်သင့်၏။ ဤ၌ အကျယ်ရေးက ကျမ်းလေး
မည် စိုးသောကြောင့် မရေးတော့ပြီ။

အာနာပါနဆိုသည်နှင့် အသာသ ပဿာသ ဆိုသည်မှာ
သဘောတူပင်တည်း အာနာပါန-အာန+အပါန၊ “အာန-

အနုဿတိ အဖွင့်

ထွက်သက်+အပါန-ဝင်သက်” ဟု ဝိနည်းအဋ္ဌကထာဆို၏။ ဤဝိနည်း အဋ္ဌကထာကား ပဌမဖြစ်ပုံအစဉ် (ဥပ္ပတ္တိက္ကမ) အတိုင်းဆို၏။ ဝဗ္ဘသေယျကသတွာတို့သည် အမိဝမ်း၌နေစဉ် အသက် မရူမရှိကြ ကြရသဖြင့် ဖွားမြင်သည်နှင့် တပြိုင်နက် ဝမ်းတွင်းမှ လေတို့ အပြင်ဘက်သို့ ရှေးဥျးစွာ ထွက်ကြ၏၊ ထို့နောက် အပြင်ကလေကိုရူသဖြင့် ဝမ်းတွင်းသို့ လေဝင်လာသည်။ ထို့ကြောင့် ထွက်သက် (ရှိုက်လေက) ပဌမ ဖြစ်၍ ဝင်သက် (ရူလေက) နောက်မှဖြစ်ကြရသည်။

အဿာသော၌ “ အာ+သာသ ” ဟု ပုဒ်ဖြတ်, အာသဒ္ဒါသည် အာဒိအနက်ဟောတည်း။ “ အာဒိမိ - အစ၌၊ သာသနံ-ရှိုက်ခြင်းသည်၊ အဿာသော - အဿာသမည်၏။ ” ပဿာသော၌ “ ပ+သာသ ” ဟု ပုဒ်ဖြတ်, ပ သဒ္ဒါသည် ပစ္ဆာ အနက်ဟောတည်း။ “ ပစ္ဆာ-နောက်မှ၊ သာသနံ-ရှိုက်ခြင်းသည်၊ ပဿာသော-ပဿာသမည်၏။ အာနနံ-ရှိုက်ခြင်း၊ ဝါ-ရှိုက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ထွက်သက် လေ၊ အာနံ - ရှိုက်ခြင်း၊ ဝါ-ထွက်သက်လေ၊ အပါနံ၌ “ အပါ+အာန ” ဟု ပုဒ်ဖြတ်, အပါသဒ္ဒါသည် ပစ္ဆာအနက် တည်း။ ပစ္ဆာ - နောက်မှ၊ အာနနံ - ရှိုက်ခြင်း (ရှိုက်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ဝင်သက်လေ) သည်၊ အပါနံ-မည်၏။

သုတ္တန် အဋ္ဌကထာ တို့၌ကား ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်မှုကို အစွဲပြု၍ ပဝတ္တိအခါ၌ဖြစ်ပုံအစဉ် (ပဝတ္တိက္ကမ) အတိုင်း ဝင်သက်ကိုအဿာသ-အာနဟုဆို၍, ထွက်သက်ကိုပဿာသ-အပါန ဟုဆို၏။ ဤ အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်သူတို့သည် ရှေးဥျးစွာ ဝင်သက်လေကို (ရူလေကို) အာရုံပြု၍,

၃၂ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာသာဒီကာ

နောက်မှ ထွက်သက်လေကို (ရှိုက်လေကို) အာရုံပြုသတတ်၊ ပုဒ်အကြံမှာ မထူးပြီ၊ ထွက်သက် အရာ၌ ဝင်သက်၊ ဝင်သက် အရာ၌ ထွက်သက်ဟု ပြောင်းလွှဲဆိုရုံသာတည်း။ [ဤအာနာပါန မရနိုင်သူများကို ရူပပဝတ္တိက္ကမ၌ပြုခဲ့ပြီ။]

[ဗုဒ္ဓါနုဿတိ စသည်၌ အနုသဒ္ဓါပါ၍၊ ကာယဂတာသတိနှင့် အာနာပါနုဿတိတို့၌ အနုသဒ္ဓါမပါ။ ဘဒ္ဒကောင့်ပါနည်း - ဟု စဉ်းစားသော်၊ ဗုဒ္ဓစသည်တို့၏ ဂုဏ်သည် ပရမတ်တရားများဖြစ်၏၊ အလွန်နက်နဲ၏၊ ထို့ကြောင့် အဘန်ဘန် အထပ်ထပ်ရုမှသာ ထင်မြင်နိုင်သောကြောင့် အနုဿတိဟု အနုသဒ္ဓါနှင့် တကွ ပြု၍၊ ကာယနှင့် အာနာပါနတို့ဝယ် ကာယဟူသည် ကောဋ္ဌာသ ပညတ်တရားတည်း၊ အာနာပါနဟူသည် ဝါယောဓာတ်အပေါင်း ဖြစ်သော သမူဟပညတ်ပင်တည်း၊ ထိုသို့ ပညတ်ဖြစ်၍ ပရမတ် အာရုံ များလောက် မသိမ်မွေ့ မခက်ခဲသဖြင့် အနုသဒ္ဓါ မထည့်ဘဲ ကာယဂတာသတိ အာနာပါနုဿတိ ဟု ဟောပြတော်မူဟန် တူသည်။ - ဤကား အကြံ။]

အပ္ပမညာ လေးပါး

မေတ္တာ။ ။ မိစ္ဆတိ သိနိယတိ-ချစ်ခင်စိုစွပ်၊ စေးကပ်တတ်၏။ ဣတိ - ကြောင့်၊ မေတ္တာ-မေတ္တာမည်၏။ တရားကိုယ်အားဖြင့် အဒေါသ စေတသိက် တည်း။ ပိယမနာပဖြစ်သော သတ္တ

အပ္ပမညာ အဖွင့်

ပညာတ်ကို အာရုံပြု၏။ [ပိယ - ချစ်အပ်+မနာပ - စိတ်ကို တိုးပွားစေတတ်သူ၊ ဝါ-မြတ်နိုးအပ်သူ၊] သတ္တာ တယောက် ယောက်ကို အာရုံပြု၍ ဒေါသဖြစ် သည့်အခါ ထိုဒေါသနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဓာတ်သည် စိုစိုဖတ်ဖတ်မရှိ၊ ခြောက်ကပ်ကပ် ဖြစ်လျက် အာရုံပြု၏။ မေတ္တာကား သတ္တာတို့အပေါ်၌ စိုစိုဖတ် ဖတ် စေးကပ်လျက် အာရုံပြုသည်။

မေတ္တာတု။ "တဏှာပေမ အချစ်မျိုးလည်း ချစ်ခင်အပ်သူ အပေါ်၌ စေးကပ်စိုစွပ်လျက် အာရုံပြု၏၊ သို့ဖြစ်၍ ထိုအချစ် မျိုးကို "မေတ္တာ" ဟု ခေါ်ကြ၏။ မေတ္တာအစစ်မှာ ကုသိုလ် ကြံယာ တခုခုသာတည်း။ တဏှာပေမကား လောဘ (အကု သိုလ်) ပင်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် သားမယားချစ် ဆွေမျိုးချစ် စသော သံယောဇဉ်မကင်းသော ချစ်ခြင်းများ၌ မေတ္တာစစ် မဟုတ်၊ တဏှာပေမသာ များ၏။ ထိုအချစ်မျိုးကို ကျမ်းဂန်တို့၌ ဂေဟသီတပေမ ဟု ဆိုသည်။ "အိမ်၌မှီသောအချစ်" ဟုလို့ ဘုရားရှင်၏ ငယ်ကျွန်တော်ရင်းဖြစ်သော ဆန္ဒထေရ်သည်ပင် ဘုရားရှင် အပေါ်၌ ထို ဂေဟသီတပေမ (အရှင်သခင်ချစ်) ချစ်လျက် သံယောဇဉ် ဖြစ်နေသောကြောင့် ဘုရားထင်ရှား ရှိတော်မူစဉ် တရားထူးမရ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံမှ သံယောဇဉ်ပြတ်၍ တရားထူးရသည်။ သို့သော် ထိုကဲ့သို့ သားချစ် မယားချစ် ဆွေမျိုးချစ် စသည်ဖြင့် ချစ်အပ်သူ အပေါ်မှာ တရံတခါမျှ မေတ္တာစစ် မဖြစ်နိုင်တော့ဘူး-ဟု မမှတ်ရ၊ အခါပေါင်းများစွာ မေတ္တာအစစ်လည်း ဖြစ်ကြပေမည်သာ။ ထို့ကြောင့် မေတ္တာ၏ အကျိုးကိုပြရာ၌ သားကို နို့တိုက်နေသော နွားမ၏ တန်ခိုးကို ပြသည်။ [နို့တိုက်နေသော နွားမကို မှုဆိုးက လှံဖြင့် ထိုးရာ

၃၄ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာသာဒီကာ

လှံမစူးဘဲ ထန်းရွက်ကဲ့သို့ လျောကျသွားသတတ်။] အချုပ် မှာ-မခွဲနိုင်မခွာရက်အောင်ပင် သံယောဇဉ်ဖြစ်ရသော အချစ် သည် တဏှာပေမ (ဝေဟသီတပေမ) တည်း။ ခွဲသာခွာသာ အကျိုးစီးပွားကို လိုလားသော သဘောကား မေတ္တာအစစ် တည်း။ ထို့ကြောင့် မေတ္တာဘာဝနာကို ပွားများရာ၌ ဒေါသ တည်းဟူသော အဝေးရန်သူ၊ မေတ္တာတု တည်းဟူသောအနီး ရန်သူ၊ ဤ ၂ ပါးကို ရှောင်ရှား၍ ပွားများရသည်။

ငါးရာနှစ်ဆယ် ရှစ်သွယ်မေတ္တာ။ "မေတ္တာစိတ်ဖြင့် သူ တ ပါးကိုမှန်း၍ အာရုံပြုမှုကို ယခုကာလ၌ " မေတ္တာပို့သည်- မေတ္တာကို စေလွှတ်သည်" ဟု ပြောစမှတ်ပြုကြ၏။ ထိုမေတ္တာ ပို့နည်းကို ကျမ်းဂန်တို့၌ ၅၂၀ မျိုးပြ၏။ ၅၂၀ မျိုးကား- အနောဓိသောမေတ္တာ ဖရဏာနည်း ၅၊ ဩဓိသောမေတ္တာ ဖရဏာနည်း ၇၊ ပေါင်း ၁၂ တည်း။ ထို ၁၂ ကို " အဝေရာ ဟောန္တ၊ အဗျာပဇ္ဇာ ဟောန္တ၊ အနိဃာဟောန္တ၊ သုခိ အတ္တာနံ ပရိဟရန္တ၊" ဟူသော " နန္တ" ၄ ခုဖြင့် မြှောက် လျှင် ၄၀ ဖြစ်၏။ ဤ ၄၀ ကို အရပ် ဆယ်မျက်နှာဖြင့်မြှောက် လျှင် ၄၀၀ ဖြစ်၏။ ဤ ၄၀၀ နှင့် မူလ ၄၀ ပေါင်းသော် " ငါးရာနှစ်ဆယ် ရှစ်သွယ် မေတ္တာ " ဖြစ်၏။

[ဆောင်] နောဓိ - ပဇ္ဇ, ဩ - သတ္တဖြင့်, ဒွါဒသဟု, ပုဂ္ဂိုလ်စုကို, နန္တ လေးဖြာ, မြှောက်ဆင့် ပါမှု, ရှစ်ဖြာ လေးဆယ်, ဝဏန်း ကြွယ်၏။ ရပ်ဆယ်ဖြင့် လှောက်, ထပ်ဆင့် မြှောက်၍, မှတ်လောက်ပွားက, လွန်များလှသည်, ငါးရာနှစ်ဆယ် ရှစ်စွန်းတည်း။ [နန္တကို "နတု" ဟု ဘတ်။]

အပ္ပမညာ အဖွင့်

နောဓိ-ပဇ္ဇ။ ။ “သဗ္ဗေသတ္တာ၊ သဗ္ဗေပါဏာ၊ သဗ္ဗေ ဘူတာ၊ သဗ္ဗေပုဂ္ဂလာ၊ သဗ္ဗေအတ္တဘာဝ ပရိယာပန္နာ” -ဤ ၅ ခုကား “မည်သူ မည်ဝါ၊ ယောက်ျားမိန်းမ” စသည်ဖြင့် ပိုင်းခြား ကန့်သတ်ခြင်း မရှိသောကြောင့် “ အနောဓိသော ဖရဏာ” ၅မျိုးတည်းဟု မှတ်။ [အနောဓိ၌ သြဓိသဒ္ဒါသည် အရေး အသား အပိုင်းအခြား အဘို့အစုဟူသော အနက်ကို ဟော၏။ “အနောဓိသော-အပိုင်းအခြား မရှိသော အားဖြင့်၊ မေတ္တာဖရဏာ - မေတ္တာကိုဖြန့်ခြင်း။ ”] “ အနောဒိဿ မေတ္တာ” ဟု ခေါ်ကြသည်မှာ ကျမ်းဂန်လာ မဟုတ်။

ဩ-သတ္တ။ ။ “သဗ္ဗာဣတ္ထိယော၊ သဗ္ဗေပုရိသာ၊ အဗ္ဗေ အရိယာ၊ သဗ္ဗေ အနရိယာ၊ သဗ္ဗေဒေဝါ၊ သဗ္ဗေမနုဿာ၊ သဗ္ဗေဝိနိပါတိကာ” -ဤ ၇ ခုကား မိန်းမနှင့် ယောက်ျားကို တကန့်စီ၊ အရိယာနှင့်ပုထုဇဉ်ကိုတကန့်စီ၊ နတ်လူနှင့်ဝိနိပါတိကာ တို့ကိုလည်း တကန့်စီ၊ ဤသို့ ပိုင်းခြား ကန့်သတ်လျက် သူ့ အဘို့နှင့်သူ အာရုံယူသွားရသောကြောင့်၊ သြဓိသော-အပိုင်း အခြားအားဖြင့်၊ မေတ္တာဖရဏာ - မေတ္တာကို ဖြန့်ခြင်းသည်၊ သြဓိသောမေတ္တာဖရဏာ-မည်၏။ [သြဒိဿမေတ္တာ-ဟုခေါ် ကြသည်မှာ ကျမ်းဂန်လာ မဟုတ်။]

န္တုလေခံဖြာ၊ မြောက်ဆင့်ပါမူ။ ။ ထို ၁၂ မျိုးသောပုဂ္ဂိုလ် တို့ကို မေတ္တာ ပို့ရာ၌ အဆုံးအဆုံးမှာ “အဝေရာ ဟောန္တု” စသော ၄ မျိုးတွင် တမျိုးမျိုး ပါရ၏။ ဥပမာ-“ သဗ္ဗေသတ္တာ အဝေရာ ဟောန္တု၊ သဗ္ဗေသတ္တာ အဗျာပဇ္ဇာ ဟောန္တု၊ သဗ္ဗေသတ္တာ အနိဃာ ဟောန္တု၊ သဗ္ဗေသတ္တာ သုဒ္ဓိ အတ္တာနံ

ပရိဟရန္တ၊ ဟူသည်တည်း၊ ဤသို့ ပုဂ္ဂိုလ် ၁၂ မျိုးကို မေတ္တာ ပို့ရာ၌ “န္တ၊” ၄ ပါးတွင် တပါးပါးဖြင့် အဆုံးသတ်ရသောကြောင့် တိုပုဂ္ဂိုလ် ၁၂ ယောက်ကို န္တ၊ ၄ ခုဖြင့် မြောက်၍ ၄၀ ပါး မေတ္တာ ပွားနည်းဖြစ်သည်။

ရပ်ဆယ်ဖြင့်လှောက်။ “ထို ၄၀ ပါးကို “ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ၊ ပစ္ဆိမာယဒိသာယ၊ ဥတ္တရာယ ဒိသာယ၊ ဒက္ခိဏာယဒိသာယ၊ ပုရတ္ထိမာယ အနုဒိသာယ၊ ပစ္ဆိမာယ အနုဒိသာယ၊ ဥတ္တရာယ အနုဒိသာယ၊ ဒက္ခိဏာယ အနုဒိသာယ၊ ဟေဋ္ဌိမာယ ဒိသာယ၊ ဥပရိမာယ ဒိသာယ ” ဟု အရပ်ဆယ်မျက်နှာဖြင့် မြောက်ဆင့်ပွားများလျှင် ပွားနည်း ၄၀၀ ဖြစ်၏။ ပွားများပုံကား-“ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ သဗ္ဗေသတ္တာ အဝေရာ ဟောန္တ၊ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ သဗ္ဗေ သတ္တာ အဗျာပဇ္ဇာ ဟောန္တ၊ ” ဤသို့ စသည်ဖြင့် ပုရတ္ထိမဒိသာနှင့် တွဲဘက်၍ ၄၀ ထွက်၏။ ပစ္ဆိမ ဒိသာ စသည်နှင့် တွဲဘက်၍ လည်း ၄၀ စီထွက်၏။ ဤသို့လျှင် အရပ် ဆယ်မျက်နှာနှင့် တွဲဘက်၍ ၄၀ဆယ်လီ ၄၀၀ထွက်၏။ အရပ် ဆယ်မျက်နှာနှင့် မတွဲဘဲ ပွားများရသော မူလ ၄၀ နှင့် ပေါင်းသော် ၅၂၀ ပွားနည်းဖြစ်၏။

မှတ်ချက်။ “ဤ ငါးရာ့နှစ်ဆယ် ရှစ်သွယ် မေတ္တာသည် မေတ္တာပွားနည်း အပြားသာ ဖြစ်၏။ လူတယောက် အပေါ်ဝယ် ဤ ငါးရာ့ နှစ်ဆယ် ရှစ်သွယ် မေတ္တာစိတ်ဖြင့် အာရုံ ပြုနိုင်သည်ဟု ယခုကာလ ထင်မှားပုံကို သတိထားပါ။ “သဗ္ဗေ သတ္တာ ” အရာဝယ် သတ္တာကို ဟောသော “ သဗ္ဗေဇီဝါ၊ သဗ္ဗေ ဇန္တူ။ ” စသည်ဖြင့်လည်း ပွားများ ကောင်းပါ၏။

အပ္ပမညာ အဖွင့်

သို့သော် ပါဠိတော်၌ကား အများသုံးစွဲရိုး ဖြစ်၍ အနက်ထင် လွယ်သော သတ္တ-ပါဏ-ဘူတ-ပုဂ္ဂလ-အတ္တဘာဝပရိယာပန္န- ပုဒ်များ ကိုသာ ပြထား ပေသည်။ မာဂဓ ပါဠိလို မဆိုဘဲ “အားလုံး သတွာတွေဘေးရန် ကင်းကြပါစေ၊ အားလုံး သတွာတွေ ဒေါသ ဗျာပါဒ ကင်းကြပါစေ၊ အားလုံး သတွာတွေ ဆင်းရဲဒုက္ခ ကင်းကြပါစေ၊ အားလုံးသတွာတွေ ချမ်းချမ်း သာသာ မိမိကိုယ်ခန္ဓာကို ဆောင်ရွက်နိုင်ကြပါစေ” ဟု မြန်မာ လိုသက်သက်လည်း မေတ္တာပို့ကောင်း၏၊ မြန်မာလူမျိုးတို့၌ မြန်မာလို ရွတ်ဆို ပို့သခြင်းက သာ၍ ထင်မြင်၏။

အနက်။ ။ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ - အရှေ့ အရပ်၌၊ ပစ္ဆိမာယဒိသာယ-အနောက် အရပ်၌၊ ဥတ္တရာယဒိသာယ-မြောက်အရပ်၌၊ ဒက္ခိဏာယ ဒိသာယ - တောင်အရပ်၌၊ ပုရတ္ထိမာယ အနုဒိသာယ - အရှေ့တောင်ထောင့် အရပ်၌၊ ပစ္ဆိမာယ အနုဒိသာယ - အနောက်မြောက်ထောင့်အရပ်၌၊ ဥတ္တရာယအနုဒိသာယ - အရှေ့ မြောက်ထောင့် အရပ်၌၊ ဒက္ခိဏာယ အနုဒိသာယ-အနောက် တောင်ထောင့်အရပ်၌၊ ဟေဋ္ဌိမာယ ဒိသာယ-အောက်အရပ်၌၊ ဥပရိမာယ ဒိသာယ-အထက်အရပ်၌၊ သဗ္ဗေသတ္တာ-အလုံးစုံသော သတွာတို့သည်၊ သဗ္ဗေပါဏာ - အလုံးစုံသော အသက်ရှိသူတို့သည်၊ သဗ္ဗေ ဘူတာ - အလုံးစုံသော ဖြစ်နေသူတို့သည်၊ သဗ္ဗေပုဂ္ဂလာ- အလုံးစုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ သဗ္ဗေအတ္တဘာဝပရိယာပန္နာ- အလုံးစုံသော အတ္တဘော၌ အကျုံးဝင်သူတို့သည်၊ (သဗ္ဗာ ဣတ္ထိယော စသည်၌ အနက် ထင်ရှားပြီ) သဗ္ဗေဝိနိပါတိကာ-

အလုံးစုံသော အပါယ်ဘုံသားတို့သည်၊ အဝေရာ-ကိုယ်တွင်း
 ကိုယ်ပ, ရန်မရှိကြကုန်သည်။ အဗျာပဇ္ဈာ - စိုးရိမ် သောက
 ဗျာပါရ မရှိကြကုန်သည်။ အနိဃာ - ဆင်းရဲဒုက္ခ မရှိကြ
 ကုန်သည်။ သုခိ-ကိုယ်စိတ် နှစ်ဖြာ, ချမ်းသာခြင်း ရှိကြကုန်လျက်၊
 အတ္တာနံ-မိမိအတ္တဘောကို၊ ပရိဟရန္တု-အသက်ရှည်အောင်
 ရွက်ဆောင်နိုင်ကြပါစေ။ [အားလုံး မေတ္တာ ပို့နည်းအတွက်
 အနက်ကို ရော၍ ရေးလိုက်သည်။]

ကရုဏာ။ "အာရုံ ၀စနတ္တနှင့်တကွ ကရုဏာအစစ် အတု
 များကို စေတသိက်ပိုင်း၌ ပြခဲ့ပြီ။ ဤ ကရုဏာလည်း "သဗ္ဗေ
 သတ္တာ, သဗ္ဗေပါဏာ, သဗ္ဗေဘူတာ, သဗ္ဗေပုဂ္ဂလာ, သဗ္ဗေ
 အတ္တဘာဝပရိယာပန္နာ" ဟု အနောဓိသော ဖရဏာ ၅မျိုး၊
 သဗ္ဗာဏတ္ထိယော စသော သြဓိသောဖရဏာ ၇ မျိုးအားဖြင့်
 ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် စပ်၍ ၁၂ မျိုးရ၏။ ထို ၁၂ မျိုးလုံးမှာပင် "ဒုက္ခာ
 မုစ္ဆန္တု = အားလုံး သတွာတွေ ဒုက္ခမှလွတ်မြေခံကြပါစေ" ဟု
 ဒုက္ခိတသတွာ (ဆင်းရဲနေသူကို) အာရုံပြု၍ ပွားများရ၏။ ထို
 ၁၂ မျိုးကို "ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ သဗ္ဗေသတ္တာ ဒုက္ခာ မုစ္ဆန္တု"
 စသည်ဖြင့် အရပ် ဆယ်မျက်နှာနှင့် တွဲဘက်၍ ပွားများလျှင်
 ဒိသာဖရဏာ ပွားနည်း ၁၂၀ ဖြစ်၏။ မူလ အနောဓိသော
 ဖရဏာ ၅, သြဓိသောဖရဏာ ၇ ပါးနှင့် ပေါင်းသော်
 ကရုဏာပွားနည်း ၁၃၂ မျိုး ဖြစ်၏။ ဤ ကရုဏာ ပွားရာ၌
 တကယ် ဆင်းရဲသော ဒုက္ခိတသတွာသာ မက , ဒုစရိုက်
 အားကြီးနေသော သုခိတသတွာ (လူချမ်းသာကြီး၏) နောက်
 ဘဝ၌ ဧရောက်ရမည့် အပါယ်ဘေးကို တွေးကာ သုခိတသတွာ
 လူယုတ်မာကိုလည်း အာရုံပြုနိုင်သည်သာ။

အပ္ပမညာ အဖွင့်

မုဒိတာ။ ။ အာရုံ ၀စနတ္တနှင့်တကွ မုဒိတာ အစစ်အတု များကို စေတသိက်ပိုင်း၌ ပြခဲ့ပြီ။ မြောက်ပွား ပုံမှာလည်း ကရုဏာအတိုင်း မြောက်ပွား၍ ၁၃၂ ပါးရ၏။ ဒုက္ခာမုစ္ဆန္တ၊ အရာဝယ် “ယထာလဒ္ဓသမ္ပတ္တိတော မာဝိဂစ္ဆန္တ၊” ဟူသော စကားကိုလဲလှယ်ပွားများရုံသာတည်း၊ ဥပေက္ခာအပြားလည်း အတူပင် ဖြစ်၏။ [ယထာလဒ္ဓသမ္ပတ္တိတော-အကြင် အကြင် ရအပ်သော စည်းစိမ်မှာမာဝိဂစ္ဆန္တ၊-မကင်းလွတ်နိုင်ကြပါစေ၊ “ရှိပြီးသောချမ်းသာမှ လက်မလွတ်ကြပါစေ” ဟုလို။]

[ဆောင်] နောဓိ-ပဇ္ဇ၊ ဩသတ္တဖြင့်၊ ဒွါဒသဟု၊ ပုဂ္ဂိုလ်စုကို၊ ပြု၍အာရုံ၊ ပွားများတုံလော၊ တဖုံဆယ်ဖြာ၊ ရပ်ဒိ သာနှင့်၊ မြောက်ကာဆက်သွယ်၊ ရဒုနှစ်ဆယ် တည်း၊ နှစ်သွယ် ပေါင်းစစ်၊ သုံးဆုံ နှစ်တို့၊ စွန်းလစ်တရာ၊ ကရုဏာနှင့်၊ ပေက္ခာ-မုဒိ၊ ပြားတူရှိသည်၊ မြောက်ကြည့် လေတော့ မခဲတည်း။

ဥပေက္ခာ။ ။ ဥပေက္ခာတိ - မုန်းချစ် မပြု၊ သင့်တော်ရုံ ရှုတတ်၏။ ဣတိ-ကြောင့်၊ ဥပေက္ခာ-ဥပေက္ခာ မည်၏။ မေတ္တာ သဘောကဲ့သို့ သူတပါး၏ စီးပွားကို ဆောင်ရွက်လိုခြင်းလည်း မရှိရ၊ ကရုဏာသဘောကဲ့သို့ သူတပါးဆင်းရဲကို ပယ်ရှား လိုခြင်းလည်း မရှိရ၊ မုဒိတာသဘောကဲ့သို့ သူတပါးစည်းစိမ် ချမ်းသာကို ဝမ်းမြောက်ခြင်းလည်းမရှိရဘဲ သတ္တာတို့အပေါ်၌ “သဗ္ဗေသတ္တာ ကမ္မဿကာ = အလုံးစုံသော သတ္တာတို့သည် ကံသာ ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာရှိကြ၏” ဟု ကမ္မဿကာ ချုတ်သော သဘောသည် ဥပေက္ခာသဘော တည်း။ တရားကိုယ် မှာ တကြမဇ္ဈတ္တတာ စေတသိက်တည်း၊ လစ်လျူ ရှုအပ်သော

၄၀ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာသာဋီကာ

သတ္တပညတ်ကို အာရုံပြု၍ “ ဒုက္ခာ မုစ္ဆန္တိ၊ ” အရာဝယ် “ ကမ္မဿကာ ” ကို လဲလှယ်၍ ကရုဏာနည်းတူ မြောက် ပွားလေ။

[မှတ်ချက်။ ။လစ်လျူရှုတိုင်းလည်း ဥပေက္ခာ ဗြဟ္မဝိဟာရ မဟုတ်၊ သတ္တတို့အပေါ်၌ ချစ်ရ မုန်းရမှန်းမသိ၍ လစ်လျူ ရှုနေသော အညာဏုပေက္ခာ (အညာဏ+ဥပေက္ခာ) လည်း ရှိသေး၏၊ တရားကိုယ်မှာ မောဟတည်း။]

ဥပေက္ခာ ၂ မျိုး။ ။ပါရမီဆယ်ပါး၌လာသော ဥပေက္ခာ ပါရမီနှင့် ဤဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရသည် မတူတတ်ပေ။ပါရမီ ဥပေက္ခာသည် သတ္တတို့က မိမိအပေါ်၌ ကောင်းမွန်စွာ ပြုမှု မတော်တရော်ပြုမှု များကို အာရုံပြု၍ စိတ်မဆိုး ဝမ်းမသာဘဲ လစ်လျူ ရှုထားနိုင်သော သဘောတည်း။ ဤဥပေက္ခာ ဗြဟ္မ ဝိဟာရကား ထို ပြုမှုမျိုးနှင့် မဆိုင်၊ သက်သက် သတ္တတို့ အပေါ်မှာ မေတ္တာ ကရုဏာ မုဒိတာမဖြစ်ဘဲ လစ်လျူ ရှုနိုင် သော သဘောတည်း။

[သီလက္ခန်ဒီသစ်]ကထံ ပန မဟာကာရုဏိကာ ဗောဓိသတ္တာ သတ္တေသု ဥပေက္ခကာ ဟောန္တိတိ၊ န သတ္တေသု ဥပေက္ခကာ၊ သတ္တကတေသု ပန ဝိပဿကာရေသု ဥပေက္ခကာ ဟောန္တိတိ ဣဒမေ ဝေတ္ထ ယုတ္တံ။

အပ္ပမညာ အဖွင့်

ဗြဟ္မဝိဟာရ။ ။ “ဝိဟရန္တိ ဧတေဟိတိ ဝိဟာရာ၊ ဗြဟ္မာ နော ဝိဟာရာ ဗြဟ္မဝိဟာရာ” ဧတေဟိ - ဤတရားတို့ဖြင့်၊ သပ္ပုရိသာ - သူတော်ကောင်းတို့သည်၊ ဝိဟရန္တိ - နေကြကုန်၏။ ဣတိ-ကြောင့်၊ ဝိဟာရာ - ဝိဟာရတို့မည်၏။ ဤတရား ၄ ပါးတွင် တပါးပါးကို သတ္တာတို့ အပေါ်၌ ပြန့်နှံ့စေလျက် (ပို့သလျက်) နေခြင်းသည် မွန်မြတ်သော နေခြင်းပေတည်း။ [အခြားတနည်း ရှိသေး၏၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ ရှုလေတော့။]

အာဟာရေ ပဋိကူလသညာ။ ။ စားသောက်ဘွယ် အစာ ဟူသမျှကို အာဟာရဟု ခေါ်၏။ ထိုအာဟာရ၌ “စက်ဆုတ် ရွံ့ဘွယ်ရာ” ဟု မှတ်ထင်လာအောင် ဆင်ခြင်မှုကို “အာဟာရေ ပဋိကူလသညာ” ဟု ခေါ်၏။ ထိုကဲ့သို့ ပဋိကူလသညာ ဖြစ်ပေါ်လာအောင် ဆင်ခြင်ရာ၌ ဆင်ခြင်နည်း ၁၀ မျိုးပြား၏။ အကျယ်ကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မှာရှု၊ အကျဉ်းချုပ်ကား-

ဂမနာ ဧသနာ ဘောဂါ၊ အာသယာ စ နိဓာနတော၊
 အပက္ကာ စ ပက္ကာ ဖလာ၊ နိဿန္ဒတော စ မက္ခနာ၊
 ဧဝံ 'ဒသာဟာကာရေဟိ၊ ဣက္ခေယျ ပဋိကူလတာ။

ဂမနာ - အာဟာရကို ရနိုင်ရာ အရပ်သို့ အရောက်သွား ရခြင်း အားဖြင့်၎င်း၊ ဧသနာ - ရှာတွေ့ရခြင်း အားဖြင့်၎င်း၊ ဘောဂါ-စားသောက်သုံးဆောင်ရခြင်းအားဖြင့်၎င်း၊ အာသယာစ-သလိပ် သည်းခြေ သွေး ပြည်ဟူသော အာသယ ၄ပါး အားဖြင့်၎င်း၊ နိဓာနတော - စုဝေး တည်နေရာ အစာသစ် အိမ်အားဖြင့်၎င်း၊ အပက္ကာစ-မကြေ မကျက်ခင် အားဖြင့်၎င်း၊

၄၂ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာသာဒီကာ

ပတ္တာ-ကြေကျက်ပြီးသော အားဖြင့်၎င်း၊ ဖလာ- အကျိုးရင်း အားဖြင့် ၎င်း၊ နိဿန္တတောစ - အကျိုးဆက် အားဖြင့် ၎င်း၊ မက္ခနာ- အလူးလူး အလဲလဲ ဖြစ်ပုံအားဖြင့်၎င်း၊ ဧဝံ - ဤသို့၊ ဒသဟိ အာကာရေဟိ - ဆယ်ပါးသော အခြင်းအရာ တို့ဖြင့်၊ ပဋိကူလတာ - စက်ဆုတ် ရွံ့ဘွယ်၏ အဖြစ်ကို၊ ဣက္ခေယု-ရူ ဆင်ခြင်ရာ၏။

—:0:—

ဓာတုဝဝတ္ထာန်။ «ခန္ဓာကိုယ်၌ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ ငါသူတပါး ယောက်ျား မိန်းမ ဟူသော အမှတ် သညာ ကင်းပျောက်၍ ဓာတ်လေးပါး အစုအဝေးသာဟု ထင်မြင်လာအောင် ခန္ဓာ ကိုယ်ရှိ ဓာတ် ၄ ပါးကို ပိုင်းခြား သတ်မှတ်သော ဉာဏ်သည် ဓာတုဝဝတ္ထာန် မည်၏။ ချဲ့ဥားအံ— ခန္ဓာကိုယ်၌ ကေသာ အစ မတ္ထလုင် ကျအောင်ကောဋ္ဌာသ ၂၀ သည် မာခဲသည့် အတွက် ပထဝီလွန်ကဲသော ရုပ်တရားများတည်း၊ ထို့ကြောင့် ပထဝီဓာတ် ၂၀ ရှိ၏ဟု မှတ်၊ ပိတ္တံ အစ မုတ္တံ ကျအောင် ကောဋ္ဌာသ ၁၂ သည် အရည်ရုပ်များဖြစ်၍ အာပေါဓာတ် လွန်ကဲသော ရုပ်များတည်း၊ ထို့ကြောင့် အာပေါဓာတ် ၁၂ ပါးရှိ၏ ဟု မှတ်၊ ရုပ်ပိုင်း၌ ပြခဲ့သော သန္တပ္ပနစသော တေ ဇောဓာတ် ၄ မျိုးလည်း ရှိသေး၏။ ဥဒ္ဓင်္ဂမဝါတ- အထက်သို့ ဆန်တက်သောလေ၊ အဓောဂမဝါတ - အောက်သို့ စုံဆင်း သောလေ၊ ကုစ္ဆိသယဝါတ - ဝမ်းတွင်း၌ တည်သော လေ၊ ကောဋ္ဌာသယဝါတ - အူတွင်း၌ တည်သောလေ၊ အဿာသ ပဿာသဝါတ - ထွက်သက်ဝင်သက်လေ၊ အင်္ဂမင်္ဂါနုသာရီ ဝါတ-အင်္ဂါကြီးငယ်သို့ လျှောက်သောလေ၊ ဤသို့ ဝါယော

အပ္ပမညာ အဖွင့်

ဓာတ် ၆ မျိုးလည်း ခန္ဓာကိုယ်၌ ရှိသေး၏။ အကျဉ်းအားဖြင့် ၄ ပါး၊ အကျယ်အားဖြင့် ၄၂ ပါးသော ဤဓာတ်အစုအဝေး မှတစ်ပါး အခြားသော အရာဝတ္ထု တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိတော့ချေ။
[အာရူပ္ပကမ္မဋ္ဌာန်းများကား နောက်၌ ထင်ရှားလတ်။]

ဘုံအားဖြင့် ခွဲခြားခြင်း။ ။ အထက် နတ်ပြည်၌ အသုဘ အလောင်းကောင် မရှိ၊ သေလျှင် မီးတောက် ငြိမ်းသကဲ့သို့ ခန္ဓာကိုယ် ချုပ်ငြိမ်း ကွယ်ပျောက်၏။ ဆံ အစရှိသော အချို့ ကောဋ္ဌာသများ ရှိသော်လည်း စက်ဆုတ် ဘွယ်ရာ မဟုတ်၊ အလွန် တင့်တယ်သည်။ ရုံဘွယ်ဖြစ်သော အစာသစ် အစာ ဟောင်း နှပ် တံထွေး စသည်တို့မှာ လုံးဝမရှိ။ အစာ အာဟာရလည်း အဆီ အနှစ် နတ်ဩဇာသာ ဖြစ်ရကား ပဋိကူလ သညာ ထင်နိုင်ဘွယ် မရှိ။ ထို့ကြောင့် နတ်ပြည်၌ အသုဘနှင့် ကာယဂတာသတိ၊ အာဟာရပဋိကူလသညာ၊ ဤ ၁၂ ပါး မရနိုင်။ [နတ်ပြည် ဟူရာ၌ အထက် နတ်ပြည်ကို ဆိုသည်။ လူ့ပြည်မှာ တည်ရှိသော နတ်အချို့၌ကား ထိုက်သလို ရသင့် ဘွယ်ရှိ၏။] ရူပဗြဟ္မာဘုံ၌ အသက် မရှုရှိုက်ရကား ထို ၁၂ ပါးအပြင် အာနာပါနဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းလည်းမရ။ အရူပဘုံ၌ ကား အာရူပ္ပကမ္မဋ္ဌာန်း ၄ ပါးသာ ထိုက်သလိုရ၏။ [အထက် အထက်ဘုံ၌ အောက်အောက် အာရူပ္ပကမ္မဋ္ဌာန်းများမရနိုင်။] ဤလူ့ဘုံ၌ကား ကမ္မဋ္ဌာန်း ၄၀ လုံးပင် ရကောင်း၏။

[ဆောင်] အသုဘနှင့်၊ ကာယဂတာ၊ သညာဒွါဒမ်၊ နတ်၌မရ၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်မှာ၊ အာနာပါန-လည်းမရတည်း။ အရူပဝယ်၊ လေးသွယ်သာရ၊ နတ်မှ ကြွင်းတုံ၊ ကာမဘုံဝယ်၊ အကုန်လေးဆယ် ရသတည်း။

၄၄ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာသာဋီကာ

ပရမတ် ပညတ် ကမ္မဋ္ဌာန်း။ ။ ဤ ကမ္မဋ္ဌာန်း ၄၀ တွင် ကသိုဏ်း ၁၀, အသုဘ၁၀, ကာယဂတာသတိ၏ အာရုံ ဖြစ်သော ကောဋ္ဌာသပညတ်, အာနာပါနဿတိ၏ အာရုံ ဖြစ်သော အာနာပါနပညတ်, ဗြဟ္မဝိဟာရ ၄ ပါး၏အာရုံ ဖြစ်သော သတ္တာပညတ် ၄ မျိုး, [၁-ဝိယမနာပ သတ္တာပညတ်, ၂-ဒုက္ခိတသတ္တာပညတ်, ၃-သုခိတသတ္တာပညတ်, ၄-မဇ္ဈတ္တသတ္တာပညတ်။] အာရုပ္ပ ၄ ပါးတွင် ပဌမာရုပ္ပ ဝိညာဉ်၏ အာရုံဖြစ်သော အာကာသပညတ်, တတိယာရုပ္ပ ဝိညာဉ်၏ အာရုံဖြစ်သော နတ္ထိဘော ပညတ်, ဤ ၂၀ ပါးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းများသည် ပညတ် ကမ္မဋ္ဌာန်းတည်း၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ စသည်တို့၏ အာရုံဖြစ်သော ဂုဏ်တော် စသည်တို့မှာ သီလသမာဓိ ပညာစသော ပရမတ်တရားများတည်း၊ အစာ အာဟာရ ဟူသည်လည်း ရုပ်ပရမတ်များသာ တည်း၊ ဓာတ်ကြီး ၄ ပါး ဒုတိယာရုပ္ပ စတုတ္ထာရုပ္ပတို့၏ အာရုံ ဖြစ်သော ပဌမတတိယအာရုပ္ပ ဝိညာဉ်တို့၏ ပရမတ် ဖြစ်ကြောင်း၌ ထပ်လောင်းဘွယ်မလို၊ ထို့ကြောင့် ရှေ့ အနုဿတိ ၈ ပါး၏ အာရုံ ၈ ပါး, အာဟာရ, စတုဓာတု, အာရုပ္ပ ၂ ပါး အားဖြင့် ပရမတ်အာရုံ ကမ္မဋ္ဌာန်း ၁၂ ပါးရှိ၏ ဟု မှတ်။

[ဆောင်] ကသိုဏ်းဆယ်၀, အသုဘနှင့်, ကောဋ္ဌသပါ, အာနာပါန, ဗြဟ္မဝိဟာ - ထိုလေးဖြာ၏, သတ္တာပညတ်, လေးရပ် ဟု ပြု, အာရုပ္ပဝယ်, နှစ်သွယ်ပ-တ, ဋ္ဌဗ္ဗိသတို့, မုချပညတ်, အာရုံမှတ်လော, ကြွင်းလတ်ဆယ်, နှစ်, ပရမတ်စစ်သည်, ခွဲလှစ်လေးဆယ် ကမ္မဋ္ဌာန်းတည်း။

ဘာဝနာ အဖွင့်

ဘာဝနာသု ပန သဗ္ဗတ္ထာပိ ပရိကမ္မ ဘာဝနာ လတ္တတေဝ၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ အာဒိသု အဋ္ဌသု သညာ ဝဝတ္ထာနေသု စာတိ ဒသသု ကမ္မဋ္ဌာနေသု ဥပစာရ ဘာဝနာဝ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ နတ္ထိ အပ္ပနာ၊ သေသေသု ပန သမတ္ထိံ သကမ္မဋ္ဌာနေသု အပ္ပနာဘာဝနာပိ သမ္ပဇ္ဇတိ။

ဘာဝနာဘေဒ။ ။ဘာဝနာသည် ပရိကမ္မဘာဝနာ ဥပစာရဘာဝနာ အပ္ပနာဘာဝနာ ဟု ၃ မျိုးရှိ၏။ ထိုတွင် “ပရိကရေတိ - အထက်အထက်ဘာဝနာကို ပြုပေးတတ်၏။ဣတိ-ကြောင့်၊ ပရိကမ္မ-မည်၏” နှင့်အညီ၊ ဆိုင်ရာ ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ တခုခုကို အာရုံပြု၍ ပထဝီ ပထဝီ စသည်ဖြင့် နှုတ်က ရှုတ်၍ ၎င်း စိတ်ကမ္ဘာမှန်း၍ ၎င်း ရှေးဥျးစွာ စီးဖြန်းမှု ပွားများစေမှုကို ပရိကမ္မ ဘာဝနာ ဟု ခေါ်၏။ မည်သည့် ကမ္မဋ္ဌာန်းမဆို ဤ ပရိကမ္မ ဘာဝနာနှင့် မကင်းနိုင်၊ ဤ ပရိကမ္မ ဘာဝနာကို စတည်၍သာ အထက်အထက် ဘာဝနာသို့ တက်ကြရသည်။ ထို့ကြောင့် “ သဗ္ဗတ္ထာပိ ပရိကမ္မဘာဝနာ လတ္တတေဝ ” ဟု ဆိုပေသည်။

“ဥပ (သမိပေ) စရတိ ပဝတ္တတိတိ ဥပစာရေ ” ဥပ (သမိပေ)- အပ္ပနာဘာဝနာ၏အနီး၌၊ စရတိ ပဝတ္တတိ- ဖြစ်၏။ အိမ်၏ အနီးအပါး ဖြစ်သော ရှေ့ မျက်နှာသာ အရပ် ကို အိမ်ဥပစာ ခေါ်သကဲ့သို့၊ အပ္ပနာဘာဝနာ၏ အနီးအပါး ဖြစ်သော ရှေ့က ဘာဝနာကို ဥပစာရဘာဝနာ ဟု ခေါ်၏။ အပ္ပေဂါတိ နိဝိသတိ-ဥပစာ ဘာဝနာထက် လွန်ကဲ၍ စွဲမြဲစွာ အာရုံ၌ သက်ဝင် တည်နေတတ်၏။ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ အပ္ပနာ-

၄၆ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာသာဋီကာ

အပ္ပနာ မည်၏။ ဥပစာရ ဘာဝနာထက် ခိုင်မြဲစွာ အာရုံ၌ တည်နေသောဈာန်များကို အပ္ပနာဘာဝနာ ဟု ခေါ်၏။

ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ၊ ပေ ၊ ဥပစာရ ဘာဝနာဝသမ္ပန္နတိ-ဗုဒ္ဓါနုဿတိ
စသော အနုဿတိ ၈ ပါး၊ အာဟာရေ ပဋိကူလသညာ၊ စတု
ဓာတု ဝဝတ္ထာန်၊ ဤ ကမ္မဋ္ဌာန်း ၁၀ ပါးကို အားထုတ်ရာ၌
ဥပစာရဘာဝနာ တိုင်အောင်သာ ပြည့်စုံနိုင်၊ ရနိုင်၏။ အပ္ပနာ
ဘာဝနာ ခေါ်သောဈာန်ကို မရနိုင်၊ ဘာကြောင့်နည်း-ဘုရား
ဂုဏ်တော် စသော အာရုံများသည် ပရမတ်တရား ဖြစ်၍ အ
လွန် နက်နဲကြပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ နက်သောရေ၌ ထောက်၍
မမှီသဖြင့် ငြိမ်သက်စွာ လှေမတည်နိုင်သကဲ့သို့၊ ဘုရား ဂုဏ်
တော်စသော အာရုံများ၌လည်း ဝိတက်စသော ဈာန်အင်္ဂါတို့
ခိုင်မြဲစွာ မထောက်တည်နိုင်ကြသဖြင့် အပ္ပနာ ဘာဝနာ မရ
နိုင်။ ထို့ပြင် - ဘုရားဂုဏ်တော် စသည်တို့သည် အသင်္ချေမက
အလွန်များပြားကုန်၏၊ ထို အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံ အရသာစုံသော
ဂုဏ်တော်တွေကို ဆင်ခြင်ရသည့်အခါ ဂုဏ် တမျိုးထည်း၌
တင်းမတိမ်နိုင်ဘဲ တမျိုးပြီးတမျိုး ဆင်ခြင်နေသဖြင့်လည်း အာ
ရုံ တမျိုးထည်း၌ကဲ့သို့ စူးစိုက်ခြင်း မရှိနိုင်၊ ဤသို့လျှင် ပရမတ်
အာရုံဖြစ်၍ နက်နဲခြင်း၊ အာရုံက များပြားခြင်းကြောင့် ဗုဒ္ဓါ
နုဿတိစသော ၇ ပါး၌ အပ္ပနာဘာဝနာ မရနိုင်၊ မရဏာ
နုဿတိ ပဋိကူလသညာနှင့် ဓာတုဝဝတ္ထာန်တို့ အတွက်မှာ
ပရမတ်အာရုံဖြစ်၍ နက်နဲသောကြောင့်သာ အပ္ပနာဘာဝနာ
မရ-ဟု မှတ်။

ပရမတ္ထ ၈ ဋီရတ္တာ၊ နေကတ္တာ နေကလမ္မတော၊
ဗုဒ္ဓါနုဿတိ အာဒိသု၊ ဥပစာရောဝ နာပ္ပနာ။

နိဗ္ဗာန်နှင့် မဟာဂ္ဂုတ် ပရမတ်အာရုံများ ၄၇

ပရမတ္ထ ဂန္ထိရတ္တာ-အာရုံက ပရမတ်ဖြစ်၍ နက်နဲ ခက်ခဲ သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ အနေကတ္တာ + ဘုရားဂုဏ်တော် အစရှိသော အာရုံတို့က များလှသည့်အတွက်၊ အနေကလမ္မ တော- အများကိုပင် အာရုံ ပြုနေခြင်းကြောင့်၎င်း၊ ဗုဒ္ဓါနုဿ တိ အာဒိသု-တို့၌၊ ဥပစာရောဝ- ဥပစာရ ဘာဝနာသာ ဖြစ် နိုင်၏။ န အပ္ပနာ-အပ္ပနာဘာဝနာမဖြစ်နိုင်။

နိဗ္ဗာန်နှင့် မဟာဂ္ဂုတ် ပရမတ် အာရုံများ။ ။နိဗ္ဗာန် စသော အာရုံတို့သည် ပရမတ်ဖြစ်၍ နက်နဲကြသော်လည်း သီလဝိသုဒ္ဓိ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ စသော ဝိသုဒ္ဓိအစဉ် သမ္မသနဉာဏ် စသော ဉာဏ် အစဉ်အားဖြင့် အဆင့်ဆင့် တက်၍တက်၍ လာခဲ့ရာ ဘာဝနာ လွန်စွာ အားရှိကြသဖြင့် ထိုဘာဝနာအစဉ်၏ အစွမ်းကြောင့် နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံ ပြုလျက် လောကုတ္တရာ အပ္ပနာသို့ တက်နိုင် ကြပေသည်။ “ မည်မျှပင် ခက်သော်လည်း တစတစ တက်လျှင် ရောက်နိုင်ရိုးပင် ” ဟုလို၊ အာရုပ္ပ ဈာန်တို့ကား အောက် အောက် ဈာန်၏ အာရုံကို လွန်နိုင်လျှင် အထက် အထက် ဈာန်ကို ရမြဲဖြစ်၍ အောက်အောက် အာရုံကို လွန်မြောက်နိုင် သော ဘာဝနာအစွမ်းကြောင့် အထက် ပရမတ် အာရုံကို အာရုံပြုကာ အပ္ပနာဘာဝနာ ဖြစ်နိုင်ကြပေသည်။

ပရမတ္ထဂန္ထိရေပိ, ဘာဝနာ အနုက္ကမတော၊
လောကုတ္တရော အာရုပ္ပိတု, အာလမ္မ သမတိက္ကမာ။

ပရမတ္ထဂန္ထိရေပိ - ပရမတ် ဖြစ်သည့် အတွက် အာရုံက နက်နဲပါသော်လည်း၊ ဘာဝနာ အနုက္ကမတော - ဘာဝနာ အစဉ်၏ အစွမ်းကြောင့်၊ လောကုတ္တရော-လောကုတ္တရာ အပ္ပ

၄၀ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာသာသင်္ဂြိုဟ်

နာ ဖြစ်နိုင်၏။ အာရပ္ပတု - အာရပ္ပ အပ္ပနာ ၂ ခု တို့ကား၊
အာလမ္ပသမတိက္ကမာ-အောက်အောက် အာရုံကို လွန်မြောက်
ကြောင်း ဘာဝနာစွမ်းကြောင့်၊ သမ္ပန္နိ - ပြည့်စုံနိုင်ကုန်၏။

ကမ္မဋ္ဌာန်းနှင့် ဈာန်ကို တွဲပြခြင်း။ "အပ္ပနာဘာဝနာ တိုင်
အောင် ရွက်ဆောင် နိုင်သော ကမ္မဋ္ဌာန်း ၂၀ တွင် ကသိုဏ်း
၁၀ ပါးနှင့် အာနာပါန ကမ္မဋ္ဌာန်း၊ ဤ၁၁ ပါးတွင် တပါး
ပါးကို အားထုတ်လျှင် ပဉ္စမဈာန်တိုင်အောင် ရူပဈာန် ၅ ပါး
လုံးကို အဆင့်ဆင့် ရနိုင်၏။ အသုဘ ၁၀ ပါးနှင့် ကာယဂတာ
သတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့သည် ပဌမဈာန်ကိုသာ ရစေနိုင်၍၊ မေတ္တာ
ကရုဏာ မုဒိတာတို့က ပဌမ ဒုတိယ တတိယ စတုတ္ထဈာန် တိုင်
အောင် ရစေနိုင်လျက်၊ ဥပေက္ခာ ဗြဟ္မဝိဟာရကမူ ပဉ္စမဈာန်
ကိုသာ ရစေနိုင်သည်။

အသုဘနှင့် ကာယဂတာ။ "အသုဘ ၁၀ ပါးနှင့် ကာယ
ဂတာသတိ၏ အာရုံတို့သည် ရုန့်ရင်း ကြမ်းကြုတ် စက်ဆုပ်
ဘွယ် အာရုံများတည်း။ ထို့ကြောင့် ကြမ်းတန်းသော ရေ
အယဉ်မှာ ထိုးဝါးကောင်းကောင်းဖြင့် ထောက် မထားပါ
လျှင် လှေမတည်တန့်နိုင်သကဲ့သို့၊ ထို့အတူ ထိုစက်ဆုပ်ဘွယ်
အာရုံပေါ်သို့ တင်ပေးမည့် ဝိတက် တည်းဟူသော ထိုးဝါး
မပါလျှင် ထိုစက်ဆုပ်ဘွယ် အာရုံ၌ စိတ်အစဉ်မတည်တန့်နိုင်၊
သို့ဖြစ်၍ အသုဘ စသည် ကို အာရုံပြုလျက် ဝိတက်မပါသော
ဒုတိယဈာန် စသည်တို့ မဖြစ်နိုင်။

နာဝါ အရိတ္တပလေန၊ စက္ခုသောတမ္ပိ တိဋ္ဌတိ၊
ဝေါသုဘေသု စိတ္တံပိ၊ တက္ကပလေန တိဋ္ဌတိ၊
တေနတ္ထ ပဌမံ ဈာနံ၊ န ဟောန္တိ ဒုတိယာဒိနိ။

မေတ္တာ ကရုဏာ မုဒိတာ အဖွင့်

နာဝါ-လေ့သည်၊ အရိတ္တပလေန-ထိုးဝါးအစွမ်းကြောင့်၊ စက္ခုသောတမိ-ကြမ်းတန်းသော ရေအယဉ်၌၊ တိဋ္ဌတိ ယထာ- တည်နိုင်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ- ဤအတူ၊ စိတ္တံပိ-ဘာဝနာစိတ်သည်လည်း၊ တက္ကပလေန - ဝိတက်အစွမ်းကြောင့်၊ အသုဘေသု-မတင့်တယ်သော အာရုံတို့၌၊ တိဋ္ဌတိ- တည်နိုင်၏၊ တေန-ထို့ကြောင့်၊ ဧတ္ထ- ဤ မတင့်တယ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်း အာရုံ၌၊ ပဌမံဈာနံ- ဝိတက်ပါသော ပဌမဈာန်သာလျှင်၊ ဟောတိ - ဖြစ်၏၊ ဒုတိယာဒိနိ - ဝိတက် ကင်းသော ဒုတိယဈာန် အစရှိသည်တို့သည်၊ နဟောန္တိ - မဖြစ်နိုင်ကုန်။

မေတ္တာ ကရုဏာ မုဒိတာ။ ။ ဤမေတ္တာ စသော ၃ ပါးသည် ဒေါမနဿကြောင့် ဖြစ်သော ဗျာပါဒ ဝိဟိံသ အနာဘိရတိတို့မှ လွတ်မြောက်ကြောင်း တရားများဖြစ်၏။ ထင်ရှားစေအံ့—မေတ္တာသည် သတ္တာတို့ကို ချစ်မြတ်နိုးလျက် အကျိုး လိုလားသောတရားတည်း။ ဗျာပါဒကား သတ္တာတို့၌ မုန်းတီးရွံရှာ ပျက်စီးရာ ပျက်စီးကြောင်း မကောင်း ကြံသော တရားတည်း။ တရားကိုယ်မှာ ဒေါသပင် ဖြစ်၏။ ဒေါသ မှန်လျှင် ဒေါမနဿနှင့် မက္ခေမက္ခာ ယှဉ်ဘက်ဖြစ်၍ ဒေါမနဿကြောင့် ဖြစ်သည်-ဟု ဆိုရသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဒေါမနဿကြောင့် ဖြစ်သော ဒေါသ ဗျာပါဒမှ လွတ်မြောက်သော မေတ္တာသည် ကေနသောမနဿနှင့်သာ ယှဉ်ထိုက်လေသည်။ ထို့ကြောင့် မေတ္တာ ကမ္မဋ္ဌာန်းဖြင့် သောမနဿ (သုခ) ယှဉ်ရာ အောက် ရူပဈာန် ၄ ပါးကိုသာ ရခွင့် ရှိလေသည်။

ကရုဏာသည် ဒုက္ခိတ သတ္တာကို လွန်စွာ သနားတပ်၏။ ဝိဟိံသကား မသနားသည့်ပြင် ညှဉ်းဆဲပင်ညှဉ်းဆဲချင်သေး၏၊

၅၀ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာသာဒီကာ

တရားကိုယ်မှာ ဒေါမနဿကြောင့်ဖြစ်သော ဒေါသပင်တည်း၊
 ထို့ကြောင့် ထိုဝိဟိံသ၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်၍ ဝိဟိံသမှ
 လွတ်ထွက်ရသော ကရုဏာလည်း သောမနဿနှင့် ယှဉ်ရာ
 အောက် ရူပဈာန်ကိုသာ ရစေနိုင်သည်။ မုဒိတာသည် သတ္တာ
 တို့ သမ္ပတ္တိ ဖြစ်နေသည်ကို ဝမ်းမြောက်၏။ အနဘိရတိ ကား
 တို့ သူတပါး စည်းစိမ် ချမ်းသာကို မကြည့်ရှုနိုင် မမွေ့လျော်နိုင်
 သော ဒေါသတည်း။ ထို့ကြောင့် အနဘိရတိ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်
 ဖြစ်သော မုဒိတာသည် ဒေါမနဿ၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်သော
 သောမနဿနှင့်သာ ယှဉ်သင့်ရကားအောက် ရူပဈာန် ၄ ပါး
 ကိုသာ ဖြစ်စေနိုင်သည်။

မေတ္တာဒယော တယော ပုဗ္ဗာ၊ ဒေါမနဿာဇ-နိဿရာ၊
 သောမနဿာ.ဝိပ္ပယောဂါ၊ ဟေဋ္ဌာ စတုက္ကဈာနိကာ။

မေတ္တာဒယော-မေတ္တာ အစရှိကုန်သော၊ တယောပုဗ္ဗာ-
 ရှေ့ ဗြဟ္မဝိဟာရ ၃ ပါးတို့သည်၊ ဒေါမနဿာဇနိဿရာ- ဒေါ
 မနဿကြောင့် ဖြစ်သော ဗျာပါဒ ဝိဟိံသ အနဘိရတိတို့မှ
 လွတ်မြောက်ကြောင်းတို့သည်၊ ဟုတ္တာ - ဖြစ်ကုန်၍၊ သော
 မနဿာ.ဝိပ္ပယောဂါ - သောမနဿနှင့် မကွေမကွာ ယှဉ်သင့်
 ခြင်းကြောင့်၊ ဟေဋ္ဌာစတုက္ကဈာနိကာ - သောမနဿရှိရာ
 အောက်ဈာန် ၄ ပါးနှင့်သာ ယှဉ်ကြလေကုန်၏။

ဥပေက္ခာ။ ။ သတ္တာတို့ အပေဉ်၌ လစ်လျူ ရှုနိုင်သော
 ဥပေက္ခာ ဗြဟ္မဝိဟာရသည် အပ္ပနာသို့ ရောက်သည့် အခါ
 ဥပေက္ခာ ဝေဒနာနှင့်သာယှဉ်သင့်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုဥပေက္ခာ

ဥပေက္ခာနှင့် နိမိတ္တဘောဒ အဖွင့်

ဗြဟ္မဝိဟာရဖြင့် ပဉ္စမဈာန်ကိုသာ ရနိုင်သည်။ မေတ္တာ ကရုဏာ မုဒိတာ တပါးပါးဖြင့် အောက်ဈာန် ၄ ပါးကို ရပြီးသော ယောဂီသာလျှင် ဤဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရကို အားထုတ်သင့်၏။ ဘဒ္ဒကောင့်နည်း-သတွာ ပညတ်ချင်း အာရုံ တူသော ကြောင့်တည်း။ ကသိုဏ်း စသော ကမ္မဋ္ဌာန်းဖြင့် အောက်ဈာန် ၄ ပါးကို ရခဲ့သူမှာ အာရုံချင်းမတူသည့်အတွက် ဤဥပေက္ခာကို အားထုတ်သော်လည်း ပဉ္စမဈာန်ကို မရနိုင်။

မဇ္ဈတ္တဝေဒနာ ယောဂါ၊ ပဉ္စမေ ဇာတုပေက္ခကာ၊
မေတ္တာဒီဟိ စ လဒ္ဓဇ္ဈာ-နိကဿေဝေသ ဝတ္တတိ။

ဥပေက္ခကာ-ဥပေက္ခာ ဗြဟ္မဝိဟာရသည်။ မဇ္ဈတ္တဝေဒနာ ယောဂါ- ဥပေက္ခာဝေဒနာနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ပဉ္စမ-ပဉ္စမဈာန်၌။ ဇာတာ - ဖြစ်၏။ စ-ဆက်ဥးအံ့။ မေတ္တာဒီဟိ-မေတ္တာ အစရှိသော ဗြဟ္မဝိဟာရတို့ဖြင့်။ လဒ္ဓဇ္ဈာနိကဿေဝ-ရအပ်သော ဈာန်ရှိသော ယောဂီ၏သာလျှင်။ ဝေသ(သော)-ဤဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရသည်။ ဝတ္တတိ-ဖြစ်သင့်၏။

နိမိတ္တဘောဒ။ ။ နိမိတ္တသဒ္ဓါသည် “အကြောင်း” ဟူသော အနက်ကို ဟော၏။ ထို့ကြောင့် ဘာဝနာ၏ အကြောင်း ဖြစ်သော အာရုံကို “ နိမိတ္တ ” ခေါ်သည်-ဟု မှတ်။ ထို နိမိတ်သည် ပရိကမ္မနိမိတ် ဥဂ္ဂဟနိမိတ် ပဋိဘာဝနိမိတ် ဟု ၃ မျိုးရှိ၏။ ထိုတွင် ပရိကမ္မ ဘာဝနာ၏ အာရုံသည် ပရိကမ္မနိမိတ်မည်၏။ ကမ္မဋ္ဌာန်းစ၍ စီးဖြန်းသည့်အခါ အာရုံ ပြုအပ်သော

၅၂ ကမ္မဋ္ဌာန်း ဘာသာဒီကာ

ပထဝီကသိုဏ်းဝန်းစသော အာရုံများတည်း၊ [ပရိကမ္မဿ-
 ပရိကမ္မ ဘာဝနာ၏၊ နိမိတ္တံ- အကြောင်း အာရုံတည်း၊]
 ကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်း၍ စိတ်ထည်း၌ အတော် စွဲလမ်းသည့်အခါ
 (မျက်စိဖြင့် တိုက်ရိုက် မကြည့်တော့ဘဲ စိတ်ဖြင့်မှန်း၍ တန်း
 တန်း မတ်မတ် ထင်ထင်ရှားရှားယူနိုင်သည့်အခါ) ထို အာရုံ
 သည်ပင် ဥဂ္ဂဟနိမိတ်မည်၏၊ [ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ - စိတ်ဖြင့်မှန်း၍
 ယူအပ်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ဥဂ္ဂဟံ-ဥဂ္ဂဟမည်၏၊ (ဥဂ္ဂဟော ဟု
 ပုံးလိန်လည်း ဖြစ်သင့်၏၊)] ပဋိဘာဝသဒ္ဓါသည် “အတု=
 အတူ” ဟူသော အနက်ကို ဟော၏၊ မူလ စိစဉ်ထားအပ်
 သော ကသိုဏ်းဝန်း စသည်နှင့်တူစွာ စိတ်ထည်းမှာ ထင်
 ပေါ်လာသော အာရုံတည်း။

ပရိကမ္မနိမိတ္တံ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တဉ္စ သဗ္ဗတ္ထာပိ ယထာရဟံ ပရိယာ
 ယေန လန္တန္တေ - ကမ္မဋ္ဌာန်း ၄၀ လုံး၌ပင် ပရိကမ္မနိမိတ်
 နှင့် ဥဂ္ဂဟနိမိတ်များ ရကောင်းပေသည်။ သို့သော် “ယထာရဟံ
 ပရိယာယေန” ဟူသောစကားအရ ထိုနိမိတ် ၂ ပါး ခွဲခြား
 မှုမှာ ကမ္မဋ္ဌာန်းတိုင်း၌ ပိုင်းပိုင်းတိတိ ခွဲခြား၍ရကောင်းသည်-
 ဟု မဆိုသာ၊ တချို့ ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ မုချအားဖြင့် ခွဲခြားရကောင်း
 ၏၊ တချို့ ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ ပရိယာယ် အားဖြင့်သာ ခွဲခြား ရ
 ကောင်းသည်။ ထင်ရှားစေအံ့ - ပထဝီကသိုဏ်းဝန်းကို စီမံပြီး
 ၍ “ပထဝီ ပထဝီ” ဟုနှုတ်ဖြင့်ရှုတ်၍၎င်း၊ မရှုတ်ဘဲ မျက်စိဖြင့်
 စူးစိုက် ကြည့်ရှု၍၎င်း ပွားများနေစဉ် ထို ပထဝီကသိုဏ်းဝန်း
 သည် ပရိကမ္မနိမိတ်တည်း၊ ထို့နောက် ပထဝီ ကသိုဏ်းဝန်း
 အနားမှခွာ၍ သင့်လျော်ရာ အရပ်၌နေစဉ် ထိုပထဝီကသိုဏ်း
 ဝန်းကို မှန်း၍ စီးဖြန်းလိုက်သည့်အခါ မျက်စိဖြင့် ကြည့်နေရ

နိမိတ္တဘောဒ အဖွင့်

သလို ထင်ထင် ရှားရှား စိတ်ဖြင့် ယူနိုင်၏။ ထိုအခါ စိတ်ဖြင့် မှန်းယူအပ်သော ထိုပထဝီ ကသိုဏ်းဝန်းသည် ဥဂ္ဂဟနိမိတ် အစစ်တည်း။ ဤသို့လျှင် ပဋိဘာဝနိမိတ် ရကောင်းသော ကမ္မဋ္ဌာန်း ၂၂ ပါးတို့၌ မုချအားဖြင့် ပရိကမ္မနိမိတ် ဥဂ္ဂဟနိမိတ် ၂ ပါး ခွဲခြားရကောင်း၏။

ပဋိဘာဝနိမိတ် မရကောင်းသော ဗုဒ္ဓါနုဿတိ စသည်တို့ ၌ကား မူလစ၍ စီးဖြန်းကတည်းကပင် စိတ်ဖြင့် မှန်း၍စီးဖြန်း ရ၏။ ထို့ကြောင့် မည်သည့် အခိုက်အတန့်ကို ပရိကမ္မနိမိတ်၊ မည်သည့် အခိုက်အတန့်ကို ဥဂ္ဂဟနိမိတ်ဟု အတိအလင်း မခွဲခြားနိုင်။ ဂုဏ်တော်စသော အာရုံများ စိတ်ထည်း၌ ကောင်းစွာ မထင်ရှားသေးခင် အာရုံပြုအပ်သော အာရုံကို ပရိကမ္မနိမိတ်၊ စိတ်ထည်း၌ ကောင်းစွာ ထင်ရှား လာသည့်အခါ ပြုအပ်သော အာရုံကို ဥဂ္ဂဟနိမိတ်ဟု ပရိယာယ်အားဖြင့်သာ ခွဲခြား၍ရကောင်းသည်။ [ဤ၌ ပရိယာယ် ဟူရာဝယ် သဒိသုပစာရလည်း ကြိုသင့်၏။]

ပဋိဘာဝနိမိတ္တံ ပန ကသိဏာ။ သုဘကောဋ္ဌာသ အာနာပါနေ
သွေ။—ဗုဒ္ဓါနုဿတိ စသော ကမ္မဋ္ဌာန်းများ၌ စီးဖြန်းခါစလည်း ဘုရားဂုဏ်၊ အသားကျသည့် အခါလည်း ဘုရားဂုဏ် စသည်ပင်ဖြစ်၍ တမျိုးတဖုံ အာရုံအတူ ထင်လာဘွယ် မရှိ၊ ပကတိ ဘုရားဂုဏ် စသော အာရုံများသာလျှင် ရှင်းလင်းစွာ ထင်လာဘွယ် ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓါနုဿတိ စသော အနုဿတိ ၈ ပါး၊ ပဋိကူလသညာ၊ စတုဓာတုဝဝတ္ထာန်၊ ဗြဟ္မဝိဟာရ ၄ ပါး၊ အာရူပ ၄ ပါး၊ ဤ ၁၈-ပါးသော ကမ္မ

၅၄ ကမ္မဋ္ဌာန်း ဘာသာဋီကာ

ဋ္ဌာန်းတို့၌ ပဋိဘာဝနိမိတ်မရနိုင်၊ ကသိုဏ်း အသုဘ ကောဋ္ဌာသ အာနာပါန ဟူသော အာရုံ ၂၂ ပါး၌သာ ပဋိဘာဝနိမိတ်များ ရကောင်းသည်။

ပထဝီကသိုဏ်း စီးဖြန်းပုံ

အခြေခံ။ ။ကာမဂုဏ်အပြစ်ကို ကောင်းစွာမြင်၍ ဈာန်မဂ်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ကို ကေန တောင့်တသော သူတော်စင်သည် မိမိဆိုင်ရာ သီလကို အတည်တကျ စောင့်သုံး၍ အနှောင့်အယှက် အတွယ်အတာ မရှိစေဘဲ စင်ကြယ်သော မိမိသီလကိုပင် အခါခါ ဆင်ခြင်လျက် ကြည်လင် ရှင်လန်း ပီတိများ တဖြန်းဖြန်းထကာ “ ဤသီလကိုအခြေခံ၍ ကေန ဈာန်မဂ်ဖိုလ်ကို ရပေတော့မည် ” ဟု သီလကိုပင် အားကိုး အားထား ပြုပြီးနောက် အာဝါသ ကုလ စသော ပလိဗောဓကြီး များကို ဖြတ်တောက်ပြီးလျှင် ကလျာဏ မိတ်ဆွေစစ် ဖြစ်ထိုက်သော အရှင်ကောင်းထံ ချဉ်းကပ်၍ မိမိစရိုက်နှင့် သင့်မြတ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ယူရာ၏။ ထို့နောက် ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာ သီတင်းသုံးရာဌာနသည်ပင် မိမိနှင့် သင့်မြတ်က ထိုအရပ်မှာပင် နေ၍၊ မသင့်မြတ်သေးလျှင် သင့်မြတ်ရာကျောင်းသို့ ရွှေ့ပြောင်းလျက် ရှည်သော ဆံပင် ခြေသည်း လက်သည်းများကိုပင် ရိတ်ဖြတ်ခြင်း သင်္ကန်းကို ဖွပ်လျော် ဖာထေးဘွယ်ရှိက ဖွပ်လျော် ဖာထေးခြင်း စသော ကိစ္စငယ်များကို အားလုံး ပြီးစီးအောင် ပြုလုပ်ဖြတ်တောက်ပြီးလျှင် အစဉ်မပြတ် ကြိုးစားရမည်။

ပထဝီ ကသိုဏ်း စီးဖြန်းပုံ

ပထဝီမဏ္ဍလာဒီသု နိမိတ္တံ ဥဂ္ဂဏန္တသံ । ပေ । ပရိကမ္မ
 နိမိတ္တန္တိ ပဂုစ္ဆတိ၊ သာ စ ဘာဝနာ ပရိကမ္မဘာဝနာ နာမ—
 ရှေးဘဝက ပထဝီ ကသိုဏ်းကို စီးဖြန်း၍ ဈာန်ရခဲ့ဘူးသူ ဖြစ်
 လျှင် ကသိုဏ်းဝန်းကို တမင် စီမံနေဘွယ်မလို၊ ပင်ကိုယ် ရှိရင်း
 ဖြစ်သော ကောက်နယ် တလင်းမြေ လယ်ထွန်ရာ အရပ်မြေ
 ကို မြင်ရုံမျှဖြင့် “ ပထဝီပထဝီ ” ဟု စီးဖြန်းလိုက်လျှင် ပဋိ
 ဘာဝ နိမိတ် ထင်လာ နိုင်၏။ ထိုကဲ့သို့ မလေ့လာခဲ့ဘူးသူတို့
 ကား ဩဒါတ လောဟိတ နီလ ပီတ ဟူသော အခြား က
 သိုဏ်းများနှင့် မရောနှောစေဘို့ရာ အဖြူ အနီ အညို အရွှေ
 လေးထွေသော အဆင်းတို့နှင့် ရောယှက်ခြင်း မရှိသော အာရုံ
 အရောင်အဆင်းကဲ့သို့ မဝင်းလွန်း မဝါလွန်းသော နုံးမြေကို
 ရှာဘွေ၍ ထိုမြေကို ညက်စွာဆင့်လျက် ရေဖြင့် ဖျော်ပြီးလျှင်
 ပျဉ်ချပ်ပေါ်မှာ ဖြစ်စေ သားရေပိုင်း အဝတ် စသည်တို့ အ
 ပေါ်မှာ ဖြစ်စေ တထွာနှင့် လက် ၄ သစ်ခန့် ကျယ်ပြန့် ပိုင်း
 စက်စွာ သုတ်လိမ်း၍ ထက်ဝန်းကျင် ပတ်လည် အနားကို မဲ
 နယ်၊ သို့မဟုတ် ဆေးဒါန်း မြင်းသီလာဖြင့် ပိုင်းခြားလျက်
 စည်မျက်နှာ အပြင်ကဲ့သို့ ချောမွေ့ ညက်ညောအောင် စီမံပြီး
 လျှင်၊ လူ ရှင် ကင်းဆိတ်ရာ ကျောင်းတိုက် အစွန်အဖျား တော
 ကြား တောင်ခေါင်း သစ်ရွက် ကျောင်းစသည်၌ ထားရာ၏။

ထိုသို့ကသိုဏ်းဝန်းကို စီမံပြီးနောက် ထိုအရပ်ကို တံမြက်
 လှည်းခတ်၍ ကသိုဏ်း၏ ၂ တောင့်ထွာ အတွင်းလောက်၌
 ခင်းထားအပ်သော ထိုင်ခုံပေါ်ဝယ် ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေ ထိုင်နေ
 ပြီးကာ မှန်အပြင်၌ မျက်နှာရိပ်ကို ကြည့်သူပမာ မဖွင့်လွန်း
 မမှိတ်လွန်းဘဲ ကသိုဏ်းဝန်းကို ကြည့်ရှုရာ၏။ ထိုသို့ကြည့်ရှုရာ၌

၅၆ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာသာဒီကာ

ကသိုဏ်းဝန်းမှာ ထင်နေသော အာရုံရောင် အဆင်းကိုလည်း မဆင်ခြင်ရ၊ ပထဝီဓာတ်၏ ထဒ္ဒ လက္ခဏာ (ခိုင်မာခြင်း သဘော) ကိုလည်း နှလုံးမသွင်းရ၊ အဆင်းနှင့်စပ်သော မြေ ဩဓိကိုသာ အားလုံးကုန်ထင်စေလျက် မြန်မာလို“မြေ=မြေ” ပါဠိလို “ ပထဝီ=ပထဝီ ” ဟု အလိုရှိသလို နှုတ်ဖြင့် ရွတ်ဆို၍ ၎င်း နှုတ်က မရွတ်ဘဲ စိတ်ဖြင့်သာ ဆင်ခြင်၍ ၎င်း ရံခါ မျက်လုံး ဖွင့်၍ကြည့်၊ ရံခါမှိတ်၍ စိတ်ဖြင့်ဆင်ခြင်၊ ဥဂ္ဂဟ နိမိတ် မထင်သမျှ ထိုင်နေရာ ပူနွေးလာအောင် အခါပေါင်း ထောင်သောင်းမက ပွားများစီးဖြန်း ကြိုးပမ်းအားထုတ်ရာ၏။ ဤကဲ့သို့ အားထုတ်မှု ဘာဝနာ စိတ်ကို ပရိကမ္မဘာဝနာဟု ခေါ်၏။ ထိုကဲ့သို့ စီးဖြန်းအပ်သော ကသိုဏ်းဝန်း အာရုံကို ပရိကမ္မ နိမိတ်ဟု ခေါ်သည်။

ယဒါပန တံ နိမိတ္တံ စိတ္တေန သမုဂ္ဂဟိတံ ဟောတိ၊ စက္ခုနာ ပဿန္တဿေဝ မနောဒွါရဿ အာပါတမာဂတံ၊ တဒါ တမေဝ အာရမဏံ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံနာမ—ဤကဲ့သို့ မှိတ်တုံ ဖွင့်တုံ အဖုံဖုံ စီးဖြန်းလေရာ မှိတ်၍ ဆင်ခြင်သည့်အခါလည်း ဖွင့်၍ ကြည့်ရသလို စိတ်ထည်းမှာ ထင်ရှားစွာ ပေါ်လာ၏။ ထိုအခါ စိတ်ဖြင့် ကောင်းစွာ ယူမိပြုဖြစ်၍ ထို အာရုံကို ဥဂ္ဂဟနိမိတ် ဟု ဆိုအပ်၏။ ထိုကဲ့သို့ ဥဂ္ဂဟနိမိတ် ထင်သည့် အခါ ကသိုဏ်းဝန်း အနားမှာ နေသော်လည်း ကျေးဇူး မများတော့သဖြင့် နေမြဲဖြစ်သော နေရာသို့ ပြန်လာ၍ ပဋိဘာဝနိမိတ် ထင်လာဘို့ရာ ထို ဥဂ္ဂဟနိမိတ်ကိုပင် အထပ်ထပ် ဆင်ခြင်ရာ၏။ တစုံတခုသော အကြောင်းကြောင့် ဥဂ္ဂဟနိမိတ် ပျောက်ကွယ်လျှင် ယခင် ကသိုဏ်းဝန်း အနားသို့သွား၍ ရှေးနည်းအတိုင်း မှိတ်

ပထဝီကသိုဏ်း စီးဖြန်းပုံ

တုံ ဖွင့်တုံ အဖုံဖုံ ဆင်ခြင်ရာ၏။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ် ထင်လာသည့် အခါ တဖန် ပြန်လာ၍ ရှေးနည်းအတိုင်း ပွားများရာ၏။ ထို ဥဂ္ဂဟနိမိတ်ကို အာရုံပြု၍ ပွားများသော ဘာဝနာစိတ်ကား ပရိကမ္မဘာဝနာ အဆင့်အတန်းမှာ ရှိသေး၏။ သို့သော် ပရိ ကမ္မနိမိတ်ကို အာရုံပြုတုန်းကထက် အဆများစွာ သမာဓိရ၍ တည်ကြည် လှလေပြီ။ ထို့ကြောင့် “သာ စ ဘာဝနာ သမာဓိ ယတိ” ဟု မိန့်တော်မူသည်။

တထာ သမာဟိတဿ ၊ ပေ ၊ ပဋိဘာဝနိမိတ္တံ သမုပ္ပန္နံတိ
 “ပုစ္ဆတိ—ထို ဥဂ္ဂဟနိမိတ်ကို မှန်း၍ ပရိကမ္မ ဘာဝနာဖြင့် အခါခါ စီးဖြန်းလတ်သော် သဒ္ဓါန္တေစသော ဣန္ဒြေ ငါးပါးတို့ လွန်စွာ တိုးတက် သန့်ရှင်းရကား ကုသိုလ်စိတ်ကို နှောင့်ရှက် တတ်သဖြင့် “ ပရိပန္န ” ဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်သော ကာမတ္ထန္တ စသော နိဝရဏတို့သည် တွဲဘက်ကိလေသာတို့နှင့်တကွ ကင်း ကွာကြရလေတော့၏။ ထိုအခါ ဘာဝနာစိတ်အစဉ်၌ ဝိတက် စသော ဈာန်အင်္ဂါ ငါးပါးလည်း အထင်အရှား ပေါ်လာလေ တော့သည်။ ရူပဈာန် အပ္ပနာသို့ မဆိုက်သေးသော်လည်း ကာမာဝစရစိတ် ဟူသော ဘာဝနာ အစဉ်သည် ရူပဈာန် ပမာ အာရုံ၌ လွန်စွာ တည်ကြည်ရကား ရူပဈာန်၏ အနီး ဥပစာသို့ ရောက်လေပြီ။ ပရိကမ္မဘာဝနာ အဆင့်ကို လွန်မြေခံ ၍ ဥပစာရဘာဝနာအဖြစ်သို့ ရောက်ပြီဟုလို၊ ဤဥပစာရ ဘာဝ နာကိုပင် “ ဥပစာရဈာန် ” ဟုလည်းခေါ်ဝေါ်ကြ၏။ ထိုကဲ့သို့ ဘာဝနာစိတ်ဓာတ်က တည်ကြည်လှသဖြင့် စီးဖြန်းအပ်သော အာရုံလည်း ဥဂ္ဂဟနိမိတ် အဖြစ်ကို လွန်မြောက်၍ ပဋိဘာဝ နိမိတ် အဖြစ်သို့ရောက်ခဲ့ပြီ။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်၌ ကသိုဏ်းဝန်းပြုလုပ်

၅၀ ကမ္မဋ္ဌာန်း ဘာသာဒီကာ

စဉ်က ထင်နေသော လက်ချောင်းရာ လက်ဖနောင့်ရာ စသော မသန့်ရှင်းသော အပြစ်များရှိ၏။ ပဋိဘာဝနိမိတ်မှာ ထိုကဲ့သို့ အပြစ်များ မထင်ချေ။ ပွတ်တိုက်အပ်သော ခရုသင်း၊ အိမ်မှ ထုတ်အပ်ခါစ ဖြစ်သော ကြေးမုံမှန်၊ တိမ်တိုက်မှ ထွက်လာ သော လဗိမာန်၊ မိုဗ်းတိမ်ညို စခန်း၌ ပျံသန်းသော ဗျိုင်းဖြူ ကလေးကဲ့သို့ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်ကို ဖောက်ခွဲ၍ ထွက်လာသည့် ပမာ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်ထက် အဆ ရာ ထောင် မက သာလွန် တင့်တယ် သော ဟူ၏။ [ကြွင်းသော မှတ်ဘွယ်များကို အခြေပြု၌ ဆို ထားပြီ။]

“တဉ္စ ခေါ ပဋိဘာဝနိမိတ္တံ နေဝ ဝဏ္ဏဝန္တံ န သဏ္ဍာန ဝန္တံ အပရမတ္ထ သဘာဝတ္တာ ” ဟူသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာ ဒီကာနှင့် အညီ၊ ပရိကမ္မနိမိတ် ဥဂ္ဂဟနိမိတ်တို့မှာ မြေသား ခြိမ် အဋ္ဌကလာပ်ရုပ်ဖြစ်၍ ပရမတ္ထတရား ဖြစ်သော်လည်း ဤ ပဋိဘာဝနိမိတ်ကား ပရမတ္ထ သဘောတရား မဟုတ်တော့ပြီ။ ပရမတ်ဖြစ်သော ကလာပ်တွေ ပေါင်းစုနေမှ ပုံသဏ္ဍာန်နှင့် ရူပါရုံ ဟူသော အဆင်းများ ရနိုင်သည်။ ပရမတ်မဟုတ်သော ဤ ပဋိဘာဝနိမိတ်မှာ အဆင်းအရောင်လည်းမရှိ၊ ပုံသဏ္ဍာန် လည်း မရှိတော့ချေ။ “ ကေဝလံ ဟိ သမာဓိလာဘိနော ဥပဋ္ဌာနာကာရမတ္ထံ ” ဟူသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂဋ္ဌကထာနှင့် အညီ၊ သမာဓိ အားကောင်းသော ဘာဝနာအစွမ်းကြောင့် ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်ထည်း၌ ထင်ပေါ်လာသော ပညတ် တမျိုးသာ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် သဂြိုဟ်၌ “ ဝတ္ထုဓမ္မ ဝိမုစ္စိတံ ပညတ္တိ သင်္ခါတံ ဘာဝနာမယံ စိတ္တေ သန္ဓိသိန္ဓိ သမပ္ပိတံ ” ဟု မိန့်ပြီ။ [ဤ ပဋိဘာဝ နိမိတ်သည် မူလ ကသိုဏ်းဝန်းနှင့် အယွယ်

ဈာန်တက်ခင်း

အားဖြင့် တထွာလေးသစ်ချင်း တူစွာ ထင်လာ၏။ သို့ဖြစ်၍ အလွန် ကျဉ်းငယ်ရကား တဖြေးဖြေး ကျယ်ဝန်း လာအောင် စိတ်ဖြင့်မှန်း၍ ချွဲကာချွဲကာ စီးဖြန်းပွားများနိုင်သည်။ ချွဲပုံကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မှာ ရှု။]

တတောပရံ ၊ ပေ ၊ ပဌမဇ္ဈာနမပေတိ။ ။ ပဋိဘာဝ နိမိတ်

ထင်လာ၍ ဥပစာရဘာဝနာသို့ရောက်ပြီးနောက် ထိုပဋိဘာဝ နိမိတ်ကို အာရုံပြုလျက် ဆက်၍ အားထုတ်လျှင် ဉာဏ်ကြီးရှင် တို့မှာ မကြာမတင် အပ္ပနာဘာဝနာ ခေါ်သော ရူပါဝစရ ဈာန် ပေါ်လာ၏။ ထိုမျှလောက် မထက်မြက်သူမှာ “ စကြာ မင်းလောင်း” ဟု အဟောထွက်သော ကိုယ်ဝန် သူငယ်ကို မယ်တော်မိဖုရားကြီးက အထူး ယုယ စောင့်ရှောက်သကဲ့သို့၊ ထိုရအပ်ပြီးသော ပဋိဘာဝနိမိတ်ကို ပျောက်ကွယ် မသွားရ အောင် အထူးစောင့်ရှောက်လျက် အဆက်မပြတ် အားထုတ် ရမည်။ ဤသို့ အားထုတ်ခြင်းကိုပင် “သမာသေဝန္တဿ” ဟု ဆို၏။ ထိုထို စောင့်ရှောက်မှု မရှိ၍ ပဋိဘာဝနိမိတ် ကွယ်ပျောက် လျှင် ဘာဝနာ အစဉ်လည်း ဥပစာရဘာဝနာ အတန်းမှ လျော့ကျသဖြင့် ပရိကမ္မဘာဝနာ အတန်းသို့ ပြန်ရလိမ့်မည်။ [စောင့်ရှောက်ပုံနှင့် တကွ ဆက်လက်၍ အားထုတ် ရပုံကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မှာ ရှု။]

နိမိတ္တံ ရက္ခတော လဒ္ဓ-ပရိဟာနိ န ဝိဇ္ဇတိ၊
အာရက္ခမိ အသန္တမိ၊ လဒ္ဓံ လဒ္ဓံ ဝိနဿတိ။

နိမိတ္တံ-ပဋိဘာဝနိမိတ်ကို၊ ရက္ခတော - စောင့်ရှောက်သူ ၏၊ လဒ္ဓပရိဟာနိ-ရအပ်ပြီးသော ဥပစာရဈာန်၏ ဆုတ်ယုတ်

ခြင်းသည်၊ နဝိဇ္ဇတိ-မရှိ၊ အာရက္ခမိ - စောင့်ရှောက်မှုသည်၊ အသန္တမိ - မရှိလတ်သော်၊ လဒ္ဓိလဒ္ဓိ - ရအပ် ရအပ်သော ဥပစာရဈာန်သည်၊ ဝိနဿတိ-ပျက်စီးရလေတော့၏။

ဒုတိယဈာန် စသည်သို့ တက်ခဏ်း။ ။ ဒုတိယဈာန်သို့ တက်လို သော ယောဂီသည် ရအပ်ပြီးသော ပဌမဈာန်ကို ငါးတန် သော ဝသိဘော်ပေါက်အောင် အဝါးဝစွာ လေ့လာရဥျား မည်။ “ အသားကျနေအောင် အထပ်ထပ် ဝင်စားရမည် ” ဟုလို၊ ထိုကဲ့သို့ မလေ့လာဘဲ အထက်ဈာန်ကို တိုးတက် အား ထုတ်လျှင် “ ဖွတ်မရ၊ ဒါးမဆုံး ” တဲ့ ကိန်းလို မူလ ရပြီးသော ဈာန်သည်ပင် အသားမကျခင် ပစ်ထားမိသဖြင့် ပျောက်ကွယ် သွားတတ်သည်။ ထိုသို့ ကွယ်ပျောက်မသွားဘဲ အထက်ဈာန် ၏ အခြေခံဖြစ်အောင် အဘန်ဘန်ဝင်စားရာ၌ အသား မကျ သေးခင် အလိုရှိရာ ခဏ၌ ချက်ခြင်းဝင်စား၍ မဖြစ်၊ ဈာန်၏ အာရုံကို အတော်ကြာအောင် အာရုံပြု၍ ပွားများမှ ဈာန် စိတ် ပေါ်လာ၏။ ထိုဈာန် အစဉ် (ဈာန်သမာပတ္တိဝီထိ) ဖြစ် ပေါ်လာလျှင်လည်း ဈာန်မှ ထလိုရာ ခဏ၌ ချက်ခြင်းထ၍ မဖြစ်သေး၊ ရည်ရွယ်သော အချိန်ထက် ပို၍ဖြစ်စေ လျော့၍ ဖြစ်စေ ဈာန်မှ ထရလေသည်။ ထို့ကြောင့် ရအပ်ပြီးသော ဈာန်ကို ငါးတန်သော ဝသိဘော် ပေါက်ရောက်အောင် အ ခေါက်ခေါက်ဝင်စားရမည်။

ဝသိဘော်။ ။ ဝသနံ သမတ္တနံ - စွမ်းနိုင်ခြင်း၊ ဝသီ-စွမ်း နိုင်ခြင်း၊ ဝသီဝေ-စွမ်းနိုင်ခြင်းသည်ပင်၊ ဝသိတာ - ဝသိတာ မည်၏။ ဤသို့ ဋီကာတို့၌ တာ ပစ္စည်းကို အနက်သီးခြား မရှိ၊ သုတ္တ-ဟု ကြံလိုရိပ် ထင်၏။ သို့သော် “ ဝသနံ သမတ္တနံ

ဝသိဘော် အဖွင့်

ဝသော, ဝသော ယဿ အတ္ထိတိ ဝသီ, (စွမ်းနိုင်ခြင်းသတ္တိ ရှိသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။) ဝသိနော-စွမ်းရည်သတ္တိရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဘာဝေါ - ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ အစွမ်းသတ္တိသည်။ ဝသိတာ-ဝသိတာ မည်၏” ဟု ဘာဝတဒ္ဓိတ်ပြု၍ တာပစွည်း အနက်ရှိ ကြံရလျှင် သာ၍ အဓိပ္ပာယ် ရရုံမက, ထောမနိဓိ အဘိဓာန်နှင့် လည်း ညီညွတ်သည်။ ဝသိတာနှင့် ဝသိဘာဝ ပုဒ်တို့မှာ အနက်တူတည်း။ “ ဝသိနော ဘာဝေါ ဝသိဘာဝေါ” ဟု သမာသ်ပြုလေ။ [ဤ ဝသိဘာဝ ပုဒ်ကို ရည်ရွယ်၍ “ ဝသိဘော်” ဟု မြန်မာပြန်ကြသည်။ သမာသ် တဒ္ဓိတ်တို့ အလယ် ဒီဃကိုရဿ အပြုများသောကြောင့် “ ဝသိဘာဝ-ဝသိတာ” ဟု ရဿဖြင့် ပုဒ်မှန်ရွတ်။]

အာဝဇ္ဇနဝသိတာ။ ။ အာဝဇ္ဇနော-ဈာန်အင်္ဂါကို ဆင်ခြင်မှု၌၊ ဝသိတာ- စွမ်းရည်သတ္တိ ရှိသူ၏ အဖြစ်သည်။ အာဝဇ္ဇနဝသိတာ-အာဝဇ္ဇန ဝသိတာမည်၏။ ပဌမဈာန်ကို ဝင်စား၍ ဈာန်မှ ထလတ်သော်ပဌမဈာန်၌ ပါသော ဝိတက်ဈာန်အင်္ဂါကို ဆင်ခြင်ဘို့ရန် ဘဝင်္ဂစလန ဘဝင်္ဂပစ္ဆေဒ ဖြစ်ပြီးလျှင် ဝိတက်ကို အာရုံပြုသော မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းဖြစ်၏၊ ထို့နောက် ပစ္စဝေက္ခဏာဇောလည်း (၇ ကြိမ်မစောဘဲ) ၄-၅ ကြိမ်သာ စော၍ ဝိစာရကို ဆင်ခြင်ဘို့ရန် ဘဝင်္ဂစလန ဘဝင်္ဂပစ္ဆေဒတို့ ဖြစ်ပြီးလျှင် မနောဒွါရာဝဇ္ဇာန်း ဖြစ်ပြန်၏၊ ထို့နောက် ပစ္စဝေက္ခဏာဇောစော၍ ရှေးနည်းအတိုင်း ပီတိ သုခ ဧကဂ္ဂတာတို့ကို ဆင်ခြင်သော ဝီထိများ ဆက်ကာဆက်ကာ ဖြစ်ကြ၏။ ဤသို့ ဆင်ခြင်ရာဝယ် ဈာန်အင်္ဂါ အသီးသီးကို ဆင်ခြင်သော ဝီထိတရုနှင့် တရု အကြားဝယ် ဘဝင် အပို များစွာ မပါ

၆၂ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာသာဒီကာ

တော့ချေ၊ မပါလျှင် မပြီးသော ဘဝင်္ဂစလန ဘဝင်္ဂပစ္ဆေဒ
 လေခံသာ ပါတော့၏။ ဈာန်အင်္ဂါကို ဆင်ခြင်မှု၌ ဤမျှလောက်
 လျင်မြန်အောင် စွမ်းရည်သတ္တိရှိသည့်အခါ အာဝဇ္ဇနဝသိတာ
 မြောက်ပြီ ဟု ဆိုအပ်၏။ ဤကား ဘုရားရှင် စသည်တို့တန်ခိုး
 ပြတော်မူရာ စသည်၌ အသုံးပြုအပ်သော အမြန်ဆုံး ဆင်ခြင်
 နည်းပေတည်း။ ထိုမျှလောက် မမြန်ဘဲ ဘဝင် အနည်းငယ်
 အပိုခြား၍ ဆက်ကာဆက်ကာ ဆင်ခြင်နိုင်လျှင်လည်း အာဝဇ္ဇ
 န ဝသိဘော်ပင် ဆိုထိုက်ပါ၏။ ဆိုလိုရင်းကား အမြန်ဆုံး
 ဆင်ခြင်နိုင်သော မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၏ သတ္တိကိုပင် အာဝဇ္ဇန
 ဝသိဘော် ဟု ဆိုလိုသည်။

သမာပဇ္ဇနဝသိတာ။ ။ သမာပဇ္ဇနေ - ဈာန် ဝင်စားခြင်း၌
 ဝသိတာ-စွမ်းရည်သတ္တိ ရှိသူ၏ အဖြစ်သည်။ သမာပဇ္ဇနဝသိ
 တာ-မည်၏။ ဈာန်ဝင်စားလိုသော ဆန္ဒ ဖြစ်ပေါ်လာလျှင် ဖြစ်
 ပေါ်ပြီးနောက် ဘဝင်အပို မကျတော့ဘဲ ဘဝင်္ဂစလန ဘဝင်္ဂ
 ပစ္ဆေဒ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ပရိကံ ဥပစာ အနုလုံ ဝေါတြဘု
 ဖြစ်၍ အလိုရှိသမျှ ဈာန်စိတ် များစွာ ဖြစ်စေနိုင်ခြင်းသည်
 သမာပဇ္ဇနဝသိတာ မည်၏။ ဤကား တန်ခိုး ပြရာကာလ
 စသည်၌ အရေးတကြီး ဝင်စားနိုင်သော အလွန် ထက်မြက်
 သူတို့၏ သတ္တိတည်း။ ထိုမျှလောက် မမြန်ဘဲ ဘဝင်အပို အ
 နည်းငယ် ကျသော်လည်း သမာပဇ္ဇန ဝသိတာ ဆိုထိုက်ပါ
 သေး၏။

အဓိဋ္ဌာနဝသိတာ။ ။ [ဤ၌ အဓိသဒ္ဓါသည် အဘိဘဝန
 အနက် ဟောတည်း၊ ဌာနသဒ္ဓါ၌ ကာရိတ်ပစ္စည်း ကြေသည်။]
 “ ဘဝင်္ဂံ အဘိဘုယျ ဈာနံ ဌပနံ အဓိဋ္ဌာနံ ” ဘဝင်္ဂံ-ဘဝင်

ဝသိဘောဂ် အဖွင့်

ကို၊ အဘိဘုယျ- လွမ်းမိုး၍၊ ဈာန် - ဈာန် အစဉ်ကို၊ ဌပနံ- ထားခြင်းသည်၊ အဓိဋ္ဌာနံ - အဓိဋ္ဌာနမည်၏၊ အဓိဋ္ဌာနော- ဘဝင်ကို လွမ်းမိုး၍ ဈာန်အစဉ်ကို ထားနိုင်ခြင်း၌၊ ဝသိတာ- သည်၊ အဓိဋ္ဌာနဝသိတာ- မည်၏၊ ဈာန်စိတ်ချည်း ဆက်၍ ဖြစ်နေခြင်းကို “ဈာန်ဝင်စားသည်” ဟု ခေါ်၏၊ ဈာန် အစဉ် ပြတ်၍ ဘဝင်စိတ် ဖြစ်ပေါ်လာမှုကို “ဈာန်မှထသည်” ဟု ခေါ်၏၊ လက်ဖျစ် တချက်တီးချိန်မျှ ဝင်စားလိုလျှင် ထိုခဏ၌ ဘဝင် မကျအောင် လွမ်းမိုး၍ ထို့ထက် ကြာကြာ ဝင်စားလို လျှင် ဝင်စားလိုရာ အချိန် စေ့အောင် (ရေကာတာရိုးသည် ရေကို တားထားသကဲ့သို့) ဘဝင်ကို တားဆီး၍ ဈာန်အစဉ် ကို ထားနိုင်သောသတ္တိတည်း။

ပုဋ္ဌာနဝသိတာ။ "ပုဋ္ဌာနော - ကာလ အပိုင်း အခြား အ တိုင်း ဈာန်မှ ထခြင်း၌၊ ဝသိတာ-သည်၊ ပုဋ္ဌာနဝသိတာ- မည်၏၊ ကြာရှည်စွာ ဝင်စားလိုလျှင် ကြာရှည်စွာ ပင်စား၍၊ တခဏမျှ ခတ်တိုတို ဝင်စားလိုလျှင် ခတ်တိုတို ဝင်စား၍ ရည် မှန်းအပ်သော ကာလ အပိုင်း အခြားထက် မပိုစေဘဲ ဈာန်မှ ထစွမ်းနိုင်သော သတ္တိသည် ပုဋ္ဌာနဝသိတာ မည်၏၊ [အဓိဋ္ဌာ န ဝသိတာသည် ရည်မှန်း ထားသောအချိန်မစေ့ခင် ဘဝင် မကျအောင် တားဆီးနိုင်၏၊ ပုဋ္ဌာနဝသိတာကား ရည်မှန်း ထားအပ်သော အချိန်မလွန်ခင် ဈာန်မှ ထနိုင်၏။]

ပစ္စဝေက္ခနဝသိတာ။ "ပစ္စဝေက္ခဏေ-ဈာန်အင်္ဂါ ဆင်ခြင် မှု၌၊ ဝသိတာ-သည်၊ ပစ္စဝေက္ခဏဝသိတာ-မည်၏၊ ဈာန်အင်္ဂါ ဆင်ခြင်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဇောတို့၏အစွမ်းကို ပစ္စဝေက္ခဏ

ဝသိတာ ဟု ဆိုသည်။ ဈာန်အင်္ဂါကို ဆင်ခြင်သော ဝီထိတို့၏ တဝီထိနှင့် တဝီထိ အကြားဝယ် ဘဝင် များစွာ မခြားဘဲ ဆက်ကာ ဆက်ကာဆင်ခြင်နိုင်သော သတ္တိတည်း။ ထို့ကြောင့် အာဝဇ္ဇနဝသိဘော် မြောက်လျှင် ပစ္စဝေက္ခဏာဝသိဘော်လည်း ပြီးစီးတော့၏။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၏ သတ္တိကို အာဝဇ္ဇန ဝသိဘော်၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဘေ၏ သတ္တိကို ပစ္စဝေက္ခဏာ ဝသိဘော် ဟု ၂ မျိုး ခွဲထားသည်။ [အားလုံး ဆောင်ပုဒ်ကို အခြေပြုမှာ။]

ဝိတက္ကဒိက၊ ပေ၊ ပဒဟတော ဒုတိယဇ္ဈာနာဒယော ယထာ ရဟ မပ္ပေန္တိ။ ။ ဤသို့လျှင် ဝသိဘော် ၅ တန် မြောက် အောင် ပဌမဈာန်ကို အဘန်ဘန် ဝင်စား၍ ဈာန်အင်္ဂါကို ဆင်ခြင်ဘန် များလတ်သော် ဝိတက် ဈာန်အင်္ဂါ ပေါ်မှာ ရုန့်ရင်း ကြမ်းတန်းသည် ဟု ထင်လာ၏။ “ ဝိတက်သည် အာရုံ အမျိုးမျိုးသို့ စိတ်ကို တင်ပေးတတ်၏၊ သူ့ အတွက်ကြောင့် လောကီအာရုံ ကာမဂုဏ် ဘက်သို့ စိတ်စက် ရောက်သွား၍ နီးလာသဖြင့် ကာမစ္ဆန္ဒနိဝရဏ ဘေးရန်နှင့် ကေန်တွေမည် စိုးရသည်၊ ဝိတက်မပါမှသာ စိတ်ငြိမ်ဘွယ်ရှိသည်” ဟု ဝိတက်ကိုအပြစ်ရှု၍ ဝိတက်မပါသော ဒုတိယဈာန်ကို ရည်သန်ပြီး လျှင် ဝိတက်ကို ပယ်ရှားနိုင်ခြင်း၊ ပဌမဈာန်တုန်းကထက် သိမ်မွေ့သည့် ဝိစာရစသော ဈာန်အင်္ဂါများ ပေါ်လာစေခြင်း အကျိုးငှါ ပဋိဘာဝနိမိတ် တည်းဟူသော ပထဝီ ကသိုဏ်း ပညတ်ကိုပင် ပရိကမ္မ ဘာဝနာစသော ဘာဝနာ ၃ မျိုး အစဉ်ဖြင့် အာရုံပြုလျက် တိုးတက်အားထုတ်၏။ [ဤ အားထုတ်မှုသည် ဝိတက်ကို စက်ဆုပ်ခြင်း သဘော ပါသောကြောင့်

ရူပါဝစရဈာန် တက်ခင်း

ဝိတက္ကဝိရာဂ ဘာဝနာမည်၏။] ထိုသို့ အားထုတ်လေရာ ဝိတက်ပေါ်၌ စွဲလမ်းချက် နိကန္တိတဏှာ ကောင်းကောင်း မကွာသေးခင် ပရိကမ္မဘာဝနာ မည်၏။ [ဤ၌ ပရိကမ္မဘာဝနာက ပဋိဘာဂ နိမိတ်ကိုပင် အာရုံပြုသည်ကို သတိပြု။] ဝိတက် အပေါ်၌ နိကန္တိတဏှာ ကောင်းစွာ ကင်းကွာလျှင် ဒုတိယဈာန်၏ အနီးဥပစာသို့ (ဥပစာရဘာဝနာသို့) ရောက်ပြီ။ ထို့နောက် ဆက်၍ အားထုတ်လျှင် ဝိတက် ဈာန်အင်္ဂါ မပါဘဲ ပဌမဈာန်တုန်းကထက် သိမ်မွေ့စွာ ဝိစာရ စသော ဈာန်အင်္ဂါ ၄ ပါး ပြည့်စုံသော ဒုတိယဈာန် ခေါ် အပ္ပနာဘာဝနာပေါ်လာလေသည်။

တတိယဈာန်သို့ တက်ရောက်ရာ၌ ပြခဲ့ပြီးသော အစဉ် အတိုင်း “ ဝိစာရသည် ရုန့်ရင်း ကြမ်းတန်း၏၊ ဝိစာရသည် ဝိတက်နှင့် တွဲဘက်ဖြစ်ရကား မကြာခင် ဝိတက်နှင့်တွဲ၍ ပဌမဈာန်ဖြစ်မြဲ ဖြစ်ရလိမ့်မည်၊ ဝိစာရ မပါသော တတိယဈာန် သာလျှင် မွန်မြတ်၏” ဟု ဝိစာရကို အပြစ်ရှု၍ ဝိစာရ၌ စက်ဆုပ်မှု ပါသော ဝိစာရ ဝိရာဂဘာဝနာကို ပရိကမ္မ စသော အစဉ် အတိုင်း အားထုတ်လေရာ၊ ဝိစာရအပေါ်၌ နိကန္တိတဏှာ တပ်မက်မှု မကွာသေးခင် ပရိကမ္မ ဘာဝနာ မည်၏၊ ဝိစာရ၌ နိကန္တိတဏှာ ကွာသည့်အခါ ဥပစာရ ဘာဝနာ မည်၏။ ထို့နောက် ဆက်၍ အားထုတ်သည့်အခါ ဝိစာရ မပါဘဲ ဒုတိယဈာန်တုန်းကထက် သိမ်မွေ့သော ဝီတိ သုခ ကေဂ္ဂတာ ဈာန်အင်္ဂါ ၃ ပါးပါသည့် တတိယဈာန် ခေါ် အပ္ပနာဘာဝနာ ဖြစ်ပေါ်လာသည်။ စတုတ္ထဈာန်ကို တက်ရာ၌ “ဝီတိသည် နှစ်သက်ခြင်းသဘောရှိ၍ စိတ်ကိုကောင်းစွာ မငြိမ်သက်

စေနိုင်၊ ဝီတိမပါမှသာ စိတ်ငြိမ်သက်မည် ” ဟု ဝီတိကို အပြစ် ရှု၍ ဝီတိ ဝိရာဂ ဘာဝနာကို အားထုတ်ရာ၏။ ပဉ္စမဈာန်ကို တက်ရာ၌ “ သုခသည်ဝီတိနှင့် သဘောတူပင် ဖြစ်၏၊ ဝီတိ ဟူသော ရန်သူနှင့် ပေါင်းမိသဖြင့် တတိယဈာန်သို့ လျောကျ မည်ကို စိုးရ၏ ” ဟု သုခကို အပြစ်ရှု၍ သုခ ဝိရာဂဘာဝနာကို အားထုတ်ရာ၏။ ထိုသို့ ဝိတက်ကိုစက်ဆုပ်၍ အားထုတ်လျှင် ဒုတိယ ဈာန်ရ၊ ဝိစာရ စသည်ကို စက်ဆုပ်၍ အားထုတ်လျှင် တတိယဈာန် စသည်ကို ရသဖြင့် ထိုက်သင့်သလို ရကြသော ကြောင့် “ယထာရဟ မပ္ပေန္တိ” ဟု သဂြိုဟ်၌ ဆိုသည်။ ဤသို့ လျှင် အထက် အထက်ဈာန်ကို တိုးတက် အားထုတ် ကတည်းက အောက်အောက် ဈာန်အင်္ဂါများကို အပြစ်မြင်ကာ စက် ဆုပ်လာခဲ့ခြင်းကြောင့် ထိုဘာဝနာတို့ အထွင်အထိပ် အပ္ပနာ သို့ ရောက်သည့်အခါ “ အိမ်သာမှ ဧည့်လာ ” ဆိုတာလို အောက်အောက်ဈာန်အင်္ဂါကို ဘာဝနာက မကြည်သာသော ကြောင့် အပ္ပနာဘာဝနာ (ဈာန်) ဝယ် အောက်အောက် ဈာန်အင်္ဂါများ မပါလာဘဲ ရှိရလေသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုထို ဈာန်စိတ်ဝယ် ဈာန်အင်္ဂါ အမျိုးမျိုး ယှဉ်ရာ၌ ၁- အောက် အောက်ဈာန်အင်္ဂါကို စက်ဆုပ်မှုဟူသော အဇ္ဈာသယ၊ ၂- ထို အဇ္ဈာသယ အတိုင်း ပွားများ အားထုတ်မှု ဟူသော ဘာဝနာ၊ ဤ ၂ မျိုးသော အကြောင်းသာလျှင် အချုပ်အခြာ ဖြစ်ပေသည်-ဟုမှတ်၍ ပြခဲ့သော အစဉ်သည် ဝိတက် ဝိစာရ ၂ ပါးစုံကို တဆက်ထည်း အပြစ် မမြင်နိုင်သော မန္တပည ယောဂီ၏ ဘာဝနာ အစဉ်တည်း။ တိက္ခပညပုဂ္ဂိုလ် အလို အားဖြင့် ဝိတက်ဝိစာရ ၂ ပါးစုံကို တပြိုင်နက် လွန်မြောက်၍

အာရပ္ဗျာန် တက်ခဏ်း

ဝိတက် ဝိစာရ မပါသော ဒုတိယဗျာန်ကို ရနိုင်ကြောင်းကို လည်း သတိပြုရ၏။ “ အဝသေသေသု ပန အပ္ပမညာ သတ္တ ပညတ္တိယံ ပဝတ္တန္တိ ” ဟူသော သင်္ဂြိုဟ်၌ အပ္ပမညာ ၄ ပါး၏ ဆိုင်ရာ သတ္တာပညတ်ကို အာရုံပြုပုံမှာ ထင်ရှားပြီ။ ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်၍ ဗျာန်ရပုံအစဉ်မှာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် စသည်၏ တာဝန် သာတည်း။]

အာရပ္ဗျာန် တက်ခဏ်း

အာကာသ ဝဇ္ဇိတ ကသိဏေသု ယံကိဉ္စိ ကသိဏံ ဥဒ္ဓါဇေတွာ လဒ္ဓမာကာသံ။ ။ ခန္ဓာကိုယ်ကို “ ကရဇကာယ ” ဟု ခေါ်၏။ [ကရ = မိဘတို့၏ သုတ်သွေးကြောင့် + ဇ = ဖြစ်ရသော + ကာယ = ကိုယ်။] ဤ ကရဇကာယ ရှိခြင်းကြောင့် ဒုတ် ဒါး စသော လက်နက် စွဲကိုင်လျက် သတ်ပုတ် ရိုက်နှက်ကြ၊ မျက်စိ ရောဂါ နားရောဂါ စသည်ဖြင့် ရောဂါ အမျိုးမျိုး ခံစားကြရ ၏။ ဤ ကရဇကာယ မရှိရာ အရူပဘုံ၌ကား ထို အပြစ်မျိုးမှ ကင်းသဖြင့် ရှင်းလင်း မြေပေလိမ့်မည် - ဟု ကရဇကာယ ရုပ် တရားပေါ်၌ အပြစ်မြင်၍ အရူပဘုံသို့ ရောက်ရန် အာကာသာ နဉ္ဇာယတန ဗျာန်ကို အလိုရှိသော ယောဂီသည် (တဇ္ဇေ ကြောက်တတ်သူသည် ညဉ့်အခါ ထန်းပင်ငုတ် ကိုပင် တဇ္ဇေ ထင်၍ ကြောက်နေသကဲ့သို့) ရူပဗျာန်၏ အာရုံ ဖြစ်သော ကသိုဏ်းရုပ်ကိုပင် စက်ဆုပ်လေတော့၏။ [ကရဇကာယကို အပြစ်ရူပုံမှာ သာသနာပအခါ အတွက်သာ တည်း။ သာသနာ

၆၈ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာသာဋီကာ

တွင်း၌ အရူပဈာန် အားထုတ်သူကား ထိုကဲ့သို့ အပြစ်မရှိ၊ အဘိညာဉ်အကျိုး မြော်၍သာ အရူပဈာန်ကို အားထုတ်ကြ သည်-ဟု ကြံသင့်၏။]

ယထာ ပိသာစ ဘီရုကော၊ ရတ္တိံ ခါဏုမ္ပိ ဘာယတိ၊
ဧဝံ ကရဇဘီရုကော၊ ယောဂီ ကသိဏရူပကံ။

ဤသို့ ကရဇကာယနှင့် ကသိုဏ်းကိုပါ ကြောက်ရွံ့ မုန်းတီး နေသော ယောဂီသည် ရူပပဉ္စမဈာန်ကို ငါးတန်သော ဝသိ ဘော် မြောက်အောင် အခေါက်ခေါက် အခါခါ လေ့လာ ဝင် စားပြီးလျှင် ဈာန်မှ ထသည့်အခါ “ဤ ပဉ္စမဈာန်သည် ငါ စက်ဆုပ်အပ်သော ကသိုဏ်းရုပ်ကို အာရုံပြုနေ၏” ဟု မိမိနှင့် မတွဲသူကို အရေးပါနေလျှင် ထိုသူ့ကိုပါ ရွံ့မုန်းသကဲ့သို့ ပဉ္စမ ဈာန်ကိုလည်း ရွံ့မုန်း၏။ အောက် စတုတ္ထဈာန်၌ ပါသော သုခ နှင့် နီးကပ် နေသဖြင့်လည်း မငြိမ်သက်ဟု ထင်၏။ အထက် အရူပဈာန်ကို ထောက်လျှင် ရုန့်ရင်း ကြမ်းတန်းသေး၏ ဟု လည်း အပြစ်မြင်၏။ ဤသို့ ရူပပဉ္စမ ဈာန်ကို အပြစ် မြင်၍ ပဌမာရူပ ဝိညာဉ်ကို ငြိမ်သက်၏ ဟု အထင်ရှိသော ယောဂီ သည် အာကာသကသိုဏ်းမှ တပါးသော ကသိုဏ်း ၉ ပါးတို့ တွင် တပါးပါးကို အလိုရှိသလောက် မှန်း၍ (ကျဉ်းကျဉ်းလို လျှင် တထွာ လက်၄ သစ်မျှ၊ ကျယ်ကျယ်လိုလျှင် စကြာဝဠာ တံတိုင်းထိမျှမှန်း၍) ဖြန့်ထားရာ၏။ စိတ်ထည်းဝယ် ပဋိဘာဝ နိမိတ် ကသိုဏ်းဝန်းကြီး ထင်နေလိမ့်မည်။

အနန္တဝသေနပရိကမ္ပိကရောန္တဿ။ ။ ထိုအခါ ထင်နေ သော ကသိုဏ်းဝန်းကို အာရုံ မပြုတော့ဘဲ ကသိုဏ်းဝန်း ပြန့်

အာရပ္ဗျာန် တက်ခဏ်း

နွံရာ အရပ်ကို “ အနန္တော အာကာသော = အနန္တော အာကာသော ” ဟု ကောင်းကင်ကိုသာ စိတ်ဖြင့် နှလုံးသွင်း ဆင်ခြင်နေမှုကို “ပရိကမ်” ပြုသည်ဟု ခေါ်၏။ ဤသို့ ပရိကမ် ပြုဘန်များလျှင် ထမင်းအိုးဝတွင် ဖုံးထားသော အဝတ်ကို ဖွင့်လှစ်လိုက်သည့်အခါ အဝတ် ကွယ်ပျောက်၍ မျက်နှာဝ ဟင်းလင်းပေါက် ပေါ်လာ သကဲ့သို့ ကသိုဏ်းဝန်း ကွယ် ပျောက်၍ ကသိုဏ်းဝန်း ပြန်နွံရာ အရပ်အားလုံး၌ ကောင်း ကင်|ဟင်းလင်းဖြစ်၍ ထင်လာသည်။ ဤသို့ မူလဖြန့်အပ်သော ကသိုဏ်းဝန်းကို နှလုံးမသွင်းဘဲ ခွါခြင်းကို “ ကသိုဏ်း ခွါ သည်” ဟု ခေါ်သည်။ “ခွါ” ဟူသော စကားအရ ခင်းထား သော ဖျာကိုလိပ်၍ ခွါယူ သကဲ့သို့၎င်း၊ မှု့အိုးကင်းမှ မှု့ရှက်ကို ခွါယူသကဲ့သို့၎င်း မမှတ်အပ်။

ကသိဏံ ဥဒ္ဓါဓေန္တော သော, န ကိလဉ္စိ ပူဝံပိ ဝါ' ကေဝလံ တ.မနာဝဇ္ဇံ, အာကာသော ဣတိ ဣက္ခတိ။

ပဌမာရပ္ပမပ္ပေတိ။ ။ ဤသို့ မူလကသိုဏ်းကို နှလုံးမသွင်းဘဲ ခွါ၍ ရအပ်သော(စိတ်ထည်း၌ ထင်လာသော) ကောင်းကင် ကို အာရုံပြုလျက် ပရိကမ္မဘာဝနာဖြင့် “ အာကာသော အနန္တော ” ဟု အထပ်ထပ် နှလုံးသွင်းလတ်သော် ရူပပဉ္စမ ဗျာန်အပေါ်၌ နှစ်သက်မှု နိကန္တိတဏှာ ကင်းကွာသည့်အခါ ဥပစာရဘာဝနာ အဆင့် အတန်းသို့ ရောက်၏။ ထို့နောက် ဆက်၍ ကောင်းကင်ကိုပင် အာရုံပြုလျက် ဘိုးတက် အားထုတ် သည့်အခါ ပဌမာရပ္ပ ဝိညာဉ် ခေါ်သော အာကာသာနဉ္စာ ယတနဗျာန် အပ္ပနာ ဖြစ်ပေါ်လာလေသည်။ [“အာကာသော အနန္တော ” ဟူရာ၌ “အနန္တော” အရ အပိုင်းအခြား မရှိ

၇၀ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာသာဒီကာ

ဟူသည်ကား ကောင်းကင်ပညတ်သည် ပရမတ် မဟုတ်ရကား ဥပါဒ်ခြင်းဟူသော အစအပိုင်းအခြားလည်းမရှိ၊ ဘင်ဟူသော အဆုံး အပိုင်းအခြားလည်း မရှိသည်ကို “ အနန္တော ” ဟု ဆိုသည်။ ဤ အနန္တောသဒ္ဒါ မပါဘဲ “ အာကာသော အာကာသော ” ချည်း လည်း ပွားများနိုင်၏။ ဒီကာတို့၌ “ အာကာသံ ” ဟု နပုံးလိန်ဆို၏။ သင့်သည်ချည်းပင်။]

အာကာသဝဇ္ဇိတ။ ။ “ ကသိုဏ်း ခွါရာဝယ် အာကာသ ကသိုဏ်းကို အဘယ့်ကြောင့်ကြည့်ရသနည်း ” ဟု မေးဘွယ်ရှိ၏။ အာကာသ ကသိုဏ်းသည် ခွါထိုက်သော ကသိုဏ်း (ခွါ၍ ရကောင်းသော ကသိုဏ်း) မဟုတ်၊ ထို့ကြောင့် ကြည့်ရသည်။ ချဲ့ဥးအံ့-အာကာသ ကသိုဏ်းသည် ပင်ကိုယ်ကပင် ကောင်းကင် ဟင်းလင်း ဖြစ်နေသောကြောင့် ထိုအာကာသ ကသိုဏ်းကို အာရုံမပြုဘဲ ခွါလိုက်သော်လည်း မူလ ကောင်းကင် အတိုင်း ဖြစ်၍ ထူးခြားနားပြီ။ အောက်အောက်အာရုံကို လွန်မြောက်နိုင်မှလည်း အထက်အရူပဈာန်ကိုရနိုင်၏။ အာကာသ ကသိုဏ်းကို ခွါ၍မရလျှင် ထိုအာကာသကို ထပ်၍အာရုံပြုရာ ရောက်သောကြောင့် လွန်မြောက်နိုင်တော့မည် မဟုတ်။ ဤသို့လျှင် အာကာသ ကသိုဏ်းသည် ခွါ၍မရနိုင်၊ ခွါ၍မရဘဲ ထပ်တလဲလဲအာရုံပြုပြန်လျှင် လွန်မြောက်နိုင်မည်မဟုတ်၊ အောက်အောက် အာရုံကိုမလွန်မြောက်လျှင် အထက် အရူပဈာန်သို့ မရောက်နိုင်သောကြောင့် ကသိုဏ်း ခွါဘို့အရာဝယ် အာကာသကို ကြည့်ဖယ်ရလေသည်။

ဒုတိယာရူပဈာန်ခဏ်း။ ။ ဝိညာဏဉ္စာယတနဈာန်ကို အလိုရှိသော ယောဂီသည် အာကာသာနဉ္စာယတန ဈာန်ကို အ

အာရုပ္ပဈာန် တက်ခဏ်း

ဘန်ဘန် ဝင်စား၍ အသားကျသည့်အခါ အာကာသာနဉ္စာ ယတနဈာန်မှ အထတွင် “ ငါရအပ်ပြီးသော အာကာသာ နဉ္စာယတနဈာန်သည် ရူပပဉ္စမဈာန် တည်းဟူသော ရန်သူနှင့် နီးလှ၏၊ (အဘန်ဘန် မလေ့လာဘဲ အမှတ်တမဲ့ နေလျှင် ရူပပဉ္စမဈာန်သို့ လျောကျဘွယ် ရှိသည်-ဟုလို၊) ဒုတိယာရုပ္ပ ဈာန်လောက်လည်း မငြိမ်သက် ” ဟု အပြစ် ရှုပြီးလျှင် ကောင်းကင် ပညတ်ကို အာရုံ မပြုတော့ဘဲ လွန်မြောက်၍ ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်ကို အာရုံပြုကာ “ အနန္တဝိညာဏံ ” ဟု အဘန်ဘန် ပွားများလတ်သော် ထိုအာရုံ၌ စွဲမြဲလျက် ပဌမာ ရုပ္ပ ဝိညာဉ်၌ နိကန္တိတဏှာ ကင်းကွာသည့်အခါ ဥပစာရ ဘာဝနာသို့ ရောက်၏။ ထို့နောက် ဆက်လက် အားထုတ်လျှင် ဒုတိယာရုပ္ပဝိညာဉ် ခေါ်သော ဝိညာဏဉ္စာယတနဈာန် အပ္ပ နာဘာဝနာ ဖြစ်ပေါ်လာသည်။

[“ အနန္တ ဝိညာဏံ ” ဟုရာ၌ ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်သည် အနန္တ ဖြစ်သော ကောင်းကင် ပညတ်ကို အာရုံပြု၏။ ထို အ ကြောင်း အာရုံ၏ အနန္တအမည်ကို အကျိုး အာရမဏိက ဖြစ်သော ဝိညာဉ်ပေါ်၌ တင်စား၍ ကာရဏူပစာရ အားဖြင့် ဝိညာဉ်ကို အနန္တဟုဆိုသည်။ အာရုံနှင့် စိတ်တွင် အာရုံက အကြောင်း၊ အာရမဏိက စိတ်က အကျိုးတည်း။ ဤနည်း အလို-“ အနန္တ-အနန္တမည်သော၊ ဝါ - ဥပါဒ် ဘင် အား ဖြင့် အပိုင်းအခြား မရှိသော ကောင်းကင်ကို အာရုံပြုသော၊ ဝိညာဏံ-ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ် ” ဟု အနက်ပေး၊ တနည်း-ဒုတိ ယာရုပ္ပဈာန်ကို အားထုတ်သောဘာဝနာစိတ်သည် ပဌမာရုပ္ပ ဝိညာဉ်ကို အာရုံ ပြုသည့်အခါ ဥပါဒ်ကို ပိုင်းခြား၍ ဖြစ်စေ

၇၂ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာသာဋီကာ

ဦးကို ပိုင်းခြား၍ ဖြစ်စေ ဘင်ကို ပိုင်းခြား၍ဖြစ်စေ အာရုံ ပြုသည် မဟုတ်၊ အပိုင်းအခြား မထားဘဲ ဝိညာဉ် တခုလုံးကို အာရုံပြုသည်။ ဤသို့ အာရမဏိက ဘာဝနာစိတ်က အနန္တဖြစ်အောင် (အပိုင်းအခြားမရှိအောင်) အာရုံ ပြုအပ်သောကြောင့် “ အနန္တဝိညာဏ ” ဟု ခေါ်သည်။ ဤနည်း အလို “ အနန္တ-အပိုင်းအခြားမရှိဘဲ အာရုံပြုအပ်သော၊ ဝိညာဏ်-ဝိညာဉ် ” ဟု အနက်ပေး၊ အနန္တသဒ္ဒါ မပါဘဲ “ဝိညာဏ်=ဝိညာဏ်” ဟုလည်း ပွားများနိုင်၏။]

မလ္လေသာ၍အာရုံပြု။ “ဒုတိယအာရုပ္ပကို ရအောင် အားထုတ်သူသည် ပဌမ အာရုပ္ပဝိညာဉ်၌ အပြစ် မြင်သော်လည်း ဒုတိယအာရုပ္ပသို့ ရောက်၍ အရေးဝယ် ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်မှ တပါး အခြား ပြုဘွယ်အာရုံမရှိသောကြောင့် မလ္လေသာသဖြင့် ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်ကိုသာ ဘာဝနာအစဉ်နှင့်တကွ ဒုတိယာရုပ္ပဝိညာဉ်က အာရုံပြုရတော့သည်။ ဥပမာ=ရှင်ဘုရင့်အပေါ်၌ အပြစ် မြင်နေသော မှူးမတ်တဥျားသည် အသက်မွေး ဝမ်းကြောင်း၌ အရေးဝယ် ရှင်ဘုရင်ကို ခစားမှုမှတပါး အခြား လုပ်ငန်းကောင်း မရှိတော့သဖြင့် အပြစ်မြင်အပ်သော ဘုရင်ကိုပင် မလ္လေသာ၍ ခစားနေရတော့သကဲ့သို့တည်း။ [စတုတ္ထာရုပ္ပဝိညာဉ်နှင့် ဘာဝနာ အစဉ်တို့က အပြစ် မြင်အပ်ပြီးသော တတိယာရုပ္ပဝိညာဉ်ကိုအာရုံပြုရာ၌လည်း ဤနည်းပင်တည်း။]

အာလမ္ဗနံ ကရောတေဝ, အညာဘာဝေန တံ ဣဒံ၊
ဒိဋ္ဌဒေါသမ္ပိ ရာဇာနံ, ဝုတ္တိဟေတု ဇနော ယထာ။

အာရပ္ပဈာန် တက်ခင်း

အညာဘာဝေန-ပဌမာရပ္ပဝိညာဉ်မှတစ်ပါး အခြားသော ပြုစရာအာရုံ မရှိခြင်းကြောင့်၊ ဣဒံ - ဤ ဒုတိယာရပ္ပ ဝိညာဉ် သည်၊ တံ-ထို ပဌမာရပ္ပ ဝိညာဉ်ကို၊ အာလမ္ဗနံ ကရောတေဝ- အာရုံပြုရတော့သည်သာ၊ ကိမိဝ-အဘယ်ကဲ့သို့နည်း၊ ဇနော- မင်းခစား ယောက်ျားသည်၊ ဒိဋ္ဌဒေါသမ္ဗိ-မြင်အပ်သော အပြစ်ရှိပါသော်လည်း၊ ရာဇာနံ -မင်းကို၊ ဝုတ္တိဟေတု-အသက်မွေး ဝမ်းကြောင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ သေဝတိ ယထာ-ခစားရသကဲ့သို့တည်း။

တတိယာရပ္ပဈာန်ခင်း။ ။ အာကိဉ္ဇိညာယတန ဈာန်ကို အလိုရှိသော ယောဂီသည် ဝိညာဏဉ္ဇာယတန ဈာန်ကို အဘန်ဘန် ဝင်စား၍ အသားကျသည့် အခါ ဈာန်မှ အထွတ် “ငါရအပ်ပြီးသော ဝိညာဏဉ္ဇာယတနဈာန်သည် အာကာသာနဉ္ဇာယတနဈာန် တည်းဟူသော ရန်သူနှင့်နီး၏၊ တတိယာရပ္ပဈာန်လောက်လည်း မငြိမ်သက်” ဟု အပြစ်ရှုပြီးလျှင် ပဌမာရပ္ပဝိညာဉ် တည်းဟူသော အာရုံကို အာရုံမပြုတော့ဘဲ လွန်မြောက်၍ နတ္ထိဘောပညတ် တည်းဟူသော အာရုံကိုမှန်းလျက် “နတ္ထိ ကိဉ္ဇိ, နတ္ထိ ကိဉ္ဇိ” ဟု စီးဖြန်းဘန် များလတ်သော် ထိုအာရုံ၌ စွဲမြဲလျက် ဒုတိယာရပ္ပ ဝိညာဉ်၌ နိကန္တိတဏှာ ကင်းကွာသည့်အခါ ဥပစာရ ဘာဝနာသို့ရောက်၏။ ထို့နောက် ဆက်လက် အားထုတ်လျှင် တတိယာရပ္ပ ဝိညာဉ် ခေါ်သော အာကိဉ္ဇိညာယတနဈာန် အပ္ပနာဘာဝနာ ဖြစ် ပေါ် လာသည်။

[နတ္ထိကိဉ္ဇိ၌ သဒ္ဓါနက် ထိရုံမှာ “ကိဉ္ဇိ-ဇိုးဇင်း အနည်းငယ်မျှ၊ နတ္ထိ-မရှိတော့ပြီ” ဟု ဆိုရာ၏။ မရှိ-ဆိုသည်မှာလည်း

အရာအားလျော်စွာ ပဌမာရူပ ဝိညာဉ်၏ မရှိခြင်းတည်း-ဟု မှတ်၊ ဥပါဒ်ကစ၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော ပဌမာရူပ ဝိညာဉ်သည် ကြွင်းကျန်ဥပမာသည် ဆိုလျှင် ဘင် အခိုက်လောက်တော့ ကြွင်း ကျန်သင့်သေး၏။ ယခုမှာ အယုတ်ဆုံး ဘင်မျှ မကြွင်းကျန် တော့ဘူး-ဟုလို၊ ထို့ကြောင့် “ ကိဉ္ဇိ -နည်းငယ်ဇိုးဇဉ်း၊ ဘင် မျှအကြွင်းသည်၊ နတ္ထိ-မရှိ ” ဟု အနက်ဆို၊ ကိဉ္ဇိသဒ္ဒါမပါဘဲ “နတ္ထိ=နတ္ထိ” ဟုလည်း စီးဖြန်းပွားများနိုင်၏။]

ထင်ရှားစေအံ့- ဒုတိယာရူပဈာန်သည် ပဌမာရူပဝိညာဉ် ကို အာရုံပြုနေ၏။ ထိုပဌမာရူပဝိညာဉ်ကို လွန်မြောက်နိုင်မှ တတိယာရူပဈာန်ကို ရမည်။ လွန်မြောက် ဆိုသည် မှာလည်း ထို အာရုံကို အာရုံမပြုဘဲ အခြား အာရုံတစ်ခုကို တိုးတက်၍ အာရုံပြုခြင်းပင်တည်း။ ထို့ကြောင့် ပဌမာရူပဝိညာဉ် တည်း ဟူသော အာရုံကို အာရုံမပြုတော့ဘဲ “ နတ္ထိ ကိဉ္ဇိ ” ဟု ပရိကမ်ပြုလေရာ၊ ပဌမာရူပဝိညာဉ် ကွယ်ပျောက်၍ ထိုပဌမာ ရူပဝိညာဉ်၏ မရှိခြင်းသာ ထင်ရှားရစ်တော့သည်။ ဥပမာ - လူ တယောက်သည် စည်းဝေး နေသော သံဃာ့ ပရိသတ်ကို မဏ္ဍာပ်တခုမှာ တွေ့မြင်ပြီးနောက် ကိစ္စတခုအတွက် အပြင် သို့ ထွက်သွားစဉ် အစည်းအဝေး ရုပ်သိမ်း၍ သံဃာများ ပြန် ပြီးမှ လာရောက်ပြန်ရာ သံဃာများကို မတွေ့ရတော့ဘဲ သံဃာ များ စည်းဝေးရာ အရပ်ဝယ် ဘာမျှမရှိခြင်းကိုသာ တွေ့တော့ သကဲ့သို့တည်း။ ဤသို့ ပဌမာရူပဝိညာဉ် ပျောက်ကွယ်၍ ထို ပဌမာရူပဝိညာဉ်၏ အရာဝယ် ထင်ရှားရစ်သော ဘာမျှ မရှိ ခြင်းကိုပင် အာရုံပြုကာ တတိယာရူပ ဈာန် ဖြစ်ရလေသည်။ [ဘာမျှမရှိခြင်းကို ပါဠိလို “နတ္ထိဘာဝ ” ဟု ခေါ်၏။ နတ္ထိ

အာရုပ္ပဈာန် တက်ခင်း

ဘာဝ - မရှိသည်၏အဖြစ်၊ ဝါ-မရှိခြင်း၊ ထို မရှိခြင်းသည် ပရမတ်အထည်ကိုယ် မဟုတ်၊ ပညတ်မျှသာ ဖြစ်သောကြောင့် “နတ္ထိဘောပညတ်” ဟု ဆိုအပ်၏။]

စတုတ္ထာရုပ္ပဈာန်ခင်း။ ။ နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်ကို အလိုရှိသော ယောဂီသည် ရှေးနည်းအတိုင်း တတိယာရုပ္ပဈာန်ကို လေ့လာပြီး၍ အသား ကျသည့်အခါ ဈာန်မှ အထဲတွင် “ငါ့ရအပ်ပြီးသော အာကိဉ္ဇာယတနဈာန်သည် ဝိညာဏဉ္ဇာယတနဈာန် တည်းဟူသော ရန်သူနှင့်နီးကပ်လှ၏။ စတုတ္ထာရုပ္ပဈာန်လောက်လည်း မငြိမ်သက်၊ သညာသည် အိုင်းအမာ ဆူးငြောင့်နှင့် တူ၏၊ နေဝသညာ နာသညာယတနသမာပတ်ကား မွန်မြတ်လှပေ၏” ဟု အာကိဉ္ဇာယတနဈာန်ကို အပြစ်ရှုလျက် နေဝသညာ နာသညာယတနဈာန်ကို မွန်မြတ်သည် ဟု ထင်ပြီးလျှင် နတ္ထိဘောပညတ်အာရုံကို အာရုံမပြုတော့ဘဲ လွန်မြောက်၍ တတိယာရုပ္ပဈာန်ကို အာရုံပြုကာ “သန္တမေတံ၊ ပဏီတမေတံ ” ဟု အဘန်ဘန်ပွားများလတ်သော် ဝိညာဏဉ္ဇာယတနဈာန်၌ နိကန္တိတဏှာ ကင်းကွာသည့်အခါ ဥပစာရဘာဝနာသို့ ရောက်၏။ ထို့နောက် ဆက်လက် အားထုတ်လျှင် စတုတ္ထာရုပ္ပဈာန်သော နေဝသညာ နာသညာယတနဈာန် အပ္ပနာ ဖြစ်ပေါ်လာလေသည်။

[ဧတံ-ဤ တတိယာရုပ္ပဈာန်သည်၊ သန္တိ - မရှိခြင်းကိုပင် အာရုံပြုနိုင်သည့် အတွက် ငြိမ်သက်ပါပေစွ၊ ဧတံ - သည်၊ ပဏီတံ-မရှိခြင်းကိုပင် အာရုံပြုတတ်သဖြင့် မွန်မြတ်ပါပေစွ၊ ဟု အနက်ဆို၊ များစွာသောစိတ်တို့သည် တစုံတခုသော ဖြစ်

၇၆ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာသာဒီကာ

ကို အာရုံပြုနေရမှ ကြာရှည်စွာ မွေ့လျော်နိုင်ကြ၏။ ဤ တတိယာရူပဈာန်ကား ဘာမျှ မရှိခြင်း နတ္ထိဘော ပညတ်ကိုပင် အာရုံပြုနိုင်သဖြင့် အင်မတန် ငြိမ်သက် မွန်မြတ်ပေသည်- ဟု ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်က ချီးမွမ်းသည်။—စတုတ္ထာရူပဈာန်၌ ရှိသော စိတ် စေတသိက် များလောက် မငြိမ်သက်သဖြင့် “ မငြိမ်သက်ဘူး” ဟု ရှေး ပရိကမ်ပြုခါနီးတုန်းက အပြစ်ရှုခဲ့သည်။ သန္တမေတံ၊ ပဏီတမေတံ-ဟု ချီးမွမ်းခြင်းကား မရှိခြင်းကို အာရုံပြုနိုင်သည့် အတွက် ချီးမွမ်းခြင်းတည်း။ ထို့ကြောင့် အပြစ်အားလျော်စွာ အပြစ်ရှု၍ ဂုဏ်အားလျော်စွာ ချီးမွမ်းသည့် အတွက် ဆန့်ကျင်ဘက်မဖြစ်-ဟု မှတ်။ အရုပ်ဆိုး၍ လိမ္မာသော မိန်းကလေး၌ ရုပ်အဆင်းအတွက် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၍၊ အလိမ္မာအတွက် ချီးမွမ်းထိုက်သကဲ့သို့တည်း။ သန္တမေတံ၌ တေမပါဘဲ “ သန္တံ = သန္တံ, ပဏီတံ = ပဏီတံ ” ဟု လည်း စီးဖြန်းနိုင်၏။]

ချီးမွမ်းသော်လည်း မလိုချင်။ ။ တတိယာရူပဈာန်ကို ချီးမွမ်းထိုက်၍ ချီးမွမ်းနေသော်လည်း ထို တတိယာရူပဈာန်ကို မဝင်စားလိုသောကြောင့် အလို အားလျော်စွာ တတိယာရူပဈာန်ကို လွန်မြောက်၍ စတုတ္ထာရူပဈာန်သို့ ရောက်နိုင်ပေသည်။ ဥပမာ-ဘုရင်တပါးသည် လက်မှုပညာပြပွဲကို လှည့်လည် ရှုစားတော်မူစဉ် ပုဆိုးတထည်ကိုခေါင်းပေါင်း တထည်ကို ခါးတောင်းကြိုက်၍ တကိုယ်လုံး၌ ဖွေးဖွေးဖြူသော ဆင်စွယ်မှုန့်များဖြင့် ကြိုးကြိုး စားစား သားနား သပ်ယပ်သော ဆင်စွယ်ရုပ် ကလေးများကို ပြုလုပ်နေသော ဆင်စွယ် ပွတ်သမားကို မြင်တော်မူရာ “တော်ပါပေသည်၊ စွမ်းပါပေသည်” ဟု အားရနှစ်သက်မြှီနှိုက်စွာ ချီးမွမ်းသော်လည်း ကိုယ်တိုင်

အာရုပ္ပဈာန် တက်ခဏ်း

ကား ထီးနန်းကို စွန့်လွှတ်၍ ဆင်စွယ်ပွတ်သမား မဖြစ်လို၊
ထိုကဲ့သို့ ချီးမွမ်းလျက်ပင် ဆင်စွယ်ပွတ်သမားတို့ကို ကျော်လွန်
၍ နန်းတော်ရောက်အောင် ကြံမြန်းလေသကဲ့သို့တည်း။

ဒန္တကာရေ ဝဏ္ဏေန္တောပိ၊ န ရာဇာ တတုကာမိကော၊
အသမာပတ္တိကာမောဝံ၊ ယောဂီ တတိယတိက္ကမော။

ဒန္တကာရေ - ဆင်စွယ် ပွတ်သမားတို့ကို၊ ဝဏ္ဏေန္တောပိ-
ချီးမွမ်း ပါသောလည်း၊ ရာဇာ-မင်းသည်၊ န တတုကာမိ
ကော - ဆင်စွယ် ပွတ်သမား အဖြစ်ကို အလိုမရှိ၊ ယောဂီ-
တတိယာရုပ္ပဈာန်ကိုရပြီးသော ယောဂီသည်၊ ဝဏ္ဏေန္တောပိ-
သန္တမေတံပဏီတမေတံ ဟု တတိယာရုပ္ပဈာန်ကို ချီးမွမ်းပါ
သော်လည်း၊ အသမာပတ္တိကာမောဝံ-မဝင်စားလိုသည်ဖြစ်၍
သာလျှင်၊ တတိယတိက္ကမော-တတိယဈာန်ကို လွန်မြောက်နိုင်
ပေသတည်း။

အာရုပ္ပ ၄ ပါးတို့အဆင့်ဆင့်သာပုံ။ ။ ဤ အာရုပ္ပသမာပတ်
တို့၌ ဥပေက္ခာ ကောဂ္ဂတာအားဖြင့် ဈာန်အင်္ဂါ ၂ ပါးစီ ညီမျှ
သောကြောင့် တပါးနှင့် တပါးမထူးခြားသကဲ့သို့ ထင်ရသော်
လည်း စင်စစ်မှာ အောက်အောက် သမာပတ်ထက် အထက်
အထက်သမာပတ်က တိုးတက် ပွားများအပ်သော ဘာဝနာ
အစွမ်းကြောင့် သာလွန် မွန်မြတ်ပေသည်။ ဥပမာ- ၄ ထပ်
တိုက်တလုံးဝယ် အောက်ဆုံး အထပ်၌ စားသောက်ဘွယ်နှင့်
တကွ ယုယ ဖြေဖျော်မည့် ကချေသည်တို့ဖြင့် လှပမွှေးကြိုင်
တထပ်လုံး လှိုင်နေအောင် ပြင်ဆင်ထားရာ၏။ ဒုတိယ တတိ
ယ စတုတ္ထ အထပ်တို့၌လည်း ထိုနည်း အတိုင်းပင် ပြင်ဆင်

၇၀ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာသာဒီကာ

ထားရာ၏။ သို့သော် အောက်အောက် အထပ်ထက် အထက် အထက်အထပ်က ပိုမို သားနားသကဲ့သို့၎င်း၊ ရက်ကန်းသည် တယောက်သည် ကြမ်းသောချည် နုသောချည် ထို့ထက် နုသောချည် ထို့ထက်ပင် အလွန်နုသောချည်ဟု ချည် ၄မျိုးဖြင့် ပုဆိုး ၄ ထည်ကို ရက်ရာ၌ အလျားအနံ တူမျှသော်လည်း တထည်ထက် တထည်မှာ သာလွန် နုနယ်သကဲ့သို့၎င်းတည်း။

သုပဏိတတရာ ဟောန္တိ၊ ပစ္ဆိမာ ပစ္ဆိမာ ဣဓ၊
ဥပမာ တတ္ထ ဝိညေယျာ၊ ပါသာဒ တလ-သာဒီကာ။

[ဤမှ နောက်ဝယ် ပုဒ္ဒါနုဿတိစသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့၌ “ ဣတိပိ သောဘဂဝါ အရဟံ ” စသည်ဖြင့် နှုတ်ဖြင့် ရွတ်၍ ၎င်း စိတ်ဖြင့် အာရုံပြု၍၎င်း ပွားများမှုသည်ပရိကမ္မဘာဝနာ မည်၏။ ဘုရားဂုဏ်တော်သည် ပရိကမ္မနိမိတ်မည်၏။ ထို ဂုဏ်တော်၌ သမာဓိ ကောင်းစွာရသည့်အခါ ပရိကမ္မနိမိတ်ကို လွန်၍ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်ထင်ပြီဟု ဆိုရာ၏။ ဘာဝနာမှာ ပရိကမ္မ ဘာဝနာပင် ရှိသေး၏။ ထို့နောက် နိဝရဏ ကင်းကွာ၍ ဝိတက် စသော ဈာန်အင်္ဂါတို့ ကာမာဝစရ အခိုက်မှာပင် မိမိဆိုင်ရာ ကိစ္စကို ရွက်ဆောင် ကြသည့်အခါ ဥပစာရဘာဝနာ ဖြစ်ပြီ (ဥပစာရ ဈာန်သို့ရောက်ပြီ ဟုလို) အပ္ပနာ ဘာဝနာ ကား မဖြစ်နိုင်တော့ပြီ၊ မဖြစ်နိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းကို “ ပရမတ္ထ ဝန္တိရတ္တာ ” စသည်ဖြင့် ပြခဲ့ပြီ။]

အဘိညာဉ် အဖွင့်

အဘိညာဉ်ခဏ်း

အဘိညာဝသေန ၊ ပေ ၊ ရူပါဝစရ ပဉ္စမဇ္ဈာနံ— [ဤ ရူပါဝစရပဉ္စမဇ္ဈာနံပုဒ်ကို ယထာရဟ မပ္ပေတိဉ္စစပ်၊] “ ဝိသေသတော ဇာနာတီတိ အဘိညာ ” သမာဓိအားကောင်းလှသည့် အတွက် သတ္တိထက်မြက်ရကား အလွန်အကြူး သိတတ်သော ရူပပဉ္စမဇ္ဈာန်၌ ရှိသော ဉာဏ်သည်ပင် အဘိညာဉ် အဆင့် အတန်းသို့ တက်လှမ်းရသည်။ ထိုသို့ အဘိညာဉ် အဆင့် အတန်း ရောက်အောင်ကား ပါရမီထူးရှိသူ မဟုတ်လျှင် ပထဝီကသိုဏ်းကို အာရုံပြု၍ အကြိမ်များစွာ ဝင်စားခြင်း၊ အာပေါစသော ကသိုဏ်းတို့ကို အာရုံပြု၍ ဈာန် အကြိမ် များစွာ ဝင်စားခြင်း၊ ဤသို့ စသည်ဖြင့် တန်ဆာ အမျိုးမျိုးကို ပြုလုပ်လိုသော ပန်းထိမ်ဆရာသည် ရှေးဥျားစွာ ရှေ့ကို နူးညံ့အောင် ပြုသကဲ့သို့ မိမိစိတ်ကို နူးညံ့အောင် ပြုပြီးလျှင် “ ဆန္ဒ ရှိလျှင် ဘာကြောင့် မပြည့်စုံဘဲရှိအံ့နည်း ” စသည်ဖြင့် အဓိပတိ ၄ ပါးတွင် တပါးပါးကို ရှေ့သွားပြု၍ ဈာန် ၉ ပါးလုံး ကသိုဏ်း ၁၀ ပါးလုံး၌ အသားကျစွာလေ့လာပြီးမှသာ ဤအဘိညာဉ်ကို ရနိုင်ကြသည်။ [ပါရမီ အထူး ရှိသူများကား ထိုကဲ့သို့ မလေ့လာသော်လည်း မဂ်ရရုံမျှဖြင့်၎င်း ရူပပဉ္စမဇ္ဈာန် ရရုံမျှဖြင့်၎င်းအဘိညာဉ်ကို ရနိုင်ကြ၏။]

အဘိညာပါဒက ၊ ပေ ၊ ဝုဒ္ဓဟိတွာ အဓိဋ္ဌေယျာဒိက မာဝဇ္ဇေတွာ— “ ပါဒကဈာန်၊ ပရိကမ်နှင့်၊ တဘန် ပါဒက၊ ဖြစ်ပြီးမှ၊ ကျတုံ အဘိညာ ” ဟူသည်နှင့်အညီ ဆိုခဲ့ပြီးသော နည်းအရ စိတ်ကို ဆုံးမ၍ အဘိညာဉ်တခုခုကို ဖြစ်စေလိုသော်

ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာသာဋီကာ

ရှေးဥျားစွာ အဘိညာဉ်၏ အခြေခံ ဖြစ်သော ရူပပဉ္စမဈာန်ကို ဝင်စားရာ၏။ ထိုဈာန်မှ ထပြီးနောက် အဘိညာဉ်၏ ဆိုင်ရာ အဓိဋ္ဌေယျ စသော အာရုံတခုခုကို မှန်း၍ “ သတံ ဟောမိ သဟဿံ ဟောမိ ” စသည်ဖြင့် ပရိကမ်ပြုသင့်၏ “ ပရိကမ် ပြုသော ကာမဇော မနောဒ္ဓါရဝီထိဖြစ်၏ ” ဟုလို့၊ [ဤ ပရိကမ္မဝီထိကို အဓိဋ္ဌာန် ပြုသော ဝီထိဖြစ်၍ အဓိဋ္ဌာနဝီထိ ဟုလည်းခေါ်သည်။] “ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံတိ အဓိဋ္ဌေယျ ” ယံ-အကြင် အာရုံကို၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ-အဓိဋ္ဌာန် အပ်၏။ ဣတိ-ကြောင့်၊ တံ-ထိုအာရုံသည်၊ အဓိဋ္ဌေယျံ-အဓိဋ္ဌေယျမည်၏။ နိဗ္ဗိတ ရုပ်ပေါင်းတရာ ဖြစ်စေလိုလျှင် “ သတံ ဟောမိ ” ဟု အဓိဋ္ဌာန် ပြုရာ၏။ တထောင် ဖြစ်စေလိုလျှင် “ သဟဿံ ဟောမိ ” ဟု ပရိကမ် ပြုရာ၏။ ဤသို့ ပရိကမ်ပြုအပ် အဓိဋ္ဌာန်ပြုအပ်သော အာရုံကို အဓိဋ္ဌေယျ ဟု ဆိုသည်။ ဣဒ္ဓိအမျိုးမျိုးတွင် အဓိဋ္ဌာနိဒ္ဓိကို ရည်ရွယ်၍ ပြသော အာရုံတည်း။ အဓိဋ္ဌေယျာဒိဋ္ဌိ အာဒိသဒ္ဓါဖြင့် အခြားဣဒ္ဓိဆိုင်ရာ အာရုံများကိုယူ။

ရူပါဒိသု အာရမဏေသု ၊ ပေ ၊ မပေတိ—ထို ပရိကမ္မ ဝီထိ ဖြစ်ပြီး နောက် ဤသဂြိုဟ်ကျမ်း၌ တဘန် ပါဒကဈာနဝီထိကို မပြတော့ဘဲ ရူပါရုံစသော ဆိုင်ရာအာရုံတခုခုကို အာရုံပြု၍ ရူပပဉ္စမဈာနဝီထိသည် အဘိညာဉ်ဟူသော အမည်ဖြင့် အပ္ပနာသို့ ရောက်သည်-ဟုပြ၏။ အဋ္ဌကထာကြီးများ၌လည်း တချို့အရာဝယ် တဘန် ပါဒကဈာနဝီထိကိုပြ၍ တချို့အရာ၌ မပြချေ။ သဘောယုတ္တိကို စဉ်းစားရလျှင် အဘိညာဉ်၌ အလေ့အလာမရသေးလျှင် တဘန် ပါဒကဈာနဝီထိ ကျပြီးမှ အဘိညာဉ်ဝီထိ ဖြစ်ထိုက်၍၊ အဘိညာဉ်၌ အလေ့အလာ ရပြီးသူမှာ

အဘိညာဉ် အဖွင့်

တဘန် ပါဒကဏ္ဍာနဝိထိမလို့၊ ပရိကမ္မဝိထိပြီးလျှင် အဘိညာဉ်
 ဝိထိ ဆက်လက် ဖြစ်ပေါ်သည်ဟု ယူရန်ရှိသည်။ ဤအဘိညာဉ်
 ဝိထိ ဖြစ်သည်နှင့်တပြိုင်နက် နိမ္မိတရုပ်စသော ဆိုင်ရာအကျိုး
 များ ပေါ်လာလေသည်။ [“ရူပါဒိသု အာရမဏေသု ယထာ
 ရဟံ” အရ ဆိုင်ရာအာရုံတို့၌ အာရုံပြုပုံကို၎င်း ပရိကမ်ပြုပုံ
 ကို၎င်း ဝိထိဆိုရိုး၌ ပြထားပြီ။]

ဣဒ္ဓိဝိဓအဘိညာဉ်။ ။ “ဣဇ္ဈတီတိ ဣဒ္ဓိ၊ ဣဒ္ဓိယာ ဝိဓော
 ယဿာတိ ဣဒ္ဓိဝိဓံ” ဣဇ္ဈတိ-ပြီးစီးအောင်မြင်တတ်၏။ ဣတိ-
 ကြောင့်၊ ဣဒ္ဓိ-ဣဒ္ဓိမည်၏။ ယဿ- အကြင်ဉာဏ်၏။ ဣဒ္ဓိယာ-
 တန်ခိုး၏။ ဝိဓော-အပြားသည်။ ဝါ-အစုသည်။ အတ္ထိ-ရှိ၏။
 တန်ခိုးအမျိုးမျိုးရှိသောဉာဏ်၊ တန်ခိုး အမျိုးမျိုးကို ဖြစ်စေနိုင်
 သော ဉာဏ် ဟူလို၊ [ဝိဓ သဒ္ဓါသည် အစု ဟူသော အနက်
 အများအပြားဟူသော အနက်ကို ဟော၏။] ဤ ဣဒ္ဓိဝိဓ အရာ
 ဝယ် ဣဒ္ဓိဟူသော ပုဒ်နှင့်စပ်၍-

“ အ-ဝိ-မ-ဉာဏ်-၊ သ-အ-ကမ်၊ ပုညံ- ဝိဇ္ဇာ- တတ်၊
 ဣဒ္ဓိဝိဓာ-ဘိညာဉ်၊ စစွာ သုံးပါးမှတ်”

ဟူသော ဣဒ္ဓိ ဆယ်မျိုးကို ထုတ်ပြန်ရိုးရှိကြ၏။ အ-အဓိဋ္ဌာ
 နိဒ္ဓိ၊ ဝိ-ဝိကုဗ္ဗနိဒ္ဓိ၊ မ - မနောမယိဒ္ဓိ၊ ဉာဏ်-ဉာဏ ဝိပ္ပာရိဒ္ဓိ၊
 သ-သမာဓိဝိပ္ပာရိဒ္ဓိ၊ အ-အရိယိဒ္ဓိ၊ ကမ်-ကမ္မဇိဒ္ဓိ၊ ပုညံ-ပုည
 ဝတောဣဒ္ဓိ၊ ဝိဇ္ဇာ - ဝိဇ္ဇာမယိဒ္ဓိ၊ တတ် - တတ္ထတတ္ထ သမ္မာ
 ပယောဂပစ္စယာဣဒ္ဓိ-ဤ ဆယ်ပါးတွင် အဓိဋ္ဌာနိဒ္ဓိ ဝိကုဗ္ဗနိဒ္ဓိ
 မနောမယိဒ္ဓိ ၃ ပါးသည် ဣဒ္ဓိဝိဓအဘိညာဉ်၏ အပြားတည်း။

၈၂ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာသာဒီကာ

ကျန်ဣဒ္ဓိ ၇ ပါးကား ဤအဘိညာဉ်များနှင့်မဆိုင်၊ ထို ၇ပါး၏အကျယ်ကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မှာ ရှု၊ မှတ်နှင့်ရန် အကျဉ်း ဆောင်ပုဒ်ကား.....

[ဆောင်] ၁—ထိုတွင်ကားတစ်၊ အများဖြစ်ဟု၊ စလစ်အမှန်၊ အဓိဋ္ဌာန်ပင်။

၂—ကိုယ်ရှုပ် သွင်ကို၊ စွန့်လျှင်ဝိကုဗ်၊ အဟုတ်ခေါ်ဆို။

၃—ကိုယ်ကိုယ် အတွင်း၊ ဖန်ဆင်း ကာယော၊ မနောမယ။

၄—အရဟတ္တာ၊ ဖြစ်သည့်ခါမှ၊ ပုဗ္ဗာပရ၊ တံဏ၌၊ ဉာဏစွမ်းမြတ်၊

ထူးပြီးလတ်သား၊ ဝိပဿနာ၊ မဂ်လေးဖြာဖြင့်၊ ကိလေသာပယ်၊ ငါးဝမ်းဝယ်နေ၊ မသေနိုင်ထ၊ ဗာကုလတည်း၊ သံကိစ္စမှာ၊ ဝဗ္ဘတည်နေ၊ အမိသေလည်း၊ မသေနိုင်လို့၊ ရာဇဂြိုဟ်မြို့ပ၊ ယက္ခဝန်းခြံ၊ ညဉ့်သုံးယာမ်လည်း၊ တယောက်ထည်းသာ၊ ထင်းလှည်းအောက်နေ၊ မသေနိုင်သူ၊ ဘူတပါလ၊ ဒါရကတို့၊ ဉာဏဝိပွါ-ရိဒ္ဓိသာတည်း။

၅—ရှစ်သမာပတ်၊ ခါသုံးမှတ်၍၊ ပစ္စိတ်ပယ်ခွါ၊ တပေါဒါချောက်၊ ဘီလူးခေါက်လည်း၊ သေပျောက်ကျင်နာ၊ ဆိတ်စာမရှိ၊ ထေရ်သာရိတည်း၊ တစ်ထိုမှ၊ သဗ္ဗိဝကို၊ နိရောဓဝင်၊ အသေထင်၍၊ မီးတင်ဝိုင်းစု၊ ထိုအတုပင်၊ ခါဏုတွင်ထ၊ ကောဏ္ဍညကို၊ စောရငါးရာ၊ ဘဏ္ဍာထုပ်ဖိ၊ မသေရှိ၏၊ သေဌိဓီတာ၊ ဥတ္တရာကို၊ ဝန်တိုလှစွာ၊

အဘိညာဉ် အဖွင့်

သိရိမာဟု၊ ပြည့်တန်ဆာမ၊ ဆီပူချလျှင်၊ ဝင်ထမေတ္တာ၊
သာမာဝတီ၊ မာဂဏ္ဍီကြောင့်၊ ဥတီန-ခင်၊ လေးကိုတင်
၍၊ မနှင်မချ၊ နိုင်ရလေဘိ၊ ဘေးမထိသား၊ သမာဓိဝိပ္ပာ။

၆—အနိဋ္ဌာကို၊ မေတ္တာဓာတု၊ နှလုံးပြု၍၊ ရှုနိုင်
ဣဋ္ဌ၊ ယင်းဣဋ္ဌကို၊ အသုဘနှင့်၊ အနိစ္စပြု၊ နိဋ္ဌရူ၏၊
စက္ခုရူပ၊ တွေရာစလည်း၊ နေဝသုမနော၊ နောစဒုဋ္ဌ၊
ဆဋ္ဌဂုံပေက္ခာ၊ ရဟန္တာ၏၊ အရိယာဣဒ္ဓိ။

၇—ပက္ခိဒေဝ၊ ကပ်စ-မနု၊ ပိယဂုံမာတာ၊ မာ
တာ ဥတ္တရ၊ ဖုဿမိတ္တာ၊ ဝိနိပါတို့၊ ဝေဟာ ပျံကျ၊
ကမ္မဇတည်း။

၈—စက္ကဝတ္တိ၊ မိုဃ်းပျံဘိ၏၊ ဇောတိ သေဋ္ဌေး၊
ခြောက်ဆဲလေးထွေ၊ ပဒေသာများ၊ ပဒမြားပြာသာဒ်၊
ပေါက်လတ်မြေမှ၊ ဇဋိလဝယ်၊ ရှစ်ဆယ်အတောင်၊ ရှေ့
တောင်ပေါက်ရ၊ ယောသကကို၊ သတ္တဋ္ဌာနေ၊ သေ
ကြောင်းဖွေလည်း၊ မသေနိုင်ထ၊ မေဏ္ဍက၏၊ ကေသီတာ၊
ထွန်ကြောင်းရာဋ္ဌ၊ ရတနာခုနစ်၊ ဆိတ်ရုပ်ဖြစ်ရ၊ မေဏ္ဍ
ကနှင့်၊ စန္ဒပဒုမာ၊ ဓနာစယ၊ ချွေးမ သုမနာ၊ ကျန်မှာ
ပုဏ္ဏ၊ ငါးဝဘုန်းရှိ၊ ပုညိဒ္ဓိကို၊ ကျမ်းရှိထုတ်ဆို။

၉—ဝိဇ္ဇာဓိရိတို့၊ ထိုထိုမန္တံ၊ ဆေးစွမ်းအံဖြင့်၊ မိုဃ်း
ပျံနိုင်လျှင်း၊ ဆင်မြင်းရုပ်ပုံ၊ စစ်တပ်ပုံပြု၊ ဝိဇ္ဇာမယ
တည်း။

၈၄ ကမ္မဋ္ဌာန်း ဘာသာဒီကာ

၁၀—နေက္ခမ္မက၊ အရဟတ္တတိုင်၊ ပယ်နိုင်သမျှ၊ ထိုမှတစ်ပါး၊ များပြားစွာလှ၊ ဗျူဟာစသည့်၊ သိပ္ပဝိဇ္ဇာ၊ ဝေဒါဝိဇ္ဇာ၊ ထွန်ထကြိစိုက်၊ လှည့်ပြုက၊ ပြီးသမျှပင်၊ တတ္ထတတ္ထာ- သမ္မာပယောဂ- ပစ္စယဇ္ဇန္တိ၊ အမည်ရှိ သည့်၊ မှတ်သိဆောင်ရွက်ရာသတည်း။—ပရမတ္ထသရူပ ဘေဒနီ။

အဓိဋ္ဌာနိန္ဒိ။ “ဗဟုဘာဝါဒိကဿ အဓိဋ္ဌာနံ ယဿာတိ အဓိဋ္ဌာနာ၊ အဓိဋ္ဌာနာ စ သာ ဣဒ္ဓိ စာတိ အဓိဋ္ဌာနိန္ဒိ” ယဿာ-အကြင်ဣဒ္ဓိ၏။ ဗဟုဘာဝါဒိကဿ - အများဖြစ်ခြင်း အစရှိသည်ကို၊ အဓိဋ္ဌာနံ - အဓိဋ္ဌာန်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ-ရှိ၏။ ဣတိ-ကြောင့်။ အဓိဋ္ဌာနာ - မည်၏။ ဤ အဓိဋ္ဌာနိန္ဒိကား- “တယောက်ကို အများဖြစ်စေခြင်း၊ အများကို တယောက် ထည်းဖြစ်စေခြင်း၊ ကိုယ်ထင်ပြုခြင်း၊ ကိုယ်ဖျောက်ခြင်း၊ နံရံ တံတိုင်းကျောက်တောင် စသည်တို့၏ ဟိုမှာဘက်သို့ အဆီး အတားမရှိ သွားနိုင်ခြင်း၊ မြေအပြင်ကို ရေအသွင်ပြုခြင်း၊ ရေအယဉ်ကို မြေအသွင်ပြုခြင်း၊ ကောင်းကင်၌ သွားနိုင်ခြင်း၊ လ နေ တို့ကို ကိုင်နိုင်ခြင်း၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ သွားနိုင်ခြင်းအား ဖြင့်” အလွန်များပေသည်။

ဝိကုဗ္ဗနိန္ဒိ။ “ဝိဝိဓံ ကုဗ္ဗနံ ယဿာတိ ဝိကုဗ္ဗနာ၊ ဝိကုဗ္ဗ နာ စ သာ ဣဒ္ဓိ စာတိ ဝိကုဗ္ဗနိန္ဒိ” ယဿာ-အကြင်ဣဒ္ဓိ၏။ ဝိဝိဓံ- အထူးထူးသော အသွင် အယောင်ကို၊ ကုဗ္ဗနံ-ပြုလုပ်ဆောင်ပြု ခြင်းသည်။ အတ္ထိ - ရှိ၏၊ စသည်ဖြင့် အနက်ဆို၊ မိမိပင်ကိုယ် အသွင် သဏ္ဍာန်ကို ဖျောက်၍ သူငယ်အသွင် နဂါး ဂဠုန်

အဘိညာဉ် အဖွင့်

ကုမ္ဘဏ် ယက္ခ ဝန္တဗ္ဗနှင့် ဒေဝဗြဟ္မာ သမုဒြာ တောတောင် သားကောင် အမျိုးမျိုး ဆင် မြင်း ရထား ခြေလျင်အားဖြင့် စစ်အင်္ဂါ အမျိုးမျိုးဖြစ်အောင် အယောင်ဆောင် ပြုနိုင်သော တန်ခိုးတည်း၊ ပရိကမ်ပြုသည့်အခါ အလိုရှိသလို “လုလင်ပျို ဖြစ်စေသား၊ နဂါး ဖြစ်စေသား” စသည်ဖြင့် ပရိကမ်ပြုရာ၏။

မနောမယိဒ္ဓိ။ ။မနသာ နိဗ္ဗတ္တာ မနောမယာ၊ မနောမယာ စ သာ ဣဒ္ဓိ စာတိ မနောမယိဒ္ဓိ ” မနသာ-စိတ်ကြောင့်၊ နိဗ္ဗတ္တာ - ဖြစ်သော တန်ခိုးတည်း၊ သန်လျက်အိမ် အတွင်း၌ အိမ် နှင့် ပုံသဏ္ဍာန် တူသော သန်လျက် ရှိသကဲ့သို့၎င်း၊ မြေ ရေလဲနှင့် မြေအကောင်သည် တထပ်ထည်း တူသကဲ့သို့၎င်း၊ ထို့အတူ ပကတိခန္ဓာကိုယ်အတွင်း၌ အလားတူ ကိုယ်တမျိုး ဖန်ဆင်းနိုင်ခြင်းသည် မနောမယိဒ္ဓိ မည်၏။ ပါဒကဗျာန်ကို ဝင်စားပြီးနောက် “ အယံကာယော သုသိရော ဟောတု = ဤ ငါ့ကိုယ်သည် အခေါင်း ဖြစ်စေသား ” ဟု ပရိကမ်ပြု၍ အဘိညာဓိထိ ဖြစ်သည့်အခါ ကိုယ်တွင်း၌အခေါင်းကြီးဖြစ်၏။ ထို့နောက် တဘန် ပါဒကဗျာန် ဝင်စားပြီးလျှင် “ တဿ အပ္ပန္နရေ အညော ကာယော ဟောတု = ထို ကိုယ်ခေါင်း အတွင်း၌ အခြားကိုယ်တမျိုး ဖြစ်စေသား ” ဟု ပရိကမ်ပြု၍ အဘိညာဓိထိ ဖြစ်သည့်အခါ ထိုကိုယ်ခေါင်း အတွင်း၌ အလားတူ ကိုယ်တမျိုး ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ဤသို့ ပရိကမ် အဘိညာဉ် တို့ ၂ ထပ်ဖြစ်ပြီးမှ လိုရာတန်ခိုး ပြီးစီးသည်။ [ဝိကုဗ္ဗနိဒ္ဓိက မိမိခန္ဓာကိုယ်ကို ဖျောက်၍ အမျိုးမျိုး ဆောင်ပြု၏။ မနောမယိဒ္ဓိ ကား မိမိကိုယ်ကိုမဖျောက်ဘဲကိုယ်အတွင်း၌ အလားတူ ကိုယ်တမျိုးဖြစ်စေ၏။ ကြွင်းသမျှတန်ခိုးမှာ အဓိဋ္ဌာနိဒ္ဓိအရာတည်း။]

၈၆ ကမ္မဋ္ဌာန်း ဘာသာဋီကာ

ဒိဗ္ဗသောတ။ ။ “ဒိဝိ ဘဝံ ဒိဗ္ဗံ၊ ဒိဗ္ဗဉ္စ တံ သောတဉ္စာတိ ဒိဗ္ဗသောတံ၊ ဒိဗ္ဗသောတံ ဝိယာတိ ဒိဗ္ဗသောတံ” ဒိဝိ - နတ်ပြည် ဗြဟ္မာ့ပြည်၌၊ ဘဝံ-ဖြစ်သည်တည်း၊ ဒိဗ္ဗံ-နတ်ပြည်ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ဖြစ်သည်၊ ဒိဗ္ဗဉ္စ-နတ်ပြည် ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ ဖြစ်သည်လည်း ဟုတ်၏။ တံ - ထိုဒိဗ္ဗဟူသည်၊ သောတဉ္စ - သောတလည်း ဟုတ်၏။ ဣတိ-ကြောင့်၊ ဒိဗ္ဗသောတံ-ဒိဗ္ဗသောတ မည်၏။— နတ်ဗြဟ္မာတို့၏ ထူးမြတ်သော ကံကြောင့်ဖြစ်သော သောတပသာဒသည် သလိပ် သည်းခြေ သွေး လေစသော အနှောက်အရှက်မရှိရကား အလွန် ကြည်လင် သန့်ရှင်းသည့် အတွက် ဝေးကွာသောအသံ တိုးတိုးသာသာ သိမ်မွေ့စွာသောအသံကို ကြားစွမ်းနိုင်၏။ [သဒ္ဒါရုံ ရုပ်ကလာပ်တို့သည် ပဌမပေ၇ထွက် လာသော အရပ်မှစ၍ အနီးအပါး၌ ရှိသော မဟာဘုတ်တွေကို ထိခတ် ပွတ်တိုက် သွားသဖြင့် အသံ ဖြစ်လောက်သော မဟာဘုတ်များကို ထိခတ်မိသည့်အခါ အလားတူ အသံကို ဖြစ်ပေါ်စေတတ်၏။ လူတို့၏နား၌ မထင်ရှားသော်လည်း ထိုထိခတ်သံကလေးတွေသည် နတ်တို့နား၌ကား ကွဲကွဲပြားပြား ထင်ရှားပေလိမ့်မည်။ ယခုခေတ်ဝယ် အသံဖမ်းနိုင်သောဓာတ်အိုးဖြင့် အင်္ဂလန်ကအသံကို မြန်မာနိုင်ငံမှ ဖမ်းယူကြားသိနိုင်ပုံ ကလက်တွေ့ ဖြစ်နေသောကြောင့်လည်း ဒိဗ္ဗသောတတို့ သိမ်မွေ့သေးငယ်သောအသံ ဝေးသောအသံကို ကြားနိုင်သည်မှာ အံ့ဩဘွယ်ရာမဟုတ်တော့ပြီ။] ။ ဤဒိဗ္ဗသောတအဘိညာဉ်လည်း ထူးခြားသော သမာဓိကြောင့်ဖြစ်ရကား ထိုကဲ့သို့ အသံမျိုးကို ကြားစွမ်းနိုင်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဒိဗ္ဗသောတံဝိယ-နတ်ပြည် ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ ဖြစ်သော သောတပသာဒနှင့် တူ၏ ” ဟူသော

အဘိညာဉ် အဖွင့်

ဥပမာတဒ္ဓိတ် အရ ဒိဗ္ဗသောတ အမည် ရပေသည်။ [ဤဒိဗ္ဗသောတ အဘိညာဉ် ရဘို့ရာ အစီအစဉ်ကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မှာ ရှုနောက် အဘိညာဉ်များ၌လည်း အကျယ်မပြုပြီ။]

ပရစိတ္တဝိဇာနနာ။ ။ “ ပရေသံ စိတ္တံ ပရစိတ္တံ, ပရစိတ္တံ ဝိဇာနာတီတိ ပရစိတ္တဝိဇာနနာ ” သူတပါးတို့စိတ်ကို သိစွမ်းနိုင်သော အဘိညာဉ်တည်း။ “ စေတောပရိယအဘိညာဉ် ” လည်းခေါ်၏။

ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ။ ။ “ နိဝသီယိံ သူတိ နိဝါသာ, ပုဗ္ဗေနိဝါသာ ပုဗ္ဗေနိဝါသာ, ပုဗ္ဗေနိဝါသာနံ အနုဿတိ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ” နိဝသီယိံ သု - စွဲမှီ နေအပ်ဘူးကုန်ပြီ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ နိဝါသာ - တို့မည်၏။ ဤ၌ နိဝါသာအရ မိမိနေခဲ့ဘူးရာဘုံ၌သာ လောက်ကိုသာ ဆိုလိုသည်မဟုတ်၊ ရှေးရှေးဘဝတို့၌ မိမိစိတ်ဖြင့် တွေ့ဘူး ကြုံဘူး အာရုံပြုအပ်ဘူးသော မိမိခန္ဓာကိုယ်-သူတပါးခန္ဓာကိုယ်-ထိုခန္ဓာနှင့်ဆက်သွယ်လျက် ရှိသော အမျိုးအနွယ်, ထိုသူတပါးတို့ ပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီးဖြစ်လျှင် ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ နိဗ္ဗာန်, ဤ အလုံးစုံသည် စိတ်ဖြင့် စွဲမှီအပ်ကိုယ်တိုင်တွေ့အပ် အာရုံပြုအပ်ဘူးသောကြောင့် ပုဗ္ဗေနိဝါသာမည်သည် ချည်းတည်း, ထို့ကြောင့် ပုဗ္ဗေနိဝါသာအရ ကျမ်းဂန်တို့၌ အာရမဏနိဝါသာ အဇ္ဈာဝုတ္တနိဝါသာဟု ၂ မျိုးပြသည်။ အာရမဏ နိဝါသာ ဟူသည် အာရုံပြုအပ်သော သူတပါး၏ ခန္ဓာ စသည်တည်း။ အဇ္ဈာဝုတ္တနိဝါသာ ဟူသည်ကား မိမိကိုယ်တိုင် တွေ့ကြုံအပ်သော မိမိခန္ဓာ စသည်တည်း။ ထိုအလုံးစုံကို ပြန်ပြောင်း၍ အောက်မေ့ နိုင်သော သတိနှင့် ယှဉ်သောဉာဏ်သည် ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိအဘိညာဉ်မည်၏။

၈၈ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာသာဒီကာ

ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ အဘိညာဉ်ကို ရနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ သိနိုင်ရာကမ္ဘာ အပိုင်းအခြား သိပုံအခြင်းအရာများကို ဝိသုဒ္ဓိ မဂ်၌ရှု။

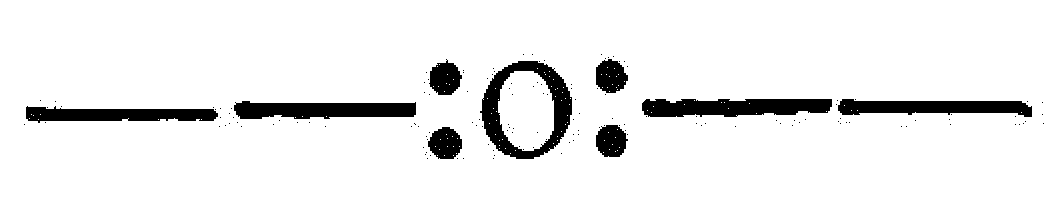
ဒိဗ္ဗစက္ခု။ "နတ်ဗြဟ္မာတို့၏ စက္ခုပသာဒသည် ထူးမြတ်သောကံကြောင့်ဖြစ်ရသည့်ပြင် သလိပ် သည်းခြေ သွေး လေ စသော ဘေးရန်တို့မှ ကင်းရှင်းရကား အလွန် ကြည်လင်သည့် အတွက် ဝေးကွာသော အဆင်း သေးငယ် သိမ်မွေ့သော အဆင်းတို့ကိုမြင်စွမ်းနိုင်၏။ [သစ်ပင် တော တောင်စသည်တို့ ကွယ်ကာနေသော်လည်း ထိုသစ်ပင် တော တောင် စသော ရုပ်ကလာပ်တို့ အကြား၌ အာကာသခေါ် အကြားရှိ၏၊ ထို အကြားအရပ်ဖြင့် ခြားကွယ်နေသောအဆင်းကို နတ်မျက်စိက မြင်နိုင်သည် ဟု ကြံကြသည်။] ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ် ရသူလည်း ထူးခြားသော သမာဓိအစွမ်းကြောင့် ထိုကဲ့သို့ အဆင်းများကို မျက်စိဖြင့် မြင်ရသကဲ့သို့ အဘိညာဉ်ဉာဏ်ဖြင့် သိမြင်နိုင်ပေသည်။ [စုတိခါနီးသူ ပဋိသန္ဓေနေပြီးစ သူကိုလည်း မြင်နိုင်သောကြောင့် "စုတူပပါတဉာဏ်" ဟုလည်း ခေါ်၏။]

ယထာကမ္မူပဂ အဘိညာဉ်။ "ဒိဗ္ဗစက္ခုကိုရလျှင် ဤ အဘိညာဉ်များလည်း ပြီးစီးပြီး ဖြစ်၍ သင်္ဂြိုဟ်၌ အထူးမပြု သော်လည်း သတ္တိထူးပုံကိုသိသင့်ကြ၏။ "ယထာကမ္မူ - ကံ အားလျော်စွာ၊ ဥပဂစ္ဆန္တိ - ထိုထိုဘဝသို့ ကပ်ရောက်ရကုန်၏။ ဣတိ - ကြောင့်၊ ယထာကမ္မူပဂါ - တို့မည်၏။" ကံအား လျော်စွာ ထိုထိုဘဝ၌ ရောက်နေကြသူကို ယထာကမ္မူပဂ ဟု ခေါ်၏။ ထို သူတို့၏ ရှေးကံကို သိသော အဘိညာဉ် သည် ယထာကမ္မူပဂ အဘိညာဉ် မည်၏။ ရှေးဥျားစွာ ဒိဗ္ဗစက္ခုဖြင့်

အဘိညာဉ် အဖွင့်

ထိုထိုဘဝ၌ရောက်နေသူကို သိမြင်၏။ ထို့နောက် ပါဒကဗျာန် ကိုဝင်းစား၍ ဗျာန်မှထပြီးလျှင် “ ဘယ်ကံကြောင့် ဤဘုံ၌ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်နည်း ” ဟု ဆင်ခြင်သော ပရိကမ္မဝီထိဖြစ်၏။ [ရှေးဆရာတို့ကား “တေဿ ကမ္မံ ဇာနာမိ” ဟုပရိကံပြုပုံကို ပြကြ၏။] ထို့နောက် တဘန် ပါဒကဗျာန် ဝင်စားပြီး၍ အဘိညာဉ်ဝီထိဖြစ်သည့်အခါ ထိုဘဝသို့ ရောက်ကြောင်းကံကို အမှန်အတိုင်းသိရသည်။

အနာဂတံသ အဘိညာဉ်။ ။ [အနာဂတ = အနာဂတ် ဖြစ်သော + အံသ = အဘို့] သတ္တာ တယောက်၏ အနာဂတ်၌ ဖြစ်ရမည့် အကြောင်းအရာကို သိသောဉာဏ်တည်း။ အဝေး၌ နေသူကို ဒိဗ္ဗစက္ခုဖြင့် ကြည့်ရှု၍ (မျက်မြင် တွေ့နေသူကို ဒိဗ္ဗ စက္ခုဖြင့် ကြည့်ရှုဘွယ်လိုမည်မထင်) ထိုသူ၏ အတိတ် ကံကို ၎င်း၊ ယခုဘဝ၌ ပြုခဲ့ပြီးသော ကံကို၎င်း ယထာကမ္မူပဝ ဉာဏ် ဖြင့် သိပြီးလျှင်၊ ဤ ကံများကြောင့် အနာဂတ်ဘဝဝယ် ဘယ် ပုံ ဖြစ်ဘွယ် ရှိပါလိမ့်မည်နည်း-ဟု ပရိကမ္မဝီထိဖြစ်၏။ ထို့ နောက် ပါဒကဗျာန်ဝီထိ ဖြစ်ပြီးလျှင် အဘိညာဉ်ဝီထိဖြစ်သည့် အခါ ထိုသူ၏ အနာဂတ်အကြောင်းအရာတွေကို သိနှင့်ရလေ သည်။

ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းအဖွင့်

ဤဝိပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းဝယ် သိဘွယ်များကား ၁-ဝိသုဒ္ဓိ ၇ပါး၊ ၂-လက္ခဏာ ၃ပါး၊ ၃-အနုပဿနာ ၃ပါး၊ ၄-ဉာဏ်

၉၀ ကမ္မဋ္ဌာန်း ဘာသာဒီကာ

၁၀ ပါး၊ ၅- ဝိမောက္ခ ၃ ပါး၊ ၆-ဝိမောက္ခမုခ ၃ ပါး၊ ဤအချက်များတည်း၊ ထိုတွင် ဝိသုဒ္ဓိ စသည်တို့၏ အကျယ်မှာ နောက်၌ ထင်ရှားလတံ့၊ ယခု အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ ဟူသော လက္ခဏာ ၃ပါးကိုဖွင့်ပြပေအံ့။

လက္ခဏာ။ ။ “လက္ခိယတိ လက္ခိတဗ္ဗံ အနေနာတိ လက္ခဏံ” အနေန - ဤ အမှတ်အသားဖြင့်၊ လက္ခိတဗ္ဗံ-မှတ်သားထိုက်သော တရားကို၊လက္ခိယတိ-မှတ်သားအပ်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ လက္ခဏံ-လက္ခဏာမည်၏၊ သင်္ခတဟုတ်-မဟုတ် စစ်တမ်းထုတ် ဘို့ရာအမှတ်လက္ခဏာတည်း၊ ထိုလက္ခဏာများကား အနိစ္စ တာ ဒုက္ခတာ အနတ္တတာတို့တည်း၊ တရားတခုကို “မြဲသလား- မမြဲဘူးလား” ဟု စစ်ဆေးကြည့်၊ မမြဲမှု ပျက်စီးမှုကို တွေ့ရလျှင် ဧကန် သင်္ခတတရား ဟု ဆုံးဖြတ်ရမည်၊ တနည်းနည်းဖြင့် ဆင်းရဲမှုကို တွေ့ရလျှင်၊ အတ္တ မဟုတ်သော အချက်ကို တွေ့ရလျှင် ဧကန်သင်္ခတတရားဟု ဆုံးဖြတ်ရမည်-ဟူလို။ [မြဲနေလျှင်- ဆင်းရဲမှု မရှိလျှင်ကား သင်္ခတ တရား မဟုတ်၊ အသင်္ခတနိဗ္ဗာန် တရားသော်လည်း ဖြစ်မည်၊ သို့မဟုတ် အထည်ကိုယ်မထင်ရှားသော ပညတ်သော်လည်း ဖြစ်လိမ့်မည်။]

အနိစ္စလက္ခဏံ။ ။ အနိစ္စ ဟူသည် မမြဲသော ရုပ် နာမ် သင်္ခတ တရားတည်း၊ အနိစ္စလက္ခဏာ ဟူသည်ကား ထိုအနိစ္စ ဖြစ်သော သင်္ခတ တရားတို့၏ အမှတ်အသားတည်း၊ ထိုအမှတ် အသားဟူသည် “ ခယဋ္ဌေန အနိစ္စံ ” အရ ကုန်ဆုံး ပျက်စီးခြင်း ပင်တည်း၊ အနိစ္စဿ - မမြဲသော သင်္ခတ တရား၏၊ လက္ခဏံ-အမှတ်အသားသည်၊ အနိစ္စလက္ခဏံ- အနိစ္စလက္ခဏာ မည်၏၊—တနည်း “ အနိစ္စဿ ဘာဝေါ အနိစ္စတာ၊

ဝိပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်း အဖွင့်

အနိစ္စတာယေဝ လက္ခဏံ အနိစ္စတာ လက္ခဏံ ” ဟု ဆိုလိုလျက် တာပစ္စည်းကို ချေ၍ အနိစ္စလက္ခဏံ ဟု ဆိုသည်။ “အနိစ္စဿ-မမြဲသောသင်္ခတတရား၏၊ဘာဝေါ-ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ ကုန်ဆုံး ပျက်စီးခြင်းသည်၊ အနိစ္စတာ - အနိစ္စတာ မည်၏” ဟု အနက်ပေး၊ ဤ စကားစဉ်အရ-အနိစ္စနှင့် အနိစ္စ လက္ခဏာတို့ ခြားနားပုံကို သိပါ။ ဒုက္ခနှင့် ဒုက္ခလက္ခဏာ၊ အနတ္တနှင့် အနတ္တ လက္ခဏာတို့ ခြားနားပုံကိုလည်း ဤနည်း အတိုင်း သိရ၏။ ထိုတွင် အနတ္တ အရ အတ္တ အကြောင်းကို အတ္တဝါဒုပါဒါန်ခဏ်း၌ ပြခဲ့ပြီ။ ဤ၌ ဇီဝ အတ္တကို ထပ်မံ ပြဉ္စားအံ့။

ဇီဝ အတ္တ။ “ဤ အတ္တကို သာသနာပ ဖြစ်သော တိတ္ထိတို့ အမျိုးမျိုး ကြံဆလျက် စွဲလမ်းကြ၏။ ကြံဆပုံကား— မျက်စိ နား နှာ အင်္ဂါခြေလက်နှင့်တကွ ခန္ဓာကိုယ် တခုလုံး အတ္တ၏ အဆောက်အဉ်းကြီး - အတ္တ၏ တည်နေရာ အိမ်ကြီးတည်း။ အတ္တကား ထိုအိမ်၌ တည်လျက် အမျိုးမျိုးသော အမှုကိုပြု၏၊ ရှေးက ကောင်းမှု မကောင်းမှု အကျိုးကို ခံစား၏။ ယခုဘဝ၌ လုံ့လဝီရိယ၏ အကျိုးကိုလည်း ခံစား၏။ တချို့ ဆရာတို့က “ထို အတ္တသည် နှလုံးအိမ်၌တည်နေ၏၊ ပရမာနုမြူမျှ ပမာဏ ရှိသဖြင့် အလွန်သေးငယ်၏” ဟု ယူဆ၏။ တချို့က “သားမြီး ဖျားကို အစိတ်တရာစိတ်၍ တစိတ်မျှ ပမာဏရှိ၏” ဟု ယူဆ၏။ တချို့က “ခန္ဓာကိုယ် ပမာဏရှိ၍ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးလျှင် အတ္တ ကြီး၏၊ ခန္ဓာကိုယ်ငယ်လျှင် အတ္တငယ်၏” ဟု ယူဆ၏။ တချို့ကမူ “ခန္ဓာကိုယ်တွင်း၌ ထွက်သက် ဝင်သက်လေတို့၏ သွားလာရာ အကြောမကြီး ၂ ခုရှိ၏၊ လက်ဝဲလက်ျာ တဘက် တချက်၌

၉၂ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာသာဋီကာ

တည်၏၊ အခြားသော အကြောမကြီး တခုကား အထက်သို့ တည့်တည့်မတ်မတ် တက်သွား၍ ဥျားခေါင်းမှာ ရှိသော အပေါက်တခုသို့ ဆိုက်ရောက်၏။ [ထိုအပေါက်ဖြင့် ထွက်သွားသော အတ္တသည် ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ ရောက်သောကြောင့် ထို ဥျားထိပ်က အပေါက်ကို “ ဗြဟ္မရန္ဒ=ဗြဟ္မာ့ပြည် သွားကြောင်း လမ်းပေါက် ” ဟု ခေါ်သတတ်။] ထို အကြော ၃ ခု၏ အလယ် တည့်တည့်ဝယ် လရောင်နှင့် တူသော အရောင်ဝိုင်း ရှိ၏။ ထို အရောင်ဝိုင်း၏ အလယ်၌ အတ္တသည် (လေငြိမ်ရာ ထွန်းအပ်သောမီးကဲ့သို့) မလှုပ်မလှက် တောက်ပလျက် တည်သည် ” ဟု ယူဆ၏။ ဤသို့လျှင် ရုပ်နာမ်သဘော ရုပ်နာမ်၏ဖြစ်ကြောင်း သဘောကိုမသိနိုင်ကြ၍ သာသနာပ ပညာရှိကြီးတို့ ပုံသဏ္ဌာန် အမျိုးမျိုး တည်နေရာအမျိုးမျိုးနှင့်တကွ အတ္တကို ကြံဆ ပြောဆိုခဲ့ကြလေသည်။

အနတ္တ။ “ န+အတ္တာ, အနတ္တာ ” အတ္တာ - အတ္တသည်။ န-မဟုတ်၊ အနတ္တာ - အတ္တမဟုတ်၊ ရုပ် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဉ်ဟူသော ခန္ဓာ ၅ပါးသည် ပြခဲ့သော အတ္တ မဟုတ်သဖြင့် အနတ္တ တရားများတည်း။ “ နတ္ထိ အတ္တာ ယေသုတိပိ အနတ္တာ ” ယေသု-အကြင် ခန္ဓာ ငါးပါး တို့၌၊ အတ္တာ - အတ္တသည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ဣတိပိ-ထို့ကြောင့်လည်း၊ အနတ္တာ-အနတ္တတို့မည်၏။ ခန္ဓာငါးပါး၌ ပြခဲ့သော အတ္တမျိုး မရှိ၊ ထို့ကြောင့် ခန္ဓာငါးပါးလုံး အနတ္တပင်တည်း။ ရုပ် နာမ် ခန္ဓာမှတစ်ပါး နိဗ္ဗာန်ပညာတ်တရားတို့၌လည်း ထိုအတ္တမျိုးမရှိ၊ သို့ဖြစ်၍ သင်္ခတအသင်္ခတ တရားဟူသမျှ အနတ္တ ချည်းတည်း။ [အနိစ္စ ဒုက္ခဟူရာ၌ သင်္ခါရ (သင်္ခတ) တရားသာ ရ၏။

အနတ္တ အဖွင့်

အနတ္တ ဟူရာ၌ကား သင်္ခါရ (သင်္ခါတ) နှင့် အသင်္ခါတနိဗ္ဗာန် ပညတ်တရား အားလုံးရ၏။ ထို့ကြောင့် “ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ၊ အနိစ္စာ၊ ဒုက္ခာ ” ဟု ဟောတော်မူပြီးလျှင် “ သဗ္ဗေဓမ္မာ အနတ္တာ ” ဟု အနတ္တအရ ဓမ္မအားလုံးကို သိမ်းကြိုးဟောတော် မူသည်။]

အနက်ဆိုကြပုံ။ “အနက်ဆိုရာ၌ “အနတ္တာ-ကိုယ်မဟုတ်” ဟု ဆိုကြ၏။ ကိုယ်မဟုတ်ဟူသော စကား၌ ဤခန္ဓာကိုယ်ကြီးကို ရည်ရွယ်လျှင် အမှားတည်း။ ဤခန္ဓာကိုယ်ကြီးသည် အဘယ် မှာ ကိုယ်ကာယမဟုတ်ဘဲ ရှိအံ့နည်း၊ ကိုယ်ကာယကြီး အဟုတ် ပင်တည်း။ ပြခဲ့သော အတ္တတရား၌ အထည်ကိုယ်-အမာခံ- အနှစ်သာရဟု စွဲလမ်းကြ၏။ ထိုအထည်ကိုယ်ဟု စွဲလမ်းအပ် သော အတ္တကို ရည်ရွယ်လျှင် “ အနတ္တာ-အထည်ကိုယ်မဟုတ်၊ အမာခံအနှစ်သာရမဟုတ် ” ဟု အနက်ဆိုသင့်၏။ “ အနတ္တာ- အတ္တမဟုတ် ” ဟု အနက်ဆိုလျှင် မလွဲနိုင်တော့ပြီ။

အနတ္တလက္ခဏာ။ “ရုပ် နာမ် အားလုံးကို ဉာဏ်ဖြင့် စိစစ် ကြည့်လျှင် ခိုင်မြဲသော အနှစ်သာရ မဟုတ်ကြ၊ သူတို့ အလိုသို့ လည်း မည်သည့် အရာဝတ္ထုကိုမျှ မလိုက်ပါစေနိုင်၊ သူတို့က လည်း မည်သူ့အလိုသို့မျှ မလိုက်ပါကြ။ အကြောင်း အား လျော်စွာ ဖြစ်ပြီးလျှင် မကြာခင်ပင် ချုပ်ပျက်ကြလေသည်။ သို့ အတွက် အနှစ်သာရ မဟုတ်ခြင်း အလိုသို့ မလိုက် စေနိုင်ခြင်း သည် ခန္ဓာ ၅ ပါး၌ အတ္တမဟုတ်ကြောင်း အတ္တ မရှိကြောင်း မှတ်တမ်းတင်ဘို့ရာ အနတ္တလက္ခဏာပေတည်း။ အချုပ်ကား- ရုပ်နာမ်တရားတို့၏ ဖောက်ပြန် ပျက်စီးတတ်ခြင်း ဝိပရိဏာမ သဘောသည် အနိစ္စလက္ခဏာတည်း၊ အဖြစ်အပျက် ဟူသော

၉၄ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာသာဒီကာ

ဒဏ်ရာ ဒဏ်ချက်ဖြင့် အမြဲ အနှိပ်စက် ခံရသော ဥဒယဗ္ဗယ ပဋိပိဋန သဘောသည် ဒုက္ခလက္ခဏာတည်း၊ အသာရက- အဝသဝတ္တနသဘောသည် အနတ္တလက္ခဏာတည်း။

အနုပဿနာ ၃ ပါး။ ။ တေဘူမက သင်္ခါရ တရားတို့၏ အနိစ္စလက္ခဏာ ဒုက္ခလက္ခဏာ အနတ္တလက္ခဏာ ထင်ပေါ်လာအောင် အခါခါရှုတတ်သောဉာဏ်သည် အနုပဿနာမည်၏။ “အနိစ္စဿ-မမြဲသော ရုပ်နာမ်တရားကို၊ အနုပဿနာ-အနိစ္စလက္ခဏာ ပေါ်လာအောင် (အနိစ္စ အချက် ထင်ရှားအောင်) အခါခါ ရှုခြင်းသည်၊ အနိစ္စာ နုပဿနာ-အနိစ္စာ နုပဿနာ မည်၏။ တနည်း- အနိစ္စတာယ -မမြဲသည်၏ အဖြစ်ကို (အနိစ္စလက္ခဏာကို)၊ အနုပဿနာ - အဘန်ဘန် ရှုခြင်းသည်၊ အနိစ္စာနုပဿနာ-မည်၏။ အနိစ္စတာနုပဿနာ ဟု ဆိုလိုချက် တာပစ္စည်းကို ချေ၍ အနိစ္စာနုပဿနာဟု ဆိုသည်။ ဒုက္ခ အနတ္တာနုပဿနာတို့၌လည်း ဤနည်းပင်တည်း။ [ဝိပဿနာဉာဏ် ၁၀ ပါး,ဝိမောက္ခမူလ ၃ ပါးသည် နောက်၌ထင်ရှားလတံ့။]

သီလ ဝိသုဒ္ဓိ အဖွင့်

ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ။ ။ သီလ ဟူသည် ကိုယ်မှု နှုတ်မှု စိတ်မှု၌ ဒုစရိုက် မဖြစ်ရအောင် ကိုယ် နှုတ် စိတ်တို့ကို စောင့်စည်းခြင်းတည်း။ “ပါတိ”-မိမိကို စောင့်ရှောက်သူကို၊ မောက္ခတိ-အပါယ်ဘေး ဝင်ဒုက္ခဘေးမှ ကင်းဝေး လွတ်မြောက်စေ

သီလဝိသုဒ္ဓိ အဖွင့်

တတ်၏။ ဣတိ-ကြောင့်၊ ပါတိမောက္ခ-ပါတိမောက္ခ မည်၏။”
 “သံဝရတိ ဧတေနာတိ သံဝရော” စောင့်စည်းကြောင်း အ
 ကျင့်တည်း၊ “ ပါတိမောက္ခမေဝ သံဝရော ပါတိမောက္ခ
 သံဝရော ” ပါတိမောက္ခ မည်သော စောင့် စည်း ကြောင်း
 အကျင့်တည်း၊ “ ပါတိမောက္ခ သံဝရောစ သော သီလဉ္စာတိ
 ပါတိမောက္ခသံဝရသီလံ”ပါတိမောက်မည်သော စောင့်စည်း
 ကြောင်း အကျင့်သီလ။— ဤ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလသည်
 အကျဉ်း အားဖြင့် ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခုနီပါတိမောက်၌ လာသော
 သီလတည်း။ အကျယ်အားဖြင့်ကား ကုဋေ ကိုးထောင့် တရား
 ရှစ်ဆယ် ငါးသန်း သုံးသောင်း ခြောက်ထောင်သော သိက္ခာ
 တို့တွင် ဣန္ဒြိယသံဝရ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိ ပစ္စယသန္နိသိတသီလ
 အချို့မှ တပါး ကျန်အားလုံး သိက္ခာများတည်း။ ထို သိက္ခာ
 အကျယ်ကို “ နေ - နတ် - နိ - တိုင် , ဝ-နိုင်-မိုး-နံ , ဟုန်-
 ယာဉ်-ဈာန် , မှတ်ရန်သိက္ခာ ဝဏန်းတည်း”ဟူသော ပိဋက
 သင်္ချာဖြင့် ပြကြ၏။ ပိဋက သင်္ချာ ယူပုံကိုအခြေပြု သင်္ဂြိုဟ် ဝိထိ
 ပိုင်း အဆုံး၌ ပြထားသည်။ ဤ ပါတိမောက္ခသံဝရ သီလ၌
 သဒ္ဓါပြဓာန်း၏။ သဒ္ဓါထက်သန်စွာဖြင့် ဖြည့်ကျင့်သူမှသာ ဤ
 သီလကို လုံခြုံစေနိုင်မည်။ ဤ ပါတိမောက္ခသံဝရ သီလဖြင့်
 ကိုယ် နှုတ်ကိုသာ စောင့်စည်းနိုင်၏၊ စိတ်ကိုကား မစောင့်စည်း
 နိုင်သေး “မနောဒွါရေ အနာပတ္တိ ” အရ အများအားဖြင့်
 စိတ်သက်သက် အာပတ် မသင့်နိုင်။

ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ။ ။ဣန္ဒြိယာနံ- ဣန္ဒြေတို့ကို၊ သံဝရော -
 စောင့်စည်းကြောင်း သီလသည်။ ဣန္ဒြိယသံဝရော - ဣန္ဒြိယ
 သံဝရသီလမည်၏။ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿ စသော အကုသိုလ်

မဖြစ်ရအောင် စက္ခုန္တေ သောတ ဃာန ဇိဝှါ ကာယ မနိန္တေ ဟူသော ဣန္တေ ၆ ပါးကို စောင့်စည်းခြင်းသည် ဣန္ဒြိယသံဝရ သီလတည်း။ ဤသီလ၌ သတိပြုဋ္ဌာန်း၏။ မြင်သမျှ ကြားသမျှ စသည်၌ အကုသိုလ် မဖြစ်ရအောင်သတိကြပ်ကြပ် ထားနိုင်မှ ဤသီလ လုံသည်။ သတိမထားနိုင်လျှင် ကျောင်းတိုက်အတွင်း မှာပင် ဤသီလပျက်နိုင်သည်။ အချုပ်အားဖြင့် စိတ်ကို စောင့် စည်းနိုင်မှ ဤသီလလုံမည်။

အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလ။ "အာဇီဝ ဟူသည် အသက်ရှည် ကြောင်း (အသက်မွေး ဝမ်းကြောင်း) ဖြစ်သော ကိုယ်မှု နှုတ်မှုတည်း။ ထို အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း ဖြစ်သော ကာယ ပယောဂ ဝစီပယောဂ၏ စင်ကြယ်ကြောင်း သီလသည် အာ ဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလမည်၏။ “ အာဇီဝန္တိ တေနာတိ အာဇီ ဝေါ, အာဇီဝဿ ပါရိသုဒ္ဓိ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိ” တေတန-ဤ ကာယပယောဂ ဝစီပယောဂဖြင့်၊ အာဇီဝန္တိ - အသက်ကို ဖြစ်စေကုန်၏။(အသက်မွေးရကုန်၏)။ ဘုရားရှင် စက်ဆုပ်တော် မူအပ်သော ကုလဒူသန အနေသန စသော မိစ္ဆာ ဇီဝကို ရှောင်ကြဉ် လျက် ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်အောင် ပစ္စည်း ၄ ပါးကို တရားသဖြင့် ရှာမှီး၍ အသက်မွေးနိုင်မှ ဤသီလ လုံခြုံမည်။ ဤသီလ၌ ဝီရိယ ပြဋ္ဌာန်း၏။ ဝီရိယကင်း၍ အပျင်း ထူနေလျှင် ချောင်ချောင်လယ်လယ်ဖြင့် ပစ္စည်းရအောင် ကုလ ဒူသနစသော အမှုတို့ကိုပြုသည့်အတွက် ဤသီလပျက်တော့၏။ မှောက်မှားစွာ အသက်မွေးကြောင်း မကောင်းသော ကိုယ်မှု နှုတ်မှု များကို မိစ္ဆာဇီဝ ဟု ခေါ်၏။ ထိုမိစ္ဆာဇီဝသည်ဒကာ ဒကာမတို့အား ထိုထို ပစ္စည်းကို ပေးခြင်း, မိမိကိုယ်ကို ဒကာ

သီလဝိသုဒ္ဓိ အဖွင့်

ဒကာမတို့ အထင်ကြီး၍ ကြည်ညိုလာအောင် ဟန်အမျိုးမျိုး ထုတ်လျက် ကြောင်သူတော်လုပ်ခြင်း၊ အတင်းအကြပ် မလှူချင်-လှူချင်အောင် ပြောဆို တိုက်တွန်းခြင်း၊ ဆေးဝါး ပယောဂ ဗေဒင်ဟောပြုခြင်း စသော အားဖြင့် အတော်များစွာ ဝိသုဒ္ဓိ မဂ်၌လာ၏။ ထို အမှုများကြောင့် လှူသော ပစ္စည်းသည် ထို ရဟန်းသမာဓက တသာသနာလုံးပင် မသုံးစွဲထိုက်တော့ပြီ။

အနေသနာယ စိတ္တံပိ၊ အဇနေတွာ ဝိစက္ခဏော၊
အာဇီဝံ ပရိသောဓေယျ၊ သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတော ယတိ။

ဝိစက္ခဏော - ဘုရားများမှာ သာသနာနှင့် ကိုယ့်မှာ နောင်ရေး၊ မြှော်တွေးဆင်ခြင် ပညာရှင်လည်း ဖြစ်ပေထသော၊ သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတော - ဘယာမဘက်၊ သဒ္ဓါတွက်ကြောင့်၊ ခွါထွက် သမှု၊ ရဟန်းပြုခဲ့သူလည်း ဖြစ်ပေထသော၊ ယတိ - သာ သနာဝန်၊ အားသွန်ကြိုးပန်း၊ ထမ်းဘို့ရည်ရော်၊ ရဟန်းတော် သည်။ အနေသနာယ - ဘုရားစက်ဆုပ်၊ လွန်သေးနပ်သည့်၊ အယုတ်တမာ၊ လေးဖြာပစ္စည်း၊ ရှာဖွေနည်း၌၊ စိတ္တံပိ-ပြုလုပ် ဘို့ရန်၊ စိတ်အကြံကိုမျှလည်း၊ အဇနေတွာ-သာသနာ့အရှိန်၊ ကိုယ့်အရှိန်၌၊ ဂုဏ်သိမ်ညစ်ပေ၊ မဖြစ်စေဘဲ၊ အာဇီဝံ-တသက် လျာမျှ၊ တဝမ်းဝဘို့၊ တခဏတွက်ကလေး၊ အသက်မွေးကို၊ ပရိသောဓေယျ-ဝန်းကျင်ခပင်း၊ ပြစ်မျိုးကင်းအောင်၊ ရှင်းလင်း သုတ်သင်ရာသတည်း။

ပစ္စယသန္တိသီတသီလ။ ။ ဆွမ်း သက်န်း ကျောင်း ဆေး ပစ္စည်း ၄ ပါး၌ မှီသောသီလတည်း။ အာဇီဝပရိသုဒ္ဓိသီလ

၉၀ ကမ္မဋ္ဌာန်း ဘာသာဋီကာ

စင်ကြယ်စွာဖြင့် ရအပ်သော ပစ္စည်း ၄ ပါးကို “ ပဋိသင်္ခါယောနိသော စိဝရံ ပဋိသေဝါမိ ” စသည်ဖြင့်၍ သုံးစွဲမှ ဤပစ္စယသဒ္ဓိသိတသီလလုံခြုံသည်။ ထိုသို့ ဆင်ခြင်ရာ၌ “ ပဋိသင်္ခါယောနိသော စိဝရံ ပဋိသေဝါမိ ” စသည်ဖြင့် နှုတ်က ရွတ်ဆိုမှုသည် ဆင်ခြင်မှုမဟုတ်သေး။ ပစ္စည်း ၄ ပါးတွင် တပါးပါးကို သုံးဆောင်ရသည့်အတွက် “ အသက်ရှည်ကြာ၊ ဘေးရောဂါတို့၊ ကိုယ်မှာ မကပ်၊ ပရိယတ်နှင့်၊ ပဋိပတ်ရေး၊ မြော်ထောက်တွေး၍၊ ဤဆေး ဤဆွမ်း၊ ဤ သင်္ကန်းနှင့်၊ ရှင်လန်းဘွယ်ကောင်း၊ ဤစံကျောင်းကို၊ မှီအောင်း သုံးစွဲပါသတည်း။ ” ဤသို့ ဉာဏ်ဖြင့် ဆင်ခြင်မှု စိတ်ဖြင့် ဆင်ခြင်စဉ်းစားပွားများမှုကိုသာ “ ဆင်ခြင် ” ဟုဆိုသည်။ ထိုသို့ မဆင်ခြင်ဘဲ အမှတ်တမဲ့ ဖြစ်စေ၊ သို့မဟုတ် လောကီ ပကာသန အလှအပအတွက် ဖြစ်စေ သုံးစွဲနေလျှင် ပစ္စယသဒ္ဓိသိတသီလ ပျက်၏။ တနေအဘို့မှာ အာရုံမတက်ခင် ပစ္စည်း ၄ ပါးကို သုံးစွဲရသဖြင့် အကျိုးများပုံကို ဆင်ခြင်မိစေရမည်။ သင်္ကန်း လဲတိုင်း၊ ဆွမ်း အလုပ်တိုင်း၊ ကျောင်းတွင်း ဝင်တိုင်း၊ ဆေး သုံးစွဲတိုင်း ဆင်ခြင် နိုင်ပါမှသာ ဤ ကောင်းမြတ်တော့၏။

အ မှ မ်း တ င် ဆ င် ခြ င် မှ ။ ။ ဤ ပစ္စယသဒ္ဓိသိတသီလ၌ အမှမ်းတင် ဆင်ခြင် နည်းများလည်း ရှိ၏။ ထို ဆင်ခြင်နည်းကား-- “ စက်ဆုပ်ဘွယ်ရာ ဤခန္ဓာကိုယ်ကြီးနှင့်စပ်၍ သုံးဆောင်အပ်သမျှ ပစ္စည်း ၄ ပါးလည်း စက်ဆုပ်ဘွယ် ချည့် သာ ဖြစ်တော့ လတံ့ ” ဟု ပဋိကူလသညာဖြင့် ဆင်ခြင်နည်း၊ “ ခန္ဓာကိုယ်နှင့်တကွ ပစ္စည်း ၄ ပါးလုံး ဓာတ်တုံး ဓာတ်စုသာ ” ဟု ဓာတုမနသိကာရ ဆင်ခြင်နည်းများတည်း။ ဤပဋိ

သီလဝိသုဒ္ဓိ အဖွင့်

ကုလသညာ ဓာတုမနသိကာရတို့မှာ အမွမ်းတင်သာ ဖြစ်၍ မဆင်ခြင်သော်လည်း သီလမပျက်၊ ပစ္စဝေက္ခဏာ မဆင်ခြင် မှသာ သီလပျက်သည်။ ဤ သီလ၌ ဉာဏ်ပညာဖြင့် ဆင်ခြင် ရသောကြောင့် ဉာဏ် ပြဋ္ဌာန်း၏။ သို့ဖြစ်၍ ရှင်ဖြစ်စ သာမဏေ ငယ်တို့၌ ပဋိသင်္ခါယောနိသော စသော ပုတီးစိတ်ပါဠိတော်ကို အရ ကျက်ဘို့ထက် ဉာဏ်ဖြင့်ဆင်ခြင်တတ်ဘို့အရေးက သာ၍ ကြီးလေးသည်။

စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလ။ "ဤ ပြခဲ့သော သီလ ၄ မျိုးကို စတု ပါရိသုဒ္ဓိသီလ ဟုခေါ်၏။ [စတု = ၄ ပါး + ပါရိသုဒ္ဓိ = ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော + သီလ = ကိုယ်နှုတ် စိတ်ကို ကောင်းစွာထားကြောင်းအကျင့်၊ “ ကိုယ်နေ နှုတ်ပြော စိတ် သဘောထားတတ်ကြောင်း ကောင်းသော အကျင့် ၄ ပါး ဟူလို။ ”] ဤသီလများပျက်လျှင်ထပ်မံ၍စင်ကြယ်ကြောင်းနည်း ကောင်း ၄ ပါးကိုလည်း ပြထားလျက်ရှိ၏။

ဒေသနာ သံဝရော ဋ္ဌိ-ပစ္စဝေက္ခဏဘေဒတော၊
သုဒ္ဓိ စတုဗ္ဗိဓာ ဝုတ္တာ၊ မုနိနာဒိစ္စပန္နုနာ။

ဒေသနာသုဒ္ဓိ။ " ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ ပျက်လျှင် မိမိ နှင့် သီတင်းသုံးဘော် ရဟန်းတော်အား “ မိမိမှာ မည်သည့် သီလ ပျက်သွားပါသည် ” ဟု ပြောပြမှုကို ယခု ကာလ၌ “ဒေသနာကြား ” ဟု ခေါ်၏။ ထိုသို့ ဒေသနာ ပြောပြလျှင် ထုလ္လစ္စယ စသော အောက်အာပတ် ၅ ပါးအတွက် ပြန်၍ စင် ကြယ်၏။ ထို့ကြောင့် “ဒေသနာသုဒ္ဓိ” ဟု ခေါ်၏။ [ဒေသနာ- ပြောပြခြင်းကြောင့်၊ သုဒ္ဓိ - စင်ကြယ်ခြင်း၊] သံဃာဒိသိသ်

၁၀၀ ကမ္မဋ္ဌာန်း ဘာသာဒီကာ

အာပတ်အတွက် ပရိဝါသ် မာနတ် ဆောက်တည်မှု၊ ပါရာဇိက အာပတ်အတွက် လူထွက်မှုများလည်း ဒေသနာတွင် သွင်းယူရမည်။ “ စာဂေါ ယော ဘိက္ခုဘာဝဿ၊ သာ ပါရာဇိက ဒေသနာ ” ဟူသော ခုဒ္ဒသိက္ခာကိုထောက်။ ဘိက္ခုဘာဝဿ-ရဟန်းအဖြစ်ကို၊ ယောစာဂေါ - အကြင် စွန့်လိုက်ခြင်းသည်၊ အတ္ထိ-ထင်ရှား၏။ သာ - ထိုရဟန်းဘဝကို စွန့်လွှတ်လိုက်ခြင်းသည်ပင်။ ပါရာဇိကဒေသနာ-ပါရာဇိကအာပတ်ကို ဒေသနာ ပြောခြင်းပင်တည်း။ ထို့ကြောင့် သံဃာဒီသိသ် အာပတ်သင့်၍ ပရိဝါသ် မာနတ်ဆောက်တည်လျှင် သီလပြန်၍ စင်ကြယ်၏။ ပါရာဇိကကျ၍ လူထွက်လျှင် သီလ စင်ကြယ်တော့၏။ မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန် နတ်ရွာ ဈာန်များကို မတားမြစ်နိုင်တော့ပြီ။ ဆိုင်ရာ သီလပျက်သျက် မကုစားလျှင် အထင်အရှားသိနေသော ဒုက္ကဋ် အပတ်ကလေးကပင် နတ်ရွာ နိဗ္ဗာန် မဂ်ဖိုလ် ဈာန်ကို တားမြစ်နိုင်၏။ ဒေသနာ ပြောပြရာ၌ “ အာယတိံ သံဝရ-နောင်ခါ စောင့်စည်းမည် ဟု နှလုံးသွင်းမှု ” မရှိသော်လည်း စင်ကြယ်တော့၏-ဟု ဆရာအများ ယူဆကြ၏။ အာယတိံ သံဝရစိတ် ရှိမှသာ စင်ကြယ်သည် ဟု ယူကြသော ဆရာတို့လည်း အများ အပြားပင်၊ စဉ်းစားကြပါလေ။

သံဝရသုဒ္ဓိ။ “စက္ခုန္တေစသော ဣန္ဒြေ ၆ ပါးတွင် တပါး ပါး ပေါက်ကြား၍ လောဘ ဒေါသ စသည်ဖြစ်လျှင် “ နောင်အခါ ဤကဲ့သို့ မပေါက်ကြားစေတော့အံ့ ” ဟု မိဋ္ဌာန်၍ စောင့်စည်းက ဣန္ဒြေယသံဝရသီလ ပြန်၍စင်ကြယ်၏။ [သံဝရ=စောင့်စည်းမှုကြောင့်+သုဒ္ဓိ=စင်ကြယ်ခြင်း။]

သီလဝိသုဒ္ဓိ အဖွင့်

ပရိယေဋ္ဌိသုဒ္ဓိ။ "ကုလဒူသန အနေသန စသော မိစ္ဆာဇီဝကို ရှောင်၍ တရားသဖြင့် ရှာဖွေနိုင်မှသာ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိ သီလ စင်ကြယ်သည်။ [ပရိယေဋ္ဌိ=ရှာမှီးခြင်း ဟူသော=သုဒ္ဓိ စင်ကြယ်ခြင်း။]

ပစ္စဝေက္ခဏသုဒ္ဓိ။ "ပစ္စည်း လေးပါး အတွက် ရရှိသော သာသနာကျိုးကို ဆင်ခြင် စဉ်းစား၍ သုံးစွဲနိုင်မှသာ ပစ္စယ သန္တိသီတသီလ စင်ကြယ်၏။ [ပစ္စဝေက္ခဏာ=ဆင်ခြင်မှု ဟူသော+သုဒ္ဓိ=စင်ကြယ်ခြင်း။] ရဟန်းတော်များ၌ ဤပြုခဲ့သော စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလ ၄ ပါးလုံး လုံခြုံမှသာ သီလဝိသုဒ္ဓိ ဖြစ်၏။ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို တကယ်တမ်း အားထုတ်တော့မည် ဆိုလျှင် လူ စသည်တို့မှာလည်း ဤသီလ ၄ မျိုးကို မိမိတို့နှင့် ဆိုင်ရာ စင်ကြယ်စေရမည်ပင်။

စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ။ "“ ဥပစာရသမာဓိ အပ္ပနာ သမာဓိစေတိ ဒုဝိဓောပိ သမာဓိ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိနာမ” —ဟူသည်နှင့် အညီ၊ ကာမစ္ဆန္ဒနိဝရဏ စသော အညစ်အကြေး တို့မှ စိတ်၏ သန့်ရှင်း စင်ကြယ်ခြင်းသည် စိတ္တဝိသုဒ္ဓိမည်၏။ သမထ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်၍ ဥပစာရ ဘာဝနာသို့ရောက်လျှင် ထို နိဝရဏတို့မှ စင်ကြယ်ပြီဖြစ်၍ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိဖြစ်ပြီ။ အပ္ပနာဘာဝနာစျာန်ကို ရပါမူ ပြောဘွယ်ရာ မရှိတော့ပေ။ ဝိပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အဟုတ်ကြီးပမ်းမည့် ယောဂီသည် သမထကမ္မဋ္ဌာန်းကို ရှေးဥဒ္ဓါ ဥပစာရသမာဓိလောက် ဖြစ်စေ အပ္ပနာ သမာဓိသို့ ရောက်အောင်ဖြစ်စေ အားထုတ်၍ မိမိစိတ်ကို နိဝရဏ အညစ်

၁၀၂ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာသာမိကာ

အကြေးမှ ကင်းဝေး စင်ကြယ်နှင့်စေရမည်-ဟူလို၊ [“ စိတ္တဿ
ဝိသုဒ္ဓိ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ ” စိတ္တဿ-စိတ်၏၊ ဝိသုဒ္ဓိ - နိဝရဏတို့မှ
စင်ကြယ်ခြင်းသည်၊ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ-မည်၏။]

ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ။ “လက္ခဏာ ရသ ပစ္စုပဋ္ဌာန ပဒဋ္ဌာနဝသေန
နာမရူပပရိဂ္ဂဟော ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိနာမ” --ဟူသည်နှင့်အညီ၊ စိတ်
စေတသိက် ဟူသော နာမ်နှင့် နိဗ္ဗန္ဓရုပ် တရားတို့ကို စိတ်ပိုင်း
စေတသိက်ပိုင်း ရုပ်ပိုင်း၌ ပြခဲ့သည့်အတိုင်း လက္ခဏာ ရသ
ပစ္စုပဋ္ဌာန ပဒဋ္ဌာနတင်၍ ဆင်ခြင်လိုက်သည့်အခါ “သိမှုသည်
စိတ်၊ ခံစားမှုသည်ဝေဒနာ၊ မှတ်သားမှုကား သညာ၊ ပြုလုပ်
အားထုတ်မှုကား သင်္ခါရ၊ ဖောက်ပြန်တတ်သော ဤခန္ဓာကိုယ်
ကြီးကား ရုပ်တည်း၊ ဤရုပ် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဉ်
တို့မှတစ်ပါး အတ္တဟူသော တရားတမျိုး မရှိတော့ပြီ” ဟု သိမြင်
နိုင်၏။ ဤသို့ သိမြင်ခြင်းသည်ပင် အတ္တစွဲလမ်းမှု ဟူသော အ
ညစ်အကြေးမှ ကင်းဝေး စင်ကြယ်သောကြောင့် ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိမည်
၏။ [ဒဿနံ ဒိဋ္ဌိ- သိမြင်ခြင်း သဘောတရား၊ ဉာဏ်တည်း၊
ဝိသုဇ္ဈတီတိ ဝိသုဒ္ဓိ - အတ္တ အညစ်အကြေးမှ ကင်းဝေး စင်
ကြယ်သောဉာဏ်ပင်တည်း၊ “ ဒိဋ္ဌိယေဝ ဝိသုဒ္ဓိ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ” ဒိဋ္ဌိ
ယေဝ - နာမ်ရုပ်တို့ကို လက္ခဏာ စသည်တင်၍ သိမြင်တတ်
သော ဉာဏ်သည်ပင်၊ ဝိသုဒ္ဓိ-အတ္တ အညစ် အကြေးမှ ကင်း
ဝေးသော တရားတည်း။]

ဤသဂြိုဟ်ကျမ်းကား အဘိဓမ္မာ ပါဠိတော်ကို မှီ၍ စီရင်
သော ကျမ်းတည်း၊ ထို့ကြောင့် အဘိဓမ္မာ ပါဠိတော်၌ လာ
သော စိတ် စေတသိက် ရုပ် အားလုံး ကိုပင်လက္ခဏာ စသည်

ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ အဖွင့်

တင်၍ ဆင်ခြင် သိမ်းဆည်းမှုကို ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ ပု ဆိုပေသည်။ သုတ္တန် ပါဠိတော်များ၌ကား ဓာတ်ကြီး ၄ ပါးနှင့် အာကာသဓာတ် ဝိညာဏဓာတ် ဟူသော ဓာတ် ၆ ပါးကို ပိုင်းခြား ဆင်ခြင် နိုင်ရုံမျှဖြင့် ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိဖြစ်၍ မဂ်ဖိုလ် ရသူများကို တွေ့ရ၏။ ဤဓာတ် ၆ ပါး ဆင်ခြင်ပုံကို ရုပ်ပိုင်း ရူပသမုဒ္ဒေသ၌ ပြခဲ့ပြီ။ ထို ၆ ပါးမျှကိုလည်း ပင်ကိုယ်က ဗဟုသုတ အခြေခံ မရှိလျှင် လက္ခဏာ ရသ ပစ္စုပဋ္ဌာန် ပဒဋ္ဌာန် ၄ ပါးလုံး စုံလင်အောင်တင်၍ ဆင်ခြင်နိုင်ဘို့ရာ လွန်စွာ ခဲယဉ်းပေလိမ့်မည်။ စာတလုံးမျှ ရှေးက မသင်ဘူးဘဲလျက် ဝိပဿနာ အားထုတ်၍ မဂ်ဖိုလ်ရကြသူတို့မှာ စာတတ်သူတွေထက်ပင် ပေါများသေး၏။ ထို့ကြောင့် နည်းကောင်းလမ်းမှန်ကို နာခံ၍ ဇွဲသန်သန် အားထုတ်လျှင် နာမ်ရုပ် အားလုံးကို လက္ခဏာစသည် မတင်နိုင်သော်လည်း အထိုက်အလျောက် သိရုံမျှဖြင့် ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိဖြစ်ဘွယ်ရာ ရှိပေသည်။ အကျဉ်းချုပ်မျှ ဆင်ခြင်နည်းကား—

ထိုထို အာရုံကို သိမှုကား ဝိညာဏက္ခန္ဓာတည်း၊ ကိုယ်ဖြင့် ဖြစ်စေ နှုတ်ဖြင့်ဖြစ်စေ စိတ်ဖြင့်ဖြစ်စေ ပြုလုပ်မှု ပြောဆိုမှု ကြံစီမှုများကား သင်္ခါရက္ခန္ဓာတည်း၊ ကောင်းကောင်း ဆိုးဆိုး အမျိုးမျိုးကို ခံစားမှုကား ဝေဒနာက္ခန္ဓာတည်း၊ ထိုထိုအာရုံကို မှတ်သားမှုကား သညာက္ခန္ဓာတည်း၊ ဤ ခန္ဓာ ၄ ပါးကို နာမ်တရား ဟု ခေါ်၏။ ဤ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးကို ဖောက်ပြန် ပျက်စီးတတ်သောကြောင့် ရုပ်ဟု ခေါ်၏။ [အပြင်ပ၌ ရေ မြေ တောတောင် သစ်ပင် အိမ်စသည်များလည်း ရုပ်ပင်တည်း၊ သို့သော် ဝိပဿနာ ရှုခမ်း၌ အရေးတကြီး မသက်ဆိုင်၊] ဤ မျှလောက်

၁၀၄ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာသာဒီကာ

သိလျှင်ပင် တွေ့ရာ မြင်ရာ၌ “ဤကား ရုပ် ဤကား နာမ်၊ ဤ နာမ်တွင် သိမှုကား ဝိညာဉ်” စသည်ဖြင့် လေ့လာရာ၏။ ထိုကဲ့သို့ လေ့လာပြီးလျှင် “ ငါ သူ ယောက်ျား မိန်းမ အတ္တ ကိုယ် သတ္တ ဟုဂ္ဂိုလ်” ဟူသော အရာများကို လုံးလုံး ရှာမရ အောင် (ဝါ - အတ္တဒိဋ္ဌိကင်းအောင်) ဆက်လက်ဆင်ခြင် ရန်ကား—

ယထာပိ အင်္ဂသမ္ဘာရာ၊ ဟောတိ သဒ္ဓေါ ရထောဣတိ၊
ဧဝံ ခန္ဓေသု သန္ဓေသု၊ ဟောတိ သတ္တောတိ သမ္မုတိ။

အင်္ဂသမ္ဘာရာ - ဝင်ရိုးစက်ဘီး၊ အသီးသီးတို့၊ ဖွဲ့စည်း ပေါင်းဆုံ၊ အဆောက်အအုံကြောင့်၊ ရထောဣတိသဒ္ဓေါ- လူသူ အများ၊ စီးနင်းသွားဘို့၊ ရထား ခေါ်အပ်၊ နာမည် ပညတ်သည်။ ဟောတိယထာ-ဖြစ်ပေါ်လာသကဲ့သို့၊ ဧဝံ- ဤ။ အတူ၊ ခန္ဓေသု - ရုပ်နာမ် နှစ်ဖြာ၊ ခန္ဓာ ၅ ပါးတို့သည်။ သန္ဓေသု - ထင်ရှားပေါင်းဆုံ၊ ရှိကြကုန်သော်၊ သတ္တောတိ သမ္မုတိ - သဘောဟု၊ ခေါ်ဝေါ်ပြုဘို့၊ သမ္မုတိမှတ်၊ နာမည် ပညတ်သည်။ ဟောတိ-ရုပ်နာမ် နှစ်ပါး၊ မကွဲပြားက၊ ထင်မှား ဘွယ်ရာ၊ ဖြစ်ပေါ်လာပေသည် တကား။ — ထို့နောက် တဘန် ဆက်လက်၍ ဆင်ခြင်ရန်ကား.....

ယထာ ပဋိစ္စ ကဋ္ဌာဒိံ၊ အဂါရန္တိ ပဝုစ္စတိ၊
ဧဝံ ပဋိစ္စ အဋ္ဌာဒိံ၊ သရီရန္တိ ပဝုစ္စတိ။

ကဋ္ဌာဒိံ-တုံး တိုင် သစ်ဝါး၊ ကြိမ်နွယ်အားဖြင့်၊ များပြား စုပုံ၊ အဆောက်အအုံကို၊ ပဋိစ္စ-စုပေါင်းစွဲမှီ၊ တွဲကာချီသဖြင့်၊

ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ အဖွင့်

အင်္ဂါရန္တိ - အိမ်ကျောင်း မဏ္ဍပ်, ဇရပ် တိုက်တာ, နေရာ
 ဌာန, အာဝါသ ဟူ၍၊ ပဝုစ္စတိယထာ - ခေါ်ဝေါ်ပညတ်,
 သမုတ်အပ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ-ဤအတူ၊ အဋ္ဌာဒိ-အရိုးအဆက်,
 အကြောရှက်လျက်, ဖွဲ့ကြက်အသား, ဖုံးလွှမ်းအပ်သော အရေ
 များကို၊ ပဋိစ္စ-စုပေါင်းစွဲမှီ, တွဲကာတည်သဖြင့်၊ သရီရန္တိ-
 သူ့ကိုယ် ငါ့ကိုယ်, ခန္ဓာကိုယ်ဟူ၍၊ ပဝုစ္စတိ-ခေါ်ဝေါ်ပညတ်,
 သမုတ်အပ်ပေသည် တကား။

ရဇ္ဇုယောဂါ ဒါရုယန္တိ, သဗျာပါရံဝ ခါယတိ၊
 ဧဝံ သုညံ နာမရူပံ, အညမညသမာယုတံ။

ရဇ္ဇုယောဂါ - အရုပ်ကြိုးနှင့်, အသင့် ဆွဲတပ်, တွဲစပ်
 မိခြင်းကြောင့်၊ ဒါရုယန္တိ - သစ်သားဖြင့်လုပ်, မင်းသွီး
 မင်းသားရုပ်သည်၊ သဗျာပါရံဝ-သွား ရပ် က ခုန်, ဗျာပါရ
 ရှိပုံကဲ့သို့၊ ခါယတိ-ရှုသူစိတ်တွင်, မှတ်ထင်ရလေ၏၊ ဧဝံ-ဤ
 အတူ၊ သုညံ-အနှစ်သာရ, အတ္တမဘက်, အသက်မှ ကင်းဆိတ်
 သော၊ နာမရူပံ-နာမ်ရုပ်နှစ်ဖြာ, ငါးခန္ဓာသည်၊ အညမည
 သမာယုတံ-အချင်းချင်းကပ်, ပေါင်းစပ်မိသည် ဖြစ်၍၊ သဗျာ
 ပါရံဝ-သွား ရပ် ထိုင် လျောင်း, လိုရာ ပြောင်းလျက်, အ
 ကြောင်းအားလျော်စွာ, ဗျာပါရ ရှိနေသကဲ့သို့၊ ခါယတိ-
 ရုပ်နာမ် ၂ ပါး, မကွဲပြားက, အများစိတ်တွင်, ထင်မြင်စွဲလမ်း
 ရလေသည်တကား။

ဤသို့ စသည်ဖြင့် ဆင်ခြင်ဘန် များလျှင် သတ္တာမရှိပုဂ္ဂိုလ်
 မရှိ အတ္တ မရှိ ယောက်ျား မိန်းမ မရှိ, ရုပ်နာမ်သာ ရှိသည်ဟု

မိမိရရ သဘောကျသဖြင့် အတ္တ ဒိဋ္ဌိ အညစ်အကြေးမှ ကင်း
ဝေးစင်ကြယ်၍ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိနယ်သို့ ရောက်လေပြီ။ ဤ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ
သည်ပင် နာမ်ရုပ် ၂ ပါးဟူသော သင်္ခါရတရားကို ပိုင်းခြား
တတ်သောကြောင့် နာမရူပဝတ္ထုနု ညဏ် ဟု ၎င်း သင်္ခါရ
ပရိစ္ဆေဒ ညဏ်ဟု၎င်း အမည်ရလေသေး၏။

ကင်္ခါရိတရဏ ဝိသုဒ္ဓိ။ ။ “ ငါသည် ရှေးအတိတ်က ဖြစ်မှ
ဖြစ်ခဲ့ဘူးလေရဲ့လား ” စသော ယုံမှားမှု “ အလုံးစုံကို အကုန်
သိမြင်နိုင်သော ဘုရားရှင် ဆိုတာရှိမှရှိနိုင်ပါ့မလား ” စသော
ယုံမှားမှုများကို “ ကင်္ခါ ” ဟု ခေါ်၏။ ထိုယုံမှားမှုတို့ကို
လွန်မြောက်ကြောင်း ညဏ်သည် ကင်္ခါရိတရဏ မည်၏။ ထို
ညဏ်သည်ပင် အဟေတုကဒိဋ္ဌိ ဝိသမဟေတုကဒိဋ္ဌိ တည်း ဟူ
သော အညစ်အကြေးတို့မှ စင်ကြယ်သောကြောင့် ဝိသုဒ္ဓိလည်း
မည်၏။ “ ကင်္ခါ ဝိတရဏိ အတိက္ကမတိ တောယာတိ ကင်္ခါရိတ
ရဏာ၊ ကင်္ခါရိတရဏာဝေ ဝိသုဒ္ဓိ ကင်္ခါရိတရဏဝိသုဒ္ဓိ ”
ဟု ဝိဂြိုဟ်ပြု။ “ တေသမေဝ စ နာမရူပါနိ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟော
ကင်္ခါရိတရဏ ဝိသုဒ္ဓိနာမ ” ဟူသည်နှင့် အညီ၊ ဤကင်္ခါ
ဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိ ဖြစ်ဘို့ရန် ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိဖြင့် သိမြင် အပ်ပြီးသော
ရုပ်နာမ်များ၏ အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းဆင်ခြင်ရမည်။ ထို
အကြောင်းကို မဆင်ခြင်မီ အဟေတုကဒိဋ္ဌိ ဝိသမဟေတုကဒိဋ္ဌိ
တို့ကို စိစစ်ဥပုဒ်အံ့။

အဟေတုကဒိဋ္ဌိ။ ။ “ ရုပ်နာမ်တရားများသည် အကြောင်း
မရှိဘဲ ဘာသိ ဘာသာ ဖြစ်ပေါ်လာ၏ ” ဟူသော အယူမှား
သည် အဟေတုကဒိဋ္ဌိ မည်၏။ ထို အယူအတိုင်းမှန်လျှင် ရုပ်

ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိ အဖွင့်

ခန္ဓာကြီးသည် တမျိုးထည်း တပုံစံထည်း ဖြစ်နေဘွယ်ရာ ရှိ၏။ အကြောင်းမှ မရှိလျှင် အဘယ်မှာ ပုံသဏ္ဍာန်အမျိုးမျိုး ကွဲလွဲသင့်ပါတော့အံ့နည်း။ နာမ်တရားတွင်လည်း စက္ခုဝိညာဉ်သည် အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်သည်ဆိုလျှင် မျက်လုံး၌သာ အဘယ်ကြောင့် ဖြစ်ရသနည်း၊ နား နှာခေါင်း စသည်မှာလည်း ဖြစ်ပါတော့လား၊ ထို စက္ခုဝိညာဉ်သည် ရူပါရုံနှင့် တွေ့ကြုံမှ အဘယ်ကြောင့် သိမြင်ရသနည်း၊ အခါခပ်သိမ်း မြင်နေပါတော့လား၊ ဤသို့ စသည်ဖြင့် တယောက်နှင့်တယောက် ရုပ်ခန္ဓာချင်း မတူကြပုံ၊ စက္ခုဝိညာဉ် နာမ်တရား တခုပင် မျက်လုံး ထည်း၌ တခါတရံမှ ပေါ်လာပုံကိုထောက်လျှင် ဧကန် အကြောင်းမဲ့ မဖြစ်၊ ဆိုင်ရာ အကြောင်း ရှိကြရမည်။

ဝိသမဟေတုကဒိဋ္ဌိ။ ။ မညီညွတ်မမှန်ကန်သော အကြောင်းကို “ဝိသမဟေတု” ခေါ်၏။ “ဗြဟ္မာ ဗိဿင်္ကိး ထာဝရဘုရား စသူတို့ ဖန်ဆင်းမှုကြောင့် ဤရုပ်နာမ်ခန္ဓာဖြစ်ပေါ်လာသည်” ဟူသော အယူမှားသည် ဝိသမဟေတုကဒိဋ္ဌိမည်၏။ ထို့ကြောင့် ဝိသမဟေတုဟူသည် “ရုပ်နာမ်၏အကြောင်းရင်း” ဟု သူတို့ ညွှန်ပြအပ်သော ဗြဟ္မာစသူတို့ ပင်တည်း။ ထို ဗြဟ္မာစသူတို့ကို တမျိုးထည်းထား၍ စိစစ်အံ့-ထိုဖန်ဆင်းသူဟူသည် ရုပ်နာမ်ခန္ဓာနှင့် အထင်အရှားလော၊ သို့မဟုတ် ကောင်းကင်ဟင်းလင်းပမာ ဘာမျှမရှိသော အရာလော။ “ရုပ် နာမ် ခန္ဓာနှင့် အထင်အရှား ပါဘဲ” ဆိုလျှင် ထို ဖန်ဆင်းသူ၏ ရုပ် နာမ် ခန္ဓာ ဖြစ်ဘို့ရာ အကြောင်းတမျိုးရှာရလိမ့်ဥားမည်။ “ဖန်ဆင်းသူ၏ ရုပ် နာမ်မှာ အကြောင်းမရှိဘဲ ဖြစ်တယ်” ဟု ဆိုပြန်လျှင် ယခင် အဟေတုက ဒိဋ္ဌိ၌ သက်ဝင်၍ ယခင်ပြခဲ့သော အပြစ်များမှ

၁၀၈ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာသာဒီကာ

မကင်းလွတ်ရာ၊ “ထိုသို့အကြောင်းမရှိဘဲ ဖန်ဆင်းသူ၏ရုပ်နာမ် ခန္ဓာဖြစ်တယ်” ဆိုလျှင် ဖန်ဆင်းတတ်သူ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာပေါင်း အမြောက်အမြားပင် ကမ္ဘာအပြည့်မျှ ရှိရပေလိမ့်မည်။

“ ဖန်ဆင်းသူဟူသည် ရုပ်နာမ် ခန္ဓာနှင့် အထင်အရှား မဟုတ်ပါ၊ အနန္တတန်ခိုးတော်နှင့် ပြည့်စုံသော ဝိညာဉ်တော် သာဖြစ်သည် ” ဟု ဆိုလျှင် (ဝိညာဉ်သည် သာသနာတော် ကျမ်းဂန်အလို နာမ်တရားပင်တည်း၊ သို့သော် သူတို့အလိုရုပ် နာမ်မှ အလွတ်ပင် ဆိုပါစေဥြးတော့၊) ထိုဝိညာဉ် ဘယ်မှာ နေသလဲ၊ (ကောင်းကင်ဘုံမှာ နေတယ်၊)-ကောင်းကင်ကို သူဖန်ဆင်းသလား၊ ဖန်ဆင်လျှင် ကောင်းကင်မရှိမီက ဘယ်မှာ နေသလဲ၊ သို့မဟုတ် ကောင်းကင်ကို သူ မဖန်ဆင်းဘူးဆိုလျှင် ကောင်းကင်ကို မဖန်ဆင်းနိုင်ဘူးပေါ့၊ ဘာမျှမရှိတဲ့ ကောင်း ကင်ကိုမှ မဖန်ဆင်းနိုင်ဘဲ ချက် “ ထင်ရှားသော အရာဝတ္ထု တွေကို ဖန်ဆင်းနိုင်တယ် ” ဆိုသည်မှာယုတ္တိ ရှိပါသလော၊ ထို အချက်များကို ထားလိုက်ပါဥြး၊ ထို ဝိညာဉ် တော်မှာ အနန္တတန်ခိုးရှိလျှင် ထို အနန္တတန်ခိုးကို မည်သူ့ထံမှ ရသ နည်း၊ သူများထံမှရလျှင် ထို သူများ၏ အခြွေအရံသာ ဖြစ်ရ မည်၊ မိမိအလိုအလျောက် ရတယ်ဆိုလျှင်ထို တန်ခိုးမရခင် ဤ ကမ္ဘာကြီးကို မဖန်ဆင်းခင်က သူ့ကိုယ်တိုင် ဘယ်လိုနေရှာ မည်လဲ။

ထို့ပြင်—ဤ ကမ္ဘာ လောကကြီးကို ကိုယ်ကျိုး အတွက် ဖန်ဆင်းခြင်းလား၊ သူများအကျိုးအတွက် ဖန်ဆင်းခြင်းလား၊ ကိုယ်ကျိုးအတွက်ဆိုလျှင် ထိုဝိညာဉ်တော်မှာ အကျိုး လုံလေခံ

ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိ အဖွင့်

အောင် မပြည့်စုံသေးဘူးပေ။ “သတ္တာများအတွက် ဖန်ဆင်းပေးတယ်” ဆိုလျှင် လူတို့၏ ရန်သူဖြစ်ကြသော ခြင်္သေ့ သစ်ကျား မြွေ နဂါး စသည်တို့ကို ဖန်ဆင်းရာ၌ (မဟုတ်သော်လည်း) တစုံတခု အကြောင်းရှာလျှင် ရတနံသေး၏၊ အိုနာသေရေး ဆင်းရဲ ဘေးတွေကို မည်သူမျှ မရှောင်သာအောင် ဖန်ဆင်းတော် မူရက်သည်မှာ အဘယ်မျှလောက် ကြီးကျယ်သော မဟာကရုဏာတော်အစွမ်းပေးနည်း။ ထို့ပြင်-လောကကိုဖန်ဆင်းရာ၌ “ ကိုယ်တော့ အကျိုးလည်း မဟုတ်၊ သတ္တာများ၏ အကျိုးလည်း မဟုတ်၊ သတ္တာတွေ ဖြစ်လိုက် ပျက်လိုက် နေကြပုံကို ရှုစားလျက် အပျော်ကစားဘို့ရာ ဖန်ဆင်းတာဘဲ” ဟုဆိုလျှင် မကစားဘဲ ပျော်နိုင်သော နည်းကိုမျှ မသိရှိသော ဝိညာဉ်တော်သည် အပျော်တခုကိုမျှ လုံလောက်စွာ အစိုးမရပါတကား။ ဤသို့ စသော အဖြစ်အပျက်တို့ဖြင့် စစ်ချက်ထုတ်သည့်အခါ ရုပ်နာမ်ကို လုပ်ကြံ ဖန်ဆင်းနိုင်သူ ရှာ မရတော့သဖြင့်ဝိသမဟေတုကဒိဋ္ဌိ ကင်းစင်ရလေတော့သည်။

သမဟေတု။ ။ မညီ မမျှသော ဝိသမ အကြောင်းများကို ပယ်ရှားပြီးလျှင် အကြောင်း အကျိုးနှင့် သင့်တင့် ညီမျှသည့် သမ အကြောင်းကို ရှာရမည်။ ထိုအကြောင်းများကို အဝိဇ္ဇာ ပစ္စယာ သင်္ခါရာ စသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နည်း၊ ဟေတုပစ္စယော စသော ပဋ္ဌာန်းနည်းတို့အရ ဆင်ခြင်နိုင်လျှင် ကောင်းစွာထင်မြင်လွယ်ဘို့ရှိ၏။ သို့သော် အဘိဓမ္မာသဘောကို မနိုင်လျှင် ဆင်ခြင်ဘို့ ခဲယဉ်းသောကြောင့် ရုပ် ခန္ဓာ အတွက် ကံ စိတ် ဥတု အာဟာရ ဟူသော အကြောင်း နာမ်ခန္ဓာတို့အတွက် ယောနိ

၁၁၀ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာသာဋီကာ

သောမနသိကာရ စသော အကြောင်းများဖြင့် စဉ်းစား ဆင်ခြင်ရာ၏။

ကံ။ "ဤရုပ်ခန္ဓာသည် ဤဘဝအတွက် မိခင်၏ ဝမ်းတိုက်၌ အလွန် သေးငယ်စွာ ကလလရေကြည် အဖြစ်ဖြင့် တည်၏။ ထို ရုပ်ကလေးကား မိဘတို့၏ သုတ်သွေးကို မှီတွယ်ရသော်လည်း ရှေးဘဝက အဝိဇ္ဇာ တဏှာ အရင်းခံ၍ ပြုခဲ့သော ကံကြောင့်သာ ဖြစ်ပေါ်လာရပေသည်။ ထိုကံသည် ဒါနမူ သီလမူ ဘာဝနာမူ စသောအားဖြင့် သတ္တာ အမျိုးမျိုး၌ ကံအမျိုးမျိုး ရှိခဲ့ကြပုံကိုထားလိုက်ဥြးတော့၊ လူပေါင်း များစွာ တပြိုင်နက် ပြုကြသော သီလစောင့်မှု ကံတခုကိုပင် တချို့က သဒ္ဓါ ပညာ သတိ ဝီရိယ စသည်တို့ အလွန် ထက်သန်စွာ ပြု၏။ တချို့က သဒ္ဓါ ပညာ စသည်တို့ သင့်တော်ရုံဖြင့် ပြု၏။ တချို့က ဝတ်ကြေ တန်းကြေ၊ တချို့ကား နမူး နုထူး အနေဖြင့် ပြု၏။ ထိုကံ အကျိုး ပေးသည့်အခါ တယောက်နှင့် တယောက် ရုပ်ခန္ဓာ မတူတော့ဘဲ တချို့မှာ အလွန်အမင်း လှပ၍ တချို့က သင့်ရုံ တော်ရုံ စသည် ဖြစ်ကြရလေသည်။ ဤသို့ စသည်ဖြင့် ရှေးကံ မတူ၍ ရုပ်ခန္ဓာ မတူနိုင်ပုံကို အစွမ်းကုန် ချဲ့ကြည့်ရာ၏။ အာဟာရ စိတ် ဥတု တို့ကြောင့် ရုပ်ဖြစ်ပုံကို ရုပ်သမုဋ္ဌာန်ခဏ်း၌ ပြခဲ့ပြီ။

နာမ်ခန္ဓာ၏အကြောင်း။ "နာမ် ခန္ဓာ ၄ ပါးတွင် ဝိညာဏက္ခန္ဓာသည် အချုပ်တည်း။ ထို ဝိညာဉ်သည် အကောင်းသိ အမှန်သိ တရားသိ ဖြစ်သော ကုသိုလ်၊ မကောင်းသိ မတရားသိဖြစ်သော အကုသိုလ်၊ အကျိုးတရားအဖြစ်ဖြင့် သိရ

ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိ အဖွင့်

သော ဝိပင်္ဂါ၊ နောင်အခါ အကျိုးမရ-သိကာမတ္တ ဖြစ်သော ကြိယာဟု ၄ မျိုးရှိ၏။ ထိုတွင် ကုသိုလ်သည် အရာရာဝယ် သင့်တင့်အောင် နှလုံးသွင်းလေ့ (သင့်တော်အောင် စိတ်ထားလေ့) ရှိသော ယောနိသော မနသိကာရ ကြောင့် ဖြစ်၏။ အကုသိုလ်သည် မသင့်မတင့် နှလုံးသွင်းလေ့ (စိတ်ထားမတတ်လေ့) ရှိသော အယောနိသောမနသိကာရကြောင့် ဖြစ်၏။ ဝိပင်္ဂါကား ရှေးဘဝက ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံ ကြောင့် ဖြစ်၏။ ကြိယာမှာ အာသဝေါ ကုန်ခန်းပြီးသော ရဟန္တာ သန္တာန်၌ ဖြစ်၏။ ဝိပင်္ဂါစိတ်တွင် စက္ခုဝိညာဉ်ဖြစ်ဘို့ရာ စက္ခုပသာဒ ရူပါရုံ အာလောက (အရောင်အလင်း) မနသိကာရ (နှလုံးသွင်း ဆင်ခြင်မှု) ဤသို့ အကြောင်း လေးပါးရှိ၏။ ထိုအကြောင်း လေးပါး မစုံလျှင် ထာဝရဘုရားပေါင်း ထောင်သောင်းစိုင်း၍ ဖန်ဆင်းသော်လည်း မဖြစ်နိုင်။ ထို ၄ ပါးစုံနေပါမှု ထိုဘုရားသခင်တို့ အစွမ်းကုန် တားသော်လည်း မနေ၊ ကေန စက္ခုဝိညာဉ် ဖြစ်ပေမည်သာ။

နဟေတ္ထ ဒေဝေါ ပြဟ္မာဝါ၊ သံသာရဿတ္ထိ
 ကာရကော၊
 သုဒ္ဓဓမ္မာ ပဝတ္တန္တိ၊ ဟေတုသမ္ဘာရ ပစ္စယာ။

တ္ထ-ဤ ရုပ်နာမ်အပေါင်း၊ အကြောင်းသင့်စွာ၊ ဖြစ်ပေါ်၍ နေရာ၌၊ သံသာရဿ - အဆက်မပြတ်၊ ဖက်စပ်တုန့်ပြန်၊ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာ၊ သံသရာကို၊ ကာရကော - မဖြစ် ဖြစ်အောင်၊ တည်ထောင် ဖန်ဆင်းနိုင်သော၊ ဒေဝေါဝါ-ကျေးဇူးကိုတင်၊ ဂုဏ်အင်ကိုမှတ်၊ ပျပ်ဝပ်ရှိခိုးဘို့၊ ဗိဿဏိုးနတ်မင်းကြီးသည်

၁၁၂ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာသာဒီကာ

၎င်း၊ ဗြဟ္မာဝါ-ကမ္ဘာကို စနိုင်းသည့်၊ ထာဝရသခင်၊ အရှင် ဗြဟ္မာမင်းကြီးသည်၎င်း၊ နဟိ အတ္ထိ-ရှေ့နောက် ပေါင်းလစ်၊ အကြောင်းစစ်က၊ စနစ်ကေန့်၊ မရှိရိုး အမှန်ပင်တည်း။ သုဒ္ဓ ဓမ္မာအနှစ်သာရ၊ အတ္တမဘက်၊ သက်သက် ရုပ်နာမ် တရားတို့ သည်၊ ဟေတုသမ္ဘာရပစ္စယာ-အကြောင်း အဆောက်အအုံ၊ လောက်လုံ သိုက်မြိုက်၊ တိုက်ဆိုက်ခြင်း ဟူသော အကြောင်း ကြောင့်သာလျှင်၊ ပဝတ္တန္တိ - အများမျက်မြင်၊ အထင်အရှား၊ ဖြစ်ပွား ပေါ်ပေါက်ကြရပေကုန်သတည်း။

ကနိ ၁၆ ပါး။ "ဤသို့ ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ ရုပ်နာမ်တို့၏ ဖြစ်ကြောင်းကို ကောင်းကောင်းသိမြင်သည့်အခါ “ရှေးရှေးဘဝ တုန်းကလည်း အကြောင်း အားလျော်စွာ ရုပ်နာမ် ခန္ဓာတို့ ဖြစ်ခဲ့လှပြီ၊ ရဟန္တာ မဖြစ်သေးသမျှ နောက်နောက် ဘဝတို့ ၌လည်း အကြောင်း အားလျော်စွာ ဖြစ်ကြရလိမ့်ဥျားလတံ့” ဟု သဘောကျသဖြင့် ၁၆ ပါးသော ယုံမှားမှုများ ကင်းကွာ ရလေတော့သည်။ ၁၆ ပါးကား—

- ၁။ အဟောသိံနုခေါ အဟံအတိတမဒ္ဓါနံ = ရှေးအတိတ် ကာလက ငါဖြစ်ခဲ့ တာမှ ဟုတ်ပါလေရဲ့လား။
- ၂။ နုနုခေါ အဟောသိံ အတိတမဒ္ဓါနံ = ငါ မဖြစ်ခဲ့ဘူး လေရော့သလား။
- ၃။ ကိံနုခေါ အဟောသိံ အတိတမဒ္ဓါနံ = (ဖြစ်ခဲ့ဘူး လျှင်) မင်းပုန်ဏား စသည်တွင် အဘယ်သို့သော အမျိုးဇာတ်ဖြင့် ဖြစ်ခဲ့ပါလိမ့်မည်နည်း။
- ၄။ ကထံ နုခေါ အဟောသိံ အတိတမဒ္ဓါနံ = အဘယ်ပုံ သဏ္ဍာန်ဖြင့် ဖြစ်ခဲ့ပါလိမ့်မည်နည်း။

ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိ အဖွင့်

၅။ ကိံဟုတွာ ကိံအဟောသိံ အတိတမဒ္ဓါနံ = ဟို တတိယဘဝက ဘယ်ပုံဖြစ်ခဲ့၍ လွန်ပြီးသော ဒုတိယ ဘဝဝယ် ဘယ်လိုများ ဖြစ်ခဲ့ပါလိမ့်မည်နည်း၊ ဤသို့ အတိတ်ဘဝအတွက် ယုံမှားချက် ၅ မျိုး၊ “အတိတ မဒ္ဓါနံ” အရာ ဝယ် “အနာဂတမဒ္ဓါနံ” ကို ထည့် လျက် အနာဂတ် ဘဝအတွက် ယုံမှားချက် ၅ မျိုး၊ ယခု ပစ္စုပ္ပန်အတွက်—

၁။ ပစ္စုပ္ပန် အဒ္ဓါနံ အာရပ္ပ ကထံကထိ ဟောတိ= ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌ ဖြစ်သော ခန္ဓာကိုစွဲ၍ သို့လော သို့ လော တွေးတောခြင်း။

၂။ အဟံ နုခေါ အသ္မိ=ငါ ဟုတ်မှ ဟုတ်ကဲ့လား။

၃။ နော နုခေါ သ္မိ=ငါ မဟုတ်ဘဲ ရှိရော့သလား။

၄။ ကိံ နုခေါ သ္မိ=ဘယ်လိုအမျိုးဇာတ် ဖြစ်ပါလိမ့်မည် နည်း၊ (မင်းမျိုးလေလား၊ ပုန်ဏား မျိုးလေလား။)

၅။ ကထံ နုခေါ သ္မိ=ငါ၏အတ္တသည် ဘယ်လိုပုံသဏ္ဍာန် ရှိပါလိမ့်မည်နည်း။

၆။ အယံ နုခေါ သတ္တော ကုတော အာဂတော၊ သော ကုဟိံ ဂါမိ ဘဝိဿတိ= ဤ အတ္တခေါ်သော သတ္တာ သည် ဘယ်ဘဝကလာခဲ့၍ ဘယ်ဘဝသို့ သွားဥျားမှာ ပါလိမ့်မည်နည်း၊ ဤကား ယုံမှားမှု ၁၆ ပါးတည်း။

သို့ အကြောင်းအားလျော်စွာ ဖြစ်တတ်ပုံကို သဘောကျ လျှင် ထို အားလုံးကို ကောင်းစွာ မသိနိုင်သေးသော်လည်း

၁၁၄ ကမ္မဋ္ဌာန်း ဘာသာဋီကာ

ကြံကြံစိစိကား တွေးတော ယုံမှားခြင်း မရှိတော့ပြီ၊ အဝိဇ္ဇာ ပစ္စယာ သင်္ခါရာ အရဝယ် အဝိဇ္ဇာ ဖုံးကွယ် ထားအပ်သော ဗုဒ္ဓဓမ္မ စသော ဂ ပါး၌ ယုံမှားမှု များလည်း ကင်းကွာလေ ပြီ၊ ဤသို့ ယုံမှားမှုအားလုံးကို လွန်မြောက်၍ အဟေတုကဒိဋ္ဌိ ဝိသမဟေတုကဒိဋ္ဌိ အညစ်အကြေးတို့မှ ကင်းဝေး စင်ကြယ် သည့်အခါ ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိ စခန်း ပေါက်ပြီ၊ [ဤ ကင်္ခါ ဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိကို(အကျိုးတရားများ တည်တန့်ဘို့ အကြောင်း ကို သိတတ်သောကြောင့်) ဓမ္မဋ္ဌိတိညဏ် ဟုလည်း ခေါ်၏၊ ရုပ်နာမ်ကို အကြောင်းနှင့်တကွ ဟုတ်မှန်စွာ သိတတ်သော ကြောင့် ယထာဘူတညဏ် ဟုလည်း ခေါ်၏၊ မှန်ကန်စွာ သိ ဖြစ်တတ်သောကြောင့် သမ္မာဒဿန ဟုလည်း ခေါ်၏၊ ဒိဋ္ဌိ ဝိသုဒ္ဓိကုန်းက ရုပ်နာမ်ကိုသာ သိ၏၊ ရုပ်နာမ် အကြောင်းကို မသိသေး၊ ဤဝိသုဒ္ဓိ ကျမှ အကြောင်းနှင့် တကွ ရုပ်နာမ်ကို သိသည်။]

ရူဠသောတာပန်။ ။ သောတာပန် အစစ် ဖြစ်သူသည် ဒိဋ္ဌိ နှင့် ဝိစိကိစ္ဆာကို မိမိသန္တာန်၌ မကြွင်းကျန် ရအောင် သတ် ဖြတ်နိုင်၏။ ဤ ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိသို့ ရောက်သော ယောဂီ သည်လည်း ထိုဒိဋ္ဌိ နှင့် ဝိစိကိစ္ဆာကို အကြွင်းမဲ့ မသတ်နိုင်စေ ကာမူ အတော်ကြာအောင် ပယ်ခွါနိုင်ပြီ၊ ထို့ကြောင့် သော တာပန်နှင့် အလား တူရကား ရူဠသောတာပန် အဖြစ်သို့ ရောက်ပြီ “ သောတာပန် အငယ်စားဖြစ်ပြီ ” ဟုလို၊ သီလ ဝိသုဒ္ဓိ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိတို့ဖြင့် စင်ကြယ်ပြီး တည်တန့် ခိုင်မြဲပြီးသော သီလသမာဓိရှိရကား ကမ္မပထ မြောက်လောက်သော ဒုစရိုက် အကုသိုလ်လည်း ဖြစ်ဘွယ်မရှိတော့ပြီ၊ ဤ ဝိသုဒ္ဓိစခန်းမှမဆုတ်

သမ္မသနဉာဏ် အဖွင့်

နစ်လျှင် မဂ်ဖိုလ်ကို မရသေးသော်လည်း ဒုတိယဘဝအတွက် သုဂတိကို ကေန့်ရပေတော့မည်။ ထို့ကြောင့် ယခုလောက် အမြော် အမြင်ရှိသော ဘဝဝယ် အနည်းဆုံး ဤ စူဠ သော တာပန် အဖြစ်သို့ ရောက်အောင် ကြိုးစားသင့်လှပေသည်။

ဝိသုဒ္ဓသီလစိတ္တေဟိ၊ ကင်္ခါဝိတရဏဉာဏိကော၊
စူဠသောတာပဇ္ဇောနာမ၊ တဒတ္ထံ ဝါယမေ တတော။

ဝိသုဒ္ဓသီလစိတ္တေဟိ ညစ်ကြေးမတင်၊ လွန်သန့်စင်သည်၊ လေးအင် သီလ၊ သမထကြောင့်၊ တောက်ပလျှံဖိတ်၊ စင်ကြယ်သော စိတ်တို့နှင့်တကွ၊ ကင်္ခါဝိတရဏဉာဏိကော - ဒိဋ္ဌိ ဝိစိ ကိစ္ဆာ၊ ပယ်ခွါနိုင်ဘိ၊ ဝိသုဒ္ဓိဉာဏ်၊ အမြင်သန်သော ယောဂီ သည်။ စူဠသောတာပဇ္ဇောနာမ - သောတာပန်ဖြစ်၊ ပုဂ္ဂိုလ် စစ်နှင့်၊ စနစ်တူတန်၊ စူဠမှန်သည်၊ သောတာပန် မည်နိုင်ပေ ပြီ။ တတော - ထို့ကြောင့်၊ တဒတ္ထံ - ထိုစူဠသောတာ၊ ဖြစ်စိမ့် ငှါဖြင့်၊ ကင်္ခါလွန်မြောက်၊ ဝိသုဒ္ဓိရောက်ဘို့အကျိုးငှါ၊ ဝါယမေ - အချိန်ကောင်းဆဲ၊ အားကုန်လွှဲ၍၊ တပွဲတလမ်း၊ လွန်ကြိုးပမ်း လျက်၊ စမ်းသပ်အားထုတ်သင့်လေတော့သတည်း။

မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒသနဝိသုဒ္ဓိ

သမ္မသနဉာဏ်။ “သမ္မသီယုတေ ဧတေနာတိ သမ္မသနံ” (အဝုတ္တ ကတ္တုသာဓန) အရ သုံးသပ်တတ်သော ဉာဏ်ကို သမ္မသနဉာဏ်ဟု ခေါ်၏။ ရှေးဝိသုဒ္ဓိ ၄ ပါးအချိန်၌ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ ဟု မရှုသေး၊ သီလဝိသုဒ္ဓိ၌ သီလကိုသာ စင်ကြယ် အောင် အားထုတ်ခဲ့ရ၏၊ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ၌ စိတ် စင်ကြယ်အောင်

သမာဓိရအောင် အားထုတ်ခဲ့ရ၏၊ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ၌ ရုပ်နာမ် တရား
 တို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိခဲ့ရ၏၊ ကင်္ခါဝိတရဏ ဝိသုဒ္ဓိ၌ ရုပ်နာမ်
 တို့၏ အကြောင်းရင်းကို ရှာဖွေခဲ့၏၊ ယခုအခါ မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏ
 ဒဿနဝိသုဒ္ဓိ ဖြစ်ဘို့ရာ အကြောင်းနှင့် တကွ ပိုင်းခြား၍ သိရ
 ပြီးသော တေဘူမကရုပ်နာမ်တို့ကို လက္ခဏာယာဉ် ၃ ပါးသို့
 တင်၍ သမ္မသနဉာဏ်ဖြင့် သုံးသပ် ဆင်ခြင်ရတော့မည်။ [အနိစ္စ
 စသော လက္ခဏာ ၃ ပါးကို မဂ်ဖိုလ်သို့ ရောက်ဘို့ရာ ယာဉ်
 ရတနာနှင့် တူသောကြောင့် ပါဠိလို ယာနတ္တယ၊ မြန်မာလို
 လက္ခဏာ ယာဉ် ၃ ပါး ဟု ခေါ်၏။]

သမ္မသနနည်း ၄ မျိုး။ "ဤသမ္မသနနည်းသည်" ကလာပ
 ဝသေန အဒ္ဓါဝသေန သန္တတိဝသေန ခဏဝသေန " ဟု
 ဝသေန ၄ ပုဒ်ကိုရူ၍ ကလာပသမ္မသန၊ အဒ္ဓါသမ္မသန၊ သန္တ
 တိသမ္မသန၊ ခဏသမ္မသန၊ ဤသို့ ၄ မျိုးရှိ၏ဟု မှတ်၊ ထိုတွင်
 အတိတ်ဘဝ၌ ဖြစ်သော ရုပ် စသည်ဖြင့် မခွဲခြားဘဲ၊ ရူပက္ခန္ဓာ
 အားလုံး ဝေဒနာက္ခန္ဓာအားလုံး စသည်ဖြင့် ခန္ဓာ တခုခုကို
 အပေါင်းပြု၍ သုံးသပ် ခြင်းသည် ကလာပ သမ္မသန မည်၏။
 [ကလာပ သဒ္ဓါသည် "ရုပ်ကလာပ" ဟု ရာဉ်ကဲ့သို့ "အပေါင်း" ဟု
 သော အနက်ကို ဟော၏။] အတိတ်ဘဝ၌ ဖြစ်သော
 ရူပက္ခန္ဓာပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ ဖြစ်သော ရူပက္ခန္ဓာ စသည်ဖြင့် ဘဝ
 ခွဲခြား၍ သုံးသပ်ခြင်းသည် အဒ္ဓါ သမ္မသနနည်း မည်၏။—
 [အဒ္ဓါ သဒ္ဓါသည် အဓွန့်ကာလကို ဟော၏။] အရောင်အစဉ်
 အပူရောင်အစဉ် စသည်ဖြင့် တဘဝထည်း၌ပင် အစဉ် အမျိုးမျိုး
 ခွဲခြား၍ သုံးသပ်ခြင်းသည် သန္တတိသမ္မသန နည်း မည်၏။ ရုပ်
 အစဉ် တမျိုးထည်း၌ပင် ဥပါဒိဋ္ဌိ ဘင် ဟုသော ခဏ အားဖြင့်

သမ္မသနဉာဏ် အဖွင့်

ခွဲ၍ သုံးသပ်ခြင်းသည် ခဏသမ္မသန နည်း မည်၏။ ထို ၄ မျိုး တွင် ကလာပ သမ္မသနနည်း သည် အလွယ်ဆုံးတည်း။ အဒ္ဓါ စသော နည်းများကား အဆင့်ဆင့် သိမ်မွေ့၏။ ထို့ကြောင့် အလွယ်ဆုံး နည်းဖြင့် အသားကျသည့်အခါ အဆင့်ဆင့် တိုး တက်ဘို့ရာ အဒ္ဓါ စသော နည်းများကို ပြုထားသည်။

အတိတာဒိဘေဒဘိန္ဒေသု ခန္ဓာဒိနယံ—အတိတာဒိ၌ အာဒိ အရ အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် စသော (သမုစ္စည်းပိုင်း ဘေဒါဘာ ဝေ နှင့် ပြခဲ့သော) ၁၁ ပါး အပြားကိုယူ၊ ခန္ဓာဒိနယ၌ အာဒိ သဒ္ဓါဖြင့် ပဋိသန္တိဒါမင် ပါဠိတော်၌ လာသော စက္ခုဒ္ဓါရ စသော ဒ္ဓါရ ၆ ပါး၊ ရူပါရုံ စသော အာရုံ ၆ ပါး၊ စက္ခု ဝိညာဉ် ၊ ပေ ၊ မနောဝိညာဉ် ဟူသော ဝိညာဉ် ၆ ပါး၊ စက္ခု သမ္မဿ စသော ဖဿ ၆ ပါး၊ စက္ခု သမ္မဿဇာ ဝေဒနာ စသော ဝေဒနာ ၆ ပါး၊ ရူပသညာ ၊ ပေ ၊ ဓမ္မသညာ ဟူသော သညာ ၆ ပါး၊ ရူပသဉ္ဇေတနာ စသော စေတနာ ၆ ပါး၊ ရူပတဏှာ စသော တဏှာ ၆ ပါး၊ ရူပဝိတက္က စသော ဝိတက် ၆ ပါး၊ ရူပဝိစာရ စသော ဝိစာရ ၆ ပါး၊ ပထဝီ အာပေဝိ တေဇော ဝါယော အာကာသ ဝိညာဏ ဟူသော ဓာတ် ၆ ပါး၊ ပထဝီကသိုဏ်း စသော ကသိုဏ်း ၁၀ (အာလောက ကသိုဏ်း မပါ၊ ဝိညာဏ ကသိုဏ်းဟု လာ၏။)၊ ၃၂ ကောဠာ သ၊ အာယတနအကုန်၊ ဓာတ်အကုန်၊ လောကီ ဣန္ဒြေ ၁၉ (လောကုတ္တရာဣန္ဒြေ ၃ ပါးကို ဝိပဿနာ မရှုရ)၊ ကာမ ဓာတ် ရူပဓာတ် အရူပဓာတ် ၃ ပါး၊ ကာမဘဝစသော (ဓာတု ကထာ လာ) ဘဝ ၉ ပါး၊ ကသိုဏ်းအာရုံမှတစ်ပါး အခြား အာရုံကို အာရုံ ပြုရသော ရူပဈာန် ၄ (ကသိုဏ်း ဈာန်မှာ

၁၁၈ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာသာဋီကာ

ပါခဲ့ပြီ။)အပ္ပမညာ ၄, အရူပသမာပတ် ၄, ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် အားလုံးတည်း။ [ဆောင်ပုဒ်ကို အခြေပြု၍ ပြခဲ့ပြီ။]

ခန္ဓာဒိနယ၌ နယသဒ္ဓါဖြင့်လည်း ထိုပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်၌ လာ သော ခန္ဓာအားဖြင့် ခွဲခြား၍ သုံးသပ်နည်း၊ ဒွါရအားဖြင့် ခွဲ ခြား၍ သုံးသပ်နည်း စသည်ကိုပင် ပြသည်။ [အချို့က ခန္ဓာဒိ နယ.မာရဗ္ဗကို ကလာပဝသေန သံခိပိတွာ လောက်တွင်စပ်၍ နယသဒ္ဓါသည် “ အကျဉ်းချုပ်နည်း အမြွက် ” ဟူသော အနက်ကို ဟော၏ ဟု အဓိပ္ပာယ် ပြောကြ၏။ အကျယ် မချဲ့ တော့ဘဲ “ သဗ္ဗံ ရူပံ အနိစ္စံ ” စသည်ဖြင့် အကျဉ်းချုပ် သုံး သပ် ပွားများနည်းဟု ဆိုလိုသတတ်။ သို့သော် ခန္ဓာဒိ၌ အာဒိ သဒ္ဓါက အတော် ကျယ်ဝန်းသော နည်းတွေကို ယူထားသော ကြောင့် ထိုဝါဒကို စဉ်းစား သင့်၏။]

ကလာပသမ္မသနနည်း။ “ သဗ္ဗံ ရူပံ အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေန- ဒုက္ခံ ဘယဋ္ဌေန-အနတ္တာ အသာရကဋ္ဌေန, သဗ္ဗာဝေဒနာ အနိစ္စာ ၊ ပေ ၊ သဗ္ဗာသညာ အနိစ္စာ ၊ ပေ ၊ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ ၊ ပေ ၊ သဗ္ဗံ ဝိညာဏံ အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေန- ဒုက္ခံ ဘယဋ္ဌေန- အနတ္တာ အသာရကဋ္ဌေန။ [မြန်မာလိုကား- ရုပ်ဟူသမျှသည် ကုန်ခန်း ပျက်စီးခြင်းသဘောရှိသဖြင့် မမြဲပါတကား၊ ကြောက် မက်ဘွယ် သဘော ရှိသဖြင့် ဒုက္ခချည်းပါတကား၊ အနှစ်သာရ မရှိသည့် အတွက် အတ္တမဟုတ်ကြပါတကား။ “ ဝေဒနာ ဟု သမျှသည် ” စသည်ဖြင့်ဆိုလေ။]

အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေန။ “ ကုန်းခန်း ပျက်စီး တတ်ခြင်းကို ထောက်လျှင် ရူပက္ခန္ဓာ၏မမြဲကြောင်း ထင်ရှား၏။ အကြောင်း အားလျော်စွာဖြစ်ပြီးနောက် မပျက်စီးနိုင်ဘဲ ခိုင်မြဲမှသာ နိစ္စ-

သမ္မသနဉာဏ် အဖွင့်

ဟု ဆိုရာ၏။ ယခုမှာ ဖြစ်ပြီးနောက် ဘင် ခဏတွင် ချုပ်ပျက်စီး၏။ ထို့ကြောင့် ရူပက္ခန္ဓာသည် အနိစ္စပါတကား။

ဒုက္ခံဘယဋ္ဌေန။ "မိမိတို့ သန္တာန်၌ ရှိသော ထိုရူပက္ခန္ဓာသည် ကေန်ပျက်ရဥျးမည်။ ပျက်ရမည့် အရာ မှန်လျှင်လည်း ကေန် ကြောက်မက်ဘွယ် ကောင်းလှ၏။ ရူပက္ခန္ဓာတွင် ပထဝီစသော ဓာတ်ကြီး ၄ ပါးသည် မြွေဆိုးကြီး ၄ ကောင်နှင့်တူ၏။ ရာဇာတ်မှုသင့်၍ " မောင်မင်းသည် ဤမြွေဆိုးကြီး ၄ ကောင်ကို အစာမှန်မှန်ကျွေး၍ မွေးမြူရမည်၊ အစာကျွေးပုံ မဟန်တုံ တနေ့မှာ အစာကို မကျေနပ်သောမြွေက မောင်မင်းကို ကိုက်သတ်လိမ့်မည် " ဟု အမိန့် ချမှတ်ခံရသူသည် ထိုမြွေကြီး ၄ ကောင်ကို အလွန်ကြောက်ရွံ့စွာ အစာမှန်မှန် ကျွေးရာမှ သူတို့အလို မကျသဖြင့် အကိုက် ခံရတော့သကဲ့သို့၊ ထို့အတူ ဤဓာတ်ကြီး ၄ ပါးကို အာဟာရ မှန်မှန်ပေးနေရာမှ အာဟာရ မတုံ့ခြင်းကြောင့် ဖောက်ပြန် ပျက်စီးလျက် ရောဂါ အမျိုးမျိုး ဖြစ်ကာ သေကြေ ပျက်စီး ကြရလေသည်။ သို့အတွက် ဤ ရုပ်ခန္ဓာသည် ကြောက်စရာ ဖြစ်၍ ကေန်ဒုက္ခတုံးကြီးပါ တကား။ ဤသို့ စသည်ဖြင့် ရုပ်နာမ် အားလုံးဝယ် ကြောက်မက်ဘွယ် ကောင်းသော အချက်တွေ များလှ၏။

အနတ္တာအသာရကဋ္ဌေန။ "ရှေး၌ ပြခဲ့သော အနှစ်သာရ မရှိကြသဖြင့် ရုပ် အားလုံး အနတ္တချည်းပါ တကား။ ဝေဒနာ စသည်တို့၌လည်း အနိစ္စလက္ခဏာ စသည်ကို ဆင်ခြင်ရာ၏။ ဤ လက္ခဏာ ၃ ပါးသည် တပါးနှင့်တပါး ဆက်သွယ်လျက် ရှိ၏။ အနှစ် မရှိသောကြောင့် မခိုင်မြဲဘဲ ပျက်စီးရ၏၊ ပျက်စီး

၁၂၀ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာသာဋီကာ

တတ်သဖြင့်လည်း ကြောက်မက်ဘွယ် ဒုက္ခတုံး ဖြစ်၏။ မပျက် မစီး ခိုင်မြဲ၍ မဆင်းရဲ လိုဘဲလျက် ပျက်စီးရ ဆင်းရဲရသဖြင့် အစိုးမရ အနတ္တချည်းဖြစ်၏။ ဤသို့ လက္ခဏာ တပါးနှင့် တပါး ဆက်သွယ်လျက် ရှိသောကြောင့် တပါးမျှ ကောင်းစွာ ထင်မြင်လျှင် အခြားလက္ခဏာ ၂ ပါးလည်း အလိုလို ထင်ရှားလာနိုင်ပေသည်။

အဒ္ဓါသမ္မသန နည်း။ ။ ယံ အတီတေ ရူပံ, တံ ယသ္မာ အတီတေယေဝ ဒီဏံ, နယိမံ ဘဝံ သမ္ပတ္တန္တိ အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေန ဒုက္ခံ ဘယဋ္ဌေန - အနတ္တာ အသာရကဋ္ဌေန၊ ယံ အနာဂတံ အနန္တရဘဝေ နိဗ္ဗတ္တိဿတိ, တံပိ တတ္ထေဝ ဒီယိဿတိ, န တတော ပရံ ဘဝံ ဂမိဿတီတိ အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေန - ဒုက္ခံ ဘယဋ္ဌေန - အနတ္တာ အသာရကဋ္ဌေန၊ ယံ ပစ္စုပ္ပန် ရူပံ, တံပိ ဣဓေဝ ဒီယတိ, န ဣတော ဂစ္ဆတီတိ အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေန- ဒုက္ခံ ဘယဋ္ဌေန-အနတ္တာ အသာရကဋ္ဌေန၊=အတိတ်ဘဝ၌ ဖြစ်သော ရူပက္ခန္ဓာသည် အတိတ် ဘဝ၌ပင် ချုပ်လေပြီ, ဤ ပစ္စုပ္ပန်ဘဝသို့မရောက်၊ ထို့ကြောင့် ကုန်ခန်းခြင်းသဘော ရှိ၍ အနိစ္စ-ကြောက်မက်ဘွယ်သဘောရှိ၍ ဒုက္ခ - အနှစ်သာရ မရှိ၍ အနတ္တ ပါတကား၊ ဤသို့ စသည်ဖြင့် ပါဠိ အားလျော်စွာ မြန်မာပြန်ပါလေ။

ဤ အဒ္ဓါသမ္မသန နည်း၌ ဘဝအားဖြင့် ခွဲခြား၍ ပွားများ သုံးသပ်မှုကိုသာ သင်္ဂြိုဟ်ကပြလိုရင်း ဖြစ်၏။ သို့သော် အဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓ ခွဲခြား၍ “ ယံ အဇ္ဈတ္တံ, တံပိ အဇ္ဈတ္တမေဝ ဒီယတိ, န ဗဟိဒ္ဓါဘာဝံ ဂစ္ဆတီတိ အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေန၊ ပေ ၊ ယံဗဟိဒ္ဓါ

သမ္မသနဉာဏ် အဖွင့်

ရူပံ၊ တံ ပိ ဗဟိဒ္ဓါယေဝ ဝိယတိ၊ န အဇ္ဈတ္တဘာဝံ ဂစ္ဆတီတိ အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေန-ဒုက္ခံ ဘယဋ္ဌေန-အနတ္တာ အသာရကဋ္ဌေန ” ဟုလည်း ပွားများနိုင်၏။ ထို့အတူ “ ယံ သြဠာရိကံ၊ တံ ပိ တထေဝံ (ထိုသြဠာရိက အဖြစ်၌သာလျှင်) ဝိယတိ၊ န သုခုမဘာဝံ ဂစ္ဆတီတိ ” စသည်ဖြင့် သြဠာရိက သုခုမခွဲ၍ ၎င်း၊ “ ယံ ဟိနံ၊ တံပိ တထေဝံ ဝိယတိ ” စသည်ဖြင့် ဟိန ပဏီတ ခွဲ၍၎င်း၊ “ ယံ ဒူရေ၊ တံပိ တထေဝံ ဝိယတိ၊ န သန္တိကေ ဘာဝံ ဂစ္ဆတီတိ ” စသည်ဖြင့် ဒူရေသန္တိကေ ခွဲ၍၎င်း၊ ပွားများနိုင်၏။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ စသော နာမ်ခန္ဓာ ၄ ပါးကို ၎င်း၊ ဒွါရ အာရုံ စသည်တို့ဖြင့် ခွဲခြား၍၎င်း ပွားများနိုင် သည်သာ။

သန္တတိ သမ္မသန နည်း။ “အပူ၌ နေစဉ် အပူရုပ် အစဉ်ဖြစ် ၏၊ နေရိပ်သို့ဝင်ပြီးနောက် အတော် ကြာလျှင် အပူရုပ် အစဉ် ပျောက်၍ အရောင်အစဉ် ရောက်၏။ မကျန်းမာတဲ့အခါ မကျန်း မာသော ရုပ်အစဉ် ဖြစ်၏၊ ကျန်းမာပြန်လျှင် မကျန်းမာသော ရုပ်အစဉ် ပျောက်၍ ကျန်းမာသော ရုပ်အစဉ် ရောက်၏။ ထိုင် နေတဲ့အခါ ရုပ်အစဉ်သည် ထလိုက်သည့်အခါ ကုန်ပျောက် ၍ ထရုပ်အစဉ်ရောက်၏။ စကား ပြောတုန်းအခါ ရုပ်အစဉ် သည် ဆိတ်ဆိတ် နေသည့်အခါ ကုန်ပျောက်၏။ ဤသို့ စသည် ဖြင့် အလုပ်ကိစ္စ ပြောင်းလွဲတိုင်း နေရာဌာန ပြောင်းလွဲတိုင်း ဣရိယာပုထိ ပြောင်းလွဲတိုင်း ရုပ်အစဉ် ပြောင်းလွဲပုံကို ၎င်း၊ ရူပါရုံကို အာရုံ ပြုသော စိတ်ဝီထိ အစဉ်သည် သဒ္ဓါရုံကို အာရုံပြုသော စိတ်ဝီထိ အစဉ်သို့ မရောက်၊ အနိဋ္ဌာရုံကို ခံစား သော ဒုက္ခဝေဒနာ အစဉ်သည် ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တ အတိဣဋ္ဌာရုံကို

၁၂၂ ကမ္မဋ္ဌာန်း ဘာသာဒီကာ

ခံစားရာ ခဏသို့ မရောက်၊ ရူပါရုံကို မှတ်သားသော သညာက္ခန္ဓာ အစဉ်သည် သဒ္ဓါရုံကို မှတ်သားသော သညာက္ခန္ဓာ အစဉ်သို့ မရောက်၊ ရူပါရုံကို စေ့ဆော် ပြုလုပ်သော (စက္ခုဝိညာဏာပီထိ၌ အတူတကွ ဖြစ်လျက် ကြည့်ရှုသော) သင်္ခါရက္ခန္ဓာ အစဉ်သည် သဒ္ဓါရုံကို စေ့ဆော်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ အစဉ်သို့ မရောက်၊ ဤသို့ စသည်ဖြင့် အလွန် ကျယ်ဝန်းစွာ ချဲ့ထွင်၍ “အပူရုပ် အစဉ်သည် အရောင် အစဉ် သို့မရောက်ဘဲ ချုပ်ပျောက်ခြင်းကြောင့် အနိစ္စ-ကြောက်မက် ဘွယ် ဖြစ်သောကြောင့် ဒုက္ခ - အနှစ်သာရ မရှိခြင်းကြောင့် အနတ္တပါ တကား” ဟု ပွားများ သုံးသပ်ရာ၏။ ထို့ပြင်- ဝိသုဒ္ဓိမဂ်လာသည့်အတိုင်း ဖွဲ့ဆိုအပ်သော—

[ဆောင်] သုံးပါး အယွယ်၊ ဆယ်ဒသက၊ ပဉ္စကတည်း၊ စတုက-တိ၊ ဒိနှင့်ကေ၊ သုံးဝဥတု၊ ရတုခြောက်သွယ်၊ လက္ခယ်-လဆန်း၊ ဒီဝန်း ရတ္တိ၊ ဆဗ္ဗိအခါ၊ ကိရိယာဆ- ဥဒ္ဓါရဟု၊ စသည့်ခြောက်ခု၊ ထိုထိုစဉ်၊ ရှိမှုဥသံ၊ အလုံးစုံသည်၊ ရှေ့တုံမဖြစ်၊ တဆစ်တရပ်၊ တစပ် တသင်း၊ နှမ်းအိုးခင်းထက်၊ နှမ်းစေ့ကျက်သို့၊ ကွဲပျက်ကြေမှု၊ အနိစ္စသည်၊ ဒုက္ခ အနတ္တ ချည်းတည်း။—ဟူသော ပရမတ္ထသရူပ ဘေဒနီလာ လင်္ကာ အတိုင်းလည်း ပွားများရာ၏။

ခဏသမ္မသန နည်း။ "ဥပါဒိ ဌိ ဘင် ဟူသော ခဏတ္တယ ကို တခဏဟု ယူ၍ “ အတိတ်ခဏ၌ ဖြစ်သော ရုပ်သည် ပစ္စုပ္ပန် ခဏသို့ မရောက်ဘဲ ချုပ်ပျောက်ခြင်း သဘောကြောင့် အနိစ္စ” စသည်ဖြင့်၎င်း၊ “ အတိတ် ဘဝင်စိတ်သည် ဘဝင် စလနသို့ မရောက်ဘဲ ချုပ်ပျောက်ခြင်း သဘော ကြောင့်-

သမ္မသနဉာဏ် အဖွင့်

အနိစ္စ'' စသည်ဖြင့်၎င်း၊ ရုပ်ဝီထိ နာမ်ဝီထိ အစဉ်ကို ကြည့်၍ ပွားများရာ၏။ ဤ ခဏသမ္မသန နည်းကား ဘုရားရှင်မှတစ်ပါး အခြားပုဂ္ဂိုလ်တို့ဉာဏ်တွင် ထင်မြင်နိုင်ရန် ခဲယဉ်းသည်ဟု ဆိုကြ၏။ သို့သော် တိုက်ရိုက် မထင်သော်လည်း အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ သဘော ထင်ရှားအောင် အမှန်း အတား အားဖြင့် ပိုင်းခြား ကန့်သတ်၍ ပွားများအပ်၏။ ဤသို့တော့မက သင်္ခါရ၌ ကလာပသမ္မသန စသော နည်းဖြင့် အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ ဟု သုံးသပ် ဆင်ခြင်တတ်သော ဉာဏ်ကို သမ္မသနဉာဏ် ဟု ခေါ်သည်။

တော့မက သင်္ခါရေသု၊ ပဿတော လက္ခဏတ္တယံ၊
 သမ္မသန နာမံ ဉာဏံ၊ ဇာတံ ပဌမယောဂိနော။

တော့မက သင်္ခါရေသု- ကာမရူပ၊ အရူပတွင်၊ ပါဝင်သမျှ၊ သင်္ခါရတို့၌၊ လက္ခဏတ္တယံ - မမြဲနိုင်လစ်၊ ဒုက္ခစစ်နှင့်၊ အနှစ်မဲ့အင်၊ လက္ခဏာယာဉ် သုံးပါးကို၊ ပဿတော-နည်းအဖုံဖုံ၊ ကုန်အောင်စုံမျှ၊ တလုံလဲလဲ၊ စွဲမြဲ ထင်မြင်အောင်၊ ဆင်ခြင် ကြည့်ရှုပေသော၊ ပဌမယောဂိနော - ပဌမလျှင်၊ အစထွင်၍၊ အစဉ် ကြိုးကုတ်၊ အားထုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ သမ္မသန နာမံ ဉာဏံ-သမ္မသန၊ အမည်ရလျက်၊ သင်္ခါရထွင်း၊ ဉာဏ်အလင်းသည်။ ဇာတံ- ဒုက္ခခပ်သိမ်း၊ ဝဋ်ဇာတ်ငြိမ်းဘို့၊ ကိန်းအားလျော်စွာ၊ ဖြစ်ပေါ်၍ လာပေသတည်း။

၁၂၄ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာသာဒီကာ

ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်။ ။ [ဥဒယ-အဖြစ်-+ဝယ-အပျက်၊ ဝယ
 ၌ ဝကို ဒွေးဘော်ပြု ၀ ၂ လုံးကို ၀ ၂ လုံးပြု၍ ဥဒယဗ္ဗယ
 ဟု ဖြစ်၏။] သမ္မသနဉာဏ် ရင့်သန်ပြီးနောက် တိုးတက်
 အားထုတ်သည့်အခါ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ နာမ်
 ရုပ်တို့သည် မဖြစ်ခင်က အဆင်သင့်ဖြစ်ဘို့ရာ စုဆောင်း သိမ်း
 ဆည်းပြီးလည်း မရှိ၊ ချုပ်သည့် အခါလည်း အရပ် တပါးသို့
 ရောက်သွား၍ စုပုံနေသည်လည်း မဟုတ်၊ စောင်းခွက်စောင်း
 ကြိုး၌ တီးခြင်း အမျိုးမျိုးကိုစွဲ၍ ယုတ်ခနဲ စောင်းသံ ပေါ်
 လာပြီးနောက် အတီးရပ်သည်နှင့် တပြိုင်နက် အသံတိတ်ဆိတ်
 ပုံကဲ့သို့၊ ထို့အတူ ရုပ်နာမ်တရားလည်း ဆိုင်ရာ အကြောင်း
 ကြောင့် ယုတ်ခနဲ ဖြစ်ပြီးနောက် မကြာခင် ချုပ်ပျောက် ကြ
 ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ဖြစ်နေသော ရုပ်နာမ်၌ အဟောင်း မရှိ၊
 အသစ်ချည်းသာ ဖြစ်ကြလေသည်။

အနုပ္ပန္နာ ဝုပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာပိ နိရုဇ္ဈရေ၊
 နိစ္စံ နဝါဝ သင်္ခါရာ၊ ဝိဏာသဒ္ဓ သမူပမာ။

သင်္ခါရာ-ရုပ်နာမ် ၂ ပါး သင်္ခါရတရားတို့သည်၊ အနုပ္ပန္နာ
 ၀- စုဆောင်း သိမ်းဆည်း၊ ဖြစ်ပြီး မဟုတ်ကုန်ဘဲသာလျှင်၊
 ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ-အကြောင်းကို စွဲ၍ယုတ်ခနဲ ဖြစ်ပေါ် လာကြကုန်၏။
 ဥပ္ပန္နာပိ - အကြောင်း အားလျော်စွာ၊ ပေါ်လာ ကုန်ပြီး၍
 လည်း၊ နိရုဇ္ဈရေ-ချက်တဖြုတ် ယုတ်တရက် ချုပ်ပျက်ကြလေ
 ကုန်၏။ နိစ္စံနဝါဝ- ခဏမစဲ၊ အမြဲဖြစ်လျက်၊ အသစ်စက်စက်
 တို့သာလျှင်တည်း။ ဝိဏာသဒ္ဓသမူပမာ-စောင်းကြိုး စောင်း
 ခွက်၊ တီးမှုတ်တွက်ကြောင့်၊ ပေါ်ထွက်-ပျောက်ဟန်၊ စောင်း
 သံနှင့်တူလေကုန်စွတကား။

ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် အဖွင့်

ပစ္စယဝသေနခဏဝသေန။ ။ ဤကဲ့သို့ စဉ်းစားပြီး နောက် နာမ် ရုပ်တရားတို့ကို အကြောင်းနှင့် တွဲဘက်၍ ဆက်လက် ရှုစားရာ၏၊ ရုပ်တရား၏ ဖြစ်ကြောင်းကား ကင်္ခါဝိတရဏ ပိယုဒ္ဓိ၌ ပြခဲ့သည့် အတိုင်း အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ကံ အာဟာရတို့တည်း။ (ထိုအကြောင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်ပုံကို ပြခဲ့ပြီ)။ ထို အကြောင်းများ မရှိလျှင် ရုပ်တရားလည်း မဖြစ်နိုင်၊ နာမ်တရားတို့၏ အကြောင်းကား အာဟာရအရာဝယ် ဖဿကို ထည့်၍ အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ကံ ဖဿ ဟု သိလေ။ ဤ အကြောင်းတရားကို သိပြီးလျှင် “ အဝိဇ္ဇာ ရှိခြင်းကြောင့် ရုပ် နာမ် ဖြစ်ရသည်၊ အဝိဇ္ဇာကို အကြွင်းမဲ့ သတ်နိုင်လျှင် ဤ ရုပ် နာမ် ဖြစ်နိုင်တော့မည် မဟုတ် ” စသည်ဖြင့် အဘန်ဘန် ရှုဆင်ခြင်သည့်အခါ ဖြစ်မှု ပျက်မှု ဟူသော ဥဒယဗ္ဗယ လက္ခဏာ လွန်စွာထင်လာမည်။ ထိုကဲ့သို့ အလွန်အလွန် ထင်လာလျှင် ဥပါဒါဒဏာဘင်ဒဏာ အားဖြင့်လည်း ထင်ရှားတော့လတံ့။ ဒဏအားဖြင့် ထင်ရှားအောင်တမင် အားထုတ်ဘွယ် မလို၊ ရေ၌ တုတ်ဖြင့် ရေးခြစ်သည့်အခါ ရှေ့က ခြစ်-နောက်က ပျက်လိုက်သကဲ့သို့၊ ထို့အတူ ရုပ်နာမ်တရားများလည်း ဖြစ်ပြီးလျှင် ချက်ခြင်းပျက်တော့၏။ ရေအိုင်၌မိုဗ်းရွာ၍ အုဖေဝါင်း ပွက်ကလေးများ ဖြစ်ရာ၌ “ ဖြစ်လျှင်ပျက် ” သကဲ့သို့၎င်း၊ နေထွက်သည်နှင့် တပြိုင်နက် ဆီးနှင်းပေါက်တွေ အရည်ပျော်သကဲ့သို့၎င်း၊ အပ်နဖါးကို ထွင်းသော စူးဖျားပေါ်၌ မုန်ညှင်းစေ့ကို တင်လျှင် တင်သည်နှင့် တပြိုင်နက် လိမ့်ကျသကဲ့သို့၎င်း၊ ရုပ် နာမ်တို့သည် “ ခုဖြစ် ခုပျက် ” ပါတကား ဟု

၁၂၆ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာသာဒီကာ

အဖြစ် အပျက်ကို ခဏအားဖြင့် ထင်ရှားအောင် ပြုသော ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာလေသည်။

တေဘူမကသင်္ခါရေသု၊ ပဿတော ဥဒယဗ္ဗယံ၊
ဥဒယဗ္ဗယနာမံ ဉာဏံ၊ ဇာတံ ဒုတိယယောဂိနော။

တေဘူမကသင်္ခါရေသု - ကာမရူပ၊ အရူပတွင်၊ ပါဝင်ကြတောင်း၊ သင်္ခါရအပေါင်းတို့၌၊ ဥဒယဗ္ဗယံ-ဖြစ်လျှင် ချက်ခြင်း၊ ပျက်ပျက်အခင်းကို၊ ပဿတော - တုတ်ခြစ်ရေထက်၊ မိုဃ်းရေပွက်နှင့်၊ အပ်ထက်မုန်ညင်း၊ နေထွက်နှင့်သို့၊ မယွင်းပုံပြု၊ အဘန်ဘန် ရှုလျက်နေသော၊ ဒုတိယ ယောဂိနော - ဒုတိယအဆင့်၊ ဉာဏ်ကုန်လွှင့်၍၊ အသင့်ကြိုးကုတ်၊ အားထုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဥဒယဗ္ဗယနာမံ ဉာဏံ-ဥဒယဗ္ဗယ၊ အမည်ရသည့်၊ သင်္ခါရထွင်း၊ ဉာဏ်ရောင်အလင်းသည်၊ ဇာတံ-ဒုက္ခခပ်သိမ်း၊ ဝဋ်ဇာတ်ငြိမ်းဘို့၊ ကိန်းအားလျော်စွာ၊ ဖြစ်ပေါ်၍ လာပေသတည်း။

ဩဘာသ။ ။ ဤ ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ရုပ် နာမ် တို့၏ အဖြစ် အပျက်ကို ရှင်းလင်းစွာ သိမြင်သည့်အခါ လွန်စွာ စိတ်ကြည်လင်ရကား စိတ္တဇ ကိုယ်ရောင် ကိုယ်ဝါ-ထို စိတ္တဇ အရောင် အဝါမှဆက်၍ စိတ္တပစ္စယ ဥတုသမုဋ္ဌာန အရောင် အဝါတို့သည် ဉာဏ်ထက်လျှင် ထက်သလောက် မိမိထိုင်နေရာအရပ်၊ တခန်းလုံး၊ တကျောင်းလုံး၊ တတိုက်တာလုံး၊ တဂါဝုတ်၊ ၂ ဂါဝုတ်၊ တယူဇနာ၊ ၂ ယူဇနာ စသည်ဖြင့် အကနိဋ္ဌ ဗြဟ္မာ့ဘုံတိုင်အောင် ထွက်ဖြာလေကုန်၏။ ထိုအခါ “ ငါ့မှာ ရှေးက ဤ ကိုယ်ရောင် ကိုယ်ဝါများ မဖြစ်ဘူးချေ၊ ဤ ကိုယ်

ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် အဖွင့်

ရောင်ကိုယ်ဝါကို ထွက်ဖြာစေနိုင်သောစိတ်သည် မဂ်စိတ် ဖိုလ် စိတ်ပင် ဖြစ်ရာ၏။ ငါ မဂ်ရပြီ ဖိုလ်ရပြီ ” ဟု မှတ်ထင်ပြီးလျှင် အားထုတ်မြဲ ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုစွန့်လွှတ်၍ ကိုယ်ရောင် ကိုယ်ဝါကို သာယာ နှစ်သက်ကာ ဝိပဿနာလမ်း လွဲရှာလေတော့သည်။

ဝိတိ။ ။ သြဘာသ သာ မကသေး၊ စေတသိက်ပိုင်း၌ ပြခဲ့သော ခုဒ္ဒိကာ ခဏိကာ စသော ပီတိ ၅ မျိုးလည်း ထိုက်သင့်သလို ဖြစ်ပေါ်လျက် အလွန်နှစ်သက်၏။

ပဿဒ္ဓိ။ ။ ကိုယ် စိတ် ၂ ပါးလုံးပင် မြေငြိမ်းချမ်းသဖြင့် ကာယပဿဒ္ဓိ စိတ္တဿဒ္ဓိလည်း ဖြစ်၏။ [ပဿဒ္ဓိ သာမက၊ သောဘနသာဓာရဏာ ဖြစ်သော လဟုတာ မုဒုတာ ကမ္မညတာ စေတသိက်များလည်း ဖြစ်သည်ပင်။ ပဿဒ္ဓိ တခုကိုသာ ဥပလက္ခဏာ နည်းဖြင့် မှတ်၍ပြုထားသည်။] ထိုအခါ ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်သည် လွန်စွာငြိမ်းချမ်းသဖြင့် ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ စွဲလမ်း မွေ့လျော် ရှင်ပျော်လေတော့၏။

အဓိမောက္ခ။ ။ ကမ္မဋ္ဌာန်း အာရုံ၌ သက်ဝင် ဆုံးဖြတ်တတ်သော သဒ္ဓါတရားလည်းဖြစ်ပေါ်လာ၏။ [ဤ၌ ယုံကြည်ကာ မတ္တ မဟုတ်၊ စူးစိုက် သက်ဝင်တတ် ဆုံးဖြတ်တတ်သော ကြောင့် သဒ္ဓါကိုပင် အဓိမောက္ခဟု ဆိုသည်။ အဓိမောက္ခ စေတသိက် ဟု မမှတ်လင့်။ အဓိမုစ္စတိ - သက်ဝင် ဆုံးဖြတ်တတ်၏။ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ အဓိမောက္ခော-မည်၏။]

ပဂ္ဂဟ။ ။ ဝိပဿနာစိတ်ကို နောက် မဆုတ်ရအောင် အားပေး ချီးမြှောက်၊ ထောက်ပံ့ တတ်သော ဝီရိယလည်း

၁၂၀ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာသာဒီကာ

ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ပဂ္ဂဏှာတိ - အားပေးချီးမြှောက် ထောက်ပံ့ တတ်၏။ ဣတိ-ကြောင့်၊ ပဂ္ဂဟော- ပဂ္ဂဟမည်၏။

သုခ။ ။ ဆီထိသော ဝါဂွမ်းပမာ ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်၏ တကိုယ်လုံး၌ မွန်မြတ်သော စိတ္တဇရုပ်တွေကို ပြန့်နှံ့ ထုံမွမ်း စေတတ်သော သုခဝေဒနာလည်း ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

ဥာဏ။ ။ ဝဇီရစိန်လက်နက် မိုးကြိုးစက်သို့ သွက်လက် လျှင်မြန် အမြင် သန်သော ဝိပဿနာဉာဏ်လည်း ဖြစ်ပေါ် လာ၏။ “ ရှုလိုက်တိုင်း ရှုလိုက်တိုင်း ရုပ်နာမ်၏ အဖြစ် အပျက်တွေ အလွန်ထင်ရှားနေသည်” ဟုလို။

ဥပဋ္ဌာန။ ။ မြင့်မိုရ်တောင်မင်းပမာ ကမ္မဋ္ဌာန်း အာရုံ၌ လွန်စွာတည်တန့်သော သတိလည်း ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ဥပဋ္ဌဟ တိ-အာရုံ၌ စွဲမြဲတည်နေတတ်၏။ ဣတိ - ကြောင့်၊ ဥပဋ္ဌာနံ- မည်၏။

ဥပေက္ခာ။ ။ ဝိပဿနပေက္ခာ အာဝဇ္ဇနပေက္ခာ ဟူသော ဥပေက္ခာ ၂ မျိုးလည်း ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ဖြစ်မှု ပျက်မှုတို့ အ လွန်ထင်ရှားနေရကား ထိုအဖြစ်အပျက်ကို ရှုဘို့ရန် ဗျာပါရ မများတော့ဘဲ အသင့်အားဖြင့် ရှုနိုင်သော ဝိပဿနာဉာဏ် နှင့်ယှဉ်သော တတြမဇ္ဈတ္တပေက္ခာသည် ဝိပဿနပေက္ခာမည် ၏။ ထို ဖြစ်မှုပျက်မှုကို ဆင်ခြင်လိုသည့် အခါ၌ အလွန် လျှင် မြန်စွာ ဆင်ခြင်နိုင်သော စေတနာသည် အာဝဇ္ဇနပေက္ခာ မည်၏။

နိကန္တိ။ ။ သြဘာသ စသည်တို့ဖြင့် အလွန် တင့်တယ်စွာ တန်ဆာ ဆင်ထားသကဲ့သို့ဖြစ်သော ဝိပဿနာကို သာယာ

နိကန္တိနှင့် ဥပက္ကိလေသ အဖွင့်

နှစ်သက်တတ်သော တဏှာသည် နိကန္တိ မည်၏။ ထိုနိကန္တိ လည်း ဖြစ်တတ်လေသည်။ ထိုနိကန္တိ တဏှာသည် လွန်စွာ သိမ်မွေ့ရကား ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်က တဏှာမှန်းမသိ၊ ဝိပဿနာ ၌ မွေ့လျော်မှုဟူသော ဝိပဿနာရတီ ဟုသာ အထင်ရှိလေ သည်။ ဤဝီတိ စသည်တို့ ဖြစ်သည့်အခါလည်း “ငါ့မှာ ရှေးက ဤဝီတိမျိုးမဖြစ်ဘူးချေ၊ ဤဝီတိကို ဖြစ်စေသော စိတ်ကား မဂ် ဖိုလ်စိတ်ပင် ဖြစ်ရာ၏။ ငါ မဂ်ရပြီ ဖိုလ်ရပြီ ” ဟု မှတ်ထင် ကာ ဝိပဿနာလမ်းလွဲရှာလေ၏။

ဥပက္ကိလေသ။ ။ ဝိပဿနာကို ညစ်နွမ်း စေတတ်သော တရားကို ဥပက္ကိလေသ ဟုခေါ်၏။ သြဘာသ က စ၍ ဥပေက္ခာ တိုင်အောင်သော ရှေ့ ၉ ပါးသည် အကုသိုလ်တရား မဟုတ်၊ ဤ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ခဏ်းသို့ ရောက်လျှင် ဖြစ်တတ်မြဲပေတည်း။ ဝီတိစသည်ကား ဝိပဿနာစိတ်နှင့် ယှဉ်ဘက် စေတသိက်များ လည်းဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်သြဘာသစသည်ကို မုချ ဥပက္ကိလေသ ဟု မဆိုရ၊ သို့သော် ထိုသြဘာသ စသည်တို့သည် “ ငါ့မှာ ဖြစ်၏ ” ဟု စွဲလမ်းသောဒိဋ္ဌိ “ အလွန် နှစ်သက်ဘွယ် ကောင်း ပေသည် ” ဟု မှတ်ထင်တတ်သော မာန “ ငါ၏ သြဘာသ ” စသည်ဖြင့် စွဲလမ်းတတ်သော တဏှာ၊ ဤ တရား ၃ မျိုး၏ တည်ရာ မှီရာ အာရုံဖြစ်ကြ၏။ ဤ တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိ တို့ကား ဝိပဿနာစိတ်ကို ညစ်နွမ်း စေတတ်သော ဥပက္ကိလေသပေ တည်း။ ထို့ကြောင့် အာရမဏိက တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိ တို့၏ ဥပက္ကိလေသ အမည်ကို အာရုံဖြစ်သော သြဘာသ စသည်တို့ အပေါ် တင်စား၍ ဖလူပစာရ ဌာနူပစာရ နည်းဖြင့် သြဘာ သ စသည်ကိုလည်း ဥပက္ကိလေသ ဟု ခေါ်ဝေါ် ရတော့သည်။

၁၃၀ ကမ္မဋ္ဌာန်း ဘာသာဋီကာ

နောက်ဆုံး နိကန္တိကား သူ့ကိုယ်တိုင်လည်း မုချအားဖြင့် ဥပက္ကိလေသတည်း၊ ထိုနိကန္တိကိုပင် အာရုံပြု၍ နောက်နောက် တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိ များ ဖြစ်တတ်သေးရကား ဖလူပစာရ ဋ္ဌာနပစာရ အားဖြင့်လည်း ဥပက္ကိလေသ အမည်ရသည်။ ဤသို့လျှင် ဩဘာသပီတိ စသော ဝတ္ထုအားဖြင့် ဝိပဿနုပက္ကိလေသ ၁၀ ပါးရှိ၏။ တခုတခုကို အာရုံပြုသော တဏှာမာန ဒိဋ္ဌိဖြင့်မြှောက်လျှင် ဝိပဿနုပက္ကိလေသ ပေါင်း ၃၀ ရှိသည်။

မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ။ "ကမ္မဋ္ဌာန်းအစဉ်၌ မကျွမ်းကျင်သော ယောဂီသည် ထိုဩဘာသ စသည်ကို နှစ်သက်လျက် ကမ္မဋ္ဌာန်း လမ်းလွဲသော်လည်း ကျွမ်းကျင်သော ယောဂီ၌ ကား “ ဤ ဩဘာသ စသည်တို့သည် တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိတို့၏ တည်ရာဖြစ်၍ ဝိပဿနာစိတ်ကို ညစ်နွမ်းစေတတ်သော ဘေးရန် မျှသာ ဖြစ်၏။ ဤဩဘာသ စသည်ကို သာယာနှစ်သက်မှုသည် လမ်းမှန်မဟုတ် အမဂ္ဂတည်း၊ ဤဩဘာသ စသည်ကို ဝရမစိုက်ဘဲ အားထုတ်မြဲ ဝိပဿနာ သာလျှင် မဂ်ဖိုလ် ရကြောင်း လမ်းကောင်း မဂ္ဂတည်း ” ဟု လမ်းမှန် မမှန်ကို ပိုင်းခြားတတ်သော ဉာဏ်ဖြစ်လာ၏။ ထိုဉာဏ်သည် သာမန် သိရုံမျှ မဟုတ်၊ မဂ္ဂ အမဂ္ဂကို မျက်စိဖြင့် ကြည့်ရသလို သိမြင်တတ်သောကြောင့် ဒဿနလည်း မည်၏။ ဝိပဿနုပက္ကိလေသ တို့မှ စင်ကြယ်သောကြောင့် ဝိသုဒ္ဓိလည်း မည်၏။ ထို့ကြောင့် မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ ဟု ခေါ်သည်။ ဤမျှလောက်သော ဝိပဿနာ အစဉ်ဖြင့် ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် အဆုံး မသတ်သေး ဩဘာသ စသည်တို့၏ နှောင့်ရှက်မှုကြောင့် အဆုံး မသတ်ခင်

ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ အဖွင့် ၁၃၁

လမ်းခုလတ်မှာပင် ဝိပဿနာအစဉ် ရပ်နေသည်။ ထို့ကြောင့် သမ္မသနဉာဏ်နှင့် ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် ရှေ့ပိုင်းကို မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏ ဒဿနဝိသုဒ္ဓိနယ် ဟု မှတ်။

ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ

ပရိပန္နဝိမုတ္တဿ။ ။ “ ပရိပန္နန္တိ - ဝိပဿနာအစဉ်ကို နှောင်ဖွဲ့ ဖျက်ဆီး တတ်ကုန်၏။ ဣတိ-ကြောင့်၊ ပရိပန္နာ-ပရိပန္နတို့မည်၏” နှင့် အညီ၊ ဝိပဿနာစိတ်အစဉ်ကို ဖွဲ့နှောင် ဖျက်ဆီးတတ်သော ဝိပဿနပဏ္ဍိလေသ တရားစုကို ပရိပန္န ဟု ခေါ်၏။ မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏ ဒဿနဝိသုဒ္ဓိဖြင့် ထိုပရိပန် ဘေးရန် မှ လွတ်ခဲ့သောယောဂီကို ပရိပန္နဝိမုတ္တ ဟု ခေါ်သည်။

ဥဒယဗ္ဗယဉာဏတောပဋ္ဌာယ—ရှေ့က ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ဖြစ်ခဲ့ သော်လည်း ဝိပဿနပဏ္ဍိလေသတို့၏ နှောက်ရှက်မှုကြောင့် အနိစ္စ စသော လက္ခဏာ ၃ ပါးတို့ ကောင်းကောင်း မထင် ရှားသေး၊ ထို့ကြောင့် ဥပဏ္ဍိလေသ တို့မှ လွတ်ပြီးသည့်အခါ ထို လက္ခဏာ ၃ ပါး အလွန် ထင်ရှားအောင် ဥဒယဗ္ဗယ ဉာဏ်ကို ထပ်မံ အားထုတ်ရပြန်သည်။ ထို ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်မှ စ၍ ဘင်္ဂဉာဏ် ဘယဉာဏ် စသောဉာဏ် အစဉ်အတိုင်း အနု လောမဉာဏ် ရောက်သည့် အခါကျမှ ပဋိပဒါဉာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိနယ် ဆုံးသည်။ [မဂ်ဖိုလ်သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် ဖြစ်၍ ပဋိပဒါဟု၎င်း၊ တေဘူမကသင်္ခါရကို အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ ဟု သိတတ်သောကြောင့် ဉာဏဟု၎င်း၊ သာမန်

၁၃၂ ကမ္မဋ္ဌာန်း ဘာသာဒီကာ

အသိမျိုး မဟုတ် မျက်စိဖြင့် မြင်ရသလို သိမြင်တတ်သော
ကြောင့် ဒဿန ဟု၎င်း၊ ဆန့်ကျင်ဘက် ကိလေသာတို့မှ ဝေး
သည်ထက် ဝေးကွာ၍ လွန်စွာစင်ကြယ်သောကြောင့် ဝိသုဒ္ဓိဟု
၎င်း ခေါ်သည်။ “ပဋိပဇ္ဇန္တိ တောယာတိ ပဋိပဒါ” ဟု ဝိဂြိုဟ်
ပြု၊ “တောယ-ဤ ဥာဏ်အစဉ်ဖြင့်၊ ပဋိပဇ္ဇန္တိ-မဂ်ဖိုလ်သို့
ရောက်ကြရကုန်၏” ဟု အနက်ပေး။]

ဘင်္ဂဥာဏ်။ ။ ဥဒယဗ္ဗယဥာဏ်ဖြင့် ရုပ်နာမ်၏ အဖြစ်
အပျက် ၂ မျိုးလုံးကို ထင်ရှားအောင်ရှု၍ အလွန်ထင်နေသည့်
အခါ အဖြစ်အပျက်တို့က အလွန် လျင်မြန်ရကား အဖြစ်ကို
အာရုံမပြုမီ မပျက်တော့ဘဲ အပျက်ကိုချည်းသာ မြင်လေတော့
၏။ ဥပမာ—ရေအိုင်တွင် မိုဃ်းရွာ၍ ရေအုဖေင်းပွက် က
လေးများကို ကြည့်ရှုရာဝယ်ဖြစ်ပြီးသည်နှင့် တပြိုင်နက် အပျက်
က မြန်လွန်းရကား အဖြစ်ကို မမြင်လိုက်ရဘဲ အပျက်ကိုသာ
မြင်ရတော့သကဲ့သို့တည်း။ ပစ္စုပ္ပန် ရုပ် နာမ် များ၏ အပျက်
ဘင်္ဂကို ကျကျနန ရှုနိုင်သည့်အခါ အတိတ် အနာဂတ် ရုပ်
နာမ်များကို မှန်းဆ၍ အာရုံပြုလိုက်သည်ရှိသော် အပျက်ဘင်
ကိုသာ အာရုံပြုမိလျက်သား ဖြစ်နေတော့၏။ သင်္ခါရ တခုခု၏
ဘင်္ဂကို အာရုံပြုသော ဘင်္ဂဥာဏ်၏ ဘင်္ဂကိုပင် နောက်ထပ်
ဆက်၍ ဥာဏ်တခုက အာရုံ ပြုနိုင်သောအခါ ဘင်္ဂဥာဏ်
အထွဋ် အထိပ်သို့ ရောက်ပြီ။

သင်္ခါရ.မေ ပုဗ္ဗုဇ္ဇိဝံ, ဘိဇ္ဇရေ ဘိဇ္ဇရေ ခဏံ၊
ပဿတွေဝံ ဘင်္ဂဥာဏံ, ဇာတံ တတိယ ယောဂိနော။

ဘယဉာဏ် အဖွင့်

ဣမေသင်္ခါရာ - ဤ ရုပ် နာမ် ၂ ပါး၊ သင်္ခါရ တရားတို့ သည်၊ ပုဗ္ဗုဒ္ဓံ-ရေအိုင်အထက်၊ မိုဃ်းရေပွက်တို့၊ အပျက် လျင်မြန်၊ ပုံဟန်အတူသာလျှင်၊ ခဏ်-ယုတ်တရက်မျှ၊ တခဏ ခြင်း၊ ဘိဇ္ဇာရေ ဘိဇ္ဇာရေ - အဆက်မပြတ်၊ တပျက်ထည်းပျက် တတ်ကုန်စွတကား၊ ဧဝံပဿတော - ဤကဲ့သို့လျှင်၊ အပျက် မြင်အောင်၊ ဆင်ခြင်ပွားများလျက်နေသော၊ တတိယယောဂီ နော-တတိယအဆင့်၊ ဉာဏ်ကုန်လွင့်၍၊ အသင့် ကြီးကုတ်၊ အားထုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဘင်္ဂဉာဏ်- အဖြစ်တွေ ပျောက်၊ အပျက်လောက်မျှ၊ မျက်မှောက် မြင်ဟန်၊ ဘင်္ဂဉာဏ်သည်၊ ဇာတိ-ဒုက္ခခပ်သိမ်း၊ ဝဋ်ဇာတ်ငြိမ်းဘို့၊ ကိန်းအားလျော်စွာ၊ ဖြစ်ပေါ်၍လာပေသတည်း။

ဘယဉာဏ်။ ။ အသက်ရှည်ကြာ ချမ်းသာကို လိုလား၍ ဘေးကိုများစွာ ကြောင့်တတ်သူသည် ခြင်္သေ့ သစ် ကျား သားရဲ များသော တောအရပ်ကိုမြင်လျှင် ကြောင့်စရာ အရပ်ဟု ထင် မှတ်သကဲ့သို့၊ ဘင်္ဂဉာဏ်ဖြင့် ရုပ်နာမ်၏ အပျက်တွေကို မြင်ပြီး ရကား “ ဤ ရုပ်နာမ်တို့သည် ရှေးရှေး ဘဝ၌၎င်း ယခုဘဝ ရှေးကာလ၌၎င်းပျက်ခဲ့လှပြီ၊ ယခုလည်း နှမ်းအိုးခင်း၌ နှမ်း စေ့တွေ တဖျစ်ဖျစ်နေသလို တပျက်ထည်း ပျက်လျက်ပင်၊ နောက်နောက်ကာလ နောက်ဘဝ၌လည်း (သည်ပုတ်ထဲက သည်ပဲ-ဆိုသလို) ကေန ပျက်ရဥျားမည်၊ ဤ ရုပ် နာမ် တွေ သည် ကြောက်စရာတွေပါတကား” ဟု ထင်မြင်သော ဘယ ဉာဏ်ဖြစ်ပေါ်လာလေသည်။

နိရုဒ္ဓါ.တီတသင်္ခါရာ၊ ပစ္စုပ္ပန္နာ စ ဘိဇ္ဇာရေ၊
အနာဂတာ ဘိဇ္ဇိသန္တိ၊ သဗ္ဗေပိဘာယိတဗ္ဗကာ။

၁၃၄ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာသာဒီကာ

အတိတသင်္ခါရာ - အတိတ်ဘဝ, ရှေးကာလ၌, ဖြစ်ကြ
 အများ, သင်္ခါရတရားတို့သည်၊ နိရုဒ္ဓါ- ငါ၏သန္တာန်, အ
 ဘန်ဘန်ဖြင့်, မှန်မှန်ပျက်ပြိုန်း, ကုန်ဆုံးကြလေကုန်ပြီ၊ ပစ္စုပ္ပန်
 စ - ယခုလက်ငင်း, ပက်ပင်းတွေကြို, အဖုံဖုံပွား, သင်္ခါရ
 တရားတို့သည်လည်း၊ ဘိဇ္ဇာရေ - နှမ်းအိုးခင်းထက်, နှမ်းတွေ
 ကျက်သို့, ယုတ်တရက်အနေ, ချုပ်ပျက်ကြလေကုန်၏၊ အနာ
 ဝတာ-နောက်နောက်ဘဝ, နောက်ကာလ၌, ဖြစ်ကြရန်သင့်,
 အဆင့်ဆင့်ပွား, သင်္ခါရ တရားတို့သည်လည်း၊ ဘိဇ္ဇာသန္တိ-
 သည်ပုတ်ထဲက, သည်ပဲအနေ, ချုပ်ပျက်ရလေ ကုန်လတံ၊
 သဗ္ဗေပီ - ယခုရှေ့နောက်, ငါ့ထံရောက်လျက်, ချုပ်ပျောက်
 ပျက်ပြိုန်း, ရုပ် နာမ် အားလုံးတို့သည်ပင်၊ ဘာယိတဗ္ဗကာ-
 ကြောက်မက်ဘွယ်ခမန်း, ဘေးဘျမ်းတို့ချည်းပါတကား။

ဘယဉာဏ်မကြောက်။ ။ ဘယဉာဏ်သည် ကြောက်
 သလော, ထို ဘယဉာဏ် ဖြစ်သော ယောဂီသည်
 ကြောက်သလော- ဟု မေးဘွယ် ရှိ၏၊ အဖြေကား-
 ကြောက်တတ်သော သဘောမှာ ဒေါသဇောသာ
 တည်း၊ ထို့ကြောင့် မဟာကုသိုလ်၌ ယှဉ်လျက် ဖြစ်
 သောဘယဉာဏ်သည် မကြောက်ပါ, ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်
 ကလည်း မကြောက်ပါ၊ သို့သော် “တေဘူမက သင်္ခါရ
 တရားတွေကို ကြောက်ဘွယ်ကောင်းသော တရားတွေ
 ပါတကား” ဟု ရှုတတ်သောကြောင့် ဘယဉာဏ် ဟု
 ဆိုပါသည်၊ ဥပမာ - ကလေးမိုက် တယောက်သည်
 ကလေးချင်း အပေါ်မှာအတော်ရက်စက်၏၊ ထိုသူနှင့်
 ကစားသော ကလေးများမှာ ဒုက္ခရောက်ရ၏၊ ထို

အာဒိနဝဂ္ဂဘာဏ် အဖွင့်

ကလေးမိုက်ကို လူကြီးတွေက မကြောက်၊ သို့သော် “ကြောက်စရာ ကောင်ကလေး” ဟု ထင်မှတ်သကဲ့သို့တည်း။

အာဒိနဝ, နိဗ္ဗိဒါ, မုစ္ဆိတုကမ္ပတာ။ ။ရုပ် နာမ် သင်္ခါရတို့၌ ကြောက်မက်ဘွယ် ဘေးကြီးပါတကားဟု ဘယဉာဏ် ပေါ်လာသည့်အခါ ထို သင်္ခါရတို့၌ အပြစ်မြင်သော အာဒိနဝဉာဏ်လည်း ပေါ်လာတော့မည်။ အပြစ်မြင်လျှင် ထို သင်္ခါရတို့၌ မပျော်ရွှင်နိုင်တော့ဘဲ ငြီးငွေ့သော နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်လည်း ဆက်လက် ဖြစ်ပေါ်လာတော့မည်သာ [ဤ ဘယအာဒိနဝ နိဗ္ဗိဒါဉာဏ် ၎် ပါးသည် ဖြစ်ကာစ၌ ရှုမြင်ပုံ ကွဲသော်လည်း အသားကျသည့်အခါ ဉာဏ် တခုထည်း၌ပင် ဘယအာဒိနဝ နိဗ္ဗိဒါသဘော ရှိနိုင်လေသည်။] ထိုကဲ့သို့ ငြီးငွေ့လာလျှင် (ပိုက်ကွန်တွင် မိသောငါးသည်ပိုက်ကွန်မှ လွတ်ထွက်လို သကဲ့သို့) ထို သင်္ခါရတို့မှ လွတ်မြောက်လိုသော မုစ္ဆိတုကမ္ပတာ ဉာဏ်လည်း ဖြစ်ပေါ်လာတော့လတံ့။

ဘယတော.ပဋ္ဌာနေ နေဝ, အာဒိနဝံ စ ဇာနတော၊ နိဗ္ဗိန္ဒတော သင်္ခါရေသု, ဇာတာ မုစ္ဆိတုကမ္ပတာ။

သင်္ခါရေသု-ရုပ်နာမ် ၂ ပါး, သင်္ခါရတရားတို့၌၊ ဘယတော.ပဋ္ဌာနေနေဝ - ကြောက်ဘွယ်ခမန်း, ဘေးဘျမ်း ဟု, စေ့ငုဆင်ခြင်, ထင်မြင်နေခြင်းကြောင့် သာလျှင်၊ အာဒိနဝံ-ပြော၍မကုန်, ပြစ်မျိုးစုံကို၊ ဇာနတောစ သိမြင်သော ဉာဏ်, ထက်သန်သူလည်း ဖြစ်ပေထသော၊ နိဗ္ဗိန္ဒတော စ-ငြီးငွေ့သော ဉာဏ်, ထက်သန်သူလည်း ဖြစ်ပေထသော၊ ယောဂိနော-

၅ ကြိမ် ၆ ကြိမ်၊ ဥာဏ်ဝရဇိန်ဖြင့်၊ အရှိန် ထက်မြက်၊ ဆက်လက် အားထုတ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ မုစ္ဆိတုကမ္ပတာ- သင်္ခါရစက်၊ သံသာဘက်မှ၊ လွတ်ထွက်လိုဟန်၊ ထက်မြက်သောဥာဏ်သည်၊ ဇာတာ-ဒုက္ခခပ်သိမ်း၊ ဝဋ်ဇာတ်ငြိမ်းဘို့၊ ကိန်းအားလျော်စွာ၊ ဖြစ်ပေါ်၍လာပေသတည်း။

ပဋိသင်္ခါဥာဏ်။ ။ သင်္ခါရတို့၌ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တဟု ထပ်မံရှုသော ဥာဏ်သည် ပဋိသင်္ခါဥာဏ် မည်၏။ [ပဋိ= တဘန် + သင်္ခါ= ရှုတတ်သောဥာဏ်။] မုစ္ဆိတုကမ္ပတာဥာဏ်ဖြင့် သင်္ခါရတို့မှ လွတ်မြောက် လိုရုံသာ ရှိသေး၏၊ တကယ် မလွတ်နိုင်သေး။ ဤ ပဋိသင်္ခါဥာဏ်ဖြင့် သင်္ခါရတို့ကို စွန့်လွှတ်တော့မည်။ သို့သော် စွန့်လွှတ်ခါနီး၌ ယုတ်ခနဲ မလွတ်လိုက်သေးဘဲ ကြပ်ကြပ် နှံ့နာအောင် (နိစ္စ သုခ အတ္တဟု နောင်ခါ မစွဲလမ်းနိုင်အောင်) တဘန်ထပ်၍ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ ဟု ရှုပြန်လေသည်။ ဥပမာ- တံငါသည် တယောက် ငါးဖမ်းရာ ဝယ် ရှည်လျားသော အကောင်ကြီးကို ရေထဲ၌ လည်စေ့ ဆုပ်မိရာ ‘အင်မတန် ငါးမြွေကြီးကို ဖမ်းမိပြီ’ ဟု ရှင်လန်းအားရ လျက် ရေမှ ဖော်ထုတ်လေလျှင် မြွေဆိုး၏ အမှတ် လက္ခဏာ ဖြစ်သော လည်ရေးသုံးဆင့်ကို မြင်လေသော် ကြောက် ရှုံ့လျက် စိတ်ပျက်ပျက်နှင့် လွတ်ပစ်လိုပါသော်လည်း အလွတ်တွင် မိမိလက်ကို ကိုက်သွားမည်စိုးသောကြောင့် ယုတ်တရက် မလွတ်သေးဘဲ ချာချာလည်အောင် ရစ်ပတ်၍ အတော်နှံ့နာမှ လွတ်ပစ်လိုက်ရသကဲ့သို့၊ ထို့အတူ သင်္ခါရရုပ်နာမ်တို့ကို ပင်ကိုယ်က အတော် နှစ်သက်ခဲ့ပြီးနောက် အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ လက္ခဏာတွေကို တွေ့မြင်ရသည့်အခါကျမှ ဘယ အာဒိနဝ နိဗ္ဗိဒါ မုစ္ဆိတု

သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ် အဖွင့်

ကမ္မတာဉာဏ်တို့ အစဉ်အတိုင်းဖြစ်ပြီးလျှင် ယခုအခါ စွန့်ပစ်ဘို့ရာ အနိစ္စစသော လက္ခဏာများကို ထပ်မံရှုပြန်ရသည်။

သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်။ ။ ပဋိသင်္ခါဉာဏ်ဖြင့် သင်္ခါရတို့ကို စွန့်လွှတ်လိုက်ပြီးနောက် သင်္ခါရတို့၌ ဘယ အာဒိနဝ စသည်ဖြင့် မရှုတော့ဘဲ လစ်လျူရှုနိုင်သောဉာဏ်သည် သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်မည်၏။ ဤဉာဏ်ဖြင့် လစ်လျူရှုသည်-ဟု ဆိုသော်လည်း လုံးလုံး အာရုံမပြုဘဲနေလို့ မဖြစ်၊ ဝိပဿနာဉာဏ် ဟူသမျှ သင်္ခါရ ရုပ်နာမ်ကိုပင်အာရုံ ပြုရ၏။ သို့သော် အာရုံပြုသည့် အခါ သာယာ နှစ်သက်ခြင်းလည်း မရှိ၊ ကြောက်မက်ဘွယ် ဟူ၍လည်း ဂရုမစိုက်ဘဲ လစ်လျူရှုကာ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ ဟုဆင်ခြင်နေခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ ဥပမာ—မယားကို ချစ်ခင်သော ယောက်ျားသည် တပီးသူနှင့် ဖောက်ပြား နေသည်ကို တွေ့မြင်၍ ထိုမယား၌ ကြောက်ရွံ့ခြင်း အပြစ် မြင်ခြင်းတို့နှင့် ရောနှောကာ မကြာခင်ကွာရှင်းလိုက်၏။ ထို့နောက် ထိုမယားကိုချစ်လည်းမချစ်၊ တပီးသူနှင့် ဖောက်ပြားသည်ကို မြင်သော်လည်း ထူးခြား၍ အပြစ်မမြင်၊ ဘာဘဲဖြစ်ဖြစ် ဟု လစ်လျူရှုသကဲ့သို့တည်း။

မုစ္ဆိတုံ ကာမတောယေဝ၊ ပဋိသင်္ခါယ ဇာနတော၊
သင်္ခါရပေက္ခာ နာမံ ဉာဏံ၊ ဇာတံ နဝမ ယောဂိ
နော။

မုစ္ဆိတုံ - သင်္ခါရခပင်း၊ လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ။ ကာမတောယေဝ - မြှော်လင့်ငံ့စား၊ လိုလားခြင်းကြောင့်သာလျှင်၊ ပဋိသင်္ခါယ - အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ ဟု၊ ကြည့်ရှုတဘန်၊ ဆင်ခြင်

သော ဉာဏ်ဖြင့်၊ ဇာနတော-နိစ္စ သုခ၊ အတ္တကင်းစင်၊ သိမြင် လျက်ရှိသော၊ နဝမယောဂိနော-နဝမအဆင့်၊ ဉာဏ်ကုန်လွှင့်၍၊ အသင့်ကြီးကုတ်၊ အားထုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ သင်္ခါရ ပေက္ခာနာမ် ဉာဏ်-အကြောက်မဘက်၊ မနှစ်သက်ဘဲ၊ ပစ်စလက်ခတ်ဟု၊ လစ်လျူရှုသောဥာဏ်သည်။ ဇာတံ-ဒုက္ခခပ်သိမ်း၊ ဝဋ်ဇာတ်ငြိမ်းဘို့၊ ကိန်းအားလျော်စွာ၊ ဖြစ်ပေါ်၍ လာပေသတည်း။

အနုလောမဥာဏ်။ "ဤဥာဏ်မှ တဆင့်တက်လျှင် မဂ်ဖိုလ် ရောက်တော့မည်။ သို့အတွက် အထက်မဂ်ခဏ်း၌ ရလတံ့သော ဗောဓိပက္ခိယ တရားအား၎င်း ဥဒယဗ္ဗယ စသော အောက်ဥာဏ် ၈ ပါးအား၎င်း လျော်သောကြောင့် ဤဥာဏ်ကို အနုလောမဥာဏ် ဟု ခေါ်သည်။ ချဲ့ဥးအံ့—ဤ အနုလောမဥာဏ်သည် ရှေးဥာဏ်များ၏ ဆိုင်ရာကိစ္စကို ခွင့်ပြု ကျေနပ်သကဲ့သို့၊ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ ဟု ထပ်၍ ရှုတုန်းပင်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ရှေးဥာဏ် ၈ ပါးနှင့် မဆန့်ကျင် - အလျော်ပင်ဖြစ်၏။ ပင်ကိုယ် ရည်ရွယ်ရင်းက မဂ်ခဏ်၌ ဗောဓိပက္ခိယ တရားတို့ကို ရအောင်ရည်ရွယ်ခဲ့၏။ ထို ရည်ရွယ်ချက် အတိုင်း ထိုတရားများကို ကေန ရတော့မည်ဖြစ်၍ ထို ဗောဓိပက္ခိယ တရားတို့အားလည်း လျော်၏။ ဥပမာ— ဘုရင်၏ ရှေ့တော်မှောက်၌ အမတ်ကြီး ၈ ယောက်တို့ရာဇသတ်နှင့်အညီ တရားစီရင်လေရာ၊ ဘုရင်မင်းမြတ်ကလည်း “အမတ်ကြီးများ စီရင်ချက်အတိုင်း တည်စေ” ဟု အမိန့်ချမှတ်၏။ ဤ၌ ဘုရင်၏ အမိန့်သည် အမတ်ကြီး ၈ ယောက်၏ စီရင်ချက်နှင့်၎င်း အထက် ရာဇသတ်ကျမ်းနှင့်၎င်း လျော်သကဲ့သို့တည်း။ ဤ အနုလောမ

အနုလောမဉ္ဇာဏ် အဖွင့်

ဉာဏ် ဟူသည် မဂ္ဂဝီထိ၌ပါသော ပရိကမ် ဥပစာ အနုလုံကိစ္စ တပ်သော ဉာဏ်ပင်တည်း။ ဝေါတြိဘူကား သင်္ခါရကို အာရုံ မပြု၊ နိဗ္ဗာန်ကိုသာ အာရုံပြုသောကြောင့် ဝိပဿနာဉာဏ် ၌ မဝင်၊ သို့သော် ဝိပဿနာ ဉာဏ်များ၏ အထွဋ် ဥျားခေါင်း နှင့် တူသောကြောင့် ဝိပဿနာတွင် သွင်းယူရာ၏။

အနုလောမဉ္ဇာဏ် ပေၤ လာပုံ။ "သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်ဖြင့် သင်္ခါရတို့၌ လစ်လျူရှုကာ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ ဟု ရှုဆင်ခြင် ဘန် များလတ်သော် သင်္ခါရတို့ကို အာရုံမပြုလိုဘဲ သင်္ခါရတို့မှ တွန့်ဆုတ်လျက် သင်္ခါရ လွတ်ကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကိုသာ စိတ်ညွတ် နေတော့၏။ သို့သော် နိဗ္ဗာန်ကိုတိုက်ရိုက် မမြင်ရသေး သဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကိုရှာတွေ့ရင်းပင် သင်္ခါရတို့ကို အာရုံပြုနေရသေးသည်။ ဥပမာ—ယခုလို စက်သင်္ဘောများ မထွန်းကားမီ ရွက်လှေ ကြီးများဖြင့် သမုဒြာဝယ် ကူးသန်းရသော အခါတုန်းက ကုန် သည်တို့သည် လှေပေါ်၌ ကျီး ငှက်ကို ယူဆောင်သွားပြီးလျှင် ကမ်းကို မမြင်ရသည့်အခါ ထို ကျီး ငှက်ကို လွှတ်ကြရကုန်သ တတ်၊ ထိုကျီးသည်ကမ်းကို ပျံသန်း ရှာတွေ့စဉ် ကမ်းမမြင် သေးသမျှ လှေသို့ပြန်လာ၍ ရွက်တိုင်၌ နား၏။ ထို့နောက် ရှာပြန်၏၊ မမြင်လျှင် ရွက်တိုင်မှာ လာနား၏။ ကမ်းမြင်သည့် အခါ၌ကား လှေသို့ မပြန်လာတော့ဘဲ တဟုန်ထည်း ကမ်း ရောက်အောင် ပျံသန်းလေတော့၏။ ထို့အတူ ယောဂီ၏စိတ် သည်လည်း နိဗ္ဗာန် မမြင်သေးသမျှ သင်္ခါရကို အာရုံပြုကာ ပြုကာ နိဗ္ဗာန်ကိုသာ ရှာတွေ့နေ၏။ နိဗ္ဗာန် မြင်လောက်သည့် အကြိမ်၌ကား ပရိကမ် ဥပစာ အနုလုံ ဟု အနုလောမဉ္ဇာဏ် ပေါ်လာပြီးနောက် ဝေါတြိဘူဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံ ပြုလျက်

၁၄၀ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာသာဒီကာ

မဂ်ဖိုလ် ရောက်အောင် တိုးတက်လေတော့သည်။ ဤသို့လျှင် ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်မှစ၍ အနုလောမဉာဏ် တိုင်အောင် အဆင့်ဆင့် တိုးတက်လာသော ဝိပဿနာဉာဏ် ၉ ပါးကို ပဋိပဒါ ဉာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိဟု ခေါ်သည်။

သင်္ခါရာ လီနစိတ္တဿ၊ ဝိတသင်္ခါရမေသတော၊
အနုလောမနာမံ ဉာဏံ၊ ဇာတံ ဒဿမယောဂိနော။

သင်္ခါရာ-ရုပ်နာမ် ၂ ပါး၊ သင်္ခါရတရားမှ၊ လီနစိတ္တဿ-အာရုံမျှကို မပြုလိုသဖြင့်၊ တွန့်တိုဆုတ်နစ်၊ စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သာလျှင်၊ ဝိတသင်္ခါရံ-သင်္ခါရ ခပ်သိမ်းတို့၊ ဇာတ်ငြိမ်းရာမှန်၊ ဧနိဗ္ဗာန်ကို၊ သေတော-စွဲလမ်း နှစ်သက်၊ ရှာကြံ လျက် ရှိသော၊ ဒဿမယောဂိနော- ဒဿမအဆင့်၊ ဉာဏ်ကုန်လွှင့်၍၊ အသင့် ကြီးကုတ်၊ အားထုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ အနုလောမနာမံဉာဏံ-ရှေ့နောက် လျော်ကန်၊ အနုလောမ မည်သော ဉာဏ်သည်၊ ဇာတံ-ဒုက္ခခပ်သိမ်း၊ ဝဋ်ဇာတ်ငြိမ်းဘို့၊ ကိန်းအားလျော်စွာ၊ ဖြစ်ပေါ်၍ လာပေသတည်း။

မဂ်ရခါနီး စိတ်အစဉ်။ ။ တဿေဝံ ပဋိပဇ္ဇန္တဿ မှစ၍ ပဝတ္တန္တိ တိုင်အောင်သော စကားရပ်ကား ဆိုခဲ့ပြီးသော အနုလောမဉာဏ်ကို ပြသောစကားရပ်တည်း။ ထို စကားရပ်၌ ဒွေတီဏိ ဝိပဿနာစိတ္တာနိ ဟူသည် ပရိကမ် ဥပစာ အနုလုံမည်သော ဝိပဿနာစိတ်များတည်း၊ တိက္ခ ပုဂ္ဂိုလ် အတွက်

ဝုဠာနဂါမိနိဝိပဿနာ အဖွင့်

၂ ကြိမ်၊ မန္တပုဂ္ဂိုလ်အတွက် ၃ ကြိမ်ဖြစ်ပုံကို မဂ္ဂဝီထိအတိုင်း သိလေ။ အားလုံး မှတ်ဘွယ်ကို ဝီထိပိုင်း၊ ဝီထိဆိုရိုး အပ္ပနာ ဇဝနဝါရ၌ ပြထားပြီ။

ဝုဠာနဂါမိနိ ဝိပဿနာ။ "မဂ်တရားကို ဝုဠာနဟုခေါ်၏ ထိုဝုဠာနမည်သောမဂ်သို့ ရောက်ကြောင်း ဖြစ်သော (မဂ်နှင့် နီးကပ်နေသော) ဝိပဿနာသည် ဝုဠာနဂါမိနိ ဝိပဿနာ မည်၏။ ချဲ့ဥားအံ့—မဂ်တရား မှန်လျှင် သင်္ခါရကို အာရုံမပြု၊ နိဗ္ဗာန်ကိုသာ အာရုံပြု၏။ ထို့ကြောင့် မဂ်သည် သင်္ခါရ တည်း ဟူသော အာရုံ နိမိတ်မှ ထမြောက်၏။ မဂ်ကိုရလျှင် သံသရာ ဝင်၌ ကြာရှည်စွာ ခန္ဓာအစဉ်မဖြစ်တော့ပြီ။ သောတာပတ္တိမဂ် ရလျှင်ပင် ကာမဘုံ၌ ဂုဘဝမျှသာ ဖြစ်ခွင့် ရှိတော့၏။ ထို့ ကြောင့် မဂ်တရားသည် အစဉ်မပြတ် ဖြစ်ဘွယ်ရှိသော ဝင်ခန္ဓာ မှလည်း ထမြောက်တတ်၏။ ဤသို့ သင်္ခါရနှင့် ဝဋ္ဋပဝတ္တမှ ထ မြောက်တတ်သောကြောင့် မဂ်ကို ဝုဠာန ဟု ခေါ်သည်။ ထို ဝုဠာနမည်သောမဂ်သို့ရောက်ကြောင်း ဝိပဿနာကား သင်္ခါရ ပေက္ခာဉာဏ်၏ နောက်ဆုံး အပိုင်းနှင့် အနုလောမဉာဏ်ပင် တည်း။ ထိုစကား မှန်၏—သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်ကို ရှေ့ပိုင်း အလယ်ပိုင်း မဂ္ဂဝီထိနှင့် ဆက်သွယ် နေသော နောက်ဆုံး အပိုင်းဟု ၃ ပိုင်းခွဲရာ၏။ ထိုတွင် ရှေ့ပိုင်း အလယ်ပိုင်း တို့ သည် ဤဝုဠာနဂါမိနိ ဝိပဿနာနှင့် မသက်ဆိုင်။ မနောဒွါရာ ဝဇ္ဇန်းနောက် ဇော ၇ ကြိမ် ဟူသော သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ် ဖြစ်ပြီးလျှင် ဘဝင် အနည်းငယ် ခြား၍ ဘဝင်စလန ဘဝင် ပစ္စေဒ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းတို့နောက် ပရိကံ ဥပစာ အနုလုံ ဟု အနုလောမဉာဏ်ဖြစ်၏။ (ထို့နောက် ဂေါတြဘု ဆက်၍

၁၄၂ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာသာဋီကာ

မဂ်ဖိုလ် ဖြစ်တော့လတံ့၊) ထိုသို့အနုလောမဉာဏ်နှင့် ဆက်စပ် ကပ်နေသော သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ် နောက်ဆုံး အပိုင်းနှင့် အနုလောမ ဉာဏ် သည် ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိ ဝိပဿနာ မည်၏။ “ ဝုဋ္ဌာနံ ဝစ္ဆန္တိ တောယာတိ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိ ” တောယ-ဤဝိပဿနာဖြင့်၊ ဝုဋ္ဌာနံ-သင်္ခါရနိမိတ္တ ဝဋ္ဌပဝတ္တမှ ထမြေခံသောမဂ်သို့၊ ဝစ္ဆန္တိ - ရောက်ရကုန်၏။ ဣတိ - ကြောင့်၊ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိ-မည်၏။ [အစဉ်မပြတ် ဖြစ်သော ဝဋ္ဌခန္ဓာကို ဝဋ္ဌပဝတ္တ ခေါ်သည်။]

သင်္ခါရဘူတနိမိတ္တ-ဝဋ္ဌကန္ဓ ပဝတ္တတော၊
 ဝုဋ္ဌာနံ ယာယ ဝစ္ဆန္တိ, သော ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိ။

ဂေါတြဘူစိတ်။ ။ ပုထုဇန ဂေါတ္တံ အဘိဘဝန္တံ ဖြင့် “ ဂေါတ္တံ ဘဝတိ အဘိဘဝတီတိ ဂေါတြဘူ ” ဟု ဝိဂြိုဟ်ပြု၏။ ဂေါတ္တံ-ပုထုဇာအနွယ်ကို၊ ဘဝတိအဘိဘဝတိ-လွှမ်းမိုးတတ်၏။ ဣတိ-ကြောင့်၊ ဂေါတြဘူ - မည်၏။ ဤ၌ ဂေါတ္တံအရ ပုထုဇာ အနွယ်ဟူသည် သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာ မကင်းသော ခန္ဓာအစဉ်တည်း။ ဂေါတြဘူစိတ် ဖြစ်သည့်အခါ ထိုပုထုဇာ အနွယ်ကို လွှမ်းမိုးနိုင်ပြီ။—အရိယ ဂေါတ္တံ အဘိသမ္ဘောန္တံ ဖြင့် “ ဂေါတ္တံ ဘဝတိ အဘိ သမ္ဘုဏာတီတိ ဂေါတြဘူ ” ဟု ဝိဂြိုဟ်ပြု၏။ ဂေါတ္တံ - အရိယာ အနွယ်သို့၊ ဘဝတိ အဘိသမ္ဘုဏာတိ- ရောက်တတ်၏။ [ဤ၌ ဘူဇာတ်သည် “ ဘူ=ပတ္တိယံ ” ဟူသော ဇာတ်ကျမ်းအတိုင်း ရောက်ခြင်းအနက်ကိုဟော၏။] အရိယာအနွယ် ဟူသည် သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာ ကင်းပြီးသော ခန္ဓာအစဉ်တည်း။ ဂေါတြဘူ

နိဗ္ဗာန်အာရုံပြုပုံ အဖွင့်

စိတ်ဖြစ်သည့် အခါ ထိုအရိယာအနွယ်သို့ မရောက်သေးသော် လည်း ရောက်တော့မည် ဖြစ်၍ သမိပ္ပပစာ အားဖြင့် ရောက် သည်-ဟု ဆိုသည်။

နိဗ္ဗာန် အာရုံပြုပုံ—ဤ ဂေါတြဘူသည်မိမိရှေ့က ဆင်ခြင် ပေးမည့် အာဝဇ္ဇန်း မရှိဘဲလျက်ပင် နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုနိုင် သည်။ ထင်ရှားစေအံ့—မြောင်းငယ် တခုကို ခုန်၍ ကူးသော ယောက်ျားသည် အဝေးမှ အပြေးလာပြီးလျှင် မြောင်း အ ထက်က သစ်ကိုင်းမှ ကျသော နွယ်ကြိုးကို ကိုင်၍ဖြစ်စေ ဒုတ် ထောက်၍ဖြစ်စေ မြောင်းကိုခုန်လိုက်ပြီးနောက် ဟိုဘက်ကမ်း အထက်သို့ ရောက်သည့်အခါ ကြိုး၊ သို့မဟုတ် ဒုတ်ကို လွှတ် လိုက်သည်နှင့် တပြိုင်နက် ဟိုဘက်ကမ်းက မြေ၌ ခြေထောက် မိသကဲ့သို့၊ ထို့အတူ ဥဒယဗ္ဗယ ဉာဏ်မှစ၍ ဉာဏ် အဟုန်ဖြင့် ပြေးလာခဲ့ရာ သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ် ဖြစ်ပြီးနောက် ဘဝင်ကျ၍ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ဖြင့် ရုပ်တရား တည်းဟူသော ကြိုး၊ သို့ မဟုတ် နာမ်တရား တည်းဟူသော ဒုတ်ကိုကိုင်၍ ပရိကမ်ဇော ဖြင့် နိဗ္ဗာန် တည်းဟူသော ဟိုဘက်ကမ်းသို့ ခုန်လိုက်သည့် အခါ ဥပစာဇောဖြင့် မြောင်းလယ်သို့ရောက်၊ အနုလုံဇော ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကမ်း အထက်သို့ ရောက်၊ ထို့နောက် ရုပ်နာမ် တည်းဟူသော ကြိုး ဒုတ်ကို လွှတ်လိုက်သည်နှင့် တပြိုင်နက် နိဗ္ဗာန် တည်းဟူသောကမ်းထက်မှ ဂေါတြဘူခြေ နင်းမိလေ သည်။ [သို့ရာဝယ် နင်းမိခါစ၌ မခိုင်မြဲသေး၊ မဂ်ခဏကျမှ ခိုင်မြဲစွာ ထောက်မိလေသည်။] ဤ ဥပမာအရ မဂ္ဂဝီထိ၌ အကြောင်းအားလျော်စွာ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း စသော ရှေ့ စိတ်များက သင်္ခါရကို အာရုံပြု၍ ဂေါတြဘူ မဂ် ဖိုလ်တို့က

၁၄၄ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာသာဋီကာ

နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုသဖြင့် တဝီထိအတွင်း၌ အာရုံချင်း ကွဲပြား ရလေသည်။

အနုလောမဉာဏ်နှင့် ဂေါတြဘု သတ္တိတို့။ "ပရိကမ် စသော အနုလောမဉာဏ်သည် မောဟမှောင်ကိုသာ ပယ်နိုင်၏၊ နိဗ္ဗာန် ကိုမမြင်နိုင်၊ ဂေါတြဘုသည် နိဗ္ဗာန်ကိုသာမြင်နိုင်၏၊ မောဟ ကို မပယ်နိုင်၊ ဥပမာ—နက္ခတ်ဆရာသည် ညဉ့်အခါ၌ လကို ကြည့်ရှုလေသော် တိမ်တိုက် ဖုံးကွယ်နေသဖြင့် နက္ခတ်ကို မမြင် ရ၊ ထိုအခါ မကြာခင် လေလာသဖြင့်၊ ခပ်ကြမ်းကြမ်း တိမ်တွေ ကင်းစင်လေ၏။ ဒုတိယလေ လာပြန်ရာ အလတ်စား တိမ်လွှာ များကို လွှင့်သွားပြီးနောက် တတိယ လေပေါက်မှ တိမ်လွှာ အားလုံး လွှင့်စင်သဖြင့် လကို မြင်ရလေသည်။ ထိုအတူ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော လမင်းကို ကြည့်ရှုရာဝယ် မောဟမှောင် ကွယ်ကာသဖြင့် မမြင်ရဘဲရှိလေရာ၊ ပရိကမ် ဥပစာ အနုလုံ ဟူသော လေ ၃ကြိမ်အစဉ်အတိုင်းလာမှ မောဟမှောင် ကင်း စင်၍ ဂေါတြဘုဖြင့် နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော လမင်းကို မြင်ရ လေသည်။ ဤသို့လျှင် ဂေါတြဘုသည် နိဗ္ဗာန်ကို ပဌမဆုံး မြင် ရသည့်အတွက် မဂ်၏ ရှေ့က ဆင်ခြင်ပေးသည့် အာဝဇ္ဇန်း အရာ၌ တည်သည်ဟု ပြောစမှတ်ပြုကြ၏။

မဂ်စိတ် ပေပါလာ ဖုံ။ "ဂေါတြဘုစိတ်ချုပ်ပြီးနောက် ကိစ္စ လေးချက်ကို တပြိုင်နက် ပြီးစေတတ်သော မဂ်စိတ်ပေပါလာ၏။ ထင်ရှားစေအံ့—ဆီမီးသည် မီးစာကိုလောင်ခြင်း အမှောင်ကို ပယ်ခြင်း အလင်းကို ပြုခြင်း ဆီကို ကုန်စေခြင်း ဤ ကိစ္စ ၄ ချက်ကို တပြိုင်နက်ပြီးစေသကဲ့သို့ မဂ်တရားလည်း ဒုက္ခသစ္စာကို

မဂ်စိတ်ပေါ်လာပုံ

“ ဤမျှသာရှိ၏၊ ဤလောကီ စိတ် စေတသိက် ရုပ်ထက် အပို မရှိ” ဟုပိုင်းခြား၍ သိခြင်းဟူသော ပရိညာကိစ္စ၊ သမုဒယသစ္စာ တဏှာလောဘကို ပယ်စွန့်ခြင်း ဟူသော ပဟာနကိစ္စ၊ နိရောဓ သစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်း ဟူသော သစ္စိကရိယာ ကိစ္စ၊ မဂ္ဂသစ္စာကို မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်ပေါ်လာစေခြင်းဟူသော ဘာဝနာကိစ္စ၊ ဤ ကိစ္စ ၄ ချက်ကို တပြိုင်နက်ပြီးစေနိုင်သည်။

ဤ အရာဝယ် အာရမဏပဋိဝေဓ အသမ္မောဟပဋိဝေဓ ဟု ပဋိဝေဓ ၂ မျိုးကို မှတ်သားရာ၏။ မဂ်ခဏ၌ နိဗ္ဗာန်ကို သိရခြင်းမှာ အာရုံပြုလျက် သိရသော အာရမဏ ပဋိဝေဓ အသိတည်း။ ဒုက္ခသစ္စာကို သိရခြင်းကား ယုံမှားတွေဝေခြင်း မရှိဘဲ ရှင်းပြီး လင်းပြီးသားဖြစ်သော အသမ္မောဟပဋိဝေဓ အသိတည်း။ ဆိုလိုရင်းကား-မဂ်ခဏ၌ ဒုက္ခသစ္စာကို အာရုံ မပြုပေ။ သို့သော် နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုရင်းပင် ဒုက္ခသစ္စာအပေါ်၌ တွေဝေခြင်း မရှိဘဲ ရှင်းလင်းပြီး ဖြစ်သွားသော ကြောင့် အသမ္မောဟ ပဋိဝေဓ အသိဖြင့် “ ဒုက္ခသစ္စာကို ပိုင်းခြား၍ သိသည်” ဟုဆိုလိုသည်။ [“ စတ္တာရိ သစ္စာနိ - သစ္စာ ၄ ပါးတို့ကို၊ ဧကပ္ပဋိဝေဓာနိ - တခုထည်းသော ဉာဏ်ဖြင့် တပြိုင်နက်သိအပ်ကုန်၏ ” ဟုဆိုရာ၌လည်း နိရောဓသစ္စာ ကိုသာ အာရုံပြုလျက် တိုက်ရိုက်သိသည်။ ကျန်သစ္စာ ၃ ပါး၌ ကား မတွေ့ မဝေသော အားဖြင့် ရှင်းလင်းပြီး ဖြစ်နေသော အသမ္မောဟပဋိဝေဓ သာတည်း။ နိရောဓသစ္စာ အတွက်မှာ အာရမဏပဋိဝေဓ သာမက၊ နိဗ္ဗာန်၌ ယုံမှားတွေဝေခြင်း မရှိသော အသမ္မောဟပဋိဝေဓလည်း ရနိုင်သည်ပင်။ ဤ ၂ မျိုး

၁၄၆ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာသာဒီကာ

လုံးသော အသိသည် မဂ္ဂသစ္စာတွင် ပါဝင်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဉာဏ် တခုထည်း၏ စွမ်းရည်သတ္တိတည်း။]

[မဟာဒီကာ] နိရောဓံ ၊ ပေ ၊ ပဋိဝိဇ္ဈတီတိ ဧတေန နိရောဓ သစ္စမေကံ အာရမဏ ပဋိဝေဓေန စတ္တာရိ သစ္စာနိ အသမ္မောဟ ပဋိဝေဓေန မဂ္ဂညာဏံ ပဋိဝိဇ္ဈတီ။

ပစ္စဝေက္ခဏာ ဝီထိ။ ။ ဖိုလ်ဇော ၂ ကြိမ် ၃ ကြိမ်နောင် ဘဝင်ကျ၍ ဘဝင်အစဉ်ပြတ်သည့်အခါ “ငါသည် ဤ မဂ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကိုရပြီ ” ဟု မဂ်ကို ဆင်ခြင်သောဝီထိ၊ မဂ် အကျိုး ကိုလည်း ခံစားရပေပြီ ဟု ဖိုလ်ကို ဆင်ခြင်သော ဝီထိ၊ ဤ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက် ပြုရပေပြီ ဟု နိဗ္ဗာန်ကို ဆင်ခြင်သော ဝီထိ၊ ဤမျှလောက်သော ကိလေသာကို ပယ်ပြီးပြီ ဟု ပဟိန ကိလေသာကို ဆင်ခြင်သော ဝီထိ၊ ဤမျှ လောက် သော ကိလေသာများ ကျန်သေးသည် ဟု သေသ ကိလေသာကို ဆင်ခြင်သော ဝီထိ၊ ဤသို့ ပစ္စဝေက္ခဏာဝီထိ ၅ မျိုးဖြစ်၏။ ထိုတွင် “မဂ္ဂံ ဖလဉ္စ နိဗ္ဗာနံ၊ ပစ္စဝေက္ခတိ” ဟုဆိုသောကြောင့် မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန် တို့ကို ဆင်ခြင်သော ဝီထိ ၃ မျိုးမှာ ကေန ဖြစ်ရမည်ဟု၎င်း “ဟိနေ ကိလေသေ သေသေ စ၊ ပစ္စဝေက္ခတိ ဝါနဝါ ” ဟု ဆိုသောကြောင့် ပဟိန ကိလေသာ သေသ ကိလေသာကိုဆင်ခြင်သော ဝီထိကား အချို့ပုဂ္ဂိုလ်၌သာဖြစ်၍ အချို့ပုဂ္ဂိုလ်၌ မဖြစ်ဟု၎င်း သဂ္ဂိဟ်ကျမ်းက အယူရှိ၏။ ခုနစ်နှစ် အယွယ် သူငယ်များပင် မဂ် ဖိုလ်ကို ရကြသဖြင့် ထို သူငယ် တို့သည် ပယ်အပ် ပြီးသော ကိလေသာ ကြွင်းကျန် သော

ပစ္စဝေက္ခဏာဝီထိ အဖွင့်

ကိလေသာ တို့ကို ခွဲခြား၍ သိဘို့ မလွယ်။ ဘုရား ရှင်၏ နောင်တော်ဖြစ်သော သကဒါဂါမ်တည်ပြီးမဟာနာမ်မင်းကြီး သည်ပင်လျှင် ကျန်ကိလေသာကို မသိသည့်အတွက် “ တပည့် တော်များ အဘယ်ကိလေသာတို့ကို မပယ်အပ်ပါသနည်း” ဟု ဘုရားရှင်အား လျှောက်ထား ဘူးလေသည်။ ထို့ကြောင့် “ ပဟိန ကိလေသာ သေသကိလေသာတို့ကို တချို့ပုဂ္ဂိုလ် ဆင် ခြင်နိုင်၍ တချို့မဆင်ခြင်နိုင်” ဟူသော စကား၌ အယူအဆ တူမျှပေ၏။

“မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ကို ကေန်ဆင်ခြင်ကြသည်” ဟု တထစ်ချ ဆိုသောစကား၌ကား အယူအဆ မတူကြပေ။—“ သာ ပန န သဗ္ဗေသံ ပရိပုဏ္ဏာ ဟောတိ။ ဧကော ဟိ ပဟိန ကိလေသ မေဝ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ ဧကော အဝသိဋ္ဌကိလေသမေဝ၊ ဧကော မဂ္ဂမေဝ၊ ဧကော ဖလမေဝ၊ ဧကော နိဗ္ဗာနမေဝ။ ဣမာသု ပန ပဉ္စသု ပစ္စဝေက္ခဏာသု ကောဝါ ဒွေဝါ နော လဒ္ဓါ န ဝဇ္ဇတိ” ဟူသော စုဠဒုက္ခက္ခန္ဓ သုတ္တဋ္ဌကထာ အလိုမှာ “ ပစ္စဝေက္ခဏာဝီထိ ၅ မျိုးတွင် တမျိုးဖြစ်စေ ၂ မျိုး ဖြစ်စေ ကေန်ရမည်။ သို့သော် မည်သည့် ဝီထိ ဟု အတိကျ မဟုတ်၊ တချို့ပုဂ္ဂိုလ်က ပဟိနကိလေသာကိုသာ ဆင်ခြင်၍၊ တချို့က အဝသိဋ္ဌ ကိလေသာ၊ တချို့က မဂ်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်တွင် သင့်ရာ တမျိုးမျိုးကို ဖြစ်စေ ၂ မျိုးဖြစ်စေ ၃ မျိုးလုံးကို ဖြစ်စေဆင်ခြင် မည်” ဟု ဆိုလိုသည်။ ထို့ပြင် သင်္ဂြိုဟ်၌ “မဂ္ဂံ ဖလဉ္စ နိဗ္ဗာန်” စသည်ဖြင့် မဂ္ဂ ပစ္စဝေက္ခဏာကို ရှေးဥျားစွာ ပြသော်လည်း ယခင်အဋ္ဌကထာ၌ပဟိနကိလေသပစ္စဝေက္ခဏာကိုရှေးဥျားစွာ ပြသောကြောင့် ထိုမဂ် ဖိုလ် စသော အာရုံ ၅ မျိုးတွင် အလို

၁၄၈ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာသာဒီကာ

ရှိသလို ရှေ့နောက်စဉ်၍ ဆင်ခြင် ကြပေလိမ့်မည်။ ဤသို့လျှင် သောတာပတ္တိမဂ် ရပြီးနောက် ၅ ဝီထိ၊ သကဒါဂါမိ မဂ် အနာဂါမိမဂ် ရပြီးနောက် ၅ ဝီထိစီ၊ အရဟတ္တမဂ်ရပြီးနောက် (သေသကိလေသာကို ဆင်ခြင်ဘွယ်မလိုသောကြောင့်) ၄ ဝီထိ၊ အားလုံးပေါင်းလျှင် ပစ္စဝေက္ခဏာဝီထိအမျိုးအစား ၁၉ ပါး ရနိုင်သည်။

ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ။ "သီလ ဝိသုဒ္ဓိစသော ရှေ့ဝိသုဒ္ဓိ ၆ ပါးအစဉ်ဖြင့် အဆင့်ဆင့်တက်၍ ရအပ်သောမဂ်ကို (မဂ် ၄-ပါးလုံးပင်) ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိဟု ခေါ်သည်။ “ စတုဿန္တံ ဇာနာတီတိ ဉာဏံ၊ ပစ္စက္ခတော ပဿတီတိ ဒဿနံ၊ ကိလေသ မလတော ဝိသုဇ္ဈနံ ဝိသုဒ္ဓိ ” သစ္စာ ၄ ပါးကို သိတတ်၊ မျက်စိဖြင့် မြင်ရသလိုတိုက်ရိုက် မြင်တတ်သောကြောင့် ဉာဏဒဿနမည်၏။ ကိလေသာ အညစ်အကြေးမှ စင်ကြယ်သောကြောင့် ဝိသုဒ္ဓိလည်း မည်၏။ နာမည် ၃ ရပ်ကို ပေါင်းစပ်၍ မဂ်ကို ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိဟုခေါ်ဝေါ်အပ်သည်။ ဝိသုဒ္ဓိ ၇ ပါးတွင် သီလ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ ၂ ပါးသည် အခြေခံမူလတည်း။ ထို ၂ ပါးက မစင်ကြယ်လျှင် အထက်ဝိသုဒ္ဓိများ စင်ကြယ်နိုင်မည် မဟုတ်။ အထက် ဝိသုဒ္ဓိ ၅ ပါးကား အထည်ကို သရီရတည်း။ ဤကား အဋ္ဌကထာအဆို၊ [ဒီကာကျော်၌ကား ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိချန်၍ အလယ် ၄ ပါးကို အထည်ကို သရီရ ဟု ဆို၏။ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိကို ဥးခေါင်းနှင့် ဥပမာပြုလိုဟန် တူသည်။ ဝိသုဒ္ဓိ ၇ ပါးနှင့် သမ္ပသနစသော ဉာဏ် ၁၀ ပါးကို ရသင့်သလို တွဲပြုပုံမှာ အခြေပြု၌ ပါလေပြီ။]

ဝိမောက္ခ အဖွင့်

ဝိမောက္ခ။ ။ “ ပဋိပက္ခတော-ဆန့်ကျင်ဘက် ကိလေသာ တို့မှ၊ ဝိမုစ္ဆတိ-လွတ်မြောက်တတ်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ဝိမောက္ခော-ဝိမောက္ခမည်၏။ ” ဤဝိဂြိုဟ်အရ မဂ်ကို ဝိမောက္ခဟု ခေါ်၏။ “ ပဋိပက္ခတော ဝိမုစ္ဆိတ္ထ - ဆန့်ကျင်ဘက် ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်ပြီ ” ဟူသော ဝိဂြိုဟ်အရ ဖိုလ်လည်း ဝိမောက္ခမည် နိုင်၏။ ထိုဝိမောက္ခသို့ ဝင်ရောက်ရာ တံခါးအပေါက်ဝသဘွယ် ဖြစ်သော ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာသည် ဝိမောက္ခမုခ မည်၏။ [အတ္တာဘိနိဝေသ — အတ္တဟူ၍ စွဲလမ်းစွာ သက်ဝင်နေမှု၊ ဝိပလ္လာသ နိမိတ္တ — “ ဝိပရိတော — ဖေါက်ပြန်သော အားဖြင့် + အသနံ-ဖြစ်ခြင်း ” အရ - အနိစ္စတရားကို နိစ္စဟူ၍ ဖေါက်ပြန်စွာ ထင်မှတ်တတ်သော သညာ စိတ္တ ဒိဋ္ဌိ ဟူသော တရားကို “ ဝိပလ္လာသ ” ဟု ခေါ်၏။ ထို ဝိပလ္လာသ တရား သည်ပင် ကိလေသာ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းနိမိတ် ဖြစ်သော ကြောင့် “ ဝိပလ္လာသနိမိတ် ” ဟု ခေါ်သည်။ တဏှာပဏိမိ ဟူသည် ကား သင်္ခါရ အာရုံ၌ စွဲမြဲစွာ စိတ်ကို ထားတတ် တောင့်တ တတ်သော တဏှာတည်း။]

ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိ ဝိပဿနာသည် ရုပ်နာမ် တခုခုကို အနုတ္တဟု ရှုလျှင် အတ္တ ဟု စွဲလမ်းချက်ကို စွန့်လွှတ် နိုင်သောကြောင့် သုညတာ နုပဿနာမည်သော ဝိမောက္ခမုခဖြစ်၏။ [သုညတ-အတ္တမှ ကင်းဆိတ်သော အခြင်းအရာကို + အနုပဿနာ - အဘန်ဘန် ရှုသော ဝိပဿနာ၊] ထို သုညတာ နုပဿနာ မည်သော ဝိမောက္ခမုခမှထွက်၍ မဂ်ရလျှင် ထိုမဂ်သည် သုညတ ဝိမောက္ခမည်၏။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာက ရုပ်နာမ် တခုခုကို အနိစ္စဟု ရှုလျှင် နိစ္စဟူ၍ ဖေါက်ပြန်စွာ ထင်မှတ်တတ်သော

၁၅၀ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာသာသီကာ

သညာ စိတ္တ ဒိဋ္ဌိ ဟူသော ဝိပလ္လာသ နိမိတ်ကို စွန့်နိုင်သောကြောင့် အနိမိတ္တာနုပဿနာ မည်သော ဝိမောက္ခမုခဖြစ်၏။ ထို အနိမိတ္တာနုပဿနာ ဟူသော ဝိမောက္ခမုခမှထွက်၍ မဂ်ရလျှင် ထိုမဂ်လည်း အနိမိတ္တဝိမောက္ခမဂ်မည်သည်။ ဝုဋ္ဌာန ဝါမိနိဝိပဿနာက ရုပ်နာမ် တခုခုကို ဒုက္ခဟူလျှင် ရုပ်နာမ် သင်္ခါရ၌ တောင့်တသော တဏှာပဏိမိကို စွန့်လွှတ် နိုင်သောကြောင့် အပ္ပဏိဟိတာနုပဿနာ မည်သောဝိမောက္ခမုခဖြစ်၏။ ထိုမှထွက်၍ မဂ်ရလျှင် ထိုမဂ်လည်း အပ္ပဏိဟိတမဂ် မည်၏။ ဤကား ဝိပဿနာဂမန၏အစွမ်းဖြင့် မဂ်၌ နာမည် ၃ မျိုးတွင် တမျိုးမျိုး ရနိုင်ပုံတည်း။ [ဝိပဿနာ+အာဂမန-အာဂမန= မဂ်၏ ဖြစ်ပေါ် လာကြောင်း ဖြစ်သော + ဝိပဿနာ = ဝိပဿနာ။]

တထာ ဖလဉ္စ မဂ္ဂါဂမနဝသေန မဂ္ဂဝိထိယံ—ဖိုလ်၏ဖြစ်ပေါ်လာကြောင်း ဖြစ်သောမဂ်သည် မဂ္ဂါဂမနမည်၏။ မဂ္ဂဝိထိ၌ ပါသော ဖိုလ် ၂ ကြိမ် ၃ ကြိမ်လည်းမဂ်နာမည်ကို လိုက်၍ နာမည် အမျိုးမျိုးရသည်။ မဂ်က သုညတဝိမောက္ခမဂ် ဖြစ်လျှင် ဖိုလ်လည်း သုညတ ဝိမောက္ခဖိုလ် မည်၏။ မဂ်က အနိမိတ္တ ဝိမောက္ခ ဖြစ်လျှင် ဖိုလ်လည်း အနိမိတ္တ ဝိမောက္ခ၊ မဂ်က အပ္ပဏိဟိတ ဖြစ်လျှင် ဖိုလ်လည်း အပ္ပဏိဟိတ ဖိုလ်ပင်ဖြစ်သည်-ဟူလို။] “ အာဂစ္ဆတိ ဖလံ ဧတေနာတိ အာဂမနံ၊ မဂ္ဂေါယေဝ အာဂမနံ မဂ္ဂါဂမနံ” တည်း။]

ဖလသမာပတ္တိဝိထိယံ၊ ပေ၊ သုညတဒိဝိမောက္ခောတိ၊ ပုဂ္ဂတိ - ဖလ သမာပတ်ဝင်စားခါနီး၌ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တဟု ရုပ်နာမ် တခုခုကို ဝိပဿနာ ရှုရသေး၏။ ထို့ကြောင့် မဂ္ဂဝိထိတုန်းက

ဖလသမာပတ် ဝင်စားပုံ အဖွင့် ၁၅၁

မဂ်က သုညတဝိမောက္ခစသောမိမိနာမည်ကို ဖိုလ်အား ဆက်လက်၍ ပေးနိုင်သော်လည်း ဖလသမာပတ္တိ ဝိထိခဏ်း၌ မဂ်မပါတော့ပြီ ဖြစ်၍ မဂ်က ဖိုလ်အား နာမည် မပေးနိုင်တော့ပြီ။ သမာပတ် မဝင်စားမီ ရှေ့က ဖြစ်သော ဝိပဿနာ ကသာ ဖိုလ်အား သုညတဝိမောက္ခ စသော နာမည် တခုခုကို ပေးနိုင်သည်။ ဥပမာ—သမာပတ်ရှေ့က ဝိပဿနာသည် သုညတာနုပဿနာဖြစ်လျှင်ဖိုလ်အား သုညတဝိမောက္ခဟူသော နာမည် ပေးနိုင်သည်။ ဤသို့စသည်ဖြင့်သိလေ။

ယထာသကံ ဖလမုပ္ပဇ္ဇမာနံပိ ဣ အဓိပ္ပာယ် ကား — ဖလသမာပတ်ဝင်စားသည့်အခါ မိမိတည်းဟူသော မဂ်အားလျော်သော ဖိုလ်ပင်ဖြစ်၏။ ဥပမာ— ပဌမမဂ်ရတုန်းက သုညတဝိမောက္ခမဂ် ဖြစ်လျှင် ဖလသမာပတ် ဝင်စားသည့်အခါ ဖိုလ်လည်း ထို သုညတဝိမောက္ခ၏ အကျိုးဖြစ်သော ဖိုလ်စိတ်ပင်တည်း။ ထိုသို့ ပဌမ ရခဲ့တုန်းက မဂ်၏ဖိုလ်ပင် ဖြစ်သော်လည်း ထိုမဂ်က ဖလသမာပတ် အတွင်း၌ ဖြစ်သောဖိုလ်အား သုညတဝိမောက္ခ စသော နာမည်ကို မပေးနိုင်တော့-ဟူလိုအကြောင်းကား - ပဌမရခဲ့သော မဂ်နှင့် သမာပတ် အတွင်းက ဖိုလ်မှာ အလွန် ဝေးကွာခဲ့ပြီ ဖြစ်၍၊ ယခု သမာပတ် ဝင်စားခါနီး၌ ဖြစ်သော ဝိပဿနာကသာ ဖိုလ်နှင့်နီးကပ်သောကြောင့်တည်း။ [ယထာသကံ အရာဝယ် မဏိမဉ္ဇူ၌ “ယထာသကံ” ဟုဖွင့်၏။ “ယထာသကမဖလံ - အကြင် အကြင် မိမိ၏ ဥစ္စာဖြစ်သော ဖိုလ်သည် ” ဟု အနက်ပေးစေလိုသည်။ နိဂ္ဂဟိတ်မှာ အာဂုံ သာတည်းတဲ့။]

၁၅၂ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာသာဒီကာ

အာရမဏဝသေန ၊ ပေ ၊ သဗ္ဗတ္ထ သဗ္ဗေသံပိ သမမေဝ— မဂ်
 ဖိုလ် တို့၌ သုညတဝိမောက္ခစသော နာမည်ရမှုမှာ ဝိပဿနာ
 နှင့်ဆက်သွယ်၍သာရသည်မဟုတ်။ အာရုံနှင့်ဆက်သွယ်၍၎င်း
 မိမိပင်ကိုယ် သဘောအားဖြင့် ၎င်း သုညတဝိမောက္ခ စသော
 နာမည်များကို ရကြသေး၏။ ထင်ရှားစေအံ့ - မဂ်ဖိုလ်တို့၏
 အာရုံဟူသည် နိဗ္ဗာန်တည်း။ ထိုနိဗ္ဗာန်ကား ရုပ်ပိုင်း နိဗ္ဗာန်
 ခဏ်း၌ပြုခဲ့သည့်အတိုင်း သုညတ အနိမိတ္တ အပ္ပဏိဟိတအမည်
 ၃ မျိုးလုံးရ၏။ ထိုနိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုသော မဂ်ဖိုလ်များလည်း
 (အကြောင်းအာရုံ၏အမည်ကို အကျိုးအာရမဏိက မဂ်ဖိုလ်
 ပေါ်တင်စား၍) သုညတဝိမောက္ခ အနိမိတ္တဝိမောက္ခ အပ္ပဏိ
 ဟိတဝိမောက္ခ ဟု နာမည် ၃ မျိုးပင် မဂ္ဂဝီထိ၌ဖြစ်စေ ဖလ
 သမာပတ္တိ ဝီထိ၌ ဖြစ်စေ အခါခပ်သိမ်း ရနိုင်ပေသည်။ မိမိ
 သဘောအတိုင်း အမည် ၃ မျိုးရပုံကား-မဂ်ဖိုလ်တို့၌ ရာဂ
 စသော ကိလေသာ တို့မှ ကင်းဆိတ်သောကြောင့် အမြဲပင်
 သုညတဝိမောက္ခ အမည်ရ၏။ [သင်္ခါရတရားတို့သည် ပရမတ်
 အထည်ဝတ္ထု ဖြစ်၍ ယောဂီတို့ ဥာဏ်မှာ ပုံသဏ္ဍာန် နိမိတ်
 ထင်၏။] ထိုသင်္ခါရနိမိတ်ကို အာရုံမပြုဘဲ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု
 သောကြောင့် အမြဲပင် အနိမိတ္တဝိမောက္ခ အမည်ရ၏။ ရာဂ
 စသော တောင့်တ တတ်သည့် ကိလေသာတို့နှင့် မယှဉ်ရကား
 အမြဲပင် အပ္ပဏိဟိတ ဝိမောက္ခ မည်၏။ ဤသို့လျှင် အာရုံ
 အားဖြင့်၎င်း မိမိသဘောအားဖြင့်၎င်း မဂ်ဖိုလ်တို့၌ သုညတ
 ဝိမောက္ခ စသောနာမည် ၃ပါးကို အမြဲပင်ရရှိနိုင်လေသည်။

တမျိုးမျိုးရှုရုံမျှဖြင့် ကိစ္စမပြီး။ “ဂုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာသည်
 အနတ္တဟု ရှုလျှင်” စသည်ဆိုခဲ့ပြီ။ ထိုစကားအရအနတ္တ

ဣန္ဒြေအားဖြင့် ဝိပဿနာ ကွဲပြားပုံ ၁၅၃

ဟုဖြစ်စေ၊ အနိစ္စဟု ဖြစ်စေ၊ တမျိုးမျိုးရှုရုံမျှဖြင့် မဂ်ကို ရနိုင်သည်ဟု မှတ်ရမည်လော-ဟု မေး၊ အဖြေကား- တမျိုးမျိုး ရှုရုံမျှဖြင့် မဂ်ကိုမရနိုင်ပါ။ သမ္မသန စသော ရှေးရှေး ဥာဏ်အခိုက်၌ အနိစ္စဟု၎င်း ဒုက္ခဟု၎င်း အနတ္တ ဟု ၎င်း အမျိုးမျိုး ပြောင်းလွှဲ၍ ရှုခဲ့မည်သာ။ တဝီထိထည်းဖြင့် ထို ဥပါးလုံးကို တပြိုင်နက် မရှုနိုင် သောကြောင့် ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာ ဝီထိ ကျသည့် အခါ အနိစ္စ ဖြစ်စေ ဒုက္ခဖြစ်စေ အနတ္တဖြစ်စေ တခုခု ကိုသာ ရှုနိုင်ရကား “ ယဒိ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာ အနတ္တတော ဝိပဿတိ ” စသောစကားကိုဆိုပေသည်။

ဣန္ဒြေအားဖြင့် ဝိပဿနာကွဲပြားပုံ။ ။ ပညိန္ဒြေထက်သူသည် အနတ္တဟု၊ သဒ္ဓိန္ဒြေ ထက်သူသည် အနိစ္စဟု၊ သမာဓိန္ဒြေ ထက်သူသည် ဒုက္ခဟု ရှုလျက်သား ရှိတတ်သည်။ ချဲ့ဥားအံ့— သင်္ခါရတို့၌ အတ္တမှ ကင်းဆိတ်အောင် ရှုနိုင်သော ဥာဏ်သည် ထက်မြက်သော ဥာဏ်သာ ဖြစ်ထိုက်၏။ ပင်ကိုယ်က ဥာဏ် ထက်သူသည် ထိုကဲ့သို့လေးနက်သော အရာကို ရှာရှာဘွေဘွေ သိချင်တတ်တဲ့ ဝါသနာရှိ၏။ သို့ဖြစ်၍ပညိန္ဒြေထက်မြက်သူသည် သမ္မသနစသော ဥာဏ်အခိုက်၌ အမျိုးမျိုး ရှုစေကာမူအနတ္တ ဟု ရှုခြင်းသာများရာ၏။ ထို့ကြောင့် ကမ္မဋ္ဌာန်းပေါက် မဂ် ရောက်ခါနီး အရေးကြီးသော အခိုက်ဝယ် အနတ္တ ဟုသာ ရှုလျက် ရှိတတ်လေသည်။ သင်္ခါရ တရားတို့၌ အနိစ္စ ဟု ဟောတော် မူသော အချက်ကို နှစ်နှစ်သက်သက် ယုံကြည်မှု အားကောင်းသော သဒ္ဓိန္ဒြေ ထက်သူကား အနိစ္စဟုသာ အရှု များပေလတံ့။ ထို့ကြောင့် မဂ် ရောက်ခါနီးဝယ် ဝါသနာ

၁၅၄ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာသာဋီကာ

အားလျော်စွာ အနိစ္စဟု ရှုလျက်သာရှိပေလိမ့်မည်။ သမာဓိန္ဒြေ ထက်သူကား “ သမာဓိ ကာမစ္ဆန္တဿ ပဋိပက္ခော ” ဟူသည် နှင့်အညီ တောင့်တ တတ်သော ကာမစ္ဆန္တတဏှာ ပဏိဓိက ကင်းဝေးရင်း ရှိသောကြောင့် သင်္ခါရတို့၌ အပ္ပဏိဟိတအခြင်း အရာ ထင်မြင်သဖြင့် သုခမထင် ဒုက္ခဟုသာ များစွာရှုမြင်ရာ၏။ ထို့ကြောင့် မဂ်ပေါက်ခါနီး၌လည်း ဒုက္ခဟုသာ ရှုလျက်ရှိလိမ့် မည်။

[ဆောင်] သဒ္ဓါလွန်လျှင်၊ မမြဲအင်ကို၊ ဆင်ခြင်များဘိ၊ သမာဓိ ကြောင့်၊ ရှုကြည့်ဒုက္ခ၊ ပညာကြံ့မှု၊ အတ္တကင်းခဏ်း၊ အရှုစမ်းသည့်၊ မဂ်နန်းဝင်ဘွယ် လမ်းကြောင်းတည်း။

ပုဂ္ဂလဘေဒအဖွင့်

သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်။ ။ ခန္ဓာကိုယ်၌ အတ္တ ဟုခွဲလမ်း ထင်မှတ်မှုသည် သက္ကာယ ဒိဋ္ဌိ မည်၏။ သဿတဒိဋ္ဌိ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ နတ္ထိက ဒိဋ္ဌိ အဟေတုက ဒိဋ္ဌိ အကြိယ ဒိဋ္ဌိ ကြီးတို့သည် ဤ သက္ကာယ ဒိဋ္ဌိကို အရင်းခံ၍ ဖြစ်ကြရ၏။ သို့ဖြစ်၍ ကိလေသာ ၁၀ ပါးတွင် ဒိဋ္ဌိကိလေသာ အယုတ်ကြမ်းဆုံး တည်း။ ဝိစိ ကိစ္ဆာလည်း ဒိဋ္ဌိ၏ နောက်တော်ပါပင် ဖြစ်၏။ တကယ့် ဘုရား တရား သံဃာကို တွေ့မြင် နေပါလျက်လည်း ယုံမှားတုန်းပင် ရှိ၏။ ပစ္စုပ္ပန်လောက တမလွန်လောကတွင် ကျင်လည် နေရ ပါလျက်လည်း ထို လောကတွေကို ယုံမှားနေ၏။ အဝိဇ္ဇာ ကြောင့် သင်္ခါရ ဖြစ်ရခြင်းစသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် တရားများ၌ လည်းယုံမှား၏။ သောတာပန်အလောင်းအလျာ ဖြစ်သူတို့ကား

ပုဂ္ဂလဘောဒ အဖွင့်

ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိ စခန်းလောက်ကပင် ဤ ဒိဋ္ဌိနှင့် ဝိစိကိစ္ဆာတို့ကိုအတော်များများပယ်ခွာ၍ သံသရာအကြောင်း ရုပ် နာမ် ခန္ဓာ သံသရာ အကြောင်းကို ကောင်းကောင်းကြီး ရိပ်မိခဲ့ရကား သောတာပတ္တိ မဂ်ခဏ၌ ဤဒိဋ္ဌိနှင့်ဝိစိကိစ္ဆာကို အနုသယဓာတ် - အကပ်အသတ် ကလေးမျှ မကျန်အောင် ရှင်းလင်းသုတ်သင်လိုက်ကြလေတော့သည်။

ပဟိနာပါယဂမနော—ဒိဋ္ဌိနှင့်ဝိစိကိစ္ဆာကို ပယ်လိုက်သဖြင့် အကုသိုလ်စိတ် ၁၂ ပါးတွင် ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်စိတ်နှင့်ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ်စိတ်များ မဖြစ်ကြတော့ပြီ။ ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် ဒေါသမူ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ် ၆ ပါးကား ဖြစ်ခွင့်ရှိသေး၏။ သို့သော် ထို အကုသိုလ် များ၏ အပါယ် ကျစေနိုင်လောက်သော သတ္တိ အင်အားကိုလည်း ပယ်ရှား ချိုးဖျက် လိုက်ပြီ။ သို့ ဖြစ်၍ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်၌ ဣဿာ မစ္ဆရိယအစရှိသောအကုသိုလ် အကြမ်းစားတို့ မဖြစ်နိုင်တော့ပြီ။ (အဋ္ဌသာလိနီ နိက္ခေပကဏ္ဍ ကြည့်) သောတာပန် မဖြစ်မီက ပြုခဲ့သော အပါယ် ရောက် ကြောင်း မကောင်းမှုများ ရှိကြပေဥးလတံ့။ ထို မကောင်းမှု များသည် သူတို့ချည့် သက်သက် အပါယ်မချနိုင်၊ အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ဟူသော ဝဋ်မြစ်အဖေဖီ ရမှသာ အပါယ် ချနိုင်၏။ သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်သန္တာန်၌ အဝိဇ္ဇာတဏှာ ဟူသော ဝဋ် မြစ်တို့ကား အပါယ်၌ တွယ်ကပ်နိုင်သော အစွမ်းသတ္တိ မရှိကြ တော့ချေ။ ထို့ကြောင့် သောတာပန်မဖြစ်မီက ပြုခဲ့ပြီးသော အပါယ်ရောက်ကြောင်းမကောင်းမှုများလည်း အဝိဇ္ဇာတဏှာ ဟူသော အဖေဖီအပေါင်းမရသဖြင့် အပါယ်မချနိုင်တော့ပြီ။

သတ္တက္ခတ္တပရမ— “ သတ္တက္ခတ္တံ ပရမံ ယဿာတိ သတ္တက္ခတ္တပရမော ” ယဿ - အကြင် သောတာပန်၏။ သတ္တက္ခတ္တံ-ခုနစ်ကြိမ်၊ ပရမံ-ပဋိသန္ဓေနေဘို့ရန် အလွန်ဆုံး ပမာဏသည်။ အတ္ထိ-ရှိ၏။ ဣတိ-ကြောင့်။ သတ္တက္ခတ္တပရမော-မည်၏။ (ပရမသဒ္ဒါသည် အလွန်ဆုံးပမာဏဟူသော အနက် ဟောတည်း။) သောတာပန် ဖြစ်ပြီးနောက် အလွန်ဆုံး ခုနစ် ဘဝသာ ပဋိသန္ဓေနေဘွယ် ရှိတော့၏။ ခုနစ်ဘဝ ပဋိသန္ဓေ နေပြီးလျှင် ဧကန် ရဟန္တာဖြစ်မည်-ဟူလို၊ ထင်ရှားစေအံ့— ပုထုဇဉ်ဘဝမှာပင် ပါရမီအခြေခံ ကောင်းသူသည် တဖြေးဖြေး စဉ်းစားဉာဏ်ရင့်လျက် သူတော်ကောင်းစိတ်ဓာတ်များ တိုးပွား လေ့ရှိ၏။ ပျော်မှုပါးမှု ကိစ္စစုနှင့် ကြုံရသော်လည်း ငြီးငွေ့သော သံဝေဂဉာဏ် ထက်သန်တတ်၏။ အရှင်သာရိပုတြာ အရှင် မောဂ္ဂလာန် အလောင်းတော် ၂ ပါးသည် ပွဲလမ်းသဘင်ကို ရှုစားရာမှ သံဝေဂရ၍ လူ့ဘောင်ကို ခွါရှောင်တော်မူခဲ့ကြ၏။ ဤသို့လျှင် ပါရမီအခြေခံ ထက်သန်သော ပုထုဇဉ်များ၌ပင် စဉ်းစားဉာဏ်တိုးပွား၍ သံဝေဂဉာဏ်ရင့်သန်လေ့ရှိပေသေး၏။ ဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာနှင့် ယုတ်ကြမ်းသော အကုသိုလ် ဓာတ်ကို ဖြတ်တောက်ပြီး သောတာပန်မှာ ဆိုဘွယ်ရာမရှိပြီ။ သံသရာ ဝယ် လောကီအာရုံ ကာမဂုဏ်၌ပျော်ချင်တိုင်းပျော် အပေါင်း အဖော် မသူတော်တို့နှင့် တွေ့ချင်တိုင်းတွေ့ ကုသိုလ်တရားဝယ် မေ့နိုင်သမျှ မေ့ နေစေကာမူ သံသရာ၌ ငြီးငွေ့ ရင်းစွဲဖြစ်သော ဓာတ်ခံသည်ကား အမြဲတိုးပွား ရင့်သန်နေမည်သာ ဖြစ်သော ကြောင့် သဒ္ဓါခြေစသော ဣန္ဒြေတို့က တိုးတက် လာတိုင်း အကုသိုလ် အနုသယဓာတ်တို့ ဆုတ်ယုတ်ကြရလေတော့သည်။

ပုဂ္ဂလဘောဒ အဖွင့်

သို့ဖြစ်၍ သောတာပန်ဟူသမျှ၌ ခုနစ်ဘဝထက်ပို၍ ပဋိသန္ဓေ နေဘွယ်မရှိတော့ပြီ။ ထို့ကြောင့် “ ဘူသံ ပမတ္တာ န တေ ဘဝံ အဋ္ဌမ-မာဒိယန္တိ ” ဟု ရတနသုတ်၌ ဟောတော်မူသည်။

သောတာပန် ၃ မျိုး။ "သတ္တက္ခတ္တ၊ ပရမ၌ ပရမပုဒိက ပဋိသန္ဓေနေခွင့်ရှိသော အလွန်ဆုံး ပမာဏကို ပြသောကြောင့် ခုနစ်ဘဝအောက် ယုတ်လျော့၍ နေခွင့် ရှိကြောင်းကိုလည်း သိသာ၏။ ထို့ကြောင့် တဘဝသာ ပဋိသန္ဓေ နေခွင့် ရှိသော ကေဗီဇိသောတာပန်၊ ၂ ဘဝမှ ၆ ဘဝအတွင်း သင့်သလို ပဋိသန္ဓေ နေခွင့်ရှိသော ကောလံ ကောလ သောတာပန်၊ ၇ ဘဝ ပဋိသန္ဓေနေခွင့် ရှိသော သတ္တက္ခတ္တ၊ ပရမ သောတာပန် ဟု သောတာပန် ၃ မျိုးပြားပြန်သည်။ “ ကေဗီဇိ ယဿာတိ ကေဗီဇိ ” ယဿ-အကြင်သောတာပန်၏။ ကေ-တခုသော၊ ဗီဇိ - ပဋိသန္ဓေ ဟူသောဘဝမျိုးစေ့သည်။ အတ္ထိ - ရှိ၏။ “ ကုလတော ကုလံ ဂစ္ဆတီတိ ကောလံ ကောလော ” ကုလတော - အမျိုးမြတ်တခုမှ၊ ကုလံ - အမျိုးမြတ် တခုသို့၊ ဂစ္ဆတီ - ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် လှည့်ပတ်ပြောင်းသွားတတ်၏။ [သောတာပန် ဖြစ်လျှင် အောက်တန်းစားအမျိုး၌ ပဋိသန္ဓေ မနေရတော့ပြီ။]

၃ မျိုး ကွဲပြားကြောင်း။ "ပင်ကိုယ်ပါရမီဓာတ်ခံ အလိုက် နို့ညံ့သော သဒ္ဓါပညာစသော ဣန္ဒြေရှိသည့် မုဒိန္ဒြေယပုဂ္ဂိုလ်၊ အလယ်တန်းစား ဣန္ဒြေရှိသည့် မဇ္ဈိမိန္ဒြေယပုဂ္ဂိုလ်၊ ထက်မြက်သော ဣန္ဒြေရှိသည့် တိက္ခိန္ဒြေယပုဂ္ဂိုလ် ဟု သဒ္ဓိန္ဒြေ စသော ဣန္ဒြေတို့က ခြားနားခြင်းကြောင့် သောတာပန် ၃ မျိုးကွဲပြား

၁၅၀ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာသာဋီကာ

ရသည်။ မုဒိန္ဒိယပုဂ္ဂိုလ်သည် သတ္တက္ခတ္တပရမ သောတာပန် ဖြစ်၏။ မဇ္ဈိမိန္ဒိယပုဂ္ဂိုလ်သည် ကောလံကောလ သောတာပန် ဖြစ်၏။ တိက္ခိန္ဒိယပုဂ္ဂိုလ်သည် ကေဗီဇီ သောတာပန်ဖြစ်၏။ (တနည်း-“သောတာပန်ဖြစ်ပြီးနောက် အထက်မဂ် အလို့ငှါ အားထုတ်အပ်သော ဝိပဿနာက ထက်မြက်လျှင် ကေဗီဇီ ဖြစ်၏။ အနည်းငယ် ညံ့လျှင် ကောလံ ကောလ ဖြစ်၏။ ထို့အောက်ညံ့လျှင် သတ္တက္ခတ္တပရမ ဖြစ်၏” ဟု ပုဂ္ဂလပညတ် အဋ္ဌကထာ စသည်၌ ဆို၏။) ကေဗီဇီသည် သောတာပန် ဖြစ်ပြီးနောက် တဘဝ ပဋိသန္ဓေ နေပြီးလျှင် ထို ဘဝ၌ပင် သကဒါဂါမ် အနာဂါမ် ရဟန္တာဖြစ်၏။ ကောလံကောလ ပုဂ္ဂိုလ်သည် အလွန်ဆုံး ၆ ဘဝ ပဋိသန္ဓေ နေရ၏၊ ထို ၆ ဘဝ အတွင်း၌ နောက်ဆုံးဘဝ မရောက်ခင် သကဒါဂါမ် ဖြစ်နိုင်၏၊ နောက်ဆုံးဘဝကျမှလည်း သကဒါဂါမ် အနာဂါမ် ရဟန္တာ ဖြစ်နိုင်၏။ သတ္တက္ခတ္တ ပရမပုဂ္ဂိုလ်လည်း ၇ ဘဝလုံးသောတာပန်အဖြစ်ဖြင့်ချည်း ပဋိသန္ဓေနေသူ၊ ၆ ခု မြောက်ဝယ် သကဒါဂါမ်ဖြစ်သူ ဟု ၂ မျိုးပင် ရှိကောင်း၏။ ၇ ဘဝမြောက်၌လည်း မုချအနာဂါမ်ရဟန္တာဖြစ်ရမည်။ ဤ ကေဗီဇီစသော ၃ မျိုးကိုလည်း ကာမဘုံသားတို့အတွက်သာ ခွဲခြားချက်တည်း။

[ပဋိသန္ဓိဒါမဂ္ဂ] တယောပိ ဣမေ သောတာပန္နာ ကာမ ဘဝဝသေန ဝုတ္တာ၊ ရူပါရူပဘဝေ ပန ဗဟုကာပိ ပဋိသန္ဓိယော ဂဏ္ဍန္တိ။

ပုဂ္ဂလဘောဒ အဖွင့်

သောတာပန်တမျိုး။ ။ယခုအခါ တာဝတိံသာ၌တည်ရှိ၍ အထက် နတ်ပြည် ဗြဟ္မာ့ပြည်တို့၌ ဘုံစဉ်စံ ဖြစ်ပြီးလျှင်အကနိဋ္ဌ ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ ပရိနိဗ္ဗာန် စံဝင်ကြမည့် သကြားမင်းစသော သောတာပန်တို့မှာ ဤသတ္တက္ခတ္တုပရမ စသော ၃မျိုး၌မပါဝင်ချေ။ ထို့ပြင် လူ့ပြည်၌ချည်း သက်သက် ၇ ကြိမ် ပဋိသန္ဓေနေသူ၊ နတ်ပြည်၌ချည်း သက်သက် ၇ ကြိမ် ပဋိသန္ဓေ နေသူ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်များလည်း ထို ၃ မျိုးတွင် မပါဝင်ကြ။ “ဒေဝေစ မနုဿေစ သန္ဓာဝိတွာ သံသရိတွာ ဒုက္ခဿန္တံ ကရောတိ” စသော ပါဠိတော် အလိုအားဖြင့် လူ့ပြည်တချို့ နတ်ပြည်တချို့ ရောလျက် ပဋိသန္ဓေနေသူကိုသာ “ သတ္တက္ခတ္တုပရမ၊ ကောလံကောလ” ဟု ဆိုလို၍၊ လူ့ပြည်၌ တကြိမ် ပဋိသန္ဓေ နေသူကိုသာ “ကေဗိဇိ” ဟု ဆိုလိုသတတ်။ ထို့ကြောင့် ၃ မျိုးမှ အလွတ်ဖြစ်သော သောတာပန်လည်း ရှိသေး၏ ဟု မှတ်။

အချို့ဝါဒ။ ။“သတ္တက္ခတ္တု ဒေဝေ စ မနုဿေ စ သန္ဓာဝိတွာ သံသရိတွာ ဒုက္ခဿန္တံ ကရောတိ” ဟူသော ပါဠိတော်အလိုမှာ “လူ့ပြည် နတ်ပြည် အရောရောအားဖြင့် ၇ ကြိမ် ပဋိသန္ဓေ နေနိုင်သည်” ဟု ပြလိုရင်း အမှန်ဖြစ်၏။ သို့သော် အချို့က “ သစေ ဥဒါယိ အာနန္ဒော အဝိတရာဂေါ ကာလံ ကရေယျ။ တေန စိတ္တပ္ပသာဒေန သတ္တက္ခတ္တု ဒေဝေသု ဒေဝရဇ္ဇံ ကရေယျ။ သတ္တက္ခတ္တု ဣမသ္မိံ ယေဝ ဇမ္ဗူဒီပေ မဟာရဇ္ဇံ ကရေယျ ” ဟူသော တိကနိပါတ အင်္ဂုတ္တရ ပါဠိတော်ကို ထောက်၍ “ သတ္တက္ခတ္တုပရမပုဂ္ဂိုလ်သည် လူ့ပြည် ၇ ကြိမ် နတ်ပြည် ၇ ကြိမ်အားဖြင့် ခုနစ်ပြုး ပဋိသန္ဓေ နေခွင့်ရှိ၏ ” ဟု ယူဆ

၁၆၀ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာသာဒီကာ

ကြ၏။ သို့သော် ထိုပါဠိတော်အလိုမှာ လူ့ပြည်၌ ဖြစ်မည်ဆိုလျှင် လူမင်း ၇ ကြိမ် နတ်ပြည်၌ ဖြစ်မည်ဆိုလျှင် နတ်မင်း ၇ ကြိမ် ဖြစ်နိုင်ဘွယ် ရှိသည် ဟု ပြလိုရင်း ဖြစ်သည်။ ၁၄ ကြိမ် ပြလိုရင်း မဟုတ်။ သို့မှလည်း “ အဋ္ဌာနမေတံ ဘိက္ခဝေ အနဝကာသော၊ ယံ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော အဋ္ဌမံ နိဗ္ဗတ္တေယျ ” စသော ဉာဏဝိဘင်း ပါဠိတော် စသည်နှင့် ညီညွတ်မည်။

အချို့ကား—“ ဣတောသတ္တ တတောသတ္တ၊ သံသရာနိ စတုဒ္ဒသ၊ နိဝါသမတိဇာနာမိ၊ ယတ္ထ မေ ဝုသိတံ ပုရေ ”

ဟူသော ဇနဝသဘသုတ်ပါဠိတော်ကို (သက္ကပဉ္စသုတ် ဟု ဆိုမှား၍) ထိုပါဠိအရ ၁၄ ကြိမ်ပင် ပဋိသန္ဓေနေနိုင်ကြောင်းကို ပြကြ၏။ ထိုဝါဒကား “ယတ္ထမေ ဝုသိတံ ပုရေ = တပည့်တော် ရှေးတုန်းက နေခဲ့ရဘူးပါပြီ” ဟူသော စကားကိုသတိမထား၊ ကျမ်းရင်းကိုလည်း မကြည့်အားသဖြင့် အမှတ်တမဲ့ဆိုထားခြင်း မျှသာ ဖြစ်သည်။ ထိုပါဠိတော်ကား - “ဗိမ္ဗိသာရမင်းသည် ဘုရား ကျောင်းဒကာသောတာပန် ဖြစ်သည့်အတွက် အထက် နတ်ပြည်၌ ဖြစ်လေခံပါလျက် အဘယ့်ကြောင့် စာတုမဟာရာဇ် နတ်ပြည်ဝယ် ဇနဝသဘ နတ်သား ဖြစ်ရသနည်း ” ဟု စောကြောဘွယ် ရှိသောကြောင့် ထို ဇနဝသဘ နတ်သား ကိုယ်တိုင် ဘုရားရှင်အားလျှောက်ထားသော စကားဖြစ်သည်။ “တပည့်တော်သည် ရှေးတုန်းက (သောတာပန်) မဖြစ်ခင်က ဤ နတ်ပြည် (ဤဘုံ၌) ၇ ကြိမ်၊ ဟို လူ့ပြည်၌ ၇ ကြိမ် ဆက်ကာ ဆက်ကာ ဖြစ်ခဲ့ဘူးပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ မိမိနေရာ

ပုဂ္ဂလဘောဒ အဖွင့်

ဘုံဌာနဟောင်းကို အောက်မေ့သော နိကန္တိ တဏှာကြောင့် အထက် နတ်ပြည်၌ မဖြစ်ဘဲ ဤစာတုမဟာရာဇ်မှာ ဖြစ်ရ ပါသည်” ဟူလို။

သကဒါဂါမ်။ “ရာဂဒေါသမောဟာနံ တနုကရတ္တာ” ဟူသည်နှင့်အညီ သကဒါဂါမ် ဖြစ်သည့်အခါ ကာမဂုဏ်၌ တပ်မက်သော ကာမ ရာဂနှင့် ဒေါသ မောဟတို့ အတော် နည်းပါးလေပြီ၊ ပုထုဇဉ်များကဲ့သို့ ဖြစ်ရာအကြိမ်လည်းမများ၊ ဖြစ်ပြန်လျှင်လည်း ပြင်းပြင်းပြပြ မဖြစ်တော့ပြီ-ဟူလို၊ “သင်္ကံ အာဂစ္ဆတိတိသကဒါဂါမီ” သင်္ကံ-တကြိမ်၊ အာဂစ္ဆတိ - ပဋိသန္ဓေ နေလာတတ်၏၊ ဣတိ - ကြောင့်၊ သကဒါဂါမီ- သကဒါဂါမီမည်၏၊ ဤ အရာငယ် သကဒါဂါမ် ၆ မျိုးကို မှတ်သားရ၏။

၁။ ဣဓ ပတွာ ဣဓ ပရိနိဗ္ဗာယီ=ဤလူ့ပြည်၌ သကဒါဂါမ်အဖြစ်သို့ ရေခံ၍ ဤလူ့ပြည်၌ပင် ဘဝမခြားဘဲ ဆက်လက်၍ အနာဂါမ်ရဟန္တာဖြစ်လျက် ပရိနိဗ္ဗာန် စံသူ။

၂။ ဣဓ ပတွာ တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယီ=ဤလူ့ပြည်၌ သကဒါဂါမ်အဖြစ်သို့ရောက်၍ ဒုတိယဘဝငယ် ထိုနတ်ပြည်၌ ပဋိသန္ဓေနေ၍ အနာဂါမ်ရဟန္တာဖြစ်လျက် ပရိနိဗ္ဗာန် စံသူ။

၃။ တတ္ထ ပတွာ တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယီ=ထိုနတ်ပြည်၌ သကဒါဂါမ်ဖြစ်၍ ထိုနတ်ပြည်၌ပင် ပရိနိဗ္ဗာန်စံသူ။

၄။ တတ္ထ ပတွာ ဣဓ ပရိနိဗ္ဗာယီ=ထိုနတ်ပြည်၌သကဒါ ဝါမ်ဖြစ်၍ ဤလူ့ပြည်၌ ဒုတိယဘဝ ပဋိသန္ဓေ နေပြီး လျှင် ရဟန္တာဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်စံသူ။

၅။ ဣဓ ပတွာ တတ္ထ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဣဓ ပရိနိဗ္ဗာယီ = ဤ လူ့ပြည်၌ သကဒါဝါမ် ဖြစ်၍၊ ဒုတိယ ဘဝဝယ် နတ်ပြည်၌ ပဋိသန္ဓေနေ၊ တတိယဘဝ၌ ဤလူ့ပြည် ဝယ် ပဋိသန္ဓေနေ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်စံသူ။ [ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ပဋိသန္ဓေ ၂ ခါနေ၏။]

၆။ တတ္ထ ပတွာ ဣဓ နိဗ္ဗတ္တိတွာ တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယီ=ထို နတ်ပြည်၌ သကဒါဝါမ်ဖြစ်၊ ဤလူ့ပြည်၌ ပဋိသန္ဓေ နေ၊ ဤလူ့ပြည်မှတစ်ဆင့် ထို နတ်ပြည်၌ ပြန်၍ ပရိ နိဗ္ဗာန်စံသူ။ [ဤပုဂ္ဂိုလ်လည်း ပဋိသန္ဓေ ၂ ခါနေပင်၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို အချို့ အဋ္ဌကထာ၌သာ ပြ၏။]

သင်္ကံဒေဝ ဣမံလောကံ၌ ဣမံလောကံ အရကို ဤ လူ့ ပြည် လောကကိုသာ ဖွင့်ကြ၏။ ထိုအဖွင့် အတိုင်း လူ့ပြည် လောကကို တကြိမ် ပြန်လာသူဆိုလျှင် ပင်ကိုယ်က လူ့ပြည်၌ သကဒါဝါမ်ဖြစ်၍ ဒုတိယဘဝ နတ်ပြည်၌ ပဋိသန္ဓေ နေပြီး လျှင် တတိယဘဝ၌ ထိုနတ်ပြည်မှ လူ့ပြည်၌ ပဋိသန္ဓေ တစ်ဆင့် နေသူ ပဉ္စမမြောက် တယောက်သာလျှင် သကဒါဝါမိပုဒ်နှင့် မုချ သင့်တော်လေသည်။ ကြွင်းသော သကဒါဝါမ် ၅ မျိုးမှာ ရာဂ ဒေါသ မောဟကို နည်းပါးအောင် ပြုတတ်သူချင်း တူ သောကြောင့် သဒိဿပစာရဋီ အားဖြင့်သာလျှင် သကဒါဝါမ်

ပုဂ္ဂလဘောဒ အဖွင့်

အမည်ရသည်-ဟု ဆိုရန်ရှိ၏။ [ပုဂ္ဂလပညတ် အဋ္ဌကထာ၊ မဟာပရိနိဗ္ဗာန သုတ္တဋ္ဌကထာ၌ကား “ဣမံလောကံတိ ဣမံ ကာမာဝစရလောကံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ” ဟု လူ့ပြည် နတ်ပြည် ၂ ပါးစုံ ကာမဘုံလောကကို ဖွင့်ပြပြီးလျှင် ပဉ္စမ ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ဆဋ္ဌပုဂ္ဂိုလ် ၂ ယောက်လုံးပင် မိမိ သကဒါဂါမ် ဖြစ်ရာဘုံမှ ဒုတိယဘဝ၌ အခြားဘုံဝယ် ပဋိသန္ဓေ နေပြီးနောက် တတိယ ဘဝ၌ မိမိသကဒါဂါမ် ဖြစ်ရာဘုံသို့ ပြန်လာသူများ ဖြစ်သည်- ဟုဖွင့်ပြ၏။ ထိုအဋ္ဌကထာ ၂ ရပ်တွင် ဣမံလောကံ အရ ကာမဘုံ သာမညကို ဖွင့်ပြသော အဋ္ဌကထာက သာ၍ ယုတ္တိ ရ၏။ ဘာကြောင့်နည်း- ဣမံလောကံ ဟူသော ပါဠိတော်ကို လူ့ပြည် နတ်ပြည် ၂ ဌာန၌ပင် ဟောတော်မူရကား ဟောရာ ဘုံဌာနကို ဣမံလောကံအရ စွဲယူ သင့်ကြောင်းတည်း။ [ပြခဲ့ သော သကဒါဂါမ် ၆ မျိုးမှ တပါး ကာမဘုံ၌ သကဒါဂါမ် ဖြစ်ပြီးနောက် ရူပဘုံသို့ တက်သွားသူ၊ ထိုရူပဘုံ၌ပင် သက ဒါဂါမ်ဖြစ်သူများလည်း ရှိသေး၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်များလည်း ရူဇီ အားဖြင့် သကဒါဂါမ် မည်ကြရသည်။]

အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်။ “အာဂစ္ဆတိသီလေနာတိ အာဂါမိ၊ န အာဂါမိ အနာဂါမိ” ဤကာမဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေ နေလေ့ မရှိသော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်၊ ကာမရာဂဗျာပါဒါနိ အနဝသေ သပ္ပဟာနေန ” ဟု ဆိုသောကြောင့် အနာဂါမ် ဖြစ်လျှင် ကာမတရားတို့၌ လိုလားသော တဏှာ ရာဂနှင့် ဒေါသ ဗျာပါဒကို အကြွင်းအကျန်မရှိအောင် ပယ်နိုင်ပြီ။ ထိုသို့ ကာမ တဏှာ မရှိသည့်အထွက်ကြောင့်ပင် ကာမဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေ မနေ

လာတော့ပြီ၊ ရူပ အရူပရာဂကို မပယ်နိုင်သေးရကား ရူပ အရူပဘုံတို့၌ ပဋိသန္ဓေ နေရသေး၏။

ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်။ ။ ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်ကား အောက်မင် များ မပယ်ရှားနိုင်၍ ကြွင်းကျန်နေသော ကိလေသာ အားလုံး ကို အကြွင်းမရှိအောင် ပယ်ရှားနိုင်၏။ ကိလေသာ ၁၀ ပါး တွင် ရူပရာဂ အရူပရာဂ ဟူသော လောဘတစိတ်၊ ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ် ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ ယှဉ်သော မောဟတစိတ်နှင့် မာန ထိန ဥဒ္ဓစ္စ အဟိရိက အနောတ္တပ္ပ တို့ကို၎င်း၊ သံယောဇဉ် ၉ ပါးတွင် ရူပရာဂ အရူပရာဂ မာန ဥဒ္ဓစ္စ အဝိဇ္ဇာ ဟူသော ဥဒ္ဓစ္စာဂိယ သံယောဇဉ် ၅ ပါးကို၎င်း အောက်မင် များက မပယ်နိုင်၊ ထို ကိလေသာ သံယောဇဉ်များကို ဤအရဟတ္တမင် က အကြွင်းမရှိအောင် ပယ်သည်။ [“ယေပုဂ္ဂလာ အဋ္ဌသတံ ပသတ္တာ” အရ အရိယာ ၁၀၀ ပါးကိုထုတ်ပြုလေ့ ရှိကြ၏၊ အလိုရှိသူတို့ သုတ္တနိပါတ ရတနသုတ္တဋ္ဌကထာမှာရှု။]

မင်က ကိလေသာ ပယ်ပုံ။ ။မင်သည် ကိလေသာကို ပယ် ရာ၌ “ အတိတ် ကိလေသာကိုပယ်သလော၊ အနာဂတ် ကိလေသာကို ပယ်သလော၊ ပစ္စုပ္ပန် ကိလေသာကို ပယ် သလော ” ဟု မေးမြန်းလေ့ ရှိကြ၏။ အဖြေကား - အတိတ် ကိလေသာသည် အလို အလျောက် ချုပ်ပျောက်ပြီး ဖြစ်၍ အတိတ် ကိလေသာကို ပယ်ဘွယ်မလို၊ မဖြစ်သေးသော အနာ ဂတ် ကိလေသာကို ပယ်ရမည်မှာလည်း အနာမရှိခင် ဆေး တင်သော သမားကဲ့သို့ အကျိုးမများချေ၊ ပစ္စုပ္ပန် ကိလေသာ

ပုဂ္ဂလဘောဒ အဖွင့်

ဥပါဒ်နေတုန်းမှာလည်း မဂ်စိတ် မဥပါဒ်နိုင် သောကြောင့် ပစ္စုပ္ပန်ကိလေသာကိုလည်း မဂ်ကမပယ်နိုင်၊ စင်စစ်မှာ ဘူမိလဒ္ဓုပ္ပန္န ဟု ခေါ်သော အနုသယ ကိလေသာ ဓာတ်ကိုသာ မဂ်က ပယ်သတ်လေသည်။ [ဤ စကားအရ အနုသယ ကိလေသာဟူသည် အမှန်အားဖြင့် ပစ္စုပ္ပန် အတိတ် အနာဂတ် ၃ မျိုးလုံး မဟုတ်၊ ဘူမိလဒ္ဓုပ္ပန္န တမျိုးသာ ဟု သိသာပြီ။]

[ဝိသုဒ္ဓိမဂ်] တေတေန ကိံ ဒိပိတံ ဟောတိ၊ ဘူမိလဒ္ဓါနံ ကိလေသာနံ ပဟာနံ ဒိပိတံ ဟောတိ၊ ဘူမိလဒ္ဓါ ပန ကိံ၊ အတိတာ အနာဂတာ ဥဒါဟု ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ဘူမိလဒ္ဓုပ္ပန္နာဝေနာမ တေ။

ချဲ့ဥားအံ—ကိလေသာ ဖြစ်တည်ရာ လောကီခန္ဓာ ၅ ပါးသည် ဘူမိ မည်၏။ ထိုဘူမိကို ရရှိသော ကိလေသာသည် ဘူမိလဒ္ဓ မည်၏။ မဂ်ဖြင့် မပယ်ရသေးသမျှ အနုသယဓာတ် အနေအားဖြင့် တည်ရှိရကား ဥပ္ပန္နလည်း မည်၏။ ထင်ရှားစေအံ့ - သီးပွင့်စေတတ်သော သစ်ပင်၌ အမြစ်မှစ၍ အရွက် အညွန့် တိုင်အောင် သေးငယ်သော အညွှောက် အပင် တုန်းကပင် သီးပွင့်စေနိုင်သော ဓာတ်သတ္တိ ပါရှိ၏။ ထိုအပင်၌ အသီး မသီးစေလိုလျှင် ရှေ့နှစ်ကသီးပြီး နောက်နှစ်သီးလတ်၊ ယခုသီးဆဲ အသီးများကို မပယ်နိုင်၊ ထို သီးစေတတ်သော ဓာတ်ရည်ပြတ်အောင် လိပ်ကြော့ခံဆူးစသော အဆိပ်ဆူးတို့ကို လေးမျက်နှာကထိုးရိုက်သကဲ့သို့၊ ထို့အတူ ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့်

ပိုင်နိုင်စွာ မသိအပ်သေးသော (အသိ မခံရသေးသော) လောကီ ခန္ဓာ၌လည်း ဖြစ်လေရာဘဝတိုင်းဝယ် ဥပါဒ်မှစ၍ အနုသယကိလေသာဓာတ်တို့ ကိန်းဝပ်လျက်ရှိကြ၏။ ထိုကဲ့သို့ အနုသယ ကိလေသာ ဓာတ်ကိုပင် “ဘူမိလဒ္ဓ” ဟု ဆိုအပ်လေသည်။ ထိုဘူမိလဒ္ဓ ခေါ်သော အနုသယကိလေသာသည် ဥပါဒ် ၌ ဘင် အထင်အရှား မဟုတ်သောကြောင့် ပစ္စုပ္ပန် အတိတ် အနာဂတ် ဟု မဆိုအပ်၊ ဘာမျှမရှိသော အဘာဝ ပညတ်လည်း မဟုတ်ရကား “ဘူမိလဒ္ဓ” ဟု တမျိုး မှတ်သား ရာ၏။ မဂ်သည် ထိုဘူမိလဒ္ဓုပ္ပန္န ခေါ်သော အနုသယဓာတ် ကိုသာပယ်သည်။

[ဆောင်] သစ်ပင်ကြီးကို၊ သီးမလို၍၊ ထိုထိုကြိတ်နင်း၊ အဆိပ် သွင်းက၊ အတွင်းခြောက်ပြီး၊ နောက်မသီးသို့၊ ဤ နည်းပမာ၊ ပင်ခန္ဓာဝယ်၊ ထပ်ကာကိလေ၊ မသီးစေဘို့၊ လေးထွေမဂ်ဟု၊ အဆိပ်စုဖြင့်၊ ကြိတ်ထု သွင်းလတ်၊ အနုသယပြတ်သည်၊ နောက်ထပ် မဥပါဒ်တော့ပြီ။

[ဤမှနောက်၌ ပါဌ်အလျောက် အဓိပ္ပာယ်ကို အခြေပြု သပြိုဟ်၌၊ နိရောဓသမာပတ်နှင့်စပ်၍ သိမှတ်ဘွယ်ကို ဝီထိ ဆိုရိုး၌ ပြုထား၏။]

ဘာဝေတဗ္ဗံ ပနိစ္စေဝံ၊ ဘာဝနာဒ္ဓယမုတ္တမံ၊
ပတိပတ္တိ ရသဿာဒံ၊ ပတ္တယန္တေန သာသေန။

ဥယျောဇဉ်

ဥယျောဇဉ်။ ။ဤ“ဘာဝေတဗ္ဗံ” စသော ဂါထာကား အကျင့်ပတိပတ် အရသာကို သုံးစွဲလိုသော အမျိုးကောင်း သားသွီးတိုင်းပင် ပြုအပ်ပြီးသော ဘာဝနာ ၂ပါးကို ပွားများ အားထုတ် သင့်ပေသည် - ဟု တိုက်တွန်းသော ဥယျောဇဉ် ဂါထာတည်း။ တိုက်တွန်းလည်း တိုက်တွန်း ထိုက်ပါပေသည်။ ဤသာသနာတော်ကြီးကို တည်ထောင်တော်မူပေသောဘုရား ရှင်သည် စာပေပရိယတ်ကို တတ်ကျွမ်းလောက်ရုံမျှ ရည်ရွယ် တော်မူခဲ့သည်မဟုတ်၊ ပရိယတ်၌လာသော ကျင့်စဉ်အတိုင်း ပတိပတ်ကို ကျင့်ကြံအားထုတ်၍ ပတိဝေဓ ဖြစ်သော မဂ်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ကို ခံစံရအံ့ရန် ရည်သန်တော်မူခဲ့ရင်း ဖြစ်ပေသည်။ သို့ရာဝယ် ယခုလက်ရှိ သာသနာ့အခြေအနေမှာ ပတိပတ်ကို ဖြူစင်သော စိတ်ထားဖြင့် ကျင့်ကြံသူနည်းပါးလျက် အမျိုးမျိုး သော ချိုယွင်းချက်များဖြင့် ပရိယတ်ကိုသာ ကြိုးစားလျက် ရှိကြ၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ် အားလုံးပင် မိမိတို့ ဘဝသံသရာရေးကို မြှော်တွေးမိပါလျှင် ကိုယ်ကျင့် ပတိပတ်မှ ကင်း၍ ပရိယတ် သက်သက်ဖြင့် မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ကို ထားလိုက် ပါဠာတော့၊ ဒုတိယ ဘဝမှာပင် ဂတိကောင်းဘို့ မလွယ်ကူဟန်ကို စဉ်းစား ဉာဏ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်း သိနိုင်ကြပါသည်။ သတိရသဖြင့် ကိုယ်ကျင့်ပတိပတ်လည်း လက်မလွတ်ကြပါစေသား။

ဤကား ကမ္မဋ္ဌာန်း ဘာသာဋီကာ

